

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 12 వెల: ₹ 6.50

సంపుటి: 15 సంచిక: 149

సోమవారం 13-2-2023

మెరిసిన జ్యోతి

ఆసియా ఇండోర్ అథ్లెటిక్స్‌లో రజత పతకం గెల్చుకున్న ఏపీ అథ్లెట్ - 10లో

ఇల్లు కొనాలా..? అద్దెకా..?

రెండింటికీ పన్ను ప్రయోజనాలు.. అద్దెతో పోలిస్తే రుణ ఈఎంఐ అధికం - 11లో

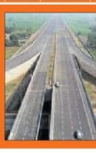
SIMULTANEOUSLY PRINTED AT DELHI | BANGALORE | CHENNAI | VIJAYAWADA | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

4 హైకోర్టులకు కొత్త సీజేలు

4 హైకోర్టులకు సీజేలు నియమితులయ్యారు. గుజరాత్ సీజే జస్టిస్ సోనియా గోకానీ.. దేశంలోనే ఏకైక మహిళా సీజే కానున్నారు.

వివరాలు 6లో ▸

ఎక్స్‌ప్రెస్ వే తొలి దశ ప్రారంభం

దేశంలో అతి పెద్దదైన ఢిల్లీ–ముంబై ఎక్స్‌ప్రెస్ హైవేలో 246 కి.మీ. భాగాన్ని ప్రధాని మోదీ ఆదివారం ఆవిష్కరించారు.

వివరాలు 6లో ▸

కాపాడేది డబుల్ ఇంజిన్ సర్కారే

కాంగ్రెస్, సీపీఎం, తిప్రా మోతా అనే ట్రిపుల్ ట్రబుల్ నుంచి బీజేపీ డబుల్ ఇంజిన్ సర్కారే త్రిపురను కాపాడుతుందని అమిత్‌షా చెప్పారు.

వివరాలు 6లో ▸

మరో వస్తువును కూల్చేసిన అమెరికా

కెనడా గగనతలంలో అనుమానాస్పదమైన వస్తువును అమెరికా యుద్ధ విమానం కూల్చేసిందని జస్టిన్ ట్రూడో చెప్పారు.

వివరాలు 6లో ▸

పోలవరం స్పిల్ వే

వడివడిగా జీవనాడి

పోలవరం పనుల్లో పురోగతికి సీఎం వైఎస్ జగన్ చర్యలు

రూ.2,948.04 కోట్ల రీయింబర్స్‌లో కేంద్రం తీవ్ర జాప్యం

- అయినా రాష్ట్ర ఖజానా నుంచే నిధుల సర్దుబాటు
- చంద్రబాబు కమీషన్ల కక్కుర్తి పాపాల వల్లే పనుల్లో జాప్యం
- సవాళ్లను అధిగమిస్తూ పనులు పూర్తి చేస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
- డీడీఆర్పీ, సీడబ్ల్యూసీ సూచనల మేరకు దిగువ కాఫర్ డ్యామ్ పూర్తి
- ఈసీఆర్ఎఫ్ నిర్మాణ ప్రాంతంలో అగాధాల పూడ్చివేత ముమ్మరం
- వందలాది టిప్పర్లతో ఇసుకను తెచ్చిపోసి.. రోలింగ్
- వైబ్రో కాంపాక్షన్ చేస్తూ యథాస్థితికి తెచ్చే యత్నం
- డయా ఫ్రమ్ వాల్‌పై ఎన్‌హెచ్‌పీసీ నివేదికే కీలకం
- ఇప్పటికే ఎగువ కాఫర్ డ్యామ్, 48 గేట్లతో స్పిల్ వే పూర్తి
- 2021 జూన్ 11నే గోదావరి ప్రవాహం స్పిల్ వే మీదుగా మళ్లింపు
- రెండేళ్లలో 9,840.2 టీఎంసీల నీరు దిగువకు విడుదల
- స్పిల్ పనితీరు అద్భుతమని సీడబ్ల్యూసీ ప్రశంసలు

దాదాపు పూర్తయిన దిగువ కాఫర్ డ్యామ్

పోలవరం ప్రాజెక్టు నుంచి సాక్షి ప్రత్యేక ప్రతినిధి రామగోపాల రెడ్డి

ఆలమూరు: రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధికి దిక్సూచిలా నిలిచే పోలవరం ప్రాజెక్టు పనుల్లో కమీషన్ల కోసం నాటి సీఎం చంద్రబాబు చేసిన తప్పిదాలతో ఎదురవుతున్న సవాళ్లను ఒక్కొక్కటిగా అధిగమిస్తూ.. ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసేందుకు ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి భగీరథ యత్నం చేస్తున్నారు. పోలవరం పనులకు

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

ఏపీ కొత్త గవర్నర్‌గా జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్

12 రాష్ట్రాలకు కొత్త గవర్నర్‌లను నియమించిన కేంద్రం

- విభజన తర్వాత రాష్ట్రానికి తొలిసారి సుప్రీంకోర్టు విశ్రాంత న్యాయమూర్తి
- కర్ణాటకలోని దక్షిణ కన్నడ జిల్లా బెళువాయికానా స్వస్థలం
- ఛత్తీస్‌గఢ్ గవర్నర్‌గా విశ్వభూషణ్ హరిచందన్
- వివాదాస్పద మహారాష్ట్ర గవర్నర్ కొశ్యారీకి ఉద్వాసన

జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్

హరిచందన్

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ / బెంగళూరు శివాజీనగర: ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్‌గా సుప్రీంకోర్టు విశ్రాంత న్యాయమూర్తి జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్ నియమితులయ్యారు. ప్రస్తుత గవర్నర్ విశ్వభూషణ్ హరిచందన్‌ను ఛత్తీస్‌గఢ్ గవర్నర్‌గా నియమించారు. వివాదాస్పద మహారాష్ట్ర గవర్నర్ బీఎస్ కొశ్యారీకి ఉద్వాసన పలికారు. 12 రాష్ట్రాలకు కొత్త గవర్నర్‌లను నియమిస్తూ రాష్ట్రపతి జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను కేంద్రం ఆదివారం విడుదల చేసింది. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఓ న్యాయమూర్తి గవర్నర్‌గా నియామకం కావడం ఇదే తొలిసారి. ఉమ్మడి రాష్ట్రానికి జస్టిస్ ఓబుల్‌రెడ్డి, జస్టిస్ బీకే దివాన్

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

కొత్త గవర్నర్‌కు సీఎం జగన్ శుభాకాంక్షలు

- న్యాయ నిపుణుడి అనుభవం ఎంతో ఉపయోగకరం
- రాష్ట్రం మరింత పురోగమిస్తుందని ఆశాభావం
- ఛత్తీస్‌గఢ్ గవర్నర్‌గా నియమితులైన హరిచందన్‌కూ అభినందనలు.. కోవిడ్ విపత్కర పరిస్థితుల్లో ఆయన సహకారం మరవలేము
- నిండైన హుందాతనంతో వ్యవహరించారని ప్రశంసలు

2లో

న్యూస్‌రీల్

బీసీల అభ్యున్నతికి సీఎం జగన్ కృషి

బీసీల అభ్యున్నతికి సీఎం జగన్ కృషి చేస్తున్నారని మంత్రులు వేణుగోపాలకృష్ణ, రజిని చెప్పారు. గుంటూరు శివారు అమరావతి రోడ్డులో ఆదివారం బీపీ మండల్ కాంస్య విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించారు. అనంతరం బీసీల ఆత్మగౌరవ సభలో మాట్లాడారు.

వివరాలు 5 ▸

ఏపీ భవన్‌లో విద్యుత్ పొదుపు ప్రాజెక్ట్

2030 నాటికి బిలియన్ టన్నుల కర్బన ఉద్గారాలను తగ్గించాలన్న లక్ష్యంగా కేంద్ర విద్యుత్‌శాఖ నేతృత్వంలోని బీఈఈ న్యూఢిల్లీలోని వివిధ రాష్ట్రాల ప్రభుత్వ భవనాల్లో ఇంధన సామర్థ్య చర్యలపై దృష్టి సారించింది. మొదటిదశలో ఏపీ భవన్ నుంచి ఇంధన సామర్థ్య పైలట్ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించాలని నిర్ణయించింది.

వివరాలు 12 ▸

ఏడాదిలోగా రూ.25 వేల కోట్ల రక్షణ ఎగుమతులు

వచ్చే ఏడాదిలోగా రూ. 25 వేల కోట్ల విలువైన రక్షణ ఉత్పత్తులను ఎగుమతి చేస్తామని, ప్రపంచస్థాయి దేశీ రక్షణ రంగ ఉత్పత్తులను తయారు చేయడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నామని రక్షణ శాఖ మంత్రి రాజ్‌నాథ్‌సింగ్ స్పష్టం చేశారు. ఆదివారం బెంగళూరులోని తాజ్ వెస్ట్ ఎండ్ హోటల్‌లో ఏరో ఇండియా–2023 పరిచయ సభ కార్యక్రమం నిర్వహించారు.

వివరాలు 3 ▸

బెజవాడలో టీడీపీ గూండాల బరితెగింపు

- నెల రోజులుగా ఓ మహిళకు టీడీపీ నేత తమ్ముడి వేధింపులు
- తాజాగా చేతులు వేసి.. అనుచిత వ్యాఖ్యలు
- ఇంట్లో వారికి విషయం చెప్పిన బాధితురాలు.. ఇది పద్ధతి కాదన్న అత్త, మామ, మరిది
- మమ్మల్నే ప్రశ్నిస్తారా.. అంటూ 20 మందితో దాడి
- అనుచరులతో కలిసి కత్తులతో స్వైర విహారం
- నలుగురికి తీవ్ర గాయాలు.. ఆస్పత్రికి తరలింపు
- ఆరుగురిపై కేసు నమోదు

వడ్డాది రమణ

వించిపేట (విజయవాడ పశ్చిమ): టీడీపీ నేతల అరాచకాలకు అంతులేకుండా పోయింది. మహిళలన్న గౌరవం, విచక్షణ లేకుండా బరితెగించి లైంగిక వేధింపులకు పాల్పడటం పరిపాటిగా మారింది. ప్రజల్లో ఉనికి కోల్పోతున్నామనే అక్కసుతో ప్రశ్నించిన వారిపై మూకుమ్మడి దాడులకు దిగుతుండటం నిత్యకృత్యమైంది. ప్రజలను తీవ్ర భయాందోళనలకు గురి చేయడమే టీడీపీ విధానంగా.. ఆ పార్టీ నేతలు బజారు రౌడీలను మించి కొట్లాటలకు దిగుతుండటం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. తమ కుటుంబంలోని మహిళను ఎందుకు వేధించారని ప్రశ్నించిన పాపానికి విజయవాడలో టీడీపీ నేత ఒకరు ఏకంగా 20 మందికి పైగా అనుచరులతో కలిసి.. కత్తులతో ఆ మహిళ కుటుంబంపై విచక్షణ రహితంగా దాడి చేయడం ఆ పార్టీ దిగజారుడుతనానికి నిదర్శనంగా నిలిచింది. స్థానికులు, పోలీసుల కథనం మేరకు.. విజయవాడ నగరంలోని 55వ డివిజన్ (వించిపేట) టీడీపీ అధ్యక్షుడు వడ్డాది రమణ తమ్ముడు వడ్డాది నరేష్ నెల రోజులుగా స్థానికంగా నివసించే ఓ వివాహితను లైంగిక వేధింపులకు గురి చేస్తున్నాడు. ఈ క్రమంలోనే ఆదివారం సాయంత్రం బయటకు వెళ్తున్న ఆమెపై చేతులు వేసి, అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేశాడు. బాధితురాలు ఈ విషయాన్ని కుటుంబ సభ్యులకు చెప్పగా.. ఆమె అత్త, మామ, మరిది కలిసి

మిగతా 3వ పేజీలో ▶

2 నెలల పసిగుడ్డు.. 128 గంటల తరువాత...

ఇప్పుడిప్పుడే లోకం చూస్తున్న పసిగుడ్డు.. ఒకటీ రెండూ కాదు.. ఏకంగా 128 గంటల పాటు శిథిలాల్లోనే చిక్కుకుపోయింది. భూకంప ప్రభావిత తుర్కియేలోని హతాయ్ పట్టణంలో ఈ రెండు నెలల పసికందును రెస్క్యూ సిబ్బంది సజీవంగా రక్షించారు. అలాగే, మరి కొన్ని ఘటనల్లో 151 గంటల తరువాత ఆరేళ్ల బాలుడిని, ఓ బాలికను కూడా కాపాడారు. మరోపక్క భూకంపం ధాటికి తుర్కియే, సిరియా ఇంకా కోలుకోలేదు. మృతుల సంఖ్య 30 వేలు దాటింది. ఇంకా శిథిలాల్లో చిక్కుకున్న వారిని వెలికితీసే పనులు కొనసాగుతున్నాయి.

- వివరాలు 6లో ▶

ఒక్క మాట అబద్ధమున్నా రాజీనామా

- అసెంబ్లీలో తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ సవాల్
- మోదీ పాలనలో ఏ ఒక్క రంగంలోనూ వృద్ధి లేదు
- అన్నిట్లోనూ అత్యంత చెత్త పనితీరు..
- వార్షిక వృద్ధి రేటు 6.8% నుంచి 5.5 శాతానికి పడిపోయింది
- తలసరి ఆదాయం, ఎగుమతులు, పారిశ్రామిక వృద్ధి రేట్లు పడిపోయాయి.. పెట్టుబడి వ్యయం తగ్గిపోయింది..
- జీడీపీలో అప్పులశాతం, ద్రవ్యలోటు పెరిగిపోయాయన్న సీఎం
- ఎన్డీయే అంటే 'నో డేటా అవైలబుల్' అని ఎద్దేవా

2లో

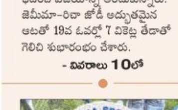

అమ్మాయిలు అదరగొట్టారు

గత మెగా టోర్నీ రన్నరప్ భారత్.. ఈ టి20 ప్రపంచకప్‌లో పాకిస్తాన్ పనిపట్టి టైటిల్ దిశగా తొలి అడుగు వేసింది. భారత్ అమ్మాయిలు చిరకాల ప్రత్యర్థి నిర్దేశించిన 150 లక్ష్యాన్ని ఛేదించి విజయాన్ని అందుకున్నారు. జెమీమా–రిచా జోడీ అద్భుతమైన ఆటతో 19వ ఓవర్లో 7 వికెట్ల తేడాతో గెలిచి శుభారంభం చేశారు.

- వివరాలు 10లో

తిరుపతిలో సీఎం కప్ ఫైనల్స్

ఈ నెల 23 నుంచి 26 వరకు పోటీలు

14 క్రీడాంశాల్లో పోటీ పడనున్న 4,200 మందికిపైగా క్రీడాకారులు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో 'సీఎం కప్' టోర్నీ ఫైనల్స్‌ను తిరుపతి వేదికగా నిర్వహించేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడాప్రాధికార సంస్థ (శాప్) సన్నాహాలు చేస్తోంది. ఈ నెల 23 నుంచి 26వ తేదీ వరకు 14 క్రీడాంశాల్లోనూ స్టేట్ మినీ ఒలింపిక్స్ మాదిరిగా ఒకే ప్రాంతంలో పోటీలను ఏర్పాటు చేయనుంది. ఇప్పటికే జిల్లాస్థాయిలో పోటీల్లో గెలుపొందిన జట్ల వివరాలను పంపించాలని డీఎస్‌ఏలు, చీఫ్ కోచ్‌లను శాప్ ఆదేశించింది. రాష్ట్రంలోని 13 ఉమ్మడి జిల్లాల నుంచి సుమారు 4,200 మందికిపైగా క్రీడాకారులు సీఎం కప్ టోర్నీలో

మిగతా 12వ పేజీలో ▶

ఇదండీ సంగతి

గ్రామాల్లో రీసైక్లింగ్ రోడ్లు

సేకరించే ప్లాస్టిక్ చెత్తతో రహదారులు

- గ్రామీణ సడక్ యోజన రోడ్ల నిర్మాణంలోనూ వినియోగం
- ప్రతి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో ఒక్కో రీసైక్లింగ్ యూనిట్ ఏర్పాటు
- ఇప్పటికే 160 నియోజకవర్గాల్లో 160 గ్రామాల ఎంపిక పూర్తి
- ఇప్పటికే గ్రామాల్లో 232 టన్నుల ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల సేకరణ

గ్రామాల్లో సిమెంట్, తారు రోడ్లను మాత్రమే ఇప్పటివరకు చూశాం. ఇకపై ప్లాస్టిక్ రోడ్లనూ చూడబోతున్నాం. పర్యావరణ పరిరక్షణ చర్యల్లో భాగంగా సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ వినియోగంపై నిషేధం విధించిన ఏపీ సర్కారు.. ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల రీసైక్లింగ్‌పైనా ప్రత్యేక దృష్టి సారించింది. వాడి పారేసిన ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలకు అర్థాన్ని.. ప్రయోజనాన్ని చేకూర్చేలా ప్లాస్టిక్ రోడ్ల నిర్మాణానికి అనువుగా మార్చే దిశగా అడుగులు వేస్తోంది. సిమెంట్ పరిశ్రమల్లో వినియోగించే విధంగానూ రీసైక్లింగ్ యూనిట్లను సిద్ధం చేస్తోంది.

సాక్షి, అమరావతి: పర్యావరణంతో పాటు భూగర్భ జలాలకు ప్రమాదకరంగా తయారైన ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను ఎప్పటికప్పుడు సేకరించి.. వాటిని రోడ్ల నిర్మాణంలో ఉపయోగించేలా రీసైక్లింగ్ చేసేందుకు పంచాయతీరాజ్ శాఖ ప్రత్యేక కార్యక్రమం చేపట్టింది. నియోజకవర్గానికి ఒకచోట ఈ తరహా రీసైక్లింగ్ యూనిట్లను ఏర్పాటు చేయబోతోంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 160 గ్రామీణ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల్లో ఒక్కొక్కటి చొప్పున ప్లాస్టిక్ రీసైక్లింగ్ యూనిట్ల ఏర్పాటుకు గ్రామాల ఎంపిక సైతం పూర్తయింది. పట్టణాల తరహాలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనూ ప్రతి ఇంటినుంచీ నేరుగా చెత్త సేకరణ ప్రక్రియను ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. ఇలా సేకరించిన చెత్తను ఆయా గ్రామాల్లో ఇప్పటికే అందుబాటులో ఉన్న చెత్త సేకరణ కేంద్రాల (సాలిడ్ వేస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ షెడ్ల)లో ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను ఎప్పటికప్పుడు వేరు చేసి ఉంచుతారు. గ్రామాల వారీగా ఇలా వేరు చేసిన ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను వారానికి ఒకటి లేదా రెండు విడతలుగా

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

క్లుప్తంగా...

పద్మావతి అమ్మవారి సేవలో జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ

తిరుచానూరు(చంద్రగిరి): తిరుచానూరు శ్రీపద్మావతి అమ్మవారిని సుప్రీంకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్.వి.రమణ ఆదివారం రాత్రి దర్శించుకున్నారు. ఆలయం వద్దకు చేరుకున్న ఆయనకు టీటీడీ జేఈవో వీరబ్రహ్మం, ఆలయ డిప్యూటీ ఈవో లోకనాథం స్వాగతం పలికారు. ముందుగా ఆలయ ధ్వజస్తంభం వద్ద మొక్కుకున్న ఆయన అమ్మవారి మూల విరాట్‌ను దర్శించుకున్నారు. ఆశీర్వాద మండపంలో వేద పండితులు ఆశీర్వచనం పలుకగా, అధికారులు తీర్థ ప్రసాదాలను అందజేశారు.

నేడు వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్యేలు, ముఖ్య నేతలతో సీఎం జగన్ భేటీ

సాక్షి, అమరావతి: వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అధ్యక్షతన సోమవారం పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు, అసెంబ్లీ నియోజకవర్గ సమన్వయకర్తలు, జగనన్న సచివాలయ కన్వీనర్లు, గృహసారథులు (జేసీఎస్) రాష్ట్ర కో–ఆర్డినేటర్లు, జిల్లా అధ్యక్షులు, రీజనల్ కో–ఆర్డినేటర్లతో సమీక్షా సమావేశం నిర్వహించనున్నారు. తాడేపల్లిలోని సీఎం క్యాంపు కార్యాలయంలో మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు ఈ సమావేశం ప్రారంభమవుతుంది. ఈ సమావేశానికి ఆహ్వానితులు అందరూ విధిగా హాజరుకావాలని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయం ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. ముఖ్యంగా పార్టీ నిర్దేశిత ఫార్మాట్‌లో 'గృహ సారథులు'గా నియమితులైన వారి తుది జాబితాను హార్డ్ కాపీ (పెన్ డ్రైవ్‌లో) లేదా సాఫ్ట్ కాపీని ఎమ్మెల్యేలు, సమన్వయకర్తలు ఈ సమావేశంలో తప్పనిసరిగా సమర్పించాల్సి ఉంటుందని పేర్కొంది.

త్వరలో మరిన్ని 'గిరి' బంకులు

ఇటీవల రంపచోడవరంలో ప్రారంభించిన గిరిజన పెట్రోల్ బంకు

సాక్షి, అమరావతి: గిరిజనులు పండించే పంటలు.. సేకరించే అటవీ ఫలసాయాన్ని కొనుగోలు చేసి వారికి కొండంత అండగా నిలుస్తున్న గిరిజన సహకార సంస్థ (జీసీసీ) తన సేవలను మరింత విస్తృతం చేసింది. పెట్రో ఉత్పత్తుల్ని గిరిజనుల చెంతకు చేర్చేందుకు ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో జీసీసీ త్వరలో మరిన్ని పెట్రోల్ బంకులు, గ్యాస్ ఏజెన్సీలు లాభాల బాటపట్టాయి. ప్రస్తుతం 16 పెట్రోల్ బంకులు, 12 గ్యాస్ ఏజెన్సీలను జీసీసీ నిర్వహిస్తోంది. ఇవి పురోగమిస్తుండటంతో త్వరలో మరిన్ని ఏర్పాటు చేసేందుకు కసరత్తు చేస్తోంది. వీటిలో స్థానిక గిరిజన యువతకు ఉపాధి, ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించడం విశేషం. ఇప్పటికే గిరిజనులు సేకరించే చింతపండు, కరక్కాయ, నల్ల జీడిపిక్కలు తదితరాలను జీసీసీ సేకరించి మార్కెటింగ్ కల్పించడంలో బ్రాండ్ ఇమేజ్‌ను సొంతం చేసుకుంది.

మూడేళ్లలో రూ.720.13 కోట్ల విక్రయాలు

జీసీసీ నడుపుతున్న 16 పెట్రోల్ బంకుల ద్వారా గతేడాది మార్చి నుంచి డిసెంబర్ వరకు రూ.265 కోట్ల మేర విక్రయాలు జరిగాయి. తద్వారా జీసీసీ రూ.4.60 కోట్ల లాభం గడించింది. 12 గ్యాస్ ఏజెన్సీల ద్వారా రూ.31.43 కోట్ల మేర గ్యాస్ విక్రయాలు జరపగా.. రూ.1.60 కోట్ల లాభం వచ్చాయి. మూడేళ్లలో రూ.720.13 కోట్ల విలువైన పెట్రోలియం ఉత్పత్తుల విక్రయాలు జరిగాయి.

తెలంగాణ

ఒక్కమాట అబద్ధమున్నా రాజీనామా

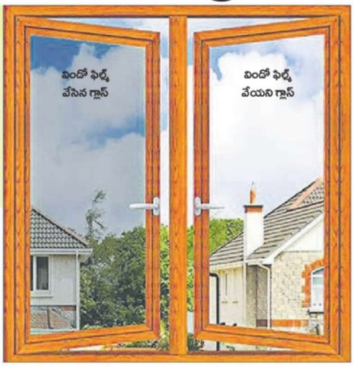
అసెంబ్లీలో సీఎం కేసీఆర్ సవాల్

సాక్షి, హైదరాబాద్: మన్మోహన్‌సింగ్ హయాంతో పోల్చితే ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ హయాంలో వార్షిక వృద్ధిరేటు 6.8 శాతం నుంచి 5.5 శాతానికి పడిపోయిందని సీఎం కె.చంద్రశేఖర్‌రావు చెప్పారు. తలసరి ఆదాయం వృద్ధి రేటు 12.73 శాతం నుంచి 7.01 శాతానికి, ఎగుమతుల వృద్ధి రేటు 19.5 శాతం నుంచి 4.9 శాతానికి, పారిశ్రామిక వృద్ధి రేటు 5.87 శాతం నుంచి 3.2 శాతానికి పడిపోయాయని వివరించారు. పెట్టుబడి వ్యయం 37.5 శాతం నుంచి 31 శాతానికి తగ్గిందని తెలిపారు. రూపాయి విలువ రూ.58.6 నుంచి రూ.82.6 శాతానికి దిగజారిందని చెప్పారు. ద్రవ్య వినిమయ బిల్లుపై ఆదివారం రాష్ట్ర శాసనసభలో జరిగిన చర్చకు కేసీఆర్ జవాబిచ్చారు. మోదీ పాలనను మన్మోహన్ పాలనతో పోల్చుతూ 'ది లాస్ట్ డికేడ్' అనే పుస్తకాన్ని పూజా మెహ్రా రాశారని సీఎం తెలిపారు. 'మోదీ హయాంలో ఏ ఒక్క రంగంలోనైనా వృద్ధి ఉందా? అంటే లేదు..' అని విమర్శించారు. జీడీపీలో అప్పుల శాతం 52 శాతం నుంచి 56.2 శాతానికి, ద్రవ్యలోటు 4.77 శాతం నుంచి 5.1 శాతానికి పెరిగాయన్నారు. తాను చెప్పిన వాటిల్లో ఒక్కమాట అబద్ధమున్నా రాజీనామా చేస్తానని సీఎం సవాల్ విసిరారు. అన్ని రంగాల్లో అత్యంత చెత్తగా పనితీరు చూపిన ప్రభుత్వం ఏదైనా ఉందంటే అది మోదీ ప్రభుత్వమేనని ధ్వజమెత్తారు. 'ఎన్పీఏల పేరుతో రూ.14 లక్షల కోట్ల రుణాలు మాఫీ చేశారు. రూ.20 లక్షల కోట్లు ఏ ఎంఎస్ఎంఈలకు ఇచ్చారో భగవంతుడికే తెలుసు. పార్లమెంటులో అడిగితే నో డేటా అవైలబుల్ అన్నారు. ఎన్పీఏ అంటే నో డేటా అవైలబుల్ (ఎన్డీఏ)' అని కేసీఆర్ ఎద్దేవా చేశారు.

ఇల్లు 'చిల్'అయ్యేలా!

అందుబాటులోకి విండో ఫిల్మ్‌లు

- కిటికీలకు అతికిస్తే ఇల్లు కూలయిపోతుంది
- శీతాకాలంలో ఇంట్లో వేడిని బంధిస్తుంది
- ప్రపంచ ఇంధన వినియోగంలో కేవలం గది చల్లదనానికే 15 శాతం ఖర్చు
- దీనిని తగ్గించేందుకు 'ట్రాన్స్‌పరెంట్ రేడియేటివ్ కూలర్' టెక్నాలజీ
- గ్లాస్ కిటికీల నుంచి వచ్చే అతినీలలోహిత కిరణాలకు చెక్
- తక్కువ ఖర్చులోనే ఫిల్మ్‌లు లభ్యం

విద్యుత్‌ను ఆదా చేయడంతో పాటు ఇళ్లలోకి అతినీలలోహిత కిరణాలు చొరబడకుండా కాపాడే విండో ఫిల్మ్‌ను శాస్త్రవేత్తలు అభివృద్ధి చేశారు. కాంతిని నిరోధించకుండానే గదిని చల్లబరచగలగటం దీని ప్రత్యేకత. 'పారదర్శక రేడియేటివ్ కూలర్లు'గా పిలిచే ఈ ఫిల్మ్‌ను కిటికీలకు వినియోగిస్తే.. ఒక్క వాట్ విద్యుత్ కూడా వాడక్కర్లేకుండా భవనాల లోపలి ఉష్ణోగ్రత తగ్గిపోతుంది. ఈ ఫిల్మ్‌లు మన దేశీయ మార్కెట్‌లోనూ లభ్యమవుతున్నాయి.

సాక్షి, అమరావతి: ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రజల జీవన విధానంలో అనేక మార్పులొస్తున్నాయి. వాటికి తగ్గట్టుగానే సరికొత్త వ్యాపారాలూ పుట్టుకొస్తున్నాయి. కిటికీ అద్దాలకు విండో ఫిల్మ్‌ను అతికిస్తే ఇల్లు మొత్తం కూల్‌గా మారిపోయే విండో ఫిల్మ్ మార్కెట్‌లోకి వచ్చేసింది. విద్యుత్ బిల్లులను తగ్గించడంతోపాటు ఆల్ట్రా వయొలెట్ (అతినీలలోహిత) కిరణాల నుంచి రక్షణ కల్పించేలా దీనిని అభివృద్ధి చేశారు. ట్రాన్స్‌పరెంట్ రేడియేటివ్ కూలర్లుగా పిలుస్తున్న ఈ ఫిల్మ్‌లను వినియోగించటం వల్ల ఏసీలు, కూలర్లతో పని లేకుండా గదులన్నీ కూల్ అయిపోతాయి. ప్రపంచంలో దాదాపు 15 శాతం విద్యుత్‌ను కేవలం గదుల శీతలీకరణకే వినియోగిస్తున్నారు. ఈ సాంకేతికత వల్ల ఒక్క యూనిట్ విద్యుత్ కూడా వాడాల్సిన అవసరం లేకుండా భవనాల లోపల ఉష్ణోగ్రతను తగ్గించగలదు. అమెరికన్ కెమికల్ సొసైటీ ఎనర్జీ లెటర్స్ నివేదిక ప్రకారం.. భవనాలు, వాహనాల్లో చల్లదనం కోసం కొత్తగా అభివృద్ధి చేసిన 'ట్రాన్స్‌పరెంట్ రేడియేటివ్ కూలర్లు' విండో మెటీరియల్‌గా ఉపయోగపడతాయి. ఇవి వాతావరణ మార్పులను పరిష్కరించడంలోనూ తోడ్పడతాయి.

విండో గ్లాస్ ఫిల్మ్

ప్రయోజనాలెన్నో..!

విండో ఫిల్మ్ అనేది ఒక సన్నని పదార్థం. దీనిని పాలిస్టర్ పొరలతో తయారు చేస్తారు. ప్రతిబింబం కనిపించేలా పూత పూస్తారు. ఇలా తయారైన విండో ఫిల్మ్‌ను కిటికీలకు అమర్చడం వల్ల సూర్యరశ్మిని గదిలోకి రానివ్వకుండా అడ్డుకుంటుంది. సూర్య కిరణాల్లో ఉండే హానికరమైన అతినీలలోహిత (ఆల్ట్రా వయొలెట్) కిరణాలను ఈ ఫిల్మ్ 97 శాతం అడ్డుకుంటుంది. సాధారణ గ్లాస్ కిటికీలకు కూడా ఈ ఫిల్మ్ వేస్తే బ్రాండెడ్ కిటికీల్లా మారతాయి. భవనంలోకి ప్రవేశించే సౌరశక్తిలో 80 శాతం వరకూ నిరోధించడానికి ఈ ఫిల్మ్‌లను రూపొందించారు. ఇవి సాధారణ కిటికీల కంటే 31 శాతం ఎక్కువ చల్లదనాన్ని ఇస్తాయి. చూడ్డానికి కూడా అందంగా ఉంటాయి. గదికి, ఇంటికి కొత్త కళ వస్తుంది. అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా ఈ ఫిల్మ్‌ను కిటికీ అద్దాలకు అతికించడం వల్ల ఇంటిలో వేడి వాతావరణం తగ్గి గది చల్లబడుతుంది. తద్వారా ఫ్యాన్లు, ఏసీల వినియోగం తగ్గి విద్యుత్ ఆదా అవుతుంది. శీతాకాలంలో ఇంట్లోని వేడిని బయటకు పోనివ్వకుండా నిలుపుదల చేస్తూ.. బయట వాతావరణంలోని చల్లదనాన్ని ఇంట్లోకి రానివ్వకుండా చేసి గృహస్తుల ఆరోగ్యానికి కారణమవుతుంది.

భారీగా పెరుగుతున్న మార్కెట్

యునైటెడ్ నేషన్స్ ఎన్విరాన్‌మెంట్ ప్రోగ్రామ్ ప్రచురించిన గ్లోబల్ స్టేటస్ రిపోర్ట్ ఆఫ్ బిల్డింగ్స్ అండ్ కన్‌స్ట్రక్షన్ నివేదిక ప్రకారం.. బిల్డింగ్ ఎనర్జీ ఎఫిషియెన్సీ ఖర్చులు 2019లో ప్రపంచవ్యాప్తంగా 152 బిలియన్ డాలర్లకు పెరిగాయి. 2018తో పోలిస్తే ఇది 3 శాతం ఎక్కువ. దీంతో ఇంధన సామర్థ్యం, సమర్థ వినియోగం చేయగల భవనాలకు డిమాండ్ పెరుగుతోంది. అదే విండో ఫిల్మ్ మార్కెట్ వృద్ధికి కారణమవుతోంది. విండో ఫిల్మ్ మార్కెట్ ఆసియా–పసిఫిక్, పశ్చిమ యూరప్, తూర్పు యూరప్, ఉత్తర అమెరికా, దక్షిణ అమెరికా, మధ్యప్రాచ్యం, ఆఫ్రికాలో బాగా విస్తరించింది. భారత్ సహా 30 దేశాల మార్కెట్లను అధ్యయనం చేసిన తరువాత విండో ఫిల్మ్ గ్లోబల్ మార్కెట్ ఇచ్చిన రిపోర్ట్ ప్రకారం.. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఈ మార్కెట్ 2021లో 13.08 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉంటే.. 2022లో 13.90 బిలియన్ డాలర్లకు చేరింది. 2026 నాటికి 6.40 శాతం వార్షిక వృద్ధితో 17.79 బిలియన్ డాలర్లకు పెరిగే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఈ ఫిల్మ్‌లు ఆఫ్‌లైన్‌లోనే కాకుండా ఆన్‌లైన్ మార్కెట్‌లోనూ దొరుకుతున్నాయి. ధరలు కూడా కనిష్టంగా ఒక్కో ఫిల్మ్ కేవలం రూ.150 నుంచే మొదలవుతున్నాయి. ఆన్‌లైన్‌లో కొనే ముందు నాణ్యత తెలుసుకుంటే మంచింది.

ఏపీ కొత్త గవర్నర్‌గా జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

గవర్నర్‌గా బాధ్యతలు నిర్వర్తించిన విషయం విదితమే. జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్ కర్ణాటకలోని దక్షిణ కన్నడ జిల్లా బెళువాయికానాలో 1958 జనవరి 5న జన్మించారు. ఈ పట్టణం మంగళూరుకు 35 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంటుంది. మూడబిద్రిలోని మహావీర్ కాలేజీలో బీకాం, మంగళూరులోని ఎస్‌డీఎం లా కాలేజీలో ఎల్‌ఎల్‌బీ పట్టా పొందారు. 1983లో కర్ణాటక హైకోర్టులో న్యాయవాద వృత్తిని ప్రారంభించారు. 2003 మే 12న కర్ణాటక హైకోర్టు అదనపు న్యాయమూర్తిగా నియమితులయ్యారు. అనంతరం పూర్తి స్థాయి న్యాయమూర్తిగా బాధ్యతలు చేపట్టాక 2017 ఫిబ్రవరిలో సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా పదోన్నతి పొందారు. మూడో స్థానంలో ఉన్న న్యాయమూర్తి ఏ హైకోర్టులోనూ ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా బాధ్యతలు చేపట్టకుండా నేరుగా సుప్రీంకోర్టుకు పదోన్నతి పొందడం అదే తొలిసారి. 2023 జనవరి 4న సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా పదవీవిరమణ పొందారు. అభినందన సభలో జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్ గురించి సీజేఐ డీవై చంద్రచూడ్ మాట్లాడుతూ.. 'జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్ సామ్యుడు, సామాన్యుడు. ఇటీవలి వరకు డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ లేదా న్యాయమూర్తి కార్డును గుర్తింపు కార్డుగా ఉపయోగించారు. 2019లో పాస్‌పోర్టు తీసుకున్నారు. అదీ అత్యవసరంగా మాస్కో వెళ్లాల్సివచ్చినపుడు తీసుకున్నారు. పాస్‌పోర్టుపై తొలిస్టాంపు అదే'అని వ్యాఖ్యానించారు.

కీలక ధర్మాసనాల్లో బాధ్యతలు

జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్ సుప్రీంకోర్టులో పలు కీలక ధర్మాసనాల్లో న్యాయమూర్తిగా పని చేశారు. 2017లో ట్రిపుల్ తలాక్ కేసులో ఏకైక ముస్లిం న్యాయమూర్తిగా ఉన్నారు. ఐదుగురు న్యాయమూర్తులున్న ఈ ధర్మాసనంలో ముస్లిం షరియా చట్టం ప్రకారం ట్రిపుల్ తలాక్ ఆచరణకు అనుమతి ఉందని జస్టిస్ నజీర్ తన తీర్పులో పేర్కొన్నారు. 3:2తో ట్రిపుల్ తలాక్ చెల్లదని ఆ ధర్మాసనం తీర్పు చెప్పిన విషయం విదితమే. 2019లో అయోధ్య రామ మందిరం కేసులోనూ రాజ్యాంగ ధర్మాసనంలో సభ్యుడిగా ఉన్నారు. వివాదాస్పద ప్రాంతంలో హిందూ నిర్మాణం ఉనికి గురించి ఆర్కియాలజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా పేర్కొన్న విషయాన్ని జస్టిస్ నజీర్ సమర్థించారు. రామ మందిరానికి అనుకూలంగా తీర్పునిచ్చారు. పదవీ విరమణకు ముందు రాజ్యాంగ ధర్మాసనానికి నేతృత్వం వహించిన జస్టిస్ నజీర్ పెద్దనోట్ల రద్దు సహా పలు కేసులు విచారించారు.

కొత్త గవర్నర్ జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్‌కు శుభాకాంక్షలు: సీఎం జగన్

ఛత్తీస్‌గఢ్ గవర్నర్‌గా నియమితులైన హరిచందన్‌కూ శుభాకాంక్షలు

సాక్షి, అమరావతి : ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గవర్నర్‌గా నియమితులైన జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్‌కు ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు. ఆయన మార్గనిర్దేశంలో రాష్ట్రం మరింత పురోగమిస్తుందని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. న్యాయ నిపుణులైన జస్టిస్ నజీర్ అనుభవం ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిపుష్టం చేయడంలో, రాష్ట్రానికి చక్కటి మార్గనిర్దేశం చేయడంలో ఉపయోగపడుతుందని ఆకాంక్షిస్తూ ఆదివారం ట్వీట్ చేశారు. ఇప్పటి దాకా రాష్ట్ర గవర్నర్‌గా వ్యవహరించిన విశ్వభూషణ్ హరిచందన్ ఛత్తీస్‌గఢ్ గవర్నర్‌గా నియమితులవ్వడం పట్ల శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. గవర్నర్‌గా ఆయన రాష్ట్రానికి అందించిన సేవలను కొనియాడారు. రాష్ట్ర ప్రజలు ఆయన్ను ఎప్పటికీ గుర్తుంచుకుంటారని అన్నారు. మచ్చలేని వ్యక్తిత్వం హరిచందన్ సొంతమని పేర్కొన్నారు. కోవిడ్‌లాంటి విపత్కర పరిస్థితులను దాటుకుని రాష్ట్రం ప్రగతి పథంలో పయనించడానికి ఆయన మరువలేని సహకారాన్ని అందించారని చెప్పారు. అధికార కార్యకలాపాల నిర్వహణలో ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తి పరిఢవిల్లేలా, నిండైన హుందాతనంతో వ్యవహరించారని, అత్యుత్తమ రాజకీయ పరిణతి చూపించారన్నారు. రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల మధ్య సమన్వయంలో, వాటి మధ్య సంబంధాలు సజావుగా సాగడంలో అత్యంత కీలక పాత్ర పోషించి, రాజ్యాంగానికి వన్నె తెచ్చారన్నారని ముఖ్యమంత్రి జగన్ కొనియాడారు. తండ్రి తరహాలో వాత్సల్యాన్ని చూపారని, తెలుగు ప్రజలకు ఆత్మీయతను పంచారని ప్రశంసించారు. రాష్ట్రం నుంచి ఆయన వెళ్లి పోవడం బాధాకరమైనా, దేశంలో మరో రాష్ట్రానికి ఆయన గవర్నర్‌గా వెళ్లడం అక్కడి ప్రజలకు తప్పకుండా మేలు చేస్తుందని ఆశాభావం వ్యక్తం చేస్తూ ట్వీట్ చేశారు.

కొత్త గవర్నర్‌కు అభినందనలు : చంద్రబాబు

ఏపీ నూతన గవర్నర్‌గా నియమితులైన ఎస్ అబ్దుల్ నజీర్‌కు తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షుడు చంద్రబాబు అభినందనలు తెలిపారు. చిత్తశుద్ధి, నిజాయితీ గల వ్యక్తిగా పేరొందిన ఆయన రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచిన ప్రజాస్వామ్య విలువలను పరిరక్షించడంలో ముందంజలో ఉంటారని ఆశిస్తున్నానని ఆదివారం ట్వీట్ చేశారు.

మంత్రి బుగ్గన, పవన్, సోము వీర్రాజు శుభాకాంక్షలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గవర్నర్‌గా నియమితులైన జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్‌కు రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్, జనసేన పార్టీ అధినేత పవన్‌కళ్యాణ్, బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు సోము వీర్రాజు ఆదివారం వేర్వేరుగా శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్ర గవర్నర్‌గా నియమితులైన రాష్ట్ర గవర్నర్ విశ్వభూషణ్ హరిచందన్ సేవలు మరవలేమని మంత్రి బుగ్గన కొనియాడారు.

వడివడిగా జీవనాడి

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన ఖర్చులో రూ.2,948.04 కోట్లను కేంద్రం రీయింబర్స్ చేయడంలో తీవ్ర జాప్యం చేస్తోంది. కేంద్రం నిధులు ఇవ్వకున్నప్పటికీ, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఇబ్బందికరంగా ఉన్నప్పటికీ.. రాష్ట్ర ఖజానా నుంచే నిధులు కేటాయిస్తూ ప్రణాళికా బద్ధంగా ప్రాజెక్టు పనులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక్కొక్కటిగా పూర్తి చేస్తోంది. రైతులకు ఫలాలను అందించే దిశగా అడుగులు వేస్తోంది.

దిగువ కాఫర్ డ్యామ్ దాదాపు పూర్తి

గోదావరి వరదల ఉధృతికి ఇసుక తిన్నెలు కోతకు గురవడం వల్ల దిగువ కాఫర్ డ్యామ్ 0 నుంచి 680 మీటర్ల వరకు ఏర్పడిన అగాధాన్ని డ్యామ్ డిజైన్ రివ్యూ ప్యానల్ (డీడీఆర్పీ), కేంద్ర జల సంఘం (సీడబ్ల్యూసీ) మార్గదర్శకాల మేరకు మేఘా సంస్థ జియో మెంబ్రేన్ బ్యాగ్‌లలో ఇసుక నింపి.. జెట్ గ్రౌటింగ్, వైబ్రో కాంపాక్షన్ చేస్తూ పూడ్చింది. ఆ తర్వాత 20 మీటర్ల ఎత్తుతో దిగువ కాఫర్ డ్యామ్‌ను పూర్తి చేసింది. కానీ.. జూలై 10న గోదావరికి వచ్చిన భారీ వరద ముంచెత్తడంతో దిగువ కాఫర్ డ్యామ్ పనులకు ఆటంకం కలిగింది. వరదలు తగ్గడంతో నవంబర్‌లో పనులను ప్రారంభించి.. 31.5 మీటర్ల ఎత్తుతో దిగువ కాఫర్ డ్యామ్‌ను దాదాపుగా పూర్తి చేసింది. కేవలం రివిట్‌మెంట్ పనులు మాత్రమే మిగిలాయి. రివిట్‌మెంట్‌తో సహా దిగువ కాఫర్ డ్యామ్ పనులను నెలాఖరుకు పూర్తి చేస్తామని పోలవరం ఎస్‌ఈ నరసింహమూర్తి 'సాక్షి'కి తెలిపారు. దిగువ కాఫర్ డ్యామ్ పూర్తవడంతో గోదావరికి ఎంత పెద్ద వరద వచ్చినా ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్ పనులు చేపట్టవచ్చని చెప్పారు.

శరవేగంగా అగాధాల పూడ్చివేత

గోదావరి ప్రవాహాన్ని స్పిల్ వే మీదుగా మళ్లించడానికి 2,840 మీటర్ల పొడవున 43 మీటర్ల ఎత్తుతో పూర్తి చేయాల్సిన ఎగువ కాఫర్ డ్యామ్‌ను టీడీపీ సర్కార్ పూర్తి చేయలేక చేతులెత్తేసింది. కుడి, ఎడమ వైపున 680 మీటర్ల ఖాళీ ప్రదేశాన్ని వదిలేసింది. దాంతో 2019లో 2,454 మీటర్ల వెడల్పుతో ప్రవహించాల్సిన గోదావరి.. ఎగువ కాఫర్ డ్యామ్ అడ్డంకిగా మారడం వల్ల ఖాళీగా వదిలిన 680 మీటర్లకు కుంచించుకుపోయి ప్రవహించాల్సి వచ్చింది. దాంతో వరద ఉధృతి మరింత పెరిగి ఎర్త్ కమ్ రాక్ ఫిల్ (ఈసీఆర్‌ఎఫ్) డ్యామ్ నిర్మాణ ప్రాంతంలో ఇసుక తిన్నెలు కోతకు గురై.. నాలుగు ప్రదేశాల్లో –12 నుంచి –22 మీటర్ల లోతుతో అగాధాలు ఏర్పడ్డాయి. ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్ గ్యాప్–2లో 1,750 మీటర్ల పొడవునా పునాది డయాఫ్రమ్ వాల్ దెబ్బతింది. డీడీఆర్పీ, సీడబ్ల్యూసీ మార్గదర్శకాల మేరకు అధికారులు అగాధాల పూడ్చివేతకు గతేడాది 11 రకాల పరీక్షలు చేశారు. వాటి ఫలితాలను డీడీఆర్పీ, సీడబ్ల్యూసీ విశ్లేషించి, జారీ చేసిన మార్గదర్శకాల మేరకు.. ఎగువ, దిగువ కాఫర్ డ్యామ్‌ల మధ్య ఉన్న నీటిని మోటార్లతో తోడేస్తున్నారు. పురుషోత్తపట్నం వద్ద

అగాధాల్లోని ఇసుకను రోలింగ్ చేసి.. యథాస్థితికి తెచ్చేందుకు వైబ్రో కాంపాక్షన్ చేస్తున్న దృశ్యం

గోదావరిలోని ఇసుకను వందలాది టిప్పర్లతో తెచ్చి, ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్ నిర్మాణ ప్రాంతంలో అగాధాలు ఏర్పడిన చోట పోసి, రోలింగ్ చేస్తున్నారు. ఆ తర్వాత వైబ్రో కాంపాక్షన్ (వైబ్రో కాంపాక్టర్ యంత్రంతో బోరు వేసి.. అధిక ఒత్తిడితో మెలి తిప్పడం) చేస్తూ ఆ ప్రాంతాన్ని యథాస్థితికి తెచ్చే పనులను ముమ్మరం చేశారు.

ఎన్‌హెచ్‌పీసీ నివేదికే కీలకం

ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్ గ్యాప్–2లో దెబ్బతిన్న డయాఫ్రమ్ వాల్ సామర్థ్యాన్ని తేల్చేందుకు జనవరి 26 నుంచి ఈ నెల 10వ తేదీ వరకు 16 రోజులపాటు హై రెజల్యూషన్ జియోఫిజికల్ రెసిస్టివిటీ ఇమేజింగ్, సెస్మిక్ టోమోగ్రఫీ పరీక్షలను ఎన్‌హెచ్‌పీసీ (నేషనల్ హైడ్రో పవర్ కార్పొరేషన్) బృందం నిర్వహించింది. ఈ పరీక్షల ఫలితాలను విశ్లేషించి.. నెలాఖరులోగా డయాఫ్రమ్ వాల్ భవితవ్యాన్ని తేల్చుతూ నివేదిక ఇవ్వనుంది. డయాఫ్రమ్ వాల్ పటిష్టంగా ఉన్నట్లు తేలితే.. ఆ వెంటనే ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్ పనులను చేపట్టి, వరదల్లోనూ నిర్విఘ్నంగా కొనసాగించి, పూర్తి చేసేందుకు ప్రణాళిక సిద్ధం చేసింది. ఒకవేళ డయాఫ్రమ్ వాల్ సామర్థ్యంపై ఎన్‌హెచ్‌పీసీ నివేదిక అనుమానం వ్యక్తం చేస్తే.. సీడబ్ల్యూసీ, డీడీఆర్పీ మార్గదర్శకాల మేరకు ముందడుగు వేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

డెల్టాకు నీటిని సరఫరా చేస్తూ మిగతా పనులు

- గోదావరి ప్రవాహాన్ని అప్రోచ్ ఛానల్ మీదుగా స్పిల్ వే వైపు మళ్లించడానికి.. స్పిల్ వేకు ఎగువన ఎడమ వైపున ఉన్న కొండకు సమాంతరంగా సుమారు 1.3 కి.మీల పొడవు, 52 మీటర్ల ఎత్తుతో గైడ్ వాల్ పనులను ప్రభుత్వం పూర్తి చేసింది. ఇదే రీతిలో ఎగువ కాఫర్ డ్యామ్‌కు ఎగువన కుడి వైపున ఉన్న కొండకు సమాంతరంగా గైడ్ బండ్ నిర్మిస్తోంది.
- గోదావరి డెల్టాలో రబీ పంటలకు పోలవరం స్పిల్ వే రివర్ స్లూయిజ్‌ల ద్వారా నీటిని విడుదల చేస్తూ.. అప్రోచ్ ఛానల్‌లో మిగిలిపోయిన 36.54 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్ల మట్టి పని, స్పిల్ ఛానల్‌లో 1.20 కోట్ల క్యూబిక్ మీటర్ల మట్టి పని, 1.96 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్ల కాంక్రీట్ పనులను పూర్తి చేసేందుకు చర్యలు చేపట్టింది.
- పోలవరం ప్రాజెక్టు నుంచి కుడి కాలువకు నీటిని విడుదల చేసే అనుసంధానాలలో హెడ్ రెగ్యులేటర్, ఈ–శాడిల్ డ్యామ్, ఎఫ్–శాడిల్ డ్యామ్ ఇప్పటికే పూర్తయ్యాయి. జంట సొరంగాల్లో 8.63 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్ల మట్టి తవ్వకం పనులను జూన్‌లోగా పూర్తి చేయడానికి చర్యలు చేపట్టారు.
- పోలవరం ప్రాజెక్టు నుంచి ఎడమ కాలువకు నీటిని విడుదల చేసే అనుసంధానాలలో సొరంగం పనులు దాదాపుగా పూర్తికావొచ్చాయి. హెడ్ రెగ్యులేటర్, కేఎల్ బండ్, నావిగేషన్ కెనాల్, నావిగేషనల్ లాక్ పనులను పూర్తి చేయడంపై దృష్టి సారించారు.

స్పిల్ వే పనితీరు అత్యద్భుతం

గోదావరి ప్రవాహాన్ని మళ్లించే స్పిల్ వేను టీడీపీ సర్కార్ పునాది స్థాయిలోనే వదిలేస్తే.. కరోనా ప్రతికూల పరిస్థితుల్లోనూ కేంద్రం నిధులు రీయింబర్స్ చేయడంలో తీవ్ర జాప్యం చేస్తున్నప్పటికీ.. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఇబ్బందికరంగా ఉన్నప్పటికీ.. రాష్ట్ర ఖజానా నుంచే నిధులను వ్యయం చేసి 2021 జూన్ 11 నాటికే 48 గేట్లతో సహా సీఎం వైఎస్ జగన్ పూర్తి చేశారు. స్పిల్ వే మీదుగా అప్రోచ్ ఛానల్, స్పిల్ ఛానల్, పైలట్ ఛానల్ ద్వారా 6.1 కి.మీల పొడవునా గోదావరి ప్రవాహాన్ని మళ్లించారు. 2021లో 3,690.38 టీఎంసీలు, 2022లో 6,150.04 టీఎంసీలు వెరసి 9,840.42 టీఎంసీలను పోలవరం స్పిల్ వే మీదుగా సమర్థవంతంగా దిగువకు విడుదల చేశారు. ఈ గణాంకాలను పరిశీలించిన సీడబ్ల్యూసీ అధికారులు.. ప్రపంచంలో అతి పెద్దదైన పోలవరం స్పిల్ వే పనితీరు అత్యద్భుతమని ప్రశంసించారు.

చంద్రబాబు పాపం.. ప్రపంచ వింత

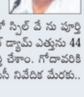
- పశ్చిమగోదావరి జిల్లా రామన్నగూడెం వద్ద గోదావరి నదిలో ఉన్న భూ భౌగోళిక పరిస్థితుల వల్ల నదీ గర్భంలో ప్రధాన డ్యామ్ అంటే ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్‌ను, నది తీరానికి ఆవల కుడి వైపున వరద ప్రవాహాన్ని మళ్లించే స్పిల్ వేను నిర్మించేలా పోలవరం ప్రాజెక్టు డిజైన్‌ను సీడబ్ల్యూసీ ఆమోదించింది. ఈ జలాశయం నీటి నిల్వ సామర్థ్యం 194.6 టీఎంసీలు.
- నది ప్రవాహాన్ని మళ్లించేలా ఎగువ, దిగువ కాఫర్ డ్యామ్‌లు, స్పిల్ వే, అప్రోచ్ ఛానల్, స్పిల్ ఛానల్, పైలట్ ఛానల్‌లను పూర్తి చేసి, 41.15 మీటర్ల కాంటూర్ పరిధిలోని ముంపు గ్రామాల నిర్వాసితులకు పునరావాసం కల్పించి.. ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్ పునాది డయాఫ్రమ్ వాల్ నిర్మించాలి. ఆ తర్వాత ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్ పనులు చేపట్టి పూర్తి చేయాలి.
- విభజన చట్టం ప్రకారం కేంద్రమే నిర్మించాల్సిన పోలవరం నిర్మాణ బాధ్యతలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగించే వరకూ అంటే 2016 డిసెంబర్ 30 వరకు తట్టెడు మట్టి కూడా టీడీపీ సర్కార్ ఎత్తలేదు. ఆ తర్వాత అధికంగా కమీషన్లు వచ్చే పనులనే సబ్ కాంట్రాక్టర్ల ద్వారా చేపట్టారు. వరదను మళ్లించేలా స్పిల్ వే, కాఫర్ డ్యామ్‌లు పూర్తి చేయకుండానే.. డయాఫ్రమ్ వాల్‌ను 2018 జూన్ నాటికే పూర్తి చేశారు.
- స్పిల్ వేను పునాది స్థాయిలో.. ఎగువ, దిగువ కాఫర్ డ్యామ్‌లను పూర్తి చేయలేక టీడీపీ సర్కార్ వదిలేసింది. దాంతో 2019లో గోదావరి వరద కాఫర్ డ్యామ్ ద్వారా అధిక ఉధృతితో ప్రవహించడం వల్ల ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్ నిర్మాణ ప్రాంతంలో, దిగువ కాఫర్ డ్యామ్‌లో ఇసుక తిన్నెలు కోతకు గురై భారీ అగాధాలు ఏర్పడ్డాయి. డయాఫ్రమ్ వాల్ దెబ్బతింది.
- డయాఫ్రమ్ వాల్ సామర్థ్యాన్ని తేల్చే పరీక్షలు చేయడానికి ఇటీవల పోలవరానికి వచ్చిన ఎన్‌హెచ్‌పీసీ బృందం.. చంద్రబాబు పాపాన్ని ప్రపంచ వింతగా అభివర్ణించిందని అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. దీనివల్ల పోలవరం పనుల్లో జాప్యం చోటుచేసుకుంటోందని తేల్చి చెప్పాయి.

ఈ పాటికే పూర్తయ్యేది..

గతంలో ప్రణాళికా రాహిత్యంతో చేపట్టిన పనుల వల్ల గోదావరి వరదల ఉధృతికి ఈసీఆర్‌ఎఫ్ డ్యామ్ గ్యాప్–2లో డయాఫ్రమ్ వాల్ దెబ్బతింది. ఈసీఆర్‌ఎఫ్ నిర్మాణ ప్రాంతంలో ఇసుక తిన్నెలు కోతకు గురై నాలుగు ప్రదేశాల్లో భారీ అగాధాలు ఏర్పడ్డాయి. వాటిని సరిదిద్దేందుకు 2020 నుంచి డీడీఆర్పీ, సీడబ్ల్యూసీ, దేశంలోని ఢిల్లీ, చెన్నై, తిరుపతి తదితర ఐఐటీల ప్రొఫెసర్లతో సంప్రదింపులు జరుపుతున్నాం. డయాఫ్రమ్ వాల్ సామర్థ్యం తేల్చడానికి ఎన్‌హెచ్‌పీసీ ఇటీవలే పరీక్షలు చేసింది. వరదల ఉధృతి ప్రభావం లేకపోయిఉంటే.. ఈపాటికి ఎప్పుడో పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తయ్యేది.

– సుధాకర్ బాబు, సీఈ, పోలవరం ప్రాజెక్టు

ఎంత పెద్ద వరద వచ్చినా భయం లేదిక

పోలవరం ప్రాజెక్టును సీఎం జగన్ ప్రతిష్ఠాత్మకంగా తీసుకున్నారు. కేంద్రం నిధులివ్వకున్నా రాష్ట్ర ఖజానా నుంచే ఇస్తున్నారు. నిర్వాసితులకు పునరావాసం కల్పిస్తూనే.. కరోనా కష్టకాలంలోనూ రికార్డు సమయంలో స్పిల్ వే ను పూర్తి చేశాం. ఎంత వరద వచ్చినా తట్టుకునేలా ఎగువ కాఫర్ డ్యామ్ ఎత్తును 44 మీటర్లకు పెంచాం. ఇప్పటికే దిగువ కాఫర్ డ్యామ్ పూర్తి చేశాం. గోదావరికి ఎంత పెద్ద వరద వచ్చినా ఇక భయం లేదు. ఎన్‌హెచ్‌పీసీ నివేదిక మేరకు.. వరదల్లోనూ ఈసీఆర్‌ఎఫ్ పనులు చేపట్టి పూర్తి చేస్తాం.

– సి.నారాయణరెడ్డి, ఈఎన్‌సీ, జల వనరుల శాఖ

గ్రామాల్లో రీసైక్లింగ్ రోడ్లు

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

ఆయా నియోజకవర్గాల్లో ఏర్పాటు చేసిన ప్లాస్టిక్ రీసైక్లింగ్ యూనిట్‌కు తరలించేలా ఒక వాహనాన్ని కూడా ఏర్పాటు చేస్తారు. ప్రతివారం రూట్ల వారీగా ఆ వాహనంతో అన్ని గ్రామాల నుంచి ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను సేకరించి రీసైక్లింగ్ యూనిట్లకు తరలిస్తారు. అనంతరం ప్లాస్టిక్ బాటిళ్లు, ఇతర ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను మెషిన్ల సాయంతో బండిల్స్ రూపంలో అణచివేసి.. ఆ తర్వాత చిన్నచిన్న ముక్కలు ముక్కలుగా మార్చి నిల్వ చేస్తారు.

రోడ్ల నిర్మాణంలో వినియోగించేలా..

ప్లాస్టిక్ బాటిల్స్ వంటివి మట్టిలో కలవడానికి కనీసం 240 సంవత్సరాలు పడుతుంది. ఇలాంటి ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు వర్షం నీటిని భూమిలో ఇంకిపోకుండా అడ్డుపడుతుంటాయి. దీనివల్ల భూగర్భ జలాలు కలుషితమయ్యే అవకాశం కూడా ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల ఉమ్మడి నిధులతో పీఎంజీఎస్‌వై (గ్రామీణ సడక్ యోజన) కింద చేపట్టే రోడ్ల నిర్మాణంలో కంకరతో పాటు కొంతమేర ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను ఉపయోగించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని రాష్ట్రాలకు మార్గదర్శకాలు జారీ చేసింది. ప్లాస్టిక్ కవర్లు వంటి వాటిని సిమెంట్ పరిశ్రమలలో మండించడానికి ఉపయోగించేలా ప్రభుత్వాలు దృష్టి పెట్టాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే రాష్ట్రంలోని ప్రతి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో ఒకటి చొప్పున రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసే రీసైక్లింగ్ యూనిట్లలో సిద్ధం చేసిన ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను రోడ్ల నిర్మాణంలో ఉపయోగించాల్సి ఉంటుంది. రీసైక్లింగ్ యూనిట్ల ద్వారా రోడ్లు నిర్మించే కాంట్రాక్టర్లకు ఎక్కడికక్కడ ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను విక్రయించే ఆలోచన చేస్తున్నారు. రానున్న రోజుల్లో రోడ్ల నిర్మాణంలో వీటి వాడకం పెరిగే పక్షంలో జిల్లాల వారీగా ప్రత్యేక వేలం కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసే ఆలోచన కూడా ఉన్నట్టు అధికారులు వెల్లడించారు.

ఇప్పటికే 232 టన్నుల ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల సేకరణ

పట్టణాలతోపాటు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చేపట్టిన ప్రత్యేక పారిశుద్ధ్య కార్యక్రమంలో భాగంగా 2021 అక్టోబర్ నుంచి క్లీన్ ఏపీ నినాదంతో జగనన్న స్వచ్ఛ సంకల్పం కార్యక్రమం కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టి కొనసాగిస్తోంది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇప్పటికే 232 టన్నుల ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను సేకరించారు. వాటిలో స్థానికంగా అమ్మడానికి వీలున్న వాటిని గ్రామ స్థాయిలోనే చిరు వ్యాపారులకు అమ్మేశారు. అమ్మకానికి పనికి రాని వాటిని నాశనం చేసినట్టు చెబుతున్నారు. ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ నుంచి సేకరించే ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను కొత్తగా ఏర్పాటు చేస్తున్న రీసైక్లింగ్ యూనిట్ల ద్వారా రోడ్ల నిర్మాణం లేదా సిమెంట్ పరిశ్రమలో మండించడానికి ఉపయోగించేలా రీసైక్లింగ్ ప్రాసెస్ చేయనున్నట్టు అధికారులు వెల్లడించారు.

అటు మూత.. ఇటు కోత

నేడు రాష్ట్రంలో వెన్నుతట్టి ప్రోత్సాహం

కొన్ని కోర్సులకే ఆదరణ

- తగ్గిపోతున్న ప్రవేశాలు.. కొరవడుతున్న నైపుణ్యాలు
- టీడీపీ హయాంలో రాష్ట్రంలో 65 కాలేజీల మూసివేత
- విద్యారంగంపై నిర్లక్ష్యం, అరకొర రీయింబర్స్‌మెంట్ కారణం
- మూడేళ్లుగా సంస్కరణలతో మారిన పరిస్థితులు
- ప్రమాణాలు పెరిగేలా కాలేజీలకు మార్గదర్శనం.. మూత మాటేలేదు
- జగనన్న విద్యా దీవెనతో సకాలంలో పూర్తి ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్
- వసతి దీవెనతో విద్యార్థులకు అదనంగా రూ.20 వేలు
- గతంలో ఏటా 37 వేలు ప్లేస్‌మెంట్స్.. ఇప్పుడు ఏకంగా 85 వేలు

జాతీయ స్థాయిలో ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు, కోర్సుల పరిస్థితి ఇది

2014-15 నుంచి ఇప్పటివరకు మూసివేసిన కాలేజీలు, రద్దయిన కోర్సుల వివరాలు ఇలా..

సంవత్సరం	జాతీయస్థాయిలో		ఏపీలో	
--	కాలేజీలు	కోర్సులు	కాలేజీలు	కోర్సులు
2021-22	43	1,044	0	171
2020-21	63	2,212	0	221
2019-20	92	2,444	7	164
2018-19	89	1,011	2	66
2017-18	134	1,445	20	69
2016-17	163	686	10	18
2015-16	126	1,093	11	74
2014-15	77	604	15	74
మొత్తం	767	10,539	65	857

సాక్షి, అమరావతి:దేశవ్యాప్తంగా ఏటా కనీసం 50కిపైగా ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు మూసివేత కోసం దరఖాస్తు చేసుకుంటున్నాయి. మరికొన్ని వేల సంఖ్యలో కోర్సులను రద్దు చేసుకుంటున్నాయి. ఇబ్బడిముబ్బడిగా కాలేజీలు ఏర్పాటు కావడం, కొన్ని కోర్సులకే ఆదరణ ఉండటం, చేరికలు తగ్గి కాలేజీల నిర్వహణ భారంగా మారడం, నైపుణ్యాలు కొరవడి ప్లేస్‌మెంట్లు తగ్గిపోవడం ఈ దుస్థితికి కారణమని నిపుణుల కమిటీలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. నిపుణుల కమిటీల సూచనల మేరకు ఏఐసీటీఈ 2019లో కొత్త కాలేజీలకు అనుమతులపై మారటోరియం విధించింది. 2014 - 15 నుంచి జాతీయస్థాయిలో 767 ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు మూతపడినట్లు అఖిల భారత సాంకేతిక విద్యా మండలి 2021-22 నివేదికలో వెల్లడించింది. మరికొన్ని కాలేజీలు ఆదరణ లేకపోవడంతో 10,539 కోర్సులను రద్దు చేసుకున్నాయి. 2021-22 నాటికి దేశంలో ఇంజనీరింగ్ తదితర సాంకేతిక కోర్సుల్లో 24 లక్షల సీట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. 2014-15లో మొత్తం సీట్ల సంఖ్య 31.8 లక్షలు కాగా తరువాత నుంచి ఏటా తగ్గుతూ వస్తోంది. ఏడెనిమిదేళ్లుగా జాతీయస్థాయిలో ఇంజనీరింగ్ తదితర కోర్సుల్లో సగం సీట్లు మాత్రమే భర్తీ అవుతున్నాయి.

నాడు 65 కాలేజీల మూసివేత

టీడీపీ హయాంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 65 కాలేజీల యాజమాన్యాలు తమ విద్యా సంస్థలను మూసివేసినట్లు ఏఐసీటీఈ గణాంకాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. గత సర్కారు విద్యారంగాన్ని తీవ్ర నిర్లక్ష్యం చేయడంతో ఇంజనీరింగ్ విద్య ప్రమాణాలు కొరవడి అధ్వానంగా మారింది. కాలేజీల ఫీజు ఎంత ఉన్నా రూ.35 వేలు మాత్రమే రీయింబర్స్‌మెంట్‌గా ఇస్తామనడం, అరకొర ఫీజులు కూడా ఏటా సక్రమంగా ఇవ్వకపోవడంతో ఇంజనీరింగ్ విద్య అస్తవ్యస్థమైంది. 2019లో టీడీపీ సర్కారు దిగిపోయే నాటికి కాలేజీలకు రూ.1,800 కోట్ల మేర ఫీజులు బకాయి పెట్టడం గమనార్హం. దీంతో మూసివేత దిశగా విద్యాసంస్థలు సాగాయి.

విద్యారంగ సంస్కరణలు చేపట్టి ఉన్నత చదువులు ఏమాత్రం భారం కాకుండా విద్యార్థులను ప్రోత్సహిస్తున్న సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి పూర్తి స్థాయిలో ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ అమలు చేస్తున్నారు. విద్యార్థి చదువుకు అయ్యే మొత్తం ఫీజును జగనన్న విద్యాదీవెన కింద ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తోంది. ప్రతి త్రైమాసికంలో నిర్దిష్టంగా చెల్లిస్తూ చదువులకు భరోసా కల్పిస్తోంది. అంతే కాకుండా వసతి దీవెన కింద రూ.20 వేలు చొప్పున విద్యార్థులకు అందజేస్తోంది. మరోవైపు గత సర్కారు బకాయిపెట్టిన ఫీజులను కూడా వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వమే చెల్లించి విద్యార్థులను ఆదుకుంది. వైఎస్సార్‌సీపీ అధికారంలోకి వచ్చాక 2019 తరువాత రాష్ట్రం నుంచి ఒక్క ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ కూడా మూసివేత కోసం దరఖాస్తు చేయలేదని ఏఐసీటీఈ గణాంకాలు పేర్కొంటున్నాయి.

- అన్ని కాలేజీల్లో నిబంధనల ప్రకారం సదుపాయాలు, బోధనా సిబ్బంది, న్యాక్ అక్రిడిటేషన్ తప్పనిసరి.
- సిలబస్‌లో సంస్కరణలు. కాలేజీల్లో కొత్త కోర్సులు అందుబాటులోకి.
- ఇంటర్న్‌షిప్ తప్పనిసరి. స్కిల్ ఆధారంగా 30 శాతం కోర్సులకు రూపకల్పన.
- మైక్రోసాఫ్ట్ ద్వారా 1.62 లక్షల మందికి నైపుణ్యాభివృద్ధిపై ఉచిత శిక్షణ.
- నాస్కామ్, ఏపీఎస్ఎస్‌డీసీ సంస్థల ద్వారా యువతకు శిక్షణ కార్యక్రమాలు.
- 2018-19లో రాష్ట్రంలో ప్లేస్‌మెంట్ల సంఖ్య 37 వేలు కాగా 2019-20లో 52 వేలకు, 2020-21లో 69 వేలకు, 2021-22లో 85 వేలకు పెరగడం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలు సత్ఫలితాలనిస్తున్నాయనేందుకు నిదర్శనం.

విద్యారంగంలో సంస్కరణలు, సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు వ్యయం ఇలా..

పథకం	లబ్ధిదారులు	వ్యయం (రూ.కోట్లలో)
జగనన్న విద్యాదీవెన	24,74,544	9,051.57
జగనన్న వసతి దీవెన	18,77,863	3,349.57
అమ్మ ఒడి	44,48,865	19,617.53
నాడు–నేడు	57,000 విద్యాసంస్థలు	16,450.00
జగనన్న గోరుముద్ద	43,26,782	3,239.43
జగనన్న విద్యాకానుక	47,32,065	2,328.33
8వ తరగతికి ట్యాబ్‌లు	5,18,000	688.00
ఐఎఫ్‌పీ పరికరాల ఏర్పాటు	30,230	511.28

- పుట్టగొడుగుల్లా వెలిసిన కాలేజీల్లో ఏఐసీటీఈ / ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిర్దేశించిన ప్రకారం మౌలిక సదుపాయాలు, బోధనా సిబ్బంది ఉండడం లేదు. ధనార్జనే ధ్యేయంగా మొక్కుబడిగా నిర్వహించడంతో ప్రమాణాలు పడిపోయి విద్యార్థులకు నైపుణ్యాలు కొరవడ్డాయి. ఫలితంగా ప్లేస్‌మెంట్లు సన్నగిల్లాయి. చదువులు ముగియగానే ఉద్యోగావకాశాలు దొరకడం గగనంగా మారింది. అదనపు నైపుణ్యాలు, సర్టిఫికేషన్ కోర్సులను కూడా పూర్తి చేస్తే కానీ ఉద్యోగాలు దక్కడం లేదు.
- ఇంజనీరింగ్, టెక్నాలజీ రంగాల్లో ఆధునిక పరిజ్ఞానం అభివృద్ధి చెందుతూ నిరంతరం కొత్త అంశాలు రూపుదిద్దుకుంటున్నాయి. వాటిలో నైపుణ్యాలను సాధించిన వారికి అవకాశాలు లభిస్తున్నాయి. పలు కాలేజీల్లో కోర్సులు, బోధనా వనరులు, సదుపాయాలు లేవు. వరుసగా మూడేళ్లు 25 శాతం కన్నా చేరికలు తక్కువగా ఉండే కాలేజీలు, కోర్సులకు ఏఐసీటీఈ అనుమతులు రద్దు చేస్తోంది.
- ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసినవారిలో 48శాతం మందికే ఉద్యోగాలు దక్కుతున్నాయి.

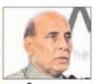
బ్యాంకులకు సీఆర్డీఏ బకాయి లేదు

- అన్ని వాయిదాలు సకాలంలోనే చెల్లింపు
- జనవరి 31 నాటికే అంతా క్లియర్ చేశాం
- అసత్య ప్రచారాలు చేస్తే చర్యలు: సీఆర్డీఏ

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ(సీఆర్డీఏ) ఏ ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంక్‌కు బకాయిలు పెండింగ్‌లో పెట్టలేదని సీఆర్డీఏ అకౌంట్స్ అండ్ ఫైనాన్స్ డైరెక్టర్ బండ్ల శ్రీనివాసరావు తెలిపారు. ఆయా బ్యాంకులకు సకాలంలో చెల్లింపులు చేస్తున్నామని, రుణాలపై అసలు, వడ్డీ కలిపి రూ.13.92 కోట్లను జనవరి 31వ తేదీనే చెల్లించినట్లు ఆయన ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో వివరించారు. బ్యాంకుల నుంచి సీఆర్డీఏ తీసుకున్న రుణాలను చెల్లించడం లేదని కొన్ని పత్రికలు, ప్రసార మాధ్యమాలలో అసత్య కథనాలు ప్రచారం చేస్తున్నారని, ఇది సరికాదని ఆయన ఖండించారు. ఏపీ సీఆర్డీఏకు రుణాలు ఇచ్చిన ఏ బ్యాంకుకూ వాయిదాలు బాకీ లేమన్నారు. తమ సంస్థ బ్యాంకులకు సకాలంలో రుణ చెల్లింపులు చేస్తున్నందునే క్రిసిల్ సంస్థ క్షేత్రస్థాయిలో సమీక్షించి రేటింగ్‌ను సైతం సవరించిందని ఆయన తెలిపారు. వాస్తవాలు తెలుసుకోకుండా ఆరోపణలు చేయడం సరికాదని, అలాంటివారిపై చర్యలు తీసుకుంటామని శ్రీనివాసరావు హెచ్చరించారు. అవసరమైతే రికార్డు పరిశీలించుకోవచ్చని పేర్కొంటూ మూడు జాతీయ బ్యాంకులకు బకాయిలు చెల్లించిన స్టేట్‌మెంట్‌ను ఆయన విడుదల చేశారు.

ఏడాదిలోగా రూ.25 వేల కోట్ల రక్షణ ఎగుమతులు

- ఏరో ఇండియా–2023 పరిచయ కార్యక్రమంలో రాజ్‌నాథ్‌సింగ్ వెల్లడి
- నేటి నుంచి ఏరో ఇండియా ప్రదర్శన

ప్రసంగిస్తున్న రాజ్‌నాథ్‌సింగ్

సాక్షి, బెంగళూరు: వచ్చే ఏడాదిలోగా రూ.25 వేల కోట్ల విలువైన రక్షణ ఉత్పత్తులను ఎగుమతి చేస్తామని రక్షణ శాఖ మంత్రి రాజ్‌నాథ్‌సింగ్ స్పష్టం చేశారు. ఆదివారం సాయంత్రం బెంగళూరులోని తాజ్ వెస్ట్ ఎండ్ హోటల్‌లో ఏరో ఇండియా–2023 పరిచయ సభలో (కర్టన్‌రైజర్) కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా రాజ్‌నాథ్ మాట్లాడుతూ.. ప్రపంచస్థాయి దేశీ రక్షణ రంగ ఉత్పత్తులను తయారు చేయడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు తెలిపారు. ఏరో ఇండియా సదస్సు ఆ దిశగా అడుగులు వేసేందుకు దోహదపడుతుందని అభిప్రాయపడ్డారు. ప్రస్తుత 14వ ఎడిషన్ ఏరో ఇండియాలో సుమారు 100 దేశాల రక్షణ శాఖ ప్రతినిధులు, దౌత్యవేత్తలు, 800 మంది ఎగ్జిబిటర్లు పాల్గొంటున్నారని వెల్లడించారు. రక్షణ రంగంలో భారతదేశాన్ని స్వయంశక్తిగా మార్చేందుకు అంకిత భావంతో పని చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. ప్రధాని నరేంద్రమోదీ ఆశించిన రీతిగా మేకిన్ ఇండియాలో భాగంగా అధునాతన సాంకేతికతను రక్షణ రంగంలో తీసుకొచ్చి దేశ నవనిర్మాణానికి కృషి చేస్తామన్నారు. కర్ణాటక సీఎం బసవరాజు బొమ్మై మాట్లాడుతూ ఏరో ఇండియా అనే ప్రతిష్టాత్మక ప్రపంచస్థాయి ఈవెంట్ నిర్వహించే అదృష్టం మళ్లీ మళ్లీ బెంగళూరుకు ఇస్తున్నందుకు ప్రధాని మోదీకి, రక్షణమంత్రి రాజ్‌నాథ్‌కు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. కోవిడ్‌లాంటి మహమ్మారి విలయతాండవం చేస్తున్న సమయంలోనూ కొన్ని నిబంధనల మధ్య ఏరో ఇండియాను విజయవంతంగా నిర్వహించినట్లు తెలిపారు. ఏరోస్పేస్ రంగంలో కర్ణాటక ముఖ్యపాత్ర పోషిస్తోందని, దాదాపు అన్ని తయారీ రంగం పరిశ్రమలు, పరిశోధనాభివృద్ధి రంగ కంపెనీలు బెంగళూరులోనే 60 శాతం కొలువై ఉన్నాయని సీఎం గుర్తు చేశారు.

ఆసియాలోనే అతిపెద్ద ఎయిర్ షో

ఆసియాలోనే అతిపెద్ద ఎయిర్ షో 'ఏరో ఇండియా–2023' ఫిబ్రవరి 13 నుంచి 17 వరకు బెంగళూరులోని యలహంక ఎయిర్ ఫోర్స్ స్టేషన్‌లో జరగనుంది. ఈ క్రమంలోనే ఎయిర్ షో ఏరో ఇండియా–2023 కోసం రిహార్సల్స్ జరుగుతున్నాయి. ఐదు రోజుల పాటు జరిగే ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ సోమవారం ప్రారంభించనున్నారు.

టీడీపీ గూండాల బరితెగింపు

టీడీపీ నాయకుడు వద్దాది నరేష్

టీడీపీ నేతలు కత్తులతో దాడి చేయడంతో బాధితులకు అయిన గాయాలు

మొదటి పేజీ తరువాయి

టీడీపీ నాయకుడు వద్దాది నరేష్ ఇంటి వద్దకు వెళ్లారు. ఆ సమయంలో టీడీపీ నేతలు రమణ, నరేష్ ఇంటి వద్ద లేరు. జరిగిన విషయాన్ని వారి కుటుంబ సభ్యులకు చెప్పి.. మరోసారి ఇలా జరిగితే పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేస్తామని హెచ్చరించి వచ్చేశారు.

మా ఇంటి వద్దకే వస్తారా..

బాధితులు తమ ఇంటి వద్దకు వచ్చి వెళ్లారనే విషయం తెలుసుకున్న టీడీపీ నేతలు వద్దాది రమణ, నరేష్.. 20 మంది అనుచరులతో కలిసి వివాహిత ఇంటిపైకి దాడికి వెళ్లారు. 'మా ఇంటికే వచ్చి హెచ్చరిస్తారా.. మీకెంత ధైర్యం.. ఇప్పుడు మీకు ఎవరు అడ్డువస్తారో చూస్తాం..' అని బూతులు తిడుతూ వివాహిత మామ ఏడుకొండలు, అత్త భారతి, మరిది అరుణ్‌కుమార్‌తో పాటు స్థానిక యువకుడు హేమంత్‌పై కత్తులతో దాడి చేశారు. అరుణ్‌కుమార్‌కు పొత్తి కడుపులో, మిగిలిన వారి ఒంటిపై పలు చోట్ల గాయాలయ్యాయి. స్థానికులు వారిని హుటాహుటిన ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు. టూటౌన్ పోలీసులు వద్దాది రమణ, వద్దాది నరేష్, మరో నలుగురిపై కేసు నమోదు చేశారు. ఇదిలా ఉండగా.. టీడీపీ నేతలు రౌడీల్లా వ్యవహరిస్తూ కత్తులు పట్టుకుని ఇలా ఇంటి పైకి రావడం దారుణం అని, వీరి ఆగడాలకు అడ్డుకట్ట వేయాలని స్థానికులు కోరుతున్నారు.

నీకు ప్రియమైనవాళ్లను మానవ ప్రేమతో ప్రేమించగలవు.
కానీ శత్రువును ప్రేమించడం దైవిక ప్రేమతోనే సాధ్యం.
– లియో టాల్‌స్టాయ్

సాక్షి

సోమవారం, ఫిబ్రవరి, 13

అమృత వేణువు

'లోకంలో ఇన్ని చెట్లు, లతలు, తీవెలు ఉన్నాయి. కొన్నింటికి పండ్లు, కొన్నింటికి పూలు, కొన్నింటి పత్రాలు వర్ణభరితం... కాని ఈ వెదురు పొదను చూడండి. నిరాడంబరమైన ఈ వెదురులోని ప్రతి చిన్న భాగానికి అమృతమయమైన నాదాన్ని వెలువరించే శక్తి ఉంది... వేణుగానాన్ని వినిపించే జీవం ఉంది' అంటాడు హరిప్రసాద్ చౌరాసియా.

'మా నాన్న అలహాబాద్‌లో పహిల్వాన్. ఆరేళ్ల వయసులో నేను తల్లిని కోల్పోతే ఆయన తిరిగి పెళ్లి చేసుకోలేదు. తల్లి లేని పిల్లాడు క్రమశిక్షణలో ఉండాలంటే అఖాడాలో దించి కుస్తీ లడాయిస్తూ ఉండాలని భావించాడాయన. నాకేమో చెవిన సరిగమలు పడితే ఆత్మ ఆగదు. గాత్రం నేర్చుకోవాలనుకున్నాను. తొలి రోజుల్లో పాఠాలు చెప్పిన గురువు... హరిప్రసాద్... నీకు పైస్వరం పలకదు. కాని దమ్ము చాలాసేపు నిలబెట్టగలవు. దమ్ము నిలిపే వాద్యం నేర్చుకో పైకి వస్తావు అన్నాడు. నాకు వేణువు గుర్తుకు వచ్చింది. అది ఖరీదైన వాద్యం కాదు. తీగలు ఉండవు. చర్మ వాద్యం కాదు పాడవడానికి. ఏ సంతలోనైనా దొరుకుతుంది. ఎక్కడికైనా తీసుకెళ్లడం సులభం. పెదాలతో గాలి నింపితే శబ్దాన్ని వెలువరిస్తుంది. అందుకని వేణువును ఎంచుకున్నాను' అంటాడాయన.

ఇక్కడ మీరు చదవడం ఆపి తలత్ మెహమూద్ ప్రఖ్యాత గీతం 'ఫిర్ వహీ షామ్...' వినండి. అందులో ఎంతో మృదువైన తలత్ గొంతును అనుసరిస్తూ మరింత మృదువైన వేణుగానం వినిపిస్తుంది. అది హరిప్రసాద్ చౌరాసియా తొలి సినీ పాట వాద్యకారుడిగా. ఇంకా అర్థం కావాలంటే 'విధాత తలపున ప్రభవించినది' వినండి... అందులో పాటంతా కొనసాగే వేణువును అంత అద్భుతంగా ఎవరు పలికిస్తారు చౌరాసియా తప్ప. 'సిరివెన్నెల'లో హీరో పాత్ర పేరు అదే– హరిప్రసాద్.

ఇప్పుడు దేశంలో రెండు గురుకులాలను వేణుగాన ఉపాసకుల కోసం నిర్వహిస్తున్నాడు హరిప్రసాద్ చౌరాసియా. ఒకటి భువనేశ్వర్‌లో ఉంది. ఒకటి ముంబైలో. 'పిల్లలకు వేణువు నేర్పిస్తాను' అని చౌరాసియా అడిగిందే తడవు నాటి ఒరిస్సా ముఖ్యమంత్రి బిజూ పట్నాయక్ స్థలం కేటాయించాడు. ముంబైలో కూడా ప్రభుత్వమే స్థలం ఇచ్చింది. 'ముంబైలో గురుకులం కట్టడానికి డబ్బు లేదు. రతన్ టాటాను వెళ్లి అడిగాను. సంగీతం కోసం ఇబ్బందులా... అని రెండు కోట్లు ఇచ్చాడు. రెండు చోట్లా పిల్లలకు ఉచితంగానే నేర్పిస్తాను. నిజానికి వాళ్ల నుంచి నేను నేర్చుకుంటాను... నా నుంచి వాళ్లు... తుది శ్వాస వరకూ నేర్చుకుంటూ ఉండటమే నాకు ఇష్టం' అంటాడు చౌరాసియా.

నేర్చుకోవడాన్ని ఒక దశలో కొందరు మానేస్తారు. ఒక దశ నుంచి కొందరు అక్కర్లేదనుకుంటారు. వేణువులో పాండిత్యం గడించాక, కటక్ రేడియో స్టేషన్‌లో ఆ తర్వాత ముంబై రేడియో స్టేషన్‌లో పని చేశాక, వందల సినిమా పాటలకు, బ్యాక్‌గ్రౌండ్ స్కోర్‌లకు వేణువు పలికించాక, విపరీతంగా డబ్బు గడించాక 'నేనింకా నేర్చుకోవాలి' అనుకున్నాడు తప్ప చాలు అనుకోలేదు చౌరాసియా. 'సినిమాలో వాయించే ఆ కాసేపుతో నా ఆత్మ ఆకలి తీరడం లేదు... నేను శాస్త్రీయ సంగీతపు కెరటాలలో మునకలు వేయాలి..' అనుకున్నాడు చౌరాసియా. కాని గురువు ఎవరు? శిష్యుల్ని ఎంచుకోవడంలో అతి కఠినంగా, అతి పరిమితంగా ఉండే అన్నపూర్ణా దేవి దగ్గర నేర్చుకోవాలని సంకల్పించాడు. అన్నపూర్ణా దేవి మహామహుడైన ఉస్తాద్ అల్లావుద్దీన్ ఖాన్ కుమార్తె. సితార్ మేస్ట్రో పండిట్ రవిశంకర్ భార్య. కాని ఆమె ఇతడికి కనీసం తలుపు కూడా తీయలేదు. ఒకటి కాదు.. రెండు కాదు... మూడేళ్లు ఆమె ఇంటి చుట్టూ తిరిగి చివరకు శిష్యుడిగా స్వీకరించబడ్డాడు. 'నువ్వు నేర్చుకున్నదంతా మర్చిపోవాలి' అనేది ఆమె చెప్పిన మొదటి పాఠం. అంతవరకూ చౌరాసియా అందరిలా కుడివైపు వేణువు ధరించేవాడు. ఇప్పుడు ఎడమవైపున. నవ శిశువుగా మళ్లీ జన్మించాడు.

ఒకప్పుడు ఆల్ ఇండియా రేడియోలో బి గ్రేడ్ ఆర్టిస్ట్‌గా సెలెక్ట్ అయిన హరిప్రసాద్ చౌరాసియా ఇవాళ ప్రపంచానికి వేణునాద గురువు. ఒక నెల నెదర్లాండ్స్‌లో పాఠాలు చెప్తాడు. ఒక నెల కెనడాలో చెప్తాడు. ఒక రోజు అచట కచ్చేరి. మరో రోజు ఏదో దేశ ఔన్నత్య పురస్కార స్వీకరణ. అలహాబాద్‌లో రణగొణ ధ్వనుల మధ్య ఏకాంత సాధన కోసం స్థలాన్ని వెతుక్కుంటూ తిరిగిన హరిప్రసాద్ చౌరాసియాకు ఇవాళ ప్రపంచ దేశాలన్నీ స్వాగతం చెప్పి తమ దగ్గర ఉండిపొమ్మంటాయి. ఆ గౌరవం అతనిలోని కళకా? దాని పట్ల అతని అర్పణకా?

నిరంతర అభ్యాసం, వినమ్రత, లోపలి ఎదుగుదలపట్ల తపన, పంచేగుణం, స్వీకరించే తత్త్వం, స్థిరాభిప్రాయాలను త్యజించగలిగే నిరహంభావం, ఎదుటి వారిని గుర్తించి ప్రోత్సహించే గుణం... ఇవి లేకుంటే మనిషి మహనీయుడు ఎలా అవుతాడు? మహనీయుడే కానక్కర్లేదు... ప్రేమాస్పదుడు ఎలా అవుతాడు? ఇవాళ సంఘంలో ప్రతి రంగంలో ఎందరో పెద్దలు. కాని కొందరే గౌరవనీయులు. అతికొద్దిమందే ప్రేమాస్పదులు. చౌరాసియా నుంచి నేర్చుకోవచ్చా మనం ఏదైనా?

తాజాగా వెలువడ్డ హరిప్రసాద్ చౌరాసియా అఫిషియల్ బయోగ్రఫీ 'బ్రెత్ ఆఫ్ గోల్డ్' చదువుతున్నప్పుడు వెదురు పొదల మధ్య తిరుగాడినట్టు ఉంటుంది. త్రివేణీ సంగమంలో దేహాన్ని కడిగినట్టు ఉంటుంది. ముంబైలో మదన్ మోహన్ పాట రికార్డింగ్‌ను చూస్తున్నట్టు ఉంటుంది. శివ్‌తో కలిసి హరి చేస్తున్న జుగల్‌బందీకి ముందు వరుస సీటు దొరికినట్టు ఉంటుంది.

మన జీవిత పాఠాలు మనల్ని చేరే దరులు, దారులు పరిమితం. ఇదిగో ఇలాంటి మహనీయులే చరిత్రలే ముమ్ముందుకు నడిపే ప్రభాత నాదం.

ట్రెజర్ హంట్ - ఎంపవర్‌మెంట్!

జనతంత్రం

వర్ధెల్లి మురళి

ఆశయాల నడుమ సంఘర్షణ సహజం. సిద్ధాంతాల నడుమ వైరుధ్యాలు సహజం. ఈ వైరుధ్యాల్లోంచే, సంఘర్షణలోంచే సత్యం ప్రభవిస్తుందని నమ్ముతారు. అందుకే వికాస ప్రియులందరూ భిన్న ఆశయాలను స్వాగతిస్తారు. విభిన్నమైన ఆలోచనల స్వేచ్ఛా ప్రసారానికి కిటికీలు తెరుస్తారు. జగమెరిగిన మావో జెడాంగ్ సుభాషితాన్ని కూడా మరోసారి ప్రస్తావించవచ్చు. నూరు పువ్వులు వికసించాలి, వెయ్యి భావాలు పోటీ పడాలన్నారు మావో. ఈ భావ సంఘర్షణ కాలక్రమంలో రకరకాల పరిణామాలకు లోనై ఉండవచ్చు. ఎన్నెన్నో సరికొత్త ఛాయలను ఆవిష్కరించి ఉండవచ్చు. నేటి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అది కొందరి ఆశలకు, కోట్లాదిమంది ఆకాంక్షలకు మధ్యన ఏర్పడిన ఘర్షణగా మారింది. ఇక్కడ ప్రధాన రాజకీయ భూమికగా మారిన ఇతివృత్తం కూడా ఇదే. కొందరి ఆశ – ట్రెజర్ హంట్ అనే మృగయా వినోదం. కోట్లమంది ఆకాంక్ష –ఎంపవర్‌మెంట్‌తో సమకూరే ఆత్మగౌరవం.

ఈ ట్రెజర్ హంట్ (నిధుల వేట) అనేది ఎంత అమానవీయమైనదో, ఎంత నేరపూరితమైనదో, ఎంత క్రూరముఖీనమైనదో మనకు తెలియని విషయం కాదు. 'మెకన్నాస్ గోల్డ్' నుంచి 'పైరేట్స్ ఆఫ్ ది కరేబియన్' సిరీస్ వరకు ఎన్నెన్నో సినిమాలు ఆ కర్కశ స్వభావాన్ని మనకు తెరపరిచాయి. నవలల్లో, కథల్లో కూడా చదివి వుండవచ్చు. విని ఉండవచ్చు. ఇక్కడున్న ట్రెజర్ హంట్ ముఠా కార్యస్థానం రాజకీయం కనుక, ప్రజల ఓట్లతోనే పబ్బం గడుస్తుంది కనుక దూసే కత్తులు మెత్తగా, పువ్వుల గుత్తుల్లా ఉంటాయి. మోముల్లో క్రౌర్యానికి బదులు మోసపూరితమైన నవ్వులుంటాయి. కానీ స్వభావం నేరపూరితమే. లక్ష్యం స్వార్థమే. అప్పుడప్పుడూ ఈ వ్యాఘ్రం తగిలించుకున్న గోముఖం ముఖోటా జారిపోతూనే ఉంటుంది. కప్పుకున్న మేక తోలు చెదిరిపోతూనే ఉంటుంది. సాధికారత కోరుకుంటున్న బలహీన వర్గాలపై ఛీత్కారాలు బహిరంగమవుతూనే ఉంటాయి.

ఈ చర్చలో ముఖోటాలకూ, ముసుగులకూ తావు లేదు. ఆ ట్రెజర్ హంట్ ముఠా తెలుగుదేశం పార్టీ, దాని అనుంగు ఎల్లో కూటమే. ఇది ఆరోపణ కాదు. విభజిత రాష్ట్రంలో ఐదేళ్లు అధికారంలో ఉండగా ఆ పార్టీ తీసుకున్న విధాన నిర్ణయాలు, ప్రతిపక్షంగా ఈ మూడున్నరేళ్లలో చేపట్టిన కార్యక్రమాల విశ్లేషణ అనంతరమే ఈ నిర్ధారణ. తెలుగుదేశం పార్టీ తీసుకున్న విధానాలు, కార్యక్రమాలు తెలిసినవే కనుక సొంతంగా విశ్లేషించడానికి ఎవరైనా పూనుకోవచ్చు. సత్యాన్ని నిర్ధారించుకోవచ్చు. పరంపరగా వస్తున్న కొన్ని సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అరకొరగా అమలు చేయడం తప్ప పేదవర్గాల అభ్యున్నతి కోసం తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం ఏ ఒక్క పథకాన్ని అమలు చేయలేదు. రాజధాని పేరుతో అమరావతి పలవరింత, కమీషన్ల కోసం పోలవరాన్ని పట్టాలు తప్పించడం మినహా మరో మహత్కార్యం తెలుగుదేశం పార్టీ ఖాతాలో లేదు. ఈ రెండూ ట్రెజర్ హంట్‌లో భాగం కావడమే అవి చేసుకున్న మహద్భాగ్యం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన నేపథ్యంలో పోలవరాన్ని జాతీయ ప్రాజెక్టుగా ప్రకటించారు. కేంద్ర నిధులతో కేంద్రమే ఆ ప్రాజెక్టును నిర్మించి ఇవ్వాలి. కేంద్రమే నిర్మిస్తే తమకు కమీషన్లు ముట్టవు కదా అనే దుగ్ధ తెలుగుదేశం అధినేతలకు ఏర్పడింది. అప్పుడు ఎన్డీఏ కూటమి భాగస్వాములుగా ఉన్నారు కనుక ఆ పలుకుబడిని వాడుకొని నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని తామే చేపట్టేలా కేంద్రాన్ని ఒప్పించుకున్నారు. ఇందుకోసం ప్రత్యేక హోదాను కూడా తాకట్టుపెట్టారు. తమ పార్టీ ఎంపీ కంపెనీకి పనులు అప్పగించారు. ఆ కంపెనీకి అంత సామర్థ్యం లేదని తెలిసినా కమీషన్ల కక్కుర్తితో లక్ష్యపెట్టలేదు. చేతగాని సంస్థ బిల్లులెత్తుకోవడమే తప్ప పనులు చేయకుండా కాలయాపన చేసింది. పుణ్యకాలం గడిచిపోతున్న నేపథ్యంలో పట్టిసీమ పేరుతో ఎత్తిపోతల పథకాన్ని రంగంలోకి తెచ్చారు. పోలవరానికి దిగువ నుంచి నీళ్లు ఎత్తి ప్రధాన ప్రాజెక్టు కుడి కాల్వలో పోసే పథకం. ఈ పోలవరం కుడి కాలువ 90 శాతం రాజశేఖరరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడే పూర్తయింది. పోలవరం పూర్తయితే ఈ ఎత్తిపోతల ఆరో వేలు అవుతుంది. అయినా 1900 కోట్లు దీని మీద తగలేయడమంటే, సదరు ఔదార్యం వెనుకనున్న మతలబు కమీషన్లేనన్న విషయం సామాన్యుడికి కూడా అర్థమైంది. అలాగే ఎడమ కాలువ గట్టుమీద 1900 కోట్లతో పురుషోత్తమపట్నం ఎత్తిపోతలను తలకెత్తుకున్నారు. ఈ 3800 కోట్లు ప్రధాన ప్రాజెక్టుపై ఖర్చు చేసి ఉంటే కథ వేరుగా ఉండేది.

ప్రధాన ప్రాజెక్టులో ఇంకో ఘనకార్యముంది. కాలూ చెయ్యి కదిలించలేకపోయిన సొంత పార్టీ కాంట్రాక్టర్‌ను తప్పించి మరో అస్మదీయ సంస్థను రంగంలోకి దించారు. ప్రాజెక్టుల ప్రొటోకాల్ ప్రకారం ప్రధాన డ్యామ్ కట్టే ప్రదేశానికి ఎగువన... దిగువన మట్టి కట్టలు (కాఫర్ డ్యామ్) కట్టి, స్పిల్‌వే, స్పిల్ ఛానల్ గుండా ప్రవాహాన్ని మళ్లించిన తర్వాతనే ప్రధాన డ్యామ్‌కు పునాది వేయాలి. ఈ పునాదినే డయాఫ్రమ్ వాల్ అంటారు. మట్టి కట్టలు కడితే కమీషన్లేం గిట్టుబాటవుతాయి. అందుకని ఎగువ కాఫర్ డ్యామ్‌ను కొంత మేరకు కట్టి డయాఫ్రమ్ వాల్ నిర్మాణాన్ని చేపట్టారు. 2019లో వరదలు వచ్చినప్పుడు మట్టి కట్ట గ్యాప్‌లోంచే మొత్తం ప్రవాహం వెళ్లాల్సి రావడంతో ఉరవడి పెరిగి డయాఫ్రమ్ వాల్ దెబ్బతిన్నది. దాంతో కథ మొదటికి వచ్చింది. వైసీపీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత స్పిల్‌వే, స్పిల్ ఛానల్, కాఫర్ డ్యామ్‌లను పూర్తిచేసినప్పటికీ డయాఫ్రమ్ వాల్ సంగతి తేలవలసి ఉన్నది. 'చిత్తం శివుడి మీద, భక్తి చెప్పుల మీద' అనే సామెత తెలుగుదేశం పార్టీ వ్యవహారానికి అతికినట్టు సరిపోతుంది. ట్రెజర్ హంట్ వ్యామోహంలో పడి ప్రాజెక్టు పనిని కోతిపుండు బ్రహ్మరాక్షసిగా మార్చిపారేసింది.

రాజధాని వ్యవహారంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వేసిన స్పెషల్ లీవ్ పిటీషన్‌పై సుప్రీంకోర్టులో కేసు నడుస్తున్నది. న్యాయస్థానం ఆదేశాల మేరకు కేంద్రం మొన్న ఒక అఫిడవిట్‌ను దాఖలు చేసింది. అఫిడవిట్‌లో పేర్కొన్న అంశాలను ఎల్లో మీడియా కవర్ చేసిన తీరును చూస్తే చాలు, ట్రెజర్ హంట్ ముఠా అమరావతి విషయంలో ఎంత ఆకలితో ఉన్నదో, ఎంత ఆత్రంతో ఉన్నదో అర్థమవుతుంది. అమరావతే రాజధానిగా కేంద్రం అఫిడవిట్‌లో పేర్కొన్నట్టు, రాజధాని మార్చే అధికారం రాష్ట్రానికి లేదని తేల్చినట్టు పత్రికల్లో, ఛానళ్లలో పెద్దఎత్తున ప్రచారం చేసుకున్నారు. కేంద్రం ఆ మాట ఎక్కడా అనలేదు. అందులో కేంద్రం ప్రస్తావించిన అంశాలు ఇవి. 1. ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన చట్టం 2014, సెక్షన్ 5 ప్రకారం పదేళ్లపాటు హైదరాబాద్ ఉమ్మడి రాజధానిగా ఉంటుంది. 2. సెక్షన్ 6 ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు కొత్త రాజధానిని సూచించడానికి నిపుణుల కమిటీని నియమించాలి. ఆమేరకు రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి కేసీ శివరామకృష్ణన్‌ను నియమించడం, ఆ కమిటీ నివేదికను సమర్పించడం జరిగింది. కమిటీ ఇచ్చిన నివేదికను తదుపరి చర్యల నిమిత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. 3. ఆ తర్వాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమరావతిని రాజధానిగా నోటిఫై చేయడం జరిగింది. 4. సెక్షన్ 94 ప్రకారం కొత్త రాజధానిలో వసతుల ఏర్పాటుకు కేంద్రం ఆర్థిక సాయం చేయవలసి ఉన్నది. ఇందుకోసం 2500 కోట్ల రూపాయలను కేంద్రం రాష్ట్రానికి అందజేసింది. 5. 2020లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రెండు చట్టాలను తీసుకొచ్చింది. సీఆర్‌డీఏ (తొలగింపు) చట్టంతోపాటు వికేంద్రీకరణ – అన్ని ప్రాంతాల సమ్మిళిత అభివృద్ధి చట్టాలను రాష్ట్రం చేసింది. దీని ప్రకారం అమరావతి శాసన రాజధానిగా, కర్నూలు న్యాయ రాజధానిగా, విశాఖపట్నం కార్యనిర్వాహక రాజధానిగా ఉంటాయి. ఈ వ్యవహారాలకు సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రంతో సంప్రదింపులు జరపలేదు, కనుక పిటిషన్‌లో లేవనెత్తిన అంశాలతో కేంద్రానికి సంబంధం లేదని మాత్రమే అఫిడవిట్‌లో పేర్కొన్నారు.

రాజధాని అంశం రాష్ట్రానికి సంబంధించినదిగానే కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిగణిస్తున్నది. పార్లమెంట్ సభ్యులు గతంలో అడిగిన ప్రశ్నలకు కూడా ఇదే వైఖరితో సమాధానాలు ఇచ్చింది. అఫిడవిట్‌ను పరిశీలిస్తే కూడా అదే అంశం స్పష్టమవుతుంది. చట్టం ప్రకారం కేంద్రం నిపుణుల కమిటీని వేసిందనీ, ఆ నివేదికను రాష్ట్రానికి పంపించిందనీ పేర్కొన్నారు. ఆ తర్వాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమరావతిని నోటిఫై చేసిందనే చెప్పారు తప్ప నిపుణుల కమిటీ సిఫారసులకు భిన్నంగా రాజధానిని ఎంపిక చేయడాన్ని కూడా ఎత్తిచూపలేదు. ఎందుకంటే మొదటినుంచీ కేంద్రం దీనిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయంగానే పరిగణిస్తున్నది కనుక! రాజధాని కోసం కేంద్రం ఇచ్చిన 2500 కోట్లతో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఏం చేసిందన్నది ఇప్పుడు చర్చనీయాంశంగా మారింది. 600 కోట్లతో అద్భుతంగా నిర్మించిన తెలంగాణా కొత్త సచివాలయం కళ్లెదుట కనిపిస్తుంటే అంత డబ్బును బాబు ఏం చేసి ఉంటాడనే ప్రశ్న మెదులుతూనే ఉంటుంది.

ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో అధికార వికేంద్రీకరణ ఒక కీలకమైన అంశం. తద్వారా పాలనలో పారదర్శకత, ప్రజల భాగస్వామ్యం పెరుగుతుంది. అవినీతి తగ్గుతుంది. ఆమేరకు ప్రజల సాధికారత పెరుగుతుంది. రాష్ట్ర విభజనకు ముందు వేసిన జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిషన్, రాజధాని గుర్తింపు కోసం వేసిన శివరామకృష్ణన్ కమిటీ కూడా ఈ అంశాలను ప్రస్తావించాయి. వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో ఉన్న ప్రజలు నిర్లక్ష్యానికి గురయ్యామన్న అభిప్రాయంతో ఉన్నారని విభజనకు ముందే శ్రీకృష్ణ కమిషన్ గుర్తించింది. పరిపాలనను వీలైనంతమేరకు వికేంద్రీకరించాలని శివరామకృష్ణన్ కమిటీ చెప్పింది. కొత్తగా రాజధాని నిర్మాణానికి (గ్రీన్‌ఫీల్డ్) పూనుకోవద్దనీ, రాజధాని కోసం పంట భూములను వాడుకోవద్దనీ, విజయవాడ – గుంటూరు నగరాల మధ్యన అసలే వద్దని నిపుణుల కమిటీ సూచించింది. ఈ మూడు కీలక సూచనలనూ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం నగ్నంగా ఉల్లంఘించింది.

అమరావతిని రాజధానిగా ఎంపిక చేయడానికి కూడా చంద్రబాబు అప్పటి మంత్రి నారాయణ ఆధ్వర్యంలో ఓ కమిటీని వేశారు. అది నిపుణుల కమిటీ కాదు. నారాయణ రిటైర్డ్ న్యాయమూర్తో, రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారో కాదు. పట్టణాభివృద్ధి వ్యవహారాల నిపుణుడో, ఆర్థికవేత్తో కాదు. విద్యను వ్యాపారంగా దిగజార్చిన బేహారుల్లో ముఖ్యుడు. 'ఆకలితో చావనైనా చస్తాను గానీ సరస్వతీ దేవిని అంగట్లో పెట్టన'ని ప్రతిన చేసి, అమ్మవారి కాటుక కంటి నీరు తుడిచిన పోతన పుట్టిన తెలుగు నేలపై చదువుకు ఖరీదు కట్టి తూకం వేసిన వారిలో అగ్రగణ్యుడు నారాయణ. అటువంటి నారాయణతో కమిటీ వేయడమంటే అది అక్షరాలా ట్రెజర్ హంట్ కాకుంటే మరేముంటుంది? అదే నిజమని ఆచరణలో తేలిపోయింది. బినామీ పేర్లతో వేలాది ఎకరాల సమీకరణ వెనుకనున్న రహస్యం, సింగపూర్ కంపెనీలతో కుదుర్చుకున్న అభివృద్ధి ఒప్పందాల వెనుకనున్న లోగుట్టు లక్షలకోట్ల కుంభకోణంగా అంచనా వేస్తున్నారు. అరవైమంది ఆందోళనకారులు ఆధార్ కార్డులను చూపలేక చేతులెత్తేయడంతో అమరావతి రైతుల ఉద్యమం బినామీల ఉద్యమంగా తేలిపోయింది. ఈ మూడున్నరేళ్లలో అమరావతి ట్రెజర్ హంట్ కోసం ఆందోళన చేయడం, అడ్డుగా ఉన్న వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వంపై శాపనార్థాలు పెట్టడం, ఆడిపోసుకోవడం, విష ప్రచారాలు ఎక్కుపెట్టడం తప్ప ఎల్లో కూటమి చేసిన ఘన కార్యాలేమీ లేవు.

ఇందుకు పూర్తి భిన్నంగా పేద ప్రజల పక్షాన వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం నిలబడింది. పరిపాలనా వికేంద్రీకరణను అత్యున్నత స్థాయికి తీసుకొని వెళ్లి పేదవాడి ఇంటి తలుపు తట్టింది. ధనికుల పిల్లలతో సమానంగా నాణ్యమైన విద్యను అభ్యసించే అవకాశాన్ని పేద పిల్లలకూ కలుగజేసింది. రాష్ట్రంలోని మారుమూల ప్రాంతాలలోని కడగొట్టు వ్యక్తికి కూడా ఆరోగ్య హక్కును కల్పించి, ప్రజారోగ్య విప్లవ పతకాన్ని ఎగురవేసింది. చిన్నరైతు కూడా తలెత్తుకొని నిలబడగలిగేలా చేయందిస్తున్నది. మహిళా సాధికారత కోసం చేపట్టిన పలు కార్యక్రమాలు విజయవంతంగా ఫలాలనందిస్తున్నాయి. పేద ప్రజల సాధికారత ఈ మూడున్నరేళ్లలో ఉద్యమ రూపం దాల్చింది. పేద ప్రజల ఎంపవర్‌మెంట్‌కూ – పెత్తందార్ల ట్రెజర్ హంట్‌కూ పొత్తు పొసగదు. యుద్ధం జరగవలసిందే. అదే జరుగుతున్నది. పెత్తందార్లది స్వార్థపూరిత యుద్ధం. పేద ప్రజలది న్యాయమైన పోరాటం. న్యాయమే గెలవాలి. గెలుస్తుంది.

vardhelli1959@gmail.com

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ శుభకృత్‌నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, శిశిర ఋతువు, మాఘ మాసం, తిథి: బ.అష్టమి తె.4.06 వరకు (తెల్లవారితే మంగళవారం), తదుపరి నవమి, నక్షత్రం: విశాఖ రా.10.20 వరకు తదుపరి అనూరాధ, వర్జ్యం: రా.2.14 నుండి 3.45 వరకు, దుర్ముహూర్తం: ప.12.36 నుండి 1.23 వరకు, తదుపరి ప.2.54 నుండి 3.40 వరకు, అమృతఘడియలు: ప.1.35 నుండి 3.11 వరకు.

సూర్యోదయం : 6.33
సూర్యాస్తమయం: 5.56
రాహుకాలం : ఉ.7.30 నుండి 9.00 వరకు
యమగండం : ఉ.10.30 నుండి 12.00 వరకు

హోమ్‌వర్క్ మజా

హోమ్‌వర్క్‌ను ఎంత ఆనందం కలిగించేదిగా పాఠశాలలు రూపొందించాలంటే, విద్యార్థులు తామే సొంతంగా చేయడానికి ఉత్సాహపడాలి. ఆ 'ఛాట్ జీపీటీ(కృత్రిమ మేధ)'కి ఎందుకు ఆ సంతోషాన్ని ఇవ్వాలి?

– ఆండ్రూ ఎన్జీ, ఏఐ నిపుణుడు

అదీ తేడా !

పరిశోధనల్లో వైఫల్యం అనేది సాధారణంగా ఆ పరిశోధకుల ధైర్యానికి సూచిక. అంతేగానీ అది సమర్థతకు కొలమానం కాదు.

– జెన్ హీమ్‌స్త్రా, ప్రొఫెసర్

దోస్తీ కచ్చి

చిన్నతనంలో మనం ఎవరికైనా ఇవ్వగలిగే అతిపెద్ద శిక్ష ఏమిటంటే, 'కట్టి' (కటీఫ్) చెప్పడం. మనం మళ్లీ అలా అవగలిగితే బాగుండు.

– హర్ష్ గోయెంకా, పారిశ్రామికవేత్త

ఇదీ అదే

ట్విటర్‌లో ఎవరినైనా 'బ్లాక్' చేయడం కూడా 'కట్టి' చెప్పడం లాంటిదే. చాలాసార్లు ఇది కూడా కట్టి చెప్పినంతసేపే ఉంటుంది.

– జగీశ్ ఎస్., సీఈఓ

అదేంటో... ప్రతి పాత్రా గుర్తుంటుంది!

ఒక సినిమా హీరో, హీరోయిన్‌కో... లేదా డైరెక్టర్, మ్యూజిక్ డైరెక్టర్‌కో పేరు తెస్తుంది. కానీ కె. విశ్వనాథ్ సినిమాలు నటీనటులకి, టీచర్స్‌కి కూడా గొప్ప పేరు తెస్తాయి. ఆడియన్స్‌గా మనకి కూడా! ఆయన సినిమాలో ఏ పాత్ర మనకి గుర్తు లేదు? 'శంకరాభరణం' శంకర శాస్త్రి సరేసరి! ఆఖరికి కాసేపు కనిపించే అప్పు ఇంక ఇవ్వలేనని చెప్పే షాప్ వాడి పాత్ర కూడా గుర్తుండి పోతుంది... అదేంటో!

జీవితం, విలువలు ఇవన్నీ పుట్టుకతో రావాలి, పుట్టుకతో మాత్రమే రావాలి అని అనుకునే వారికి... ముక్కున వేలేసుకునేలా ఉంటుంది ఆ సినిమాలో మంజు భార్గవి పాత్ర. ఒక వేశ్య కూతురు, అయితేనేం? విలువల్లో ఏ మాత్రం తీసిపోదు. మన ఇళ్లల్లో మర చెంబు చూసిన ప్రతీసారీ నిర్మలమ్మ తిట్లు గుర్తు రానివారుంటారా?

ఏ సినిమాకు ఆ సినిమా ఓ కళాఖండం! 'ఆత్మగౌరవం' సినిమాతో మొదలు పెట్టి, ఎన్నో మంచి సినిమాలు, మరెన్నో గొప్ప సినిమాలు తీసి, తెలుగువారి ఆత్మగౌరవం కొన్ని లక్షల పాళ్లు పెంచారు విశ్వనాథ్.

'శంకరాభరణం'లో పంచె కట్టుకుని పాశ్చాత్య సంగీతం పాడినా, 'స్వయంకృషి'లో సూట్ వేసుకుని చెప్పులు కుట్టినా, 'స్వర్ణకమలం'లో రోడ్ మీద హోర్డింగ్స్‌పై పెయింటింగ్ వేసుకుంటూ కూడా కళని ప్రోత్సహించాలనీ, కళాకారుల్ని గౌరవించాలనీ తపన కలిగి ఉన్నా, 'స్వాతి కిరణం'లో గొప్ప కళ ఉండి, తన శిష్యుడు నేర్పిన జీవిత పాఠంతో మళ్ళీ అదే కళలో 'అఆ'లు నేర్చుకునే స్థితికి వెళ్ళినా, 'ఆపద్బాంధవుడు'లో మట్టితో శివలింగాన్ని చేసి మరీ శివుడి మీద కోపం తెచ్చుకున్నా, 'సాగర సంగమం'లో అంత మైకంలో కూడా బొట్టు చెదరకుండా చెయ్యి అడ్డు పెట్టినా, 'స్వాతిముత్యం'లో కడిగిన ముత్యం లాంటి మనసున్న స్వభావం అడుగడుగునా ప్రదర్శించే శివయ్య అయినా... ఇంకా ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే ఇప్పటికయ్యేనా! ఎప్పటికయ్యేను? అలాంటి పాత్రలు ఊహించడమే కష్టం. వాటితో సినిమాలు తీయడం, నటులతో చేయించడం ఎలా సాధ్యం?

తీసిన ప్రతి సినిమా, అందులో చేసిన ప్రతి పాత్రా మనకెందుకు గుర్తుంది? ఒక సినిమాలో... క్లైమాక్స్‌లో ఎమోషనల్ అవ్వొచ్చు, లేదా కొన్ని సీన్లలో కళ్లు చెమర్చవచ్చు. ప్రతీ సినిమా, ప్రతీ సీన్‌కి ఆప్టగా మన ఎమోషన్స్ కూడా మారడం అనేది, గొప్ప విషయం. కేవలం విశ్వనాథ్ సినిమాలకే సాధ్యం. పేజీలకి పేజీలు డైలాగ్‌లు అయినా, ఒక్క కనుసైగ అయినా, పాత్రలు మనతో మాట్లాడు తున్నట్లే ఉంటాయి.

అలాంటి గొప్ప వ్యక్తిని కలిసి, సెల్ఫీ అడిగితే 'గౌరవం లేదా?' అని కసురుకుంటారేమో అని, చిన్న జంకుతో అడగకుండా, దాదాపు రెండు గంటలకుపైగా ఆయన్నే అలా చూస్తూ ఒక ఈవెంట్‌లో ఆడియన్స్‌లో ఉన్న నాకు... ఆయనతో ఒక ఫొటో దిగే ఛాన్స్ అనుకోకుండా దొరకడంతో ఆయన సినిమాలోనే ఒక గొప్ప పాత్ర లభించినంత కేరింతతో గెంతేసిన రోజు ఇప్పటికీ నాకు గుర్తే!

'శంకరాభరణం' రిలీజ్ అయిన రోజే (ఫిబ్రవరి 2న) సరిగ్గా ఆయన నిజంగా శంకరుడికి మరో ఆభరణంగా వెళ్ళడం కేవలం యాదృచ్ఛికమే అంటే నమ్మగలమా? అసలు, మరింకెప్పుడైనా మనకి దొరకునా ఇటువంటి సేవ?!

– ముష్టి (తెంపల్లె) సహజ
కొలంబస్ (ఇండియానా)

మాటలు చెబుతున్నారు సరే! చేస్తున్నదేమిటి?

అభిప్రాయం

బచ్చు శ్రీనివాస్

రాష్ట్రపతి బడ్జెట్ ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపేందుకు పార్లమెంట్‌కు వస్తూ ప్రధాని మోదీ ప్లాస్టిక్ బాటిళ్లను రీసైకిల్ చేసి తయారు చేసిన జాకెట్ ఒకటి వేసుకున్నారు. బెంగళూరులో నిర్వహించిన 'ఇండియా ఎనర్జీ వీక్–2023'లో భాగంగా ప్లాస్టిక్ బాటిళ్లను రీసైకిల్ చేసి తయారు చేసిన జాకెట్‌ను ధరించి... ఆయన సుస్థిరత, హరిత వృద్ధి, పర్యావరణం గురించిన సందేశం ఇచ్చారు. ఆయన సందేశాలకు, వ్యాఖ్యానాలకు కొదవ ఉండదు కానీ ఆచరణ లోపమే కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తుంది. ప్రపంచంలో అత్యధికంగా ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను ఉత్పత్తి చేసే దేశాల్లో భారత్ ఐదో స్థానంలో ఉండటం ఇందుకు నిదర్శనం. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ 2019లో తన స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ ప్రసంగంలో భారత దేశాన్ని సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ నుంచి విముక్తి చేయాలని ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేశారు. అయితే దీని రీసైక్లింగ్ విషయంలో మన దేశం పరిస్థితి ఎలా ఉందనే విషయం ఇక్కడ చెప్పుకోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

గ్రీన్ ఎనర్జీకి ఎంతో ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నట్లు చెబుతున్న మోదీ ప్రభుత్వం సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ విషయంలో పేద ఆఫ్రికా దేశాల కంటే వెనుకబడి ఉండటం గమనార్హం. రువాండా, టాంజానియా, కెన్యా వంటి కొన్ని తూర్పు ఆఫ్రికా దేశాలు ప్లాస్టిక్ విషయంలో ఆచరణీయ పరిష్కారాలను రూపొందించి విజయవంతంగా అమలు చేస్తున్నాయి.

కేంద్ర స్థాయిలో ప్లాస్టిక్ వినియోగం, సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ నియంత్రణకు సంబంధించి సరైన విధానాల రూపకల్పన చేయకపోవడం, చేసినా వాటిని పక్కాగా అమలు చేయకపోవడం... వెరసి దేశం ప్లాస్టిక్ కట్టడిలో వెనకబడి ఉంది. భారత ప్రభుత్వం 2022 జూలై 1 నుంచి సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ ప్లేట్లు, కప్పులు, స్ట్రాలు, ట్రేలు, పాలీస్టయిరిన్ వంటి గుర్తించిన వస్తువుల... తయారీ, అమ్మకం, వినియోగాన్ని నిషేధించింది. ఈ లిస్ట్‌లో ప్లాస్టిక్ క్యారీ బ్యాగులు కూడా ఉన్నాయి.

ప్లాస్టిక్ మేనేజ్మెంట్, హ్యాండ్లింగ్ రూల్స్ 2011 ప్రకారం... 40 మైక్రాన్ల కంటే తక్కువ మందంతో చేసే ప్లాస్టిక్ క్యారీ బ్యాగులు నిషిద్ధం. తర్వాత ఆ మందాన్ని 50 మైక్రాన్లు, 75 మైక్రాన్లకు సవరించింది. 2023 జనవరి 1 నుంచి సవరించిన నిబంధనల ప్రకారం 120 మైక్రాన్లకు పెంచింది. ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం 120 మైక్రాన్ల కంటే తక్కువ మందం గల ప్లాస్టిక్ క్యారీ బ్యాగులపై నిషేధం ఉన్నా, దేశంలో అవి విచ్చలవిడిగా ఉత్పత్తి అవుతున్నాయి. జనం వాడుతున్నారు కూడా. దీన్ని నియంత్రించే పని కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయడం లేదు. ఈ విషయంలో మన కంటే చిన్న దేశాలు, అత్యంత పేద దేశాలు ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నాయి. సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్‌పై నిషేధాన్ని కఠినంగా అమలు చేస్తున్నాయి.

కెన్యాలో సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ బ్యాగ్‌ల దిగుమతి, తయారీ లేదా అమ్మకం చేసే కంపెనీలకు 40 వేల డాలర్లు, వ్యక్తులకు 500 డాలర్లు జరిమానాగా విధిస్తారు. కెన్యా మాదిరిగానే రువాండా కూడా క్యారీబ్యాగ్‌ల మందంతో సంబంధం లేకుండా వాటిపై పూర్తిగా నిషేధం విధించింది. 2019 అక్టోబర్‌లో రువాండా... ఆఫ్రికాలో సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ బ్యాగ్‌లపై పూర్తి నిషేధాన్ని జారీ చేసిన మొదటి దేశంగా అవతరించింది. మరో చిన్న దేశమైన టాంజానియా అదే దారిలో నడుస్తోంది. వైద్య సేవలు, పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులు, నిర్మాణ పరిశ్రమ లేదా వ్యవసాయ రంగం వంటి వాటి కోసం ఉపయోగించే కొన్ని పరిమిత ప్లాస్టిక్ ప్యాకేజింగ్ సామగ్రికి మినహాయింపులు ఉన్నాయి.

జింబాబ్వే 2010లోనే ప్లాస్టిక్ ప్యాకేజింగ్, బాటిళ్లను నిషేధించింది. ఆంటిగ్వా, బార్బుడా 2016లో సింగిల్ యూజ్ క్యాటరింగ్, టేక్ ఎవే వస్తువులను నిషేధించాయి. పసిఫిక్ ద్వీపం వనాటు కూడా 2018లో డిస్పోజబుల్ కంటైనర్ల కోసం అదే పని చేసింది. ఈ దేశాల నుంచి ఇండియా ఎన్నో అంశాలకు సంబంధించి పాఠాలు నేర్వాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

కాలుష్యం కలిగించే సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ ఉత్పత్తి 2019 నుంచి 2021 వరకు 6 మిలియన్ టన్నులు పెరిగిందని ఆస్ట్రేలియా నుంచి వెలువడే 'వేస్ట్ మేకర్స్ ఇండెక్స్' ఇటీవల పేర్కొంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా నిబంధనలు ఉన్నా, ఆశించిన స్థాయిలో కట్టడి జరగడం లేదని ఈ రిపోర్ట్ పేర్కొంది.

భారత ప్రభుత్వం సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్స్ (ఎస్‌యూపీల)పై నిషేధం విధించినా, దేశవ్యాప్తంగా ప్రబలంగా 21 ఎస్‌యూపీలు చలామణిలో ఉన్నాయి. నిషేధం విధించిన తరువాత ఉల్లంఘనలపై ఎలాంటి జరిమానాలూ విధించిన దాఖలాలు లేవు. భారతదేశంలో ఒక వ్యవస్థీకృత ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల నిర్వహణ వ్యవస్థ లేదు. దీని ఫలితంగా నదులు, మహా సముద్రాలు, ఖాళీ ప్రదేశాల్లో విచ్చలవిడిగా ప్లాస్టిక్ చెత్త పారబోత కొనసాగుతున్నది. తక్షణం కఠినమైన నిర్దిష్ట చర్యలతో కేంద్రం పరిస్థితిని చక్కదిద్దాలి.

వ్యాసకర్త బీఆర్ఎస్ నాయకులు । 93483 11117

క్లుప్తంగా...

శ్రీవారి దర్శనానికి 30 గంటలు

తిరుమల: తిరుమలలో భక్తుల రద్దీ సాధారణంగా ఉంది. శనివారం అర్ధరాత్రి వరకు 75,728 మంది స్వామివారిని దర్శించుకున్నారు. 38,092 మంది భక్తులు తలనీలాలు సమర్పించారు. హుండీలో రూ.4.15 కోట్లు వేశారు. దర్శన టికెట్లు లేని భక్తులకు 30 గంటల్లో దర్శనం లభిస్తోంది.

శాస్త్రోక్తంగా కొనసాగుతున్న లక్ష చండీ మహా యజ్ఞం

యజ్ఞాన్ని పర్యవేక్షిస్తున్న స్వరూపానందేంద్ర

సింహాచలం: విశాఖ శ్రీశారదాపీఠం పర్యవేక్షణలో హరియాణ రాష్ట్రం కురుక్షేత్రలో ప్రారంభించిన లక్ష చండీ మహా యజ్ఞం రెండో రోజు ఆదివారం శాస్త్రోక్తంగా కొనసాగింది. యజ్ఞశాలలోని 110 హోమగుండాల వద్ద బ్రాహ్మణోత్తములు యాగం నిర్వహించారు. చండీ పారాయణ చేశారు. శారదాపీఠాధిపతులు స్వరూపానందేంద్ర సరస్వతి, స్వాత్మానందేంద్ర సరస్వతి, గుంటీమాత యజ్ఞాన్ని పర్యవేక్షించారు. సాయంత్రం చండీమాతని ఆరాధిస్తూ మహా మంగళ హారతి ఇచ్చారు. ఈ నెల 26వ తేదీతో యజ్ఞం ముగిసే సమయానికి లక్ష చండీ పారాయణ హోమాలు పూర్తయ్యేలా ప్రణాళికబద్ధంగా యజ్ఞభూమిలో వ్యవహరించాలని ఈ సందర్భంగా స్వరూపానందేంద్ర సరస్వతి సూచించారు.

ఇది ఉద్యోగుల సంక్షేమం కోరే ప్రభుత్వం

- ప్రభుత్వ సలహాదారు చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న ప్రభుత్వ సలహాదారు చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి

కడప రూరల్: ఇది ఉద్యోగుల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని పనిచేసే ప్రభుత్వమని, త్వరలో ఉద్యోగుల సమస్యలన్నీ పరిష్కారమవుతాయని ప్రభుత్వ సలహాదారు (ఉద్యోగుల సంక్షేమం) ఎన్.చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి తెలిపారు. ఏపీ ఎన్జీవో అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులుగా బండి శ్రీనివాసరావు, కేవీ శివారెడ్డి ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైన సందర్భంగా ఆదివారం వైఎస్సార్ జిల్లా కడప జిల్లా పరిషత్ కార్యాలయంలోని వైఎస్సార్ సమావేశ మందిరంలో ఆత్మీయ సన్మాన సభ నిర్వహించారు. అసోసియేషన్ వైఎస్సార్ జిల్లా అధ్యక్షుడు బి.శ్రీనివాసులు అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు త్వరలో ఒక డీఏను ప్రకటిస్తుందన్నారు. అలాగే పీఆర్సీ, ఇతర సమస్యలన్నీ అతి త్వరలో పరిష్కారమవుతాయని తెలిపారు. ప్రభుత్వం ఉద్యోగుల సమస్యలు పరిష్కరించడం లేదన్న అపోహలో కొంతమంది ఉన్నారన్నారు. తాను ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి దృష్టికి ఉద్యోగుల సమస్యలను తీసుకెళ్లనున్నట్లు వివరించారు.

జగన్ మళ్లీ సీఎం కావాలంటూ బైక్ యాత్ర

- భాగ్యనగరం నుంచి విజయనగరం బయలుదేరిన టెకీ

బైక్ యాత్ర చేస్తూ చిత్తూరు చేరుకున్న వీరబాబు

చిత్తూరు (కార్పొరేషన్): ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డిపై అభిమానంతో ఓ యువకుడు హైదరాబాద్ నుంచి బైక్ యాత్ర చేపట్టాడు. ఈ నెల 6న ప్రారంభమైన ఈ యాత్ర ఆదివారం చిత్తూరు చేరుకుంది. ఈ సందర్భంగా వైఎస్ జగన్‌కు వీరాభిమాని అయిన వీరబాబు మాట్లాడుతూ.. 'మాది పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కొవ్వూరు నియోజకవర్గం. 2009లో ఖమ్మంలోని వజీర్ సుల్తాన్ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో బీటెక్‌లో చేరాను. దివంగత నేత వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ప్రవేశపెట్టిన ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్స్ ద్వారా నాలుగేళ్లు (రూ.1.60 లక్షల ఖర్చుతో) బీటెక్ పూర్తి చేశా. ఆ తరువాత హైదరాబాద్‌లోని ఓ కంపెనీలో సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్‌గా ఉద్యోగం సాధించా. వైఎస్సార్ తనయుడు సీఎం వైఎస్ జగన్‌పై ఉన్న అభిమానంతో హైదరాబాద్ నుంచి విజయనగరానికి బైక్ యాత్ర మొదలుపెట్టా. ఉదయం 10 గంటలకు యాత్ర ప్రారంభించి సాయంత్రం 6 గంటలకు ముగిస్తున్నా. రోజుకు 100 నుంచి 120 కిలోమీటర్లు వెళ్తున్నా. రాత్రివేళ ఎక్కడికక్కడ లాడ్జిలో బస చేస్తూ 'వర్క్ ఫ్రమ్ హోమ్' కింద నైట్ షిఫ్ట్ డ్యూటీ చేస్తున్నా. జగనన్న అందిస్తున్న పథకాలు ఎంతగానో నచ్చాయి. అందుకే.. ఆయనే మరోసారి సీఎం కావాలని ఆకాంక్షిస్తూ బైక్ యాత్ర చేపట్టా' అని వివరించారు.

ఇక కల్తీ పాలకు చెక్!

పులివెందులలో అత్యాధునిక స్టేట్-సెంట్రల్ ల్యాబ్

- రూ.11కోట్లతో ఏర్పాటు చేస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
- పాలు, పాలఉత్పత్తుల్లో కల్తీని వెంటనే గుర్తించవచ్చు
- యాంటి బయోటిక్ అవశేషాలనూ కనిపెట్టవచ్చు

ఏపీ స్టేట్ సెంట్రల్ ల్యాబరేటరీలో రూ.8 కోట్లతో ఏర్పాటుచేసిన అత్యాధునిక పరికరాలు

సాక్షి, అమరావతి: రోజుకు ఒక గ్లాసు పాలు తాగితే మనిషి శరీరానికి కావాల్సిన పోషకాలు సమృద్ధిగా లభిస్తాయి. అయితే, ప్రస్తుతం మార్కెట్‌లో తెల్లనివన్నీ పాలు అని నమ్మే పరిస్థితి లేదు. ఈ తరుణంలో వినియోగదారులకు నాణ్యమైన, సురక్షితమైన పాలను అందించాలనే లక్ష్యంతో సహకార పాల డెయిరీల్లో అత్యాధునిక పరికరాలను అందుబాటులోకి తీసుకువస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరో ముందడుగు వేసింది. పులివెందులలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ సెంటర్ ఫర్ అడ్వాన్స్‌డ్ రీసెర్చ్ ఆన్ లైవ్‌స్టాక్ (ఏపీ కార్ల్)లో రూ.11కోట్లతో స్టేట్-సెంట్రల్ ల్యాబ్ ఏర్పాటు చేస్తోంది. ఈ ల్యాబ్ ద్వారా పాలు, పాల ఉత్పత్తుల్లో విషపూరిత రసాయనాలను గుర్తించి, నివారణకు చర్యలు చేపట్టనుంది.

నాణ్యత ఇలా...

గేదె పాలల్లో 5.5 శాతం కొవ్వు, 8.7 శాతం ఎస్ఎన్ఎఫ్ (ఘన పదార్థాలు), ఆవు పాలల్లో 3.2 శాతం కొవ్వు, 8.3 శాతం ఎస్ఎన్ఎఫ్ ఉంటే మంచి పోషక విలువలు ఉన్న పాలుగా పరిగణిస్తారు. ప్రస్తుతం మార్కెట్‌లో దొరికే పాలల్లో స్వచ్ఛత ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. రంగు, రుచి, చిక్కదనం కోల్పోకుండా ఉండేందుకు పాలల్లో వివిధ రకాల రసాయనాలను కలిపి కల్తీకి పాల్పడుతున్నారు. నాసిరకం దాణా వల్ల పాలు, పాల ఉత్పత్తుల్లో ప్రమాదకరస్థాయిలో విషపూరిత రసాయనాలు ఉంటున్నాయని పలు పరిశోధనల్లో గుర్తించారు. కొందరు ఏకంగా ప్రమాదకర రసాయనాలతో కృత్రిమ పాలను తయారు చేస్తున్న విషయం పలుమార్లు వెలుగులోకి వచ్చింది. ఇటువంటి నాసిరకం, కల్తీ, నకిలీ పాల వల్ల వివిధ రకాల క్యాన్సర్లు వస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో పాలల్లో నాణ్యతను గుర్తించేందుకు రాజమహేంద్రవరం, జి.కొత్తపల్లి, ఒంగోలు, మదనపల్లి, పులివెందుల, అనంతపురం సహకార పాల డెయిరీల్లో అత్యాధునిక పరికరాలను ప్రభుత్వం అందుబాటులోకి తీసుకువస్తోంది. తాజాగా ఏపీ కార్ల్‌లో దేశంలోనే అతి పెద్ద స్టేట్, సెంట్రల్ ల్యాబ్‌ను ఏర్పాటు చేస్తోంది.

మూడు నెలల్లో అందుబాటులోకి...

ఏపీ కార్ల్‌లో ఇప్పటికే ల్యాబ్ ఏర్పాటు ప్రక్రియ పూర్తి కాగా, నేషనల్ అక్రిడిటేషన్ బోర్డ్ ఫర్ టెస్టింగ్ అండ్ కాలిబ్రేషన్ ల్యాబొరేటరీస్ నుంచి ధ్రువీకరణ కోసం దరఖాస్తు చేశారు. ఇప్పటి వరకు రాష్ట్ర పరిధిలోని శాంపిల్స్‌ను పరీక్షించేందుకు కోల్‌కతా, చెన్నై, బెంగళూరు, హైదరాబాద్ వంటి ప్రాంతాలకు పంపాల్సి వచ్చేది. ఒక్కో శాంపిల్‌కు రూ.2,500 నుంచి రూ.30వేల వరకు ఖర్చయ్యేది. పులివెందులలోని ల్యాబ్ అందుబాటులోకి వస్తే తక్కువ ఖర్చుతో ఏడాదికి 500 నుంచి 1,000 వరకు పరీక్షలు చేయవచ్చు. ఈ ల్యాబ్‌లో ఎలక్ట్రానిక్ మిల్క్ ఎనలైజర్, బ్యాక్టీరియా, సోమాటిక్ సెల్ ఎనలైజర్, ఎఫ్‌టీఐఆర్ సాంకేతికత ఆధారిత పాల విశ్లేషణ పరికరం, ట్రిపుల్ ట్యాడ్రపుల్ మాస్ డిటెక్టర్‌తో ఎస్‌సీఎంఎస్, ఎఫ్ఐడీతో జీసీ ఎంఎస్, సోడియం పొటాషియం ఎనలైజర్, మెలమైన్ టెస్టింగ్ స్ట్రిప్, మఫిల్ ఫర్నేస్, ఆటో క్లాప్, డబుల్ డిస్టిలేషన్ యూనిట్, గెర్బర్ సెంట్రిఫ్యూజ్, అడల్టరెంట్ డిటెక్షన్ టెస్టింగ్ కిట్ వంటి పరికరాలు అందుబాటులో ఉంటాయి. సుమారు 15 మంది నిపుణులైన సిబ్బందిని నియమిస్తున్నారు. మూడు నెలల్లో ఈ ల్యాబ్ అందుబాటులోకి రానుంది.

రసాయన అవశేషాలను గుర్తించవచ్చు

స్టేట్ సెంట్రల్ ల్యాబ్ సేవలు అందుబాటులోకి వస్తే రాష్ట్రంలోని పాల సహకార సంఘాలు, పాడి రైతులు, వాటాదారులకు ఎంతో మేలు కలుగుతుంది. ఎగుమతులను పెంపొందించేందుకు వీలుగా పాలు, పాల ఉత్పత్తుల్లో పురుగుమందుల అవశేషాలు, యాంటీ బయోటిక్, పశువైద్య అవశేషాలు, భారీ లోహాలు, మైకో టాక్సిన్‌లు, వ్యాధి కారకాలను గుర్తించవచ్చు. భౌతిక, రసాయన, జీవ నాణ్యతను విశ్లేషించి ధ్రువీకరణ పత్రాలు పొందవచ్చు. కల్తీలకు పూర్తిగా చెక్ పెట్టవచ్చు.

– అహ్మద్ బాబు, ఎండీ, ఏపీ డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ కో–ఆపరేటివ్ ఫెడరేషన్ లిమిటెడ్

బాబును గద్దెనెక్కించేందుకే కులవాదుల కుట్ర

- బహుజన పరిరక్షణ సమితి నాయకులు
- 868వ రోజుకు చేరిన రిలే నిరాహార దీక్షలు

రిలే దీక్షలో బహుజనులు

తాడికొండ: బాబును గద్దెనెక్కించాలనే యోచనతో అన్ని వ్యవస్థలలోని కులవాదులు కుట్రలు చేస్తున్నారని బహుజన పరిరక్షణ సమితి నాయకులు మండిపడ్డారు. తుళ్లూరు మండలం తాళ్లాయపాలెం సీడ్ యాక్సిస్ రోడ్డు జంక్షన్‌లో మూడు రాజధానులకు మద్దతుగా బహుజన పరిరక్షణ సమితి ఆధ్వర్యంలో చేపట్టిన రిలే నిరాహారదీక్షలు ఆదివారం నాటికి 868వ రోజుకు చేరాయి. పలువురు ముఖ్య అతిథులుగా పాల్గొని ప్రసంగించారు. తమ ప్రాబల్యం కోల్పోతున్నామనే ఆవేదనతో రాష్ట్రంలో ఓ సామాజిక వర్గం అసత్య ప్రచారాలకు పూనుకుంటూ పొంతన లేని అంశాలను ప్రస్తావిస్తూ ప్రజలను తప్పుదారి పట్టించేందుకు నానా తంటాలు పడుతున్నారని మండిపడ్డారు. రాష్ట్రంలో సుభిక్షమైన పాలన కొనసాగుతుంటే ఓర్వలేని బాబు అండ్ కో రాష్ట్రం అప్పుల పాలు అయిందంటూ ఎల్లో మీడియాలో విష ప్రచారం చేస్తుండటం సిగ్గుచేటన్నారు. అభివృద్ధి అంటే 29 గ్రామాల్లోని కులవాదులు, వారి ఆస్తుల కోసమే చేస్తే అభివృద్ధి కాదని, రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలు, వేలాది గ్రామాల్లో కూడా జరిగితేనే నిజమైన అభివృద్ధి అని తెలుసుకొని మాట్లాడితే మంచిదన్నారు. లోకేష్ పాదయాత్ర హరికథలు, పిట్టకథలతో సాగిపోతుందని, ఓ అజెండా లేకుండా ప్రజా సమస్యలు గాలికొదిలి సినిమా డైలాగులతో పాదయాత్ర చేస్తున్న లోకేష్ యాత్రతో టీడీపీకి పతనం తప్పదన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో బహుజన పరిరక్షణ సమితి నాయకులు మాదిగాని గురునాథం, నూతక్కి జోషి, పల్లె బాబు పలువురు దళిత నాయకులు, మహిళలు పాల్గొన్నారు.

ఇరు కుటుంబాల్లో విషాదం నింపిన చేపల వేట

- పెన్నానది ఊబిలో చిక్కుకొని ఇద్దరు దుర్మరణం
- వైఎస్సార్ జిల్లా ప్రొద్దుటూరులో ఘటన

ప్రొద్దుటూరు క్రైం: చేపల వేట సరదా ఇద్దరి ప్రాణాలను తీసింది. ఇరు కుటుంబాల్లో విషాదం నింపింది. పెన్నానదిలోని ఊబిలో చిక్కుకొని ఎద్దుల విజయ్‌కుమార్ (15), పాలిమేర సుధాకర్ (19) మృతి చెందిన ఘటన వైఎస్సార్ జిల్లా ప్రొద్దుటూరులో జరిగింది. వన్‌టౌన్ పోలీసుల కథనం ప్రకారం... హనుమాన్‌నగర్‌కు చెందిన విజయ్‌కుమార్, సుధాకర్ దగ్గరి బంధువులు, ఇద్దరి ఇళ్లు ఒకే వీధిలో ఉన్నాయి. వారి ఇళ్లలో ఉన్న బొంతలను శుభ్రం చేయడానికి ఆదివారం స్నేహితులతో కలిసి ఇద్దరూ గంగమ్మ దేవాలయం సమీపంలోని పెన్నా నదికి వెళ్లారు. బొంతలను నీళ్లలో నాన బెట్టిన తర్వాత చేపలు పట్టేందుకు వెళ్లి ప్రమాదవశాత్తు నీటి గుంతలో పడిపోయారు. గుంతలో ఊబి ఉండటంతో బయటికి రాలేదు. దీంతో ఒడ్డున ఉన్న స్నేహితులు గట్టిగా కేకలు వేశారు. స్థానికులు వచ్చి వారిని బయటికి తీయగా, అప్పటికే వారు మృతి చెందారు. విజయ్‌కుమార్ దొరసానిపల్లె హైస్కూల్‌లో 10వ తరగతి చదువుతున్నాడు. కుటుంబానికి అండగా ఉంటాడుకున్న కుమారుడు మృత్యువాత పడటంతో తల్లిదండ్రులు సుబ్బమ్మ, నాగయ్య కన్నీరుమున్నీరవుతున్నారు. ఇంటర్ వరకు చదువుకున్న సుధాకర్ కుటుంబాన్ని పోషించేందుకు స్థానికంగా ఉన్న ప్రైవేట్ సంస్థలో పని చేస్తున్నాడు. కుటుంబానికి పెద్ద దిక్కుగా ఉన్న కుమారుడి దుర్మరణంతో అంగవైకల్యం కలిగిన తండ్రి ఎర్రన్న, కుటుంబ సభ్యులు మాకు దిక్కెవరని వాపోయారు.

దేశంలో ప్రకటించని ఎమర్జెన్సీ అమలు

- అరసం 19వ రాష్ట్ర మహాసభల్లో అఖిల భారత అరసం కార్యదర్శి వినీత్ తివారి

మాట్లాడుతున్న వినీత్ తివారి. వేదికపై జ్యోతిశ్రీ, సీఎస్సార్ ప్రసాద్, చిన్నం పెంచలయ్య

తెనాలి: ప్రస్తుతం దేశంలో ప్రకటించని ఎమర్జెన్సీ అమలులో ఉందని అఖిల భారత అరసం కార్యదర్శి వినీత్ తివారి అన్నారు. ఫలితంగా అభ్యుదయ రచయితలపై బాధ్యత మరింతగా పెరిగిందన్నారు. మతతత్వం, హిందూత్వ సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా తమ కలాలను ఎక్కుపెట్టాలని స్పష్టం చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ అభ్యుదయ రచయితల సంఘం (అరసం) 80వ వార్షికోత్సవాలు, 19వ రాష్ట్ర మహాసభలు రెండోరోజైన ఆదివారం కొనసాగాయి. స్థానిక కొత్తపేటలోని తెనాలి రామకృష్ణకవి కళాక్షేత్రంలో ఉదయం 'ప్రగతిశీల సాహిత్య, సాంస్కృతిక శక్తులపై దాడులు-కర్తవ్యాలు' అంశంపై జరిగిన సదస్సుకు అరసం రాష్ట్ర కార్యదర్శి కె.శరశ్చంద్ర జ్యోతిశ్రీ అధ్యక్షత వహించారు. వినీత్ తివారి తన ప్రసంగాన్ని కొనసాగిస్తూ గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అవకాశవాద మతతత్వ భావనతో వ్యవహరిస్తే, ప్రస్తుతం దేశంలో బహిరంగంగానే మతతత్వ భావజాలం పనిచేస్తోందన్నారు. విప్లవ రచయితల సంఘం (విరసం) నేత సీఎస్సార్ ప్రసాద్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజానాట్యమండలి ప్రధాన కార్యదర్శి చిన్నం పెంచలయ్య ప్రసంగించారు. అరసం రాష్ట్ర కార్యదర్శి బీఎస్ సాగర్ సమన్వయకర్తగా వ్యవహరించారు. అఖిల భారత అరసం ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రొఫెసర్ సుఖదేవ్ సింగ్ సిర్సా, కార్యదర్శి పెనుగొండ లక్ష్మీనారాయణ, రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు రాచపాళెం చంద్రశేఖరరెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శి వల్లూరు శివప్రసాద్, జిల్లా అధ్యక్షుడు చెరుకుమల్లి సింగారావు పాల్గొన్నారు.

అరసం అధ్యక్షుడిగా మరోసారి రాచపాళెం

ఆర్.చంద్రశేఖరరెడ్డి

వి.శివప్రసాద్

ఆంధ్రప్రదేశ్ అభ్యుదయ రచయితల సంఘం (అరసం) అధ్యక్షుడిగా ప్రముఖ రచయిత ప్రొఫెసర్ రాచపాళెం చంద్రశేఖరరెడ్డి (కడప), ప్రధాన కార్యదర్శిగా ప్రముఖ నాటక, కథా రచయిత వల్లూరు శివప్రసాద్ (గుంటూరు) మరోసారి ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు. గౌరవాధ్యక్షులుగా డాక్టర్ పి.సంజీవమ్మ, అధ్యక్ష వర్గంగా డాక్టర్ కేతు విశ్వనాథరెడ్డి, ప్రొఫెసర్ ఎస్.ఈశ్వరరెడ్డి, సాయిమాధవ్ బుర్రా, ప్రొఫెసర్ కిన్నెర శ్రీదేవి, నల్లి ధర్మారావు, కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శిగా జీఎస్ చలంను ఎన్నుకున్నారు. కార్యదర్శివర్గంలో కె.శరచ్చంద్ర జ్యోతిశ్రీ, బీఎస్ సాగర్, కలం ప్రహ్లాద, ఉప్పల అప్పలరాజు, గంటా మోహన్, యువశ్రీ మురళి, సామాజిక కార్యక్రమాల నిర్వహణ కార్యదర్శిగా ఏఎంఆర్ ఆనంద్ ఎన్నికయ్యారు. మరో 28 మంది కార్యవర్గసభ్యులు ఉన్నారు.

బీసీల అభ్యున్నతి కోసం సీఎం జగన్ కృషి

- మంత్రులు చెల్లుబోయిన, రజిని
- గుంటూరులో బీపీ మండల్ విగ్రహావిష్కరణ, బీసీల ఆత్మగౌరవ సభ

గుంటూరు రూరల్: బీసీల అభ్యున్నతికి సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి కృషి చేస్తున్నారని మంత్రులు చెల్లుబోయిన వేణుగోపాలకృష్ణ, విడదల రజిని చెప్పారు. నగర శివారు అమరావతిరోడ్డులో ఆదివారం బీపీ మండల్ కాంస్య విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించారు. అనంతరం నిర్వహించిన బీసీల ఆత్మగౌరవ సభలో మంత్రులు మాట్లాడుతూ గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా బీసీలకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తున్న నేత సీఎం జగన్ అని కొనియాడారు. గత ప్రభుత్వాలు బీసీలను కేవలం ఓటు బ్యాంకుగానే చూశాయని, కానీ నేడు జగనన్న ప్రభుత్వంలో బీసీల అభివృద్ధి జరిగిందని చెప్పారు. దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా బీసీలకు మంత్రి పదవులు, చట్ట సభల్లో ప్రాధాన్యం దక్కిందన్నారు. బీపీ మండల్ బీసీల అభివృద్ధికి దేశ వ్యాప్తంగా తిరిగి జనాభా ప్రాతిపదికన ఎన్నో సంస్కరణలు చేశారని, వాటిని అమలు చేయాలని కోరారు. బీసీల అభివృద్ధికి జనగణన చేపట్టాలంటూ బీసీలంతా ఐకమత్యంగా ఒక వేదికపైకి రావడాన్ని అభినందించారు. జనగణన చేపట్టేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం కృషిచేయాలని కోరారు. కార్యక్రమంలో మంత్రులు కారుమూరి నాగేశ్వరరావు, జోగి రమేష్, ఎమ్మెల్సీలు లేళ్ల అప్పిరెడ్డి, జంగా కృష్ణమూర్తి, డొక్కా మాణిక్యవరప్రసాద్, కల్పలతారెడ్డి, ఎంపీ బీద మస్తాన్‌రావు, నగర మేయర్ కావటి మనోహర్‌నాయుడు, ఎమ్మెల్యే మద్దాళి గిరిధరరావు, నగర డిప్యూటీ మేయర్ షేక్ సజిల, జిల్లా పరిషత్ చైర్‌పర్సన్ కత్తెర హెనీ క్రిస్టీనా, బీపీ మండల్ మనుమడు ప్రొఫెసర్ సూరజ్‌మండల్, ద్రవిడ కజగం ప్రెసిడెంట్ వీరమణి, తమిళనాడు ఎంపీ తిరుమావళన్, బీసీ సంక్షేమ సంఘం నేత డాక్టర్ శేషయ్య తదితరులు పాల్గొన్నారు.

భృంగి వాహనంపై మల్లన్న విహారం

శ్రీశైలంటెంపుల్: మహాశివరాత్రి బ్రహ్మోత్సవాల్లో భాగంగా రెండో రోజు ఆదివారం శ్రీశైల మల్లికార్జున స్వామి భ్రమరాంబ సమేతుడై భృంగి వాహనంపై ఊరేగాడు. భక్తులు దర్శించుకుని కర్పూర నీరాజనాలు సమర్పించారు. ఆలయ ప్రాంగణంలోని అలంకార మండపంలో స్వామి, అమ్మవార్ల ఉత్సవమూర్తులను భృంగి వాహనంపై అధిష్టింపజేసి అర్చకులు, వేదపండితులు ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు.

పుస్తక మహోత్సవంలో విద్యాకానుకను పరిశీలించిన వెంకయ్య

విజయవాడలో జరుగుతున్న పుస్తక మహోత్సవాన్ని మాజీ ఉపరాష్ట్రపతి ఎం.వెంకయ్యనాయుడు ఆదివారం సందర్శించారు. బుక్ ఫెస్టివల్‌లో పాఠశాల విద్యాశాఖ- సర్వశిక్ష ఏర్పాటు చేసిన స్టాల్‌ను సందర్శించారు. జగనన్న విద్యాకానుక కింద విద్యార్థులకు అందిస్తున్న వస్తువులను ఆసక్తిగా పరిశీలించారు. బైజూస్ కంటెంట్‌తో 8వ తరగతి విద్యార్థులకు పంపిణీ చేసిన ట్యాబ్‌ను కూడా వెంకయ్య నాయుడు పరిశీలించారు. – సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

జగనన్న విద్యాకానుక వస్తువులను ఆసక్తిగా పరిశీలిస్తున్న వెంకయ్యనాయుడు

అనాథ శవాలకు ఆత్మ బంధువులు

ఎక్కడ మృతదేహం కనిపించినా వారికే పిలుపు

రైల్వే ట్రాక్ నుంచి పోస్టుమార్టం నిమిత్తం ప్రభుత్వాస్పత్రికి మృతదేహాన్ని తరలిస్తున్న పెద్దోడు, చిన్నోడు

- చిన్నోడు, పెద్దోడు రానిదే పోస్ట్‌మార్టానికి వెళ్లని మృతదేహాలు
- కుళ్లిన, ఛిన్నాభిన్నమైన మృతదేహాలను వెలికితీసి.. ఖననం చేసేది వాళ్లే

సాక్షి, నెల్లూరు/బారకాసు: నెల్లూరు నగర పరిధిలోని రైల్వే ట్రాక్‌పై ఛిద్రమైన తల.. కాళ్లు, చేతులు వేర్వేరుగా పడి ఉన్నాయి. చుట్టూ ఈగలు ముసురుతుండగా.. ఆ శవం దుర్వాసన వెదజల్లుతోంది. పోలీసులు సైతం ముక్కుమూసుకుని నిలబడగా.. పెద్దోడు, చిన్నోడు అనే వ్యక్తులు చకచకా వచ్చి శరీర భాగాలను సేకరించారు. వాటన్నిటినీ ఓ దుప్పట్లో కట్టుకుని వాహనంలోకి ఎక్కించారు. అక్కడి నుంచి పోస్టుమార్టం నిమిత్తం ఆస్పత్రికి తరలించారు. ఆ తరువాత ఛిద్రమైన శవ భాగాలను శ్మశాన వాటికకు తరలించి అంత్యక్రియలు జరిపారు. కట్టె కాలుతుండగా ఎగిసిపడే చితి మంటలు.. వారి ఔదార్యానికి సలాం చేస్తాయి. ఇలా ఒకటి కాదు రెండు కాదు.. వేలాది మృతదేహాలకు పెద్దోడు, చిన్నోడు అసామాన్య సేవలందిస్తున్నారు.

రైలు బోగీలకు మంటలంటుకున్న వేళ

2011లో నెల్లూరు రైల్వేస్టేషన్‌లో తమిళనాడు ఎక్స్‌ప్రెస్ బోగీల్లో మంటలు చెలరేగి ఘోర ప్రమాదం జరిగింది. చాలామంది ప్రయాణికులు అగ్నికీలల్లో చిక్కుకుని గుర్తు పట్టలేనంతగా కాలిపోయారు. ఆ సమయంలో చిన్నోడు, పెద్దోడు కృషి అంతా ఇంతా కాదు. వీరిద్దరి సహకారంతోనే మంటల్లో కాలిపోయిన వారి మృతదేహాలను బోగీల్లోంచి వెలికితీసి రక్త సంబంధీకులకు అప్పగించారు. కరోనా విజృంభించిన సమయంలోనూ పెద్దోడు, చిన్నోడు ప్రాణాలకు తెగించి మృతదేహాలకు అంత్యక్రియలు చేయించారు.

ఇదీ పెద్దోడు కథ..

విశాఖపట్టణానికి చెందిన బత్తిన గురుమూర్తి (పెద్దోడు) 30 ఏళ్ల క్రితం కుటుంబ కలహాల కారణంగా సొంతూరిని వదిలేసి నెల్లూరు చేరుకున్నాడు. ప్రధాన రైల్వేస్టేషన్‌లో ఫుట్‌పాత్‌నే నివాసంగా మార్చుకుని కడుపు నింపుకునేందుకు చేతనైన పనిచేస్తూ జీవనం సాగిస్తుండగా.. ఓ రోజు రాత్రి రైలు పట్టాలపై శవం ఉందన్న సమాచారం రైల్వే పోలీసులకు అందింది. అర్ధరాత్రి వేళ శవాన్ని ఎవరు తీస్తారని ఎదురుచూస్తున్న సమయంలో వారికి గురుమూర్తి కనిపించాడు. అతడిని నిద్రలేపిన పోలీసులు శవాన్ని తీసుకొచ్చేందుకు రావాలని కోరారు. పెద్దోడు కాదనకుండా శవం ఉన్న ప్రాంతానికి వెళ్లి.. అక్కడ చెల్లాచెదురుగా పడి ఉన్న మృతదేహం భాగాలను ఓ సంచిలో వేసుకుని చెక్కబండిపై నెట్టుకుంటూ పోస్టుమార్టం నిమిత్తం ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించాడు. దీంతో పోలీసులు గురుమూర్తికి రూ.300 ఇచ్చారు. ఆ నగదుతో 4 రోజులపాటు కడుపునింపుకున్న పెద్దోడు మరోసారి కూడా అదే తరహాలో అనాథ మృతదేహాన్ని తరలించాడు. ఇలా మొదలైన ఆయన జీవన ప్రయాణం 30 ఏళ్లుగా అనాథ శవాలకు ఆత్మబంధువుగా.. పోలీసులకు సహాయకారిగా మారాడు. నెల్లూరు నగర పరిసరాల్లో ఎక్కడ ప్రమాదవశాత్తు లేదా ఇతరత్రా కారణాలతో ఎవరైనా మృతి చెందితే పోలీసుల నుంచి ఫోన్‌కాల్ వచ్చేది పెద్దోడికే.

చిన్నోడు ఎవరంటే..

నెల్లూరులోని కొత్తూరుకు చెందిన సురేష్‌కుమార్ (చిన్నోడు) కుటుంబ సభ్యులతో గొడవపడి ఇంటి నుంచి వచ్చేశాడు. ప్రధాన రైల్వేస్టేషన్ ఎదుట ఫుట్‌పాత్‌నే నివాసంగా మార్చుకున్నాడు. యాచిస్తూ కడుపు నింపుకునే సురేష్‌కు గురుమూర్తితో స్నేహం ఏర్పడింది. అప్పటినుంచి ఎక్కడ మృతదేహం ఉన్నా పోలీసుల నుంచి పిలుపు రాగానే ఇద్దరూ కలసి వెళ్తున్నారు.

అలా చేయడంలోనే తృప్తి

అది మంచో చెడో మాకు తెలియదు. శవాలు కనిపిస్తే సాయం చేయాలనిపిస్తుంది. పోలీసులిచ్చే డబ్బు కోసం కాదు. మాకు అందులోనే తృప్తి ఉంటోంది కాబట్టే ఆ పనికి ఒప్పుకుని చేస్తున్నాం.

– గురుమూర్తి (పెద్దోడు)

అప్పుడప్పుడూ బాధేస్తుంది

ఏదైనా ప్రమాదంలో ఎవరైనా చనిపోతే వారి పరిస్థితిని చూసి బాధ కలుగుతుంది. వారి శరీర భాగాలు ముక్కలు ముక్కలు గా పడి ఉంటాయి. కొన్నిసార్లు కుక్కలు సైతం పీక్కు తింటుంటాయి. కుళ్లిపోయిన శవా లనూ చూస్తుంటాం. ఇలాంటప్పు డు మాకు బాధ కలుగు తుంది.

– సురేష్‌కుమార్ (చిన్నోడు)

మన తెల్ల బంగారం

క్లుప్తంగా...

వాలెంటైన్స్ డే స్పెషల్...
చాట్‌జీపీటీతో ప్రేమలేఖలు

న్యూఢిల్లీ: వాలెంటైన్స్ డే వచ్చేస్తోంది. ప్రేమికులంతా ఈ ఉత్సవాన్ని జరుపుకోవడానికి కొత్త జోష్‌తో ఉన్నారు. మనసులో ప్రేమ భావనలు ఉప్పొంగుతున్నా వాటిని చక్కగా కాగితంపై పెట్టలేని వారు చాట్‌జీపీటీ సాయంతో ప్రేమలేఖలు రాయడానికి సన్నాహాలు చేసుకుంటున్నారు! 62% మంది ప్రేమికులు ఈ వాలెంటైన్స్‌డేకి చాట్‌జీపీటీ సాయంతో తమ మనసులో ఉన్న మాటల్ని రాస్తామని ఒక సర్వేలో వెల్లడించారు. 30% మంది తమ లవర్‌కి ఈ టూల్ సాయంతో ప్రేమలేఖ రాస్తామని చెప్పారు. మోడరన్ లవ్ రీసెర్చ్ తొమ్మిది దేశాల్లో 5 వేల మందిని ప్రశ్నించి ఒక నివేదిక రూపొందించింది. సహజసిద్ధంగా పుట్టే ప్రేమను వ్యక్త పరచడానికి కృత్రిమ మేధపై ఆధారపడతామని చెప్పిన వారిలో అత్యధికులు భారతీయులే!

వాట్సాప్ కాల్ సాయంతో ప్రసవం

శ్రీనగర్: నొప్పులతో విలవిల్లాడుతున్న గర్భిణికి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం(పీహెచ్‌సీ) సిబ్బంది వాట్సాప్ కాల్ సాయంతో సురక్షితంగా ప్రసవం చేసిన సంఘటన జమ్మూకశ్మీర్‌లో జరిగింది. కుప్వారా జిల్లాలోని కెరాన్ పీహెచ్‌సీకి నెలలు నిండి, నొప్పులు మొదలైన గర్భిణిని కుటుంబ సభ్యులు శుక్రవారం రాత్రి తీసుకొచ్చారు. ఎక్లామ్‌ప్సియా, ఎపిసియోటోమీతో బాధపడుతున్న ఆమెకు ప్రసవం జరగడం కష్టతరంగా మారింది. తీవ్రంగా మంచు కురుస్తుండడంతో హెలికాప్టర్‌లో జిల్లా ఆసుపత్రికి తరలించడం వీలు కాలేదు. దీంతో కెరాన్ పీహెచ్‌సీ డాక్టర్లు క్రాల్‌పొరాలోని జిల్లా ఉప ఆసుపత్రి వైద్యులను సంప్రదించారు. ఆ ఆసుపత్రి వైద్యుడు డాక్టర్ పర్వేజ్ వాట్సాప్ కాల్‌లో సూచనలు ఇస్తుండగా, కెరాన్ పీహెచ్‌సీ వైద్యులు మహిళకు విజయవంతంగా ప్రసవం చేశారు. ఆడ శిశువు జన్మించిందని, తల్లి బిడ్డ క్షేమంగా ఉన్నారని వైద్యులు చెప్పారు.

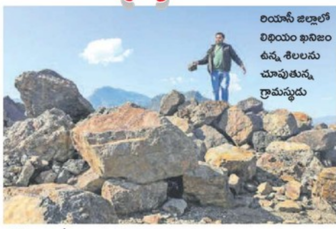
రాహుల్‌కు నోటీసులు

న్యూఢిల్లీ: కాంగ్రెస్ పార్టీ నేత, ఎంపీ రాహుల్ గాంధీకి లోక్‌సభ సెక్రెటేరియట్ నోటీసులిచ్చింది. లోక్‌సభలో ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీపై చేసిన వ్యాఖ్యలపై ఈ నెల 15వ తేదీలోగా వివరణ ఇవ్వాలని సూచించింది. ఈ మేరకు ఆయనకు ఓ లేఖ రాసింది. రాష్ట్రపతి ప్రసంగానికి ధర్మాసనం తెలిపే తీర్మానంపై చర్చ సందర్భంగా ప్రధాని మోదీపై రాహుల్ చేసిన విమర్శల పట్ల బీజేపీ సభ్యులు నిశికాంత్ దూబే, ప్రహ్లాద్ జోషీ తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. ఆయనకు వ్యతిరేకంగా సభా హక్కుల ఉల్లంఘన నోటీసులు ఇచ్చారు. వీటిపై లోక్‌సభ సెక్రెటేరియట్ రాహుల్‌కు లేఖ రాసింది.

కశ్మీర్‌లో 59 లక్షల టన్నుల లిథియం
- బ్యాటరీల తయారీలో అత్యంత కీలకం
- అంతరిక్ష పేలుళ్ల వల్ల ఏర్పడిన అరుదైన లోహం
- అమెరికా కంటే భారత్‌లోనే అధిక నిల్వలు

ఆధునిక యుగంలో ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల ప్రాధాన్యం నానాటికీ పెరిగిపోతోంది. సౌర విద్యుదుత్పత్తిని పెంచుకోవాల్సిన ఆవశ్యకతను ప్రపంచ దేశాలు ఎప్పుడో గుర్తించాయి. ఇక స్మార్ట్‌ఫోన్ చేతిలో లేకపోతే పొద్దు గడవదు. మరి ఈ అవసరాలన్నీ తీరాలంటే ఏం కావాలో తెలుసా? లిథియం. అత్యంత విలువైన ఈ ఖనిజాన్ని పూర్తిగా విదేశాల నుంచే దిగుమతి చేసుకోవాల్సి వస్తోంది. ఇకపై ఆ అవసరం పెద్దగా ఉండదు. ఎందుకంటే 59 లక్షల టన్నుల నాణ్యమైన లిథియం నిల్వలు జమ్మూకశ్మీర్‌లోని రియాసీ జిల్లాలో మాతా వైష్ణోదేవి పుణ్యక్షేత్రం కొలువైన కొండల దిగువన సలాల్ హైమన గ్రామం వద్ద ఉన్నట్లు జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా(జీఎస్‌ఐ) ఇటీవల గుర్తించింది. భారత్‌లో ఈ స్థాయిలో లిథియం నిల్వలు బయటపడడం ఇదే తొలిసారి!

- సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

రియాసీ జిల్లాలో లిథియం ఖనిజం ఉన్న శిలలను చూపుతున్న గ్రామస్థుడు

తవ్వకాలతో నీటి నిల్వలకు ముప్పు!

ఖనిజ తవ్వకాల వల్ల పర్యావరణానికి ముప్పు తప్పదు. లిథియం తవ్వకాల కారణంగా విపరీతమైన కాలుష్యం ఏర్పడుతుందని, ప్రకృతిపై ప్రతికూల ప్రభావం పడుతుందని నిపుణులు అంటున్నారు. ముఖ్యంగా లిథియం తవ్వకాలు చేపట్టిన ప్రాంతాల్లో నీటి నిల్వలు అంతరించిపోతాయని హెచ్చరిస్తున్నారు. భూమిపై తేమ తగ్గిపోయి, కరువు నేలగా మారుతుందని పేర్కొంటున్నారు. ఒక టన్ను లిథియం కోసం తవ్వకాలు సాగిస్తే ఏకంగా 15 టన్నుల కార్బన్ డయాక్సైడ్ విడుదల అవుతుందని సమాచారం. ఒక టన్ను లిథియం తవ్వకానికి దాదాపు రూ.64 లక్షల ఖర్చవుతుంది. లిథియం వెలికితీతకు భారీస్థాయిలో నీరు అవసరం.

లిథియం అంటే?

తెల్ల బంగారంగా పిలిచే లిథియం అనే పదం గ్రీక్ భాషలోని లిథోస్ (రాయి) నుంచి పుట్టింది. ఇది ఆల్కలీ మెటల్ గ్రూప్‌కు చెందినది. తేలికగా, మృదువుగా, తెల్లటి రంగులో వెండిలాగా మెరిసే లోహం. పీరియాడిక్ గ్రూప్ 1(ఐఏ)లో లిథియంను చేర్చారు. ఇది భూగోళంపై సహజంగా ఏర్పడింది కాదు. అంతరిక్షంలో సంభవించిన పేలుళ్ల వల్ల ఏర్పడినట్లు గుర్తించారు. బిగ్‌బ్యాంగ్ వల్ల విశ్వం పుట్టిన తొలినాళ్లలో భూగోళంపై లిథియం నిల్వలు మొదలైనట్లు తేల్చారు. ఇతర గ్రహాలపైనా లిథియం ఉంది.

500 పీపీఎం నాణ్యత

సాధారణ లిథియం నాణ్యత 220 పీపీఎం (పార్ట్స్ పర్ మిలియన్) ఉంటుంది. కానీ కశ్మీర్‌లో కనుగొన్న లిథియం నాణ్యత ఏకంగా 500 పీపీఎంగా ఉండటం విశేషం. లిథియంను ఇతర లోహాలతో కలిపి మిశ్రమ లోహాలను తయారు చేస్తారు. విద్యుత్‌తో నడిచే వాహనాల బ్యాటరీల తయారీకి లిథియం కీలకం. ల్యాప్‌టాప్‌లు, సెల్‌ఫోన్లు, డిజిటల్ కెమెరాలు, కంప్యూటర్లు, ఇతర విద్యుత్ పరికరాల బ్యాటరీల తయారీలోనూ ఉపయోగిస్తారు. గాజు, సెరామిక్ పరిశ్రమల్లో లిథియం వాడకం అధికంగా ఉంది. పవన, సౌర విద్యుత్‌ను నిల్వచేసే బ్యాటరీలు లిథియంతో తయారవుతాయి. రీచార్జి చేయడానికి వీల్లేని బ్యాటరీల్లోనూ వాడుతారు. పేస్‌మేకర్లు, బొమ్మలు, గడియారాల్లోని బ్యాటరీల్లో లిథియం ఉంటుంది. 2030 నాటికి మన దేశంలో 27 గిగావాట్ల గ్రిడ్-స్కేల్ బ్యాటరీ ఎనర్జీ స్టోరేజీ సిస్టమ్స్ కావాలని అంచనా. అంటే రానున్న రోజుల్లో లిథియం అవసరం ఎన్నో రెట్లు పెరిగిపోనుంది. అంతర్జాతీయంగా లిథియం మార్కెట్ వేగంగా విస్తరిస్తోంది. 2008 నుంచి 2018 నాటికి దీనికి వార్షిక ఉత్పత్తి 25,400 టన్నుల నుంచి 85,000 టన్నులకు చేరింది.

ఏ దేశంలో ఎన్ని నిల్వలు(టన్నుల్లో)

దేశం	లిథియం నిల్వలు
బొలీవియా	3,90,00,000
చిలీ	1,99,03,332
ఆస్ట్రేలియా	77,17,776
చైనా	66,90,180
భారత్	59,00,000
అమెరికా	57,62,917

ఐదో స్థానంలో భారత్

3.9 కోట్ల టన్నులతో బొలీవియా ప్రపంచంలో తొలిస్థానంలో ఉంది. చిలీ, ఆస్ట్రేలియా, చైనా, అమెరికా, అర్జెంటీనా తదితర దేశాల్లో కోట్ల టన్నుల నిల్వలున్నట్లు కనిపెట్టారు. భారత్‌లో కర్ణాటకలోని మండ్యా జిల్లాలో 1,600 టన్నుల లిథియం ఉన్నట్లు రెండేళ్ల క్రితం గుర్తించారు. తాజాగా కశ్మీర్‌లో బయటపడ్డ 59 లక్షల టన్నులతో కలిపితే ప్రపంచంలో భారత్ ఐదో స్థానంలో నిలుస్తోంది. అమెరికాలో కంటే భారత్‌లోనే అధిక నిల్వలున్నాయి. ఉత్పత్తి, ఎగుమతుల్లో ఆస్ట్రేలియా, చిలీ, చైనా తొలి మూడు స్థానాల్లో నిలిచాయి. ఆస్ట్రేలియా, చిలీ, అర్జెంటీనా నుంచి భారత్ లిథియంను దిగుమతి చేసుకుంటోంది. ముడి లిథియంను శుద్ధి చేసి, బ్యాటరీల తయారీకి అనువైన లోహంగా మార్చడం కఠినమైన ప్రక్రియ. ఇందులో సాధించేదాకా మరో రెండేళ్లపాటు దిగుమతులపై ఆధారపడక తప్పదని నిపుణులు చెబుతున్నారు.

అదే దైన్యం..!

కోలుకోని తుర్కియే, సిరియా
- 33 వేలు దాటేసిన భూకంప మృతులు
- సంక్షోభంగా మారుతున్న పెను విపత్తు
- బాధితుల్లో కట్టలు తెంచుకుంటున్న ఆగ్రహం
- 128 గంటల తర్వాత బయటపడ్డ పసికందు

హతాయ్‌లో 150 గంటల తర్వాత సజీవంగా బయటపడ్డ చిన్నారి

హతాయ్‌లోనే 151 గంటల తర్వాత బయటపడ్డ ఓ వ్యక్తి

అంటాక్యా (తుర్కియే): ఆరు రోజులు గడిచినా భూకంప ప్రకోపం ప్రభావం నుంచి తుర్కియే, సిరియా ఏమాత్రమూ తేరుకోలేదు. కుప్పకూలిన వేలాది భవనాల శిథిలాల నుంచి ఇంకా మృతదేహాలు బయట పడుతూనే ఉన్నాయి. మరోవైపు లక్షలాది మంది సర్వం పోగొట్టుకుని కట్టుబట్టలతో నిరాశ్రయులుగా మిగలడంతో ఈ విపత్తు క్రమంగా పెను మానవీయ సంక్షోభంగా మారుతోంది. వారికి కనీస వసతులు కల్పించడం కూడా ప్రభుత్వానికి సవాలుగా పరిణమిస్తోంది. దాంతో బాధితుల్లో ఆక్రోశం ఆగ్రహంగా మారి కట్టలు తెంచుకుంటోంది. మరోవైపు రెండు దేశాల్లో మృతుల సంఖ్య ఇప్పటికే 33 వేలు దాటేసింది. తుర్కియేలోనే కనీసం 80 వేల మందికి పైగా గాయపడ్డారు. మృతదేహాలను సామూహికంగా ఖననం చేస్తున్న దృశ్యాలు కంటతడి పెట్టిస్తున్నాయి. వెలికితీత, సహాయ కార్యక్రమాలు నత్తనడకన నడుస్తుండటం తీవ్ర విమర్శలకు దారితీస్తోంది. భూకంపం రావచ్చని ముందే సమాచారమున్నా దాన్ని ఎదుర్కొనేందుకు సరైన చర్యలు తీసుకోలేదంటూ కూడా ఇంటా బయటా విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. భవన నిర్మాణ నిబంధనలను ఉల్లంఘించి భారీ జన నష్టానికి కారకులయ్యారంటూ తుర్కియేలో వందలాది మంది కాంట్రాక్టర్లను అరెస్టు చేస్తున్నారు. తుర్కియేలో ఈ శతాబ్ది విపత్తుగా పరిగణిస్తున్న ఈ భూకంపం ధాటికి 500 కిలోమీటర్ల పరిధిలో 1.3 కోట్ల మంది తీవ్రంగా ప్రభావితులయ్యారు. సిరియాలోనూ పరిస్థితులు దారుణంగా ఉన్నాయి. భూకంప ప్రభావిత ప్రాంతాలు ప్రభుత్వ, వేర్పాటువాదుల అధీనంలోని ప్రాంతాల మధ్య విస్తరించడం సహాయ చర్యలకు అడ్డంకిగా మారింది. ఇప్పటిదాకా 4,000కు పైగా మరణించారని అంచనా.

వీరంతా మృత్యుంజయులు

తుర్కియేలో ఓ రెండు నెలల చిన్నారిని ఏకంగా 128 గంటల తర్వాత శిథిలాల నుంచి సజీవంగా రక్షించారు! అదియమాన్ నగరంలో ఓ ఆరేళ్ల బాలున్ని ఏకంగా 151 గంటల అనంతరం ఆదివారం కాపాడారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని టీవీల్లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం చేయడం విశేషం! మరో చిన్నారి బాలికను కూడా 150 గంటల తర్వాత కాపాడారు. అంటాక్యాలో మరో 35 ఏళ్ల వ్యక్తిని 149 గంటల తర్వాత కాపాడారు. శిథిలాల కింద చిక్కిన వారిని గుర్తించేందుకు థర్మల్ కెమెరాలు తదితర మార్గాల్లో తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నారు. భారత్‌తో పాటు పలు దేశాల నుంచి వచ్చిన సిబ్బంది అహోరాత్రాలు సహాయ, పునరావాస కార్యక్రమాల్లో చెమటోడుస్తున్నారు.

అంటాక్యాలో ఆప్తులను కోల్పోయి రోదిస్తున్న మహిళ

నాలుగు హైకోర్టులకు సీజేలు

వీరిలో ఇద్దరు ఈ నెలాఖరులో పదవీ విరమణ

న్యూఢిల్లీ: దేశంలోని నాలుగు హైకోర్టులకు నూతనంగా ప్రధాన న్యాయమూర్తు(సీజే)లు నియమితులయ్యారు. వీరిలో ఇద్దరు ఈ నెలాఖరుకు పదవీ విరమణ చేయనుండటం గమనార్హం. గుజరాత్ హైకోర్టులో అత్యంత సీనియర్ జడ్జి అయిన జస్టిస్ సోనియా గిరిధర్ గోకానీని అదే హైకోర్టు సీజేగా నియమించారు. అదేవిధంగా, ఒరిస్సా హైకోర్టులో అత్యంత సీనియర్ జడ్జి జస్టిస్ జస్వంత్ సింగ్ త్రిపుర హైకోర్టు సీజేగా నియమితులయ్యారు. ఈయన ఈ నెల 22న రిటైర్ కానున్నారు. ఇంతకుముందు జస్టిస్ సింగ్‌ను ఒరిస్సా హైకోర్టు సీజేగా నియమించాలంటూ చేసిన సిఫారసును కొలీజియం ఆతర్వాత ఉపసంహరించుకుంది. రాజస్తాన్ హైకోర్టుకు చెందిన జడ్జి జస్టిస్ సందీప్ మెహతాను గౌహతి హైకోర్టు సీజేగా నియమించారు. గౌహతి హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్.కోటీశ్వర్ సింగ్ జమ్మూకశ్మీర్ అండ్ లద్దాఖ్ హైకోర్టు సీజేగా నియమితులయ్యారు. తాజా నియామకాలను న్యాయశాఖ మంత్రి కిరెన్ రిజిజు ఆదివారం ట్విట్టర్‌లో ప్రకటించారు. కాగా, జస్టిస్ గోకానీ బాధ్యతలు స్వీకరించాక దేశంలో ఉన్న 25 హైకోర్టుల్లో ఏకైక మహిళా ప్రధాన న్యాయమూర్తి అవుతారు. గుజరాత్ జ్యుడీషియల్ సర్వీస్ నుంచి వచ్చిన ఈమెకు 62 ఏళ్లు నిండటంతో ఫిబ్రవరి 25న పదవీ విరమణ చేయనున్నారు. జస్టిస్ సబీనా ప్రస్తుతం హిమాచల్ ప్రదేశ్ హైకోర్టు తాత్కాలిక సీజేగా ఉన్నారు. గుజరాత్ హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ అరవింద్ కుమార్ సుప్రీంకోర్టు జడ్జిగా పదోన్నతి పొందిన విషయం తెలిసిందే. ఆయన స్థానంలో జస్టిస్ గోకానీని తక్షణమే నియమించాలంటూ గత వారం కేంద్రానికి సుప్రీంకోర్టు కొలీజియం సిఫారసు చేసింది. ఇలా ఉండగా, రెండు రోజుల క్రితం సుప్రీంకోర్టు జడ్జిలుగా నియమితులైన జస్టిస్ రాజేశ్ బిందాల్, జస్టిస్ అరవింద్ కుమార్‌లతో సోమవారం సీజేఐ జస్టిస్ డీవై చంద్రచూడ్ ప్రమాణ స్వీకారం చేయించనున్నారు.

ట్రిపుల్ ట్రబుల్ నుంచి త్రిపురను కాపాడేది
డబుల్ ఇంజిన్ సర్కారే: అమిత్ షా

చండీపూర్(అగర్తలా): త్రిపురను కాంగ్రెస్, సీపీఎం, తిప్రా మోతా అనే ట్రిపుల్ ట్రబుల్ నుంచి బీజేపీ డబుల్ ఇంజిన్ సర్కారే కాపాడుతుందని కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా చెప్పారు. త్రిపుర రాష్ట్రం ఉనాకోటి, సెపాహిజలా జిల్లాల్లో ఆదివారం జరిగిన ఎన్నికల ప్రచార ర్యాలీలో మంత్రి మాట్లాడారు. ఈ మూడు సమస్యల నుంచి బయటపడాలనుకుంటే బీజేపీ డబుల్ ఇంజిన్ ప్రభుత్వానికే ఓటేయాలని ప్రజలకు పిలుపునిచ్చారు. ఏళ్లపాటు రాష్ట్రంలోని గిరిజనులను నిర్లక్ష్యం చేసిన సీపీఎం ప్రజలను మోసగించడానికే ఇప్పుడు గిరిజన నేతను ముఖ్యమంత్రి అభ్యర్థిగా ప్రకటించిందని ఆయన విమర్శించారు. బీజేపీని ఓడించటానికే సీపీఎం, కాంగ్రెస్ ఏకమయ్యాయని మంత్రి ఆరోపించారు. ఈ మూడు పార్టీలకు అధికారమిస్తే రాష్ట్రంలో తిరిగి ఆటవిక పాలన వచ్చినట్లేనన్నారు. సీపీఎం, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాల హయాంలో పలు కుంభకోణాలు జరిగాయని చెప్పారు. ఈ నెల 16న జరగనున్న అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో సీపీఎం, కాంగ్రెస్ కలిసి పోటీ చేస్తున్న విషయం తెలిసిందే.

ఢిల్లీ–ముంబై ఎక్స్‌ప్రెస్ వే
తొలి దశ ప్రారంభం

సోహ్నా–దౌసాల మధ్య రహదారిని ప్రారంభించిన ప్రధాని ● ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేలతో దేశం ఆర్థికంగా బలోపేతమవుతుందన్న మోదీ

ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేను ప్రారంభించి ప్రసంగిస్తున్న ప్రధాని మోదీ

దౌసా (రాజస్తాన్): కేంద్ర ప్రభుత్వం అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేల నిర్మాణంలో మరో మైలు రాయిని అందుకుంది. దేశంలో అతి పెద్దదైన జాతీయ ఎక్స్‌ప్రెస్ హైవే ఢిల్లీ–ముంబై మహా రహదారిలో 246కి.మీ. భాగాన్ని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ఆదివారం ఆవిష్కరించారు. ఢిల్లీలోని సోహ్నా నుంచి రాజస్తాన్‌లో దౌసా మధ్య నిర్మాణం జరుపుకున్న తొలిదశను దౌసా వద్ద రిమోట్ కంట్రోల్ బటన్ ద్వారా ప్రధాని ప్రారంభించారు. 8 లేన్లతో నిర్మించిన ఢిల్లీ–దౌసా–లాస్‌సాట్ రహదారి అందుబాటులోకి రావడంతో ఢిల్లీ, జైపూర్ మధ్య దూరం సగానికి సగం తగ్గిపోతుంది. ఇన్నాళ్లు 5 గంటలు పట్టే ప్రయాణం ఈ ఎక్స్‌ప్రెస్ వే మీదుగా వెళితే మూడున్నర గంటలే పడుతుంది. దీంతోపాటు రూ.5,940 కోట్ల జాతీయ హైవే ప్రాజెక్టులకి శంకుస్థాపన చేశారు. తమ ప్రభుత్వం హైవే ప్రాజెక్టులు, పోర్టులు, రైల్వేలు, ఆప్టికల్ ఫైబర్, మెడికల్ కాలేజీల మీద అత్యధికంగా దృష్టి సారించిందని ఈ సందర్భంగా మోదీ చెప్పారు. ఇలాంటి హైవేలతో పారిశ్రామికవేత్తలతో పాటు, వ్యాపారులు, చిరు వ్యాపారులు కూడా ఆర్థికంగా బలోపేతమవుతారని తెలిపారు. మౌలిక సదుపాయాలపై ఖర్చు చేస్తే మరిన్ని పెట్టుబడుల్ని ఆకర్షించవచ్చునని మోదీ చెప్పారు. ఢిల్లీ–ముంబై తొలిదశతో ఈ ప్రాంతం ఆర్థికంగా మరింత బలోపేతమవుతుందన్నారు. ఎక్స్‌ప్రెస్‌వే అందుబాటులోకి రావడంతో జైపూర్, అజ్మీర్‌లకు మరిన్ని ప్రయోజనాలు చేకూరుతాయన్నారు.

సరిహద్దు ప్రాంతాలపై కాంగ్రెస్ నిర్లక్ష్యం: ప్రధాని

మన దేశ సైనికుల శక్తి సామర్థ్యాలను కాంగ్రెస్ తక్కువగా అంచనా వేసిందని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ఆరోపించారు. కాంగ్రెస్ అధికారంలో ఉన్నన్నాళ్లు సరిహద్దు ప్రాంతాల్లో ఎలాంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టలేదని, దేశంలోకి చొరబడడానికి మన శత్రువులు కొత్త మార్గాలు వెతుక్కుంటారన్న భయంతో ఏమీ చేయలేదని ధ్వజమెత్తారు. దౌసాలో ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేను ప్రారంభించిన తర్వాత బీజేపీ ర్యాలీలో ఆయన మాట్లాడుతూ రాజస్తాన్‌లో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలన్నీ కాంగ్రెస్ కాగితాలకే పరిమితం చేసిందని ఆరోపించారు. డబుల్ ఇంజిన్ ప్రభుత్వం ఉంటేనే రాజస్తాన్ అభివృద్ధి పథంలో దూసుకువెళుతుందని అన్నారు.

దయానంద సరస్వతి 200వ జయంత్యుత్సవాలు

ఆర్యసమాజ్ వ్యవస్థాపకుడు స్వామి దయానంద సరస్వతి 200వ జయంత్యుత్సవాలను మోదీ ఆదివారం ప్రారంభించారు. ఆయన చూపిన మార్గం కోట్లాది మందిలో ఆశల్ని నింపుతోందని ఈ సందర్భంగా ఆయనన్నారు. నిరుపేదలకు సేవ చేయడమే తమ ప్రభుత్వ లక్ష్యమని, అణగారిన వర్గాల అభ్యున్నతి మొట్టమొదటి యజ్ఞంగా చేపట్టామని తెలిపారు.

ఢిల్లీ ముంబై ఎక్స్‌ప్రెస్ వే విశేషాలు

మొత్తం పొడవు: 1,380 కి.మీ.
మొత్తం వ్యయం: దాదాపుగా రూ. లక్ష కోట్లు
ఢిల్లీ ముంబై మధ్య ప్రయాణ సమయం: 12 గంటలు (ప్రస్తుతం 24 గంటలు పడుతోంది)
తొలి దశ పొడవు : 246 కి.మీ. (సోహ్నా నుంచి దౌసా)
వ్యయం: రూ.12,150 కోట్లు
- ఢిల్లీ నుంచి జైపూర్ మధ్య సగానికి సగం తగ్గనున్న ప్రయాణ సమయం. (ఇన్నాళ్లూ 5 గంటలు పట్టేది. ఇకపై మూడున్నర గంటల్లో చేరుకోవచ్చు).
- ఆరు రాష్ట్రాల మీదుగా వెళ్లనున్న ఎక్స్‌ప్రెస్ వే

90 గంటలు, 10 సమావేశాలు, 10,800కి.మీ..

నాలుగు రోజుల వ్యవధిలో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అక్షరాలా సుడిగాలి పర్యటనలు చేపట్టారు. మొత్తం 90 గంటల్లో ఏకంగా 10 బహిరంగ సమావేశాల్లో పాల్గొంటున్నారు. ఈ క్రమంలో ఆయన 10,800 కి.మీ. దూరం ప్రయాణిస్తారు. ఫిబ్రవరి 10న ఢిల్లీ నుంచి యూపీకి వెళ్లి ప్రపంచ పెట్టుబడుల సదస్సుని ప్రారంభించారు. ముంబైకి వచ్చి వందేభారత్ రైళ్లకు పచ్చ జెండా ఊపారు. ఫిబ్రవరి 11న త్రిపురలో రెండు బహిరంగ సదస్సుల్లో పాల్గొన్నారు. ఆదివారం ఢిల్లీ నుంచి రాజస్తాన్ వెళ్లి దౌసాలో ఎక్స్‌ప్రెస్ వేను ప్రారంభించారు. రెండు బహిరంగ సమావేశాల్లో ప్రసంగించారు. సోమవారం బెంగళూరులో ఏరో ఇండియా 2023ను ప్రారంభిస్తారు. అక్కడ్నుంచి మళ్లీ త్రిపురకి వెళ్లి అగర్తాలా ర్యాలీలో పాల్గొని సోమవారం రాత్రి ఢిల్లీకి చేరుకుంటారు.

ఓం, అల్లా.. ఒక్కటే: మౌలానా మదానీ

న్యూఢిల్లీ: జామియత్ ఉలెమా–ఇ–హింద్(అర్షద్ వర్గం) అధ్యక్షుడు మౌలానా సయ్యద్ అర్షద్ మదానీ వ్యాఖ్యలు వివాదమయ్యాయి. ఢిల్లీలోని రామ్‌లీలా మైదానంలో ఆదివారం 'జామియత్ ఉలెమా–ఇ–హింద్' 34వ సదస్సులో ఓం, అల్లా ఒక్కటేనని వ్యాఖ్యానించారు. 'దైవస్వరూపం అందుబాటులో లేకుంటే ఓంను పూజిస్తామని కొందరు నాతో చెప్పారు. అంటే ఒకే ఓం లేదా అల్లా ఉన్నట్లు లెక్క. అవి రెండూ ఒక్కటే. ఓంను మేము అల్లా అంటాం. హిందువులు ఈశ్వరుడంటారు. పార్సీలు ఖుదా అంటారు. ఆంగ్లేయులు గాడ్ అంటారు' అని చెప్పుకొచ్చారు. సదస్సులో పాల్గొన్న జైన మతపెద్ద ఆచార్య లోకేశ్ ముని తదితరులు ఈ వ్యాఖ్యలపై ఆగ్రహిస్తూ నిష్క్రమించారు.

మరో 'వస్తువు'ను కూల్చేసిన అమెరికా

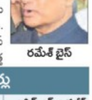
వాషింగ్టన్: గగనతలంలో అనుమానాస్పదమైన వస్తువుల్ని అమెరికా వరసగా రెండో రోజూ కూల్చేసింది. కెనడా గగనతలంలోకి వచ్చిన గుర్తు తెలియని సిలండర్ ఆకారంలోని వస్తువును అమెరికా యుద్ధ విమానం ఎఫ్–22 కూల్చేసినట్టు కెనడా ప్రధాని జస్టిన్ ట్రూడియో చెప్పారు. అమెరికా అధ్యక్షుడు బైడన్‌తో మాట్లాడి ఈ చర్య తీసుకున్నట్టు తెలిపారు.

50 లీటర్ల పెట్రోల్ ట్యాంకుకు 57 లీటర్ల బిల్లు!

మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు జడ్జికి బంకు నిర్వాహకుల టోకరా

జబల్పూర్: మధ్యప్రదేశ్‌లోని జబల్పూర్‌లో ఓ పెట్రోల్ పంపు సిబ్బంది ఏకంగా హైకోర్టు న్యాయమూర్తికే టోకరా ఇచ్చారు! ఆయన కారు ట్యాంక్ సామర్థ్యమే 50 లీటర్లయితే ఏకంగా 57 లీటర్ల పెట్రోల్ కొట్టినట్టు బిల్లు చేతికిచ్చారు. న్యాయమూర్తి ఫిర్యాదు మేరకు అధికారులు పెట్రోల్ బంకును సీల్ చేశారు.ఆ ప్రాంతంలోని ఇతర బంకుల నిర్వహణ తీరుపై విచారణకు ఆదేశించారు. ఈ నెల 9వ తేదీన ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది.

12 రాష్ట్రాలకు కొత్త గవర్నర్లు

రమేశ్ బైస్

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: అయోధ్య రామాలయ వివాదంతో పాటు ట్రిపుల్ తలాక్ వంటి పలు చరిత్రాత్మక తీర్పులు వెలువరించిన సుప్రీంకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సయ్యద్ అబ్దుల్ నజీర్‌ను ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్‌గా కేంద్రం నియమించింది. ఏపీ గవర్నర్ విశ్వభూషణ్ హరిచందన్‌ను ఛత్తీస్‌గఢ్ గవర్నర్‌గా పంపింది. మొత్తం ఆరుగురు కొత్త గవర్నర్లను నియమించడంతో పాటు ఏడుగురిని మారుస్తూ ఆదివారం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ నియామకాలకు రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము ఆమోదముద్ర వేశారు. వివాదాస్పద మహారాష్ట్ర గవర్నర్ భగత్ సింగ్ కోశ్యారీతో పాటు లద్దాఖ్ లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ ఆర్.కె.మాథుర్ రాజీనామా చేశారు. కొత్త గవర్నర్లలో నలుగురు బీజేపీకి చెందినవారు. జస్టిస్ నజీర్ కర్నాటక హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా ఉంటూ 2017లో నేరుగా సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా నియమితులయ్యారు. గత జనవరిలో రిటైరయ్యారు. ఇక 80 ఏళ్ల కోశ్యారీ మహారాష్ట్ర గవర్నర్‌గా ఛత్రపతి శివాజీ, ముంబైపై వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలతో వార్తల్లో నిలిచారు. ఎన్సీపీ, కాంగ్రెస్, శివసేన (ఉద్ధవ్) కోశ్యారీ రాజీనామాను స్వాగతించాయి.

కొత్త గవర్నర్లు

ఆంధ్రప్రదేశ్	జస్టిస్ ఎస్.ఎ.నజీర్
మహారాష్ట్ర	రమేశ్ బైస్
బిహార్	విశ్వనాథ్ రాజేంద్ర అర్లేకర్
ఛత్తీస్‌గఢ్	విశ్వభూషణ్ హరిచందన్
జార్ఖండ్	సి.పి.రాధాకృష్ణన్
హిమాచల్‌ప్రదేశ్	శివప్రతాప్ శుక్లా
అస్సాం	గులాబ్‌చంద్ కటారియా
అరుణాచల్‌ప్రదేశ్	త్రివిక్రమ్ పర్నాయక్
మణిపూర్	అనసూయ ఉయికె
సిక్కిం	లక్ష్మణ్ ప్రసాద్ ఆచార్య
నాగాలాండ్	ఎల్.ఎ.గణేశన్
మేఘాలయ	ఫగు చౌహాన్
లద్దాఖ్	బి.డి.మిశ్రా

మహిళలది జీతం బత్తెం లేని చాకిరి

- రోజుకి 7.2 గంటల ఇంటి పనిలో మహిళలు
- అహ్మదాబాద్ ఐఐఎం అధ్యయనంలో వెల్లడి

అహ్మదాబాద్ : మహిళలు ఇంట్లో జీతం బత్తెం లేకుండా బండెడు చాకిరీ చేస్తున్నారని, రోజుకున్న 24 గంటల సమయం సరిపోవడం లేదని గుజరాత్‌లోని అహ్మదాబాద్ ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ (ఐఐఎం) తాజా అధ్యయనంలో వెల్లడైంది. జీతం లేని ఇంటి పనిని పురుషులు 2.8 గంటలు చేస్తే మహిళలు 7.2 గంటల సేపు ఇంటిపనుల్లోనే ఉంటున్నారని ఆ అధ్యయనంలో తేలింది.

అధ్యయనం ఏం చెప్పిందంటే..

ఆఫీసులో పని చేస్తూ సంపాదిస్తున్న మహిళలు కూడా పురుషుల కంటే రెండు రెట్లు ఎక్కువగా ఇంటి పనుల్లో నిమగ్నమైపోతున్నారు. ఇల్లు శుభ్రం చేయడం, వంట చేయడం, పిల్లల్ని చూసుకోవడం వంటి పనులన్నీ మగవారి కంటే మహిళలే ఎక్కువగా చేస్తున్నారు. 15 నుంచి 60 ఏళ్ల వయసున్న మహిళలందరూ రోజుకి 7 గంటలకు పైగా ఇంటి పనులు చేస్తున్నారు. ఈ విషయం జగమెరిగిన సత్యమే అయినప్పటికీ ''టైమ్ యూజ్ డేటా : ఏ టూల్ ఫర్ జెండర్ పాలసీ అనాలిసిస్'' పేర ఎంత సేపు మహిళలు జీతం లేని చాకిరీ చేస్తున్నారో సర్వే చేయగా మహిళలు సగటున రోజుకి 7.2 గంటలు ఇంటి పనులు చేస్తూ వస్తూ ఉంటే , మగవాళ్లు 2.8 గంటలు మాత్రమే చేస్తున్నారని తేలినట్టుగా ఐఐఎంఏ ప్రొఫెసర్ నమ్రత చందార్కర్ తెలిపారు.

దేశంలోనే ఖరీదైన పెంట్ హౌస్

రూ.240 కోట్లు!

ముంబై: దేశంలోనే అత్యంత ఖరీదైన పెంట్‌హౌస్‌ను వెల్‌స్పన్ గ్రూప్ చైర్మన్ బీకే గోయెంకా ఇటీవలే కొనుగోలు చేశారు. ముంబైలోని వర్లీ ప్రాంతం అన్నీబీసెంట్ రోడ్డులో ఉన్న లగ్జరీ టవర్లలో త్రీసిక్స్టీ వెస్ట్ ఒకటి. ఇందులోని పెంట్‌హౌస్ ఖరీదు రూ.240 కోట్లు. టవర్ 63, 64, 65 ఫ్లోర్లలోని 30 వేల చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో ఈ పెంట్ హౌస్ కొనుగోలుకు సంబంధించిన వ్యవహారాలను గత బుధవారం బీకే గోయెంకా పూర్తి చేసినట్లు టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా కథనం తెలిపింది. దేశంలో ఇప్పటి వరకు ఇదే అత్యంత ఖరీదైన అపార్ట్‌మెంటని పేర్కొంది. దీనిని ఆనుకునే ఉన్న మరో పెంట్‌హౌస్‌ను కూడా నిర్మాణ సంస్థ యజమాని వికాస్ ఒబెరాయ్ రూ.240 కోట్లు పెట్టి కొన్నట్లు ఆ కథనంలో వివరించింది.

క్లుప్తంగా...

శ్రీరామనగరంలో ముగిసిన సమతా కుంభ్ ఉత్సవాలు

శంషాబాద్ రూరల్: శ్రీరామనగరంలో సమతా కుంభ్ ఉత్సవాలు ఆదివారంతో ముగిశాయి. పది రోజుల పాటు జరిగిన ఈ ఉత్సవాల్లో చివరి రోజు దివ్యసాకేతాలయంలో దేవతా మూర్తులకు ప్రోక్షణ జరిపారు. చినజీయర్ స్వామి పర్యవేక్షణలో ఘనంగా శ్రీపుష్పయాగంతో పాటు యాగశాలలో మహా పూర్ణాహుతి నిర్వహించారు. భక్తులకు తీర్థ, ప్రసాదాలు అందజేశారు. కార్యక్రమంలో శ్రీఅహోబిల జీయర్‌స్వామి, మైహోం గ్రూపు అధినేత జూపల్లి రామేశ్వర్‌రావు పాల్గొన్నారు.

విభజన హామీలు నెరవేర్చని కేంద్రం

హుజూర్‌నగర్: ఏపీ విభజన చట్టంలోని హామీలను కేంద్ర ప్రభుత్వం నెరవేర్చడం లేదని కనీసం పట్టించుకోవడం లేదని టీపీసీసీ మాజీ అధ్యక్షుడు, నల్లగొండ ఎంపీ ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి ధ్వజమెత్తారు. తెలంగాణపై కేంద్రం సవతి తల్లి ప్రేమ చూపించడాన్ని తాము తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నామన్నారు. సూర్యాపేట జిల్లా హుజూర్‌నగర్‌లోని క్యాంప్ కార్యాలయంలో ఆదివారం మీడియాతో మాట్లాడారు. ఖాజీపేట్‌లో రైల్వే కోచ్ ఫ్యాక్టరీ, బయ్యారంలో స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ, ములుగులో కేంద్ర గిరిజన యూనివర్సిటీ, బీబీనగర్ ఎయిమ్స్ తదితరాలు విభజనచట్టంలో లిఖిత పూర్వక హామీలుగా పొందుపరిచారని ఆయన గుర్తుచేశారు. తొమ్మిదేళ్లు అయినా బీజేపీ ప్రభుత్వం వాటిని పట్టించుకోవడం లేదన్నారు. కేంద్ర గిరిజన యూనివర్సిటీకి అనుమతి ఇచ్చి రూ.1,000 కోట్లు కేటాయిస్తున్నట్లు పేపర్లో ప్రకటించి కేవలం రూ.10 కోట్లు విడుదల చేశారని మండిపడ్డారు. కేంద్ర బడ్జెట్‌లో కూడా తెలంగాణకు తీవ్ర అన్యాయం చేశారని ఆరోపించారు. మఠంపల్లి మండలంలోని ముగ్గమిల్లుల (లైమ్‌స్టోన్) వారి దగ్గర స్థానిక పోలీసులు రూ.16 లక్షలు వసూలు చేశారని, తమ దగ్గర అన్ని ఆధారాలు ఉన్నాయని..ఇందులో ఎవరెవరికి ఎంత వాటా ఉందో చెప్పాలని ఉత్తమ్ డిమాండ్ చేశారు.

రూ. 2 కోట్ల విలువైన గంజాయి స్వాధీనం!

ఖమ్మంక్రైం: ఖమ్మం బైపాస్ రోడ్డుగుండా డీసీఎం వాహనంలో తరలిస్తున్న గంజాయిని ఆదివారం టూటౌన్ పోలీసులు పట్టుకున్నారు. ఈ గంజాయి విలువ రూ.2 కోట్ల వరకు ఉంటుందని సమాచారం. గంజాయిని ఎక్కడికి తరలిస్తున్నారు.. దీని వెనుక ఎవరున్నారనే దానిపై పోలీసులు ఆరా తీస్తున్నారు. ఖమ్మం సీపీ విష్ణు ఎస్ వారియర్‌కు అందిన సమాచారం మేరకు పోలీసులు గంజాయిని స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు తెలిసింది. దీనిపై టూటౌన్ పోలీసులను వివరణ కోరగా, గంజాయిని పట్టుకున్నది వాస్తవమేనని, వివరాలను తర్వాత వెల్లడిస్తామని తెలిపారు.

కొత్తకోటలో ఆర్టీసీ బస్సు బోల్తా

ఇద్దరు డ్రైవర్లు సహా 15 మంది ప్రయాణికులకు గాయాలు

యాదగిరిగుట్ట: యాదగిరిగుట్ట డిపో నుంచి తిరుపతి వెళ్తున్న ఆర్టీసీ బస్సు బోల్తా పడటంతో ఇద్దరు డ్రైవర్లు సహా 15 మంది ప్రయాణికులకు గాయాలయ్యాయి. శనివారం సాయంత్రం 5.30 గంటలకు బయల్దేరిన బస్సు అర్ధరాత్రి 12.30 గంటలకు వనపర్తి జిల్లా కొత్తకోట వద్ద బోల్తా పడింది. ఈ సమయంలో బస్సులో 37 మంది ప్రయాణికులు, ఇద్దరు డ్రైవర్లు ఉన్నారు. ప్రమాదంలో యాదగిరిగుట్ట ఆర్టీసీ డిపోకు చెందిన ఇద్దరు డ్రైవర్లతో పాటు 15 మంది ప్రయాణికులకు గాయాలయ్యాయి. విషయం తెలుసుకున్న యాదగిరిగుట్ట డిపో మేనేజర్ ప్రమాద స్థలానికి చేరుకున్నారు. గాయపడిన ప్రయాణికులను 108 అంబులెన్స్‌లో స్థానిక ప్రభుత్వాస్పత్రికి, డ్రైవర్లను తార్నాకలోని ఆర్టీసీ ఆస్పత్రికి తరలించారు.

'ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీలను నెరవేర్చాలి'

వీపనగండ్ల: ఉద్యమాన్ని వదిలి జనజీవన స్రవంతిలో కలిసే సమయంలో తమకు ప్రభుత్వం అనేక హామీలను ఇచ్చిందని, వాటిని తక్షణమే నెరవేర్చాలని మాజీ నక్సలైట్ నాయకులు విజ్ఞప్తి చేశారు. ఈ మేరకు ఆదివారం వనపర్తి జిల్లా వీపనగండ్ల మండలంలో వారు సమావేశం నిర్వహించారు. వనపర్తి, నాగర్‌కర్నూల్ జిల్లాల్లోని వివిధ ప్రాంతాల్లో తమలో కొందరికి బంజరు భూములు, ఇళ్ల స్థలాలు, బ్యాంకుల ద్వారా రుణాలు ఇప్పిస్తామని హామీ ఇచ్చి.. ప్రభుత్వ జీఓలను సైతం జారీ చేసిందని తెలిపారు. కానీ, తమకు ఎలాంటి ప్రయోజనం కలగలేదని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. కొన్నిచోట్ల తమకు ఇచ్చిన భూములను స్వాధీనం చేసుకొని డబుల్ బెడ్‌రూం ఇళ్లను నిర్మిస్తున్నారని, అందులోనైనా తమకు ఇళ్లను కేటాయించాలని కోరారు. ఆర్థిక ఇబ్బందులతో సతమతమవుతున్నామని వాపోయారు. ఇప్పటికైనా ఉన్నత స్థాయి అధికారులు స్పందించి ఆక్రమణకు గురైన తమ భూములను తిరిగి ఇప్పించాలని, డబుల్ బెడ్‌రూం ఇళ్లు, బ్యాంకుల ద్వారా లేని రుణాలు ఇవ్వాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

'అమ్మా'రావం!

- కామారెడ్డి జిల్లాలో పైలట్ ప్రాజెక్ట్‌లో పుట్టిన 94 శాతం ఆడ ఆవు దూడలు
- అధిక పాలనిచ్చే సాహివాల్, గిర్, ముర్రా, జెర్సీ, హెచ్‌ఎఫ్ జాతుల ఆవులు రైతుల సొంతం
- సత్ఫలితాలనిస్తున్న 'రాష్ట్రీయ గోకుల్ మిషన్'
- వచ్చే నెల నుంచి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా విస్తరణ

కోరుకున్న వారికి.. కోరుకున్న జాతి ఆవు దూడలు

'స్వదేశీ ఆవును పెంచుకోవాలన్నది నా జీవితాశయం. ఎవరి వద్దనైనా కొందామంటే ధర.. రూ.లక్షల్లో చెబుతున్నారు. అంత సొమ్ము భరించే స్తోమత లేదు. నా కల ఇక నెరవేరదు అనుకున్నా..! కానీ ఓ రోజు కేంద్ర పశుసంవర్ధక శాఖ వారు మా ఊరిలో క్యాంప్ పెట్టి.. నా వద్ద ఉన్న విదేశీ జాతి హెచ్‌ఎఫ్ ఆవుకు కృత్రిమ గర్భధారణతో కోరుకున్న స్వదేశీ ఆవు దూడ పుట్టేలా ఉచితంగా చేస్తామన్నారు. అందులో ఆడ-మగ.. ఏది కోరుకుంటే అదే పడుతుందన్నారు. నాకు సాహివాల్ రకం ఆడ దూడ కావాలని అడిగాను. నా దగ్గర ఉన్న ఆవు గర్భంలో లింగ నిర్ధారణ వీర్యం ప్రవేశపెట్టి 9 నెలల్లో సాహివాల్ ఆడ దూడను కానుకగా ఇచ్చారు. ఇలా మా ఊరి ఆవుల్లో చేసిన కృత్రిమ గర్భధారణతో అందరికీ కోరుకున్న జాతి ఆడ దూడలే పుట్టాయి. ఇది మాకు ఆశ్చర్యంతోపాటు ఐశ్వర్యాన్ని ఇచ్చింది' అంటూ కామారెడ్డి జిల్లా తిప్పాపూర్ పాడిరైతు ఏలేటి గణేశ్‌రెడ్డి ఆనందంతో గంతేశాడు.. ఈ ఆనందం ఇప్పుడు ఈయన ఒక్కడిదే కాదు కామారెడ్డి జిల్లాలో మరికొందరిది కూడా.

సాక్షి ప్రత్యేక ప్రతినిధి

ఇలా అంతా కోరుకున్న రీతిలో వస్తున్న ఆవు దూడలు పాడి రంగంలో కొత్త క్షీర విప్లవానికి నాందిగా నిలుస్తున్నాయి. స్వదేశీ ఆవుల సంఖ్యను పెంచడం.. అలాగే అధికంగా పాలిచ్చే జాతి ఆవులను పెంపొందించడమే లక్ష్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం 2019లో 'రాష్ట్రీయ గోకుల్ మిషన్' అనే పథకానికి శ్రీకారం చుట్టింది. దీన్ని తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్‌తో పాటు మరో పది రాష్ట్రాల్లో పైలట్ ప్రాజెక్ట్‌గా చేపట్టింది. ఇందులోభాగంగా కామారెడ్డి జిల్లా తిప్పాపూర్, ఎర్రపహాడ్, కొండాపూర్, చిన్నమల్లారెడ్డి, లింగంపల్లి, ఎల్లంపేట, మోతె, కొయ్యగుట్ట, మహ్మదాపూర్, కరత్‌పల్లి పది గ్రామాలను ఎంపిక చేశారు. ఇక్కడ వివిధ రకాల జాతులకు చెందిన 160 ఆవుల్లో లింగ నిర్ధారణ చేసి సాహివాల్, గిర్ తదితర స్వదేశీ జాతులతోపాటు అధిక పాలనిచ్చే హెచ్‌ఎఫ్, జెర్సీ కోడెల వీర్యంతో కృత్రిమ గర్భధారణ చేశారు. ఇందులో ఇప్పటివరకు 134 ఆవులు గర్భం దాల్చి 126 (94 శాతం) ఆడ దూడలు, 8 కోడె దూడలకు జన్మనిచ్చాయి. దీంతో రైతులు స్వదేశీ గిర్, సాహివాల్ ఆడ దూడలతోపాటు అధిక పాలనిచ్చే ఆవులకు యజమానులయ్యారు. లక్షలు పోసినా దొరకని స్వదేశీ, విదేశీ ఆవుజాతులు ఇప్పుడు తమ పంటపొలాల్లో పరుగెడుతుండటంతో సంబరపడిపోతున్నారు.

ఇక అన్ని పల్లెలకు..

కేంద్ర ప్రభుత్వం-విజయ డెయిరీ సహకారంతో చేపట్టిన కామారెడ్డి పైలెట్ ప్రాజెక్ట్ విజయవంతం కావడంతో వచ్చే నెల నుంచి అన్ని జిల్లాలకు విస్తరించనున్నారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 1,192 మంది వైద్య నిపుణుల ఆధ్వర్యంలో ప్రత్యేక క్యాంపులతో కృత్రిమ గర్భధారణ శిబిరాల్లో రైతు రూ.250 చెల్లిస్తే వారు కోరుకున్న దూడలకు జన్మనిచ్చేలా ఆవులను సిద్ధం చేయనున్నారు. అయితే 90 శాతం ఆడ దూడలు, 10 శాతం కోడె దూడలుండే విధంగా సమతౌల్యం పాటించనున్నారు. ఈ పథకం విస్తృతంగా రైతుల్లోకి వెళ్తే వచ్చే ఏడేళ్లలో టాప్-10 రాష్ట్రాల జాబితాలోకి తెలంగాణ చేరే అవకాశం ఉందని పాడి నిపుణులు ఆశాభావం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

పశువుల గణన (2019 సెన్సెస్ ప్రకారం)

రాష్ట్రం	సంఖ్య	వృద్ధి/క్షీణత (2012తో పోలిస్తే)
పశ్చిమ బెంగాల్	1.90 కోట్లు	+15.8శాతం
ఉత్తరప్రదేశ్	1.88 కోట్లు	-3.93
మధ్యప్రదేశ్	1.87 కోట్లు	-4.42
బీహార్	1.53 కోట్లు	+25.8
మహారాష్ట్ర	1.39 కోట్లు	+4.41
తెలంగాణ (15వ స్థానం)	42.31 లక్షలు	-13.30

తెలంగాణలోని పశువుల సంఖ్య

1983లో: 72,36,000
2012లో: 48,80,000
2019లో: 42,31,000

2012-19 మధ్య రాష్ట్రంలో తగ్గిన పశుసంపద 13.30%

దేశంలో తెలంగాణ స్థానం ఇలా..

పశుసంతతిలో: 15 | పాల ఉత్పత్తిలో: 13

వెరీవెరీ స్పెషల్..

- గిర్, సాహివాల్ ఆవుల పాలల్లో పోషకాలు, ఔషధ గుణాలు ఎక్కువ. సంతానోత్పత్తి సమర్థత కూడా అధికం. తక్కువ మేత, ఎక్కువ పాల దిగుబడితో ప్రస్తుతం ఈ స్వదేశీ జాతి ఆవులకు రూ.లక్షల్లో డిమాండ్ ఉంది.
- హెచ్‌ఎఫ్ ఆవుల్లో ఎక్కువ పాల దిగుబడితోపాటు ప్రసవించే పదిహేను రోజుల ముందు వరకు పాలు ఇవ్వడం ప్రత్యేకం.

పాడిలో పెను మార్పులు

పైలట్ ప్రాజెక్ట్‌గా పది గ్రామాల్లో చేసిన ప్రయోగం విజయవంతం కావడం శుభపరిణామం. ఈ పథకాన్ని మార్చిలో రాష్ట్రమంతా విస్తరిస్తాం. దీంతో పాడి రంగంలో పెనుమార్పులు రానున్నాయి.

–డాక్టర్ మంజువాణి, సీఈఓ, లైవ్‌స్టాక్ డెవలప్‌మెంట్ ఏజెన్సీ

మా ఇంట్లో పోషకాల గోవు..

స్వదేశీ గిర్ ఆవుకు కృత్రిమ గర్భధారణతో మళ్లీ గిర్ ఆడ దూడ పుట్టింది. గిర్ ఆవు పాలల్లో అనేక ఔషధ గుణాలున్నాయి. నా ఆవు రోజుకు 16 లీటర్ల వరకు పాలు ఇస్తుంది. ఒక్క స్వదేశీ ఆవు ఉంటే ఆరోగ్యం మన వెంట ఉన్నట్టే.

–మన్నె గంగారెడ్డి, తిప్పాపూర్, కామారెడ్డి

పుణేలో.. ఫలించిన ప్రయోగంతో..

అంతరిస్తున్న దేశీ జాతులతోపాటు అధిక పాలనిచ్చే విదేశీ జాతి సంతతి వృద్ధి కోసం భారతీయ ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ ఫౌండేషన్ (పుణే).. ఫ్లో సైటోమెట్రీ (బయాలాజికల్ విశ్లేషణ)తో తొలి అడుగు వేసింది. లింగ నిర్ధారణ వీర్యంతో పుణేలో చేసిన ప్రయోగం విజయవంతం కావడంతో, అక్కడి నుంచి తొలుత దేశీ జాతులు, ఆపై విదేశీ జాతుల లింగ నిర్ధారణ వీర్యాన్ని సిద్ధం చేశారు. దేశవ్యాప్తంగా 12 రాష్ట్రాల్లో ఎంపిక చేసిన ఆవుల్లో కృత్రిమ గర్భధారణ చేయగా, ఆశించిన విధంగానే ఎక్స్ క్రోమోజోమ్‌తో అండ ఫలదీకరణ ప్రయోగంతో కోరుకున్న స్థాయిలో ఆడ ఆవుదూడలు పుట్టాయి. దీంతో హిమాచల్ ప్రదేశ్, జమ్ము,కశ్మీర్, ఒడిశాల్లో కృత్రిమ గర్భధారణ వేగవంతం చేశారు. మిగతా రాష్ట్రాల్లో వచ్చే నెల నుంచి ఈ పథకాన్ని విస్తృతం చేయనున్నారు.

ఇది 'పైలట్' పుణ్యమే..
కృత్రిమ గర్భధారణతో పుట్టిన హెచ్‌ఎఫ్ ఆడ దూడలతో రైతు భాస్కర్‌రెడ్డి

విద్యుత్ కోతలపై పెట్రోల్ బాటిళ్లతో రైతుల ఆందోళన

వరంగల్ ప్రధాన రహదారిపై పెట్రోల్ బాటిళ్లతో ఆందోళన చేస్తున్న రైతులు

వరంగల్ జిల్లా నెక్కొండలో రోడ్డెక్కిన రైతులు

నెక్కొండ: వ్యవసాయానికి 24 గంటల ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా చేయాలని కోరుతూ వరంగల్ జిల్లా నెక్కొండ మండలం పత్తిపాక గ్రామానికి చెందిన రైతులు నెక్కొండ-వరంగల్ (సూర్య సినిమా థియేటర్) రహదారిపై పెట్రోల్ బాటిళ్లతో ఆది వారం ఆందోళనకు దిగారు. ఈ సందర్భంగా ఆ గ్రామ రైతులు మాట్లాడుతూ...వ్యవసాయానికి 24 గంటల ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా చేస్తున్నామని చెబుతున్నా క్షేత్రస్థాయిలో అధికారులు మాత్రం వ్యవసాయానికి పగటిపూట విద్యుత్ సరఫరా చేయడం లేదని మండిపడ్డారు. విద్యుత్ అంతరాయంతో పంటలు ఎండిపోయే ప్రమాదం ఉందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఎన్నిసార్లు విద్యుత్ అధికారులకు చెప్పినా ఫలితం లేదని వాపోయారు. విద్యుత్ సక్రమంగా సరఫరా కాకపోవడం, అప్రకటిత కోతల కారణంగా విద్యుత్ మోటార్లు, స్టార్టర్లు కాలిపోతున్నాయన్నారు. రైతుల ఆందోళన విషయం తెలుసుకున్న చెన్నారావుపేట ఎస్సై(ఇన్‌చార్జ్) మహేందర్ సంఘటన స్థలికి చేరుకొని పరిస్థితిని సమీక్షించారు. రైతుల సమస్యలను విద్యుత్‌శాఖ అధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. అధికారుల సూచనలు, ఎస్సై హామీతో రైతులు ఆందోళన విరమించారు.

ఏకకాలంలో ఒక్కటైన 220 జంటలు

నాగర్‌కర్నూల్‌లో కనులపండువగా సామూహిక వివాహాలు

సాక్షి, నాగర్‌కర్నూల్: ఒకేసారి 220 జంటలు ఒక్కటైన అపురూప దృశ్యం ఆదివారం నాగర్‌కర్నూల్ జిల్లా కేంద్రంలో ఆవిష్కృతమైంది. ఎంజేఆర్ ట్రస్ట్, ఎమ్మెల్యే మర్రి జనార్దన్‌రెడ్డి, ఆయన సతీమణి జమున ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన సామూహిక వివాహాల మహోత్సవం కన్నులపండువగా సాగింది. కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథులుగా బీఆర్‌ఎస్ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఎంపీ కె.కేశవరావు, పార్లమెంటరీ పక్షనేత, ఎంపీ నామా నాగేశ్వరరావు హాజరయ్యారు. ప్రధాన వేదికపై యాదాద్రి లక్ష్మీనర్సింహస్వామి, అమ్మవార్లకు ప్రధాన అర్చకులు కల్యాణం నిర్వహించగా.. ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటుచేసిన ముత్యాల పందిరి, పురోహితుల ఆధ్వర్యంలో 220 కొత్త జంటలు ఒకే వేదిక ద్వారా ఒక్కటయ్యాయి. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం నుంచి వధూవరులకు కంకణాలను అందజేశారు. కొత్తజంటలకు అవసరమైన సామగ్రిని అందజేశారు. సామూహిక వివాహాలకు హాజరైన వారందరికీ భోజనాలు ఏర్పాటుచేశారు.

సంపాదనలో సగం పేదలకే..

ఎమ్మెల్యే మర్రి జనార్దన్‌రెడ్డి సంపాదించిన దాంట్లో సగం పేదల కోసం ఖర్చు చేయాలనుకోవడం గొప్ప నిర్ణయం అని ఎంపీ కె.కేశవరావు అన్నారు. ఎమ్మెల్యే సొంతంగా రూ.3 కోట్లు వెచ్చించి కార్పొరేట్ స్థాయిలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలను నిర్మించడం అభినందనీయమని ప్రశంసించారు. ఎంపీ నామా నాగేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ, తనకు అవకాశం వస్తే అనాథలు, బడుగు, బలహీనులకు వివాహాలు జరిపిస్తానని పేర్కొన్నారు. తాను గెలిచినా, ఓడినా వివాహ కార్యక్రమాలు కొనసాగిస్తానని ఎమ్మెల్యే మర్రి జనార్దన్‌రెడ్డి తెలిపారు. కార్యక్రమంలో ప్రభుత్వ విప్, ఎమ్మెల్యే గువ్వల బాలరాజు, గిడ్డంగుల సంస్థ చైర్మన్ సాయిచంద్, కలెక్టర్ ఉదయ్‌కుమార్, ఎస్పీ మనోహర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

యాదాద్రిలో మెట్ల నృత్యోత్సవం

యాదగిరిగుట్ట: యాదాద్రి శ్రీలక్ష్మీనరసింహస్వామి జన్మ నక్షత్రం స్వాతిని పురస్కరించుకొని భావనాలయ నాట్యాచార్యుడు డాక్టర్ వట్టికోట యాదగిరిచార్యులు, ఆయన శిష్య బృందం ఆదివారం మెట్ల నృత్యోత్సవం నిర్వహించాయి. మొదట శ్రీస్వామి వారి వైకుంఠద్వారం వద్ద మెట్ల పూజను నిర్వహించారు. అనంతరం మెట్లపై నృత్యం చేస్తూ కొండపైకి వెళ్లారు. కొండపైన తూర్పు రాజగోపురం వద్ద కుంభ నీరాజనంతో కార్యక్రమాన్ని ముగించారు. యాదాద్రి వైభవాన్ని నలు దిశలా చాటేందుకే ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించినట్లు వట్టికోట యాదగిరిచార్యులు స్పష్టం చేశారు.

యాదాద్రి తరహాలో 'కొండగట్టు'

వాస్తు సలహాదారు, ఆర్కిటెక్ట్ ఆనంద్‌సాయి

ఆలయ నమూనాపై చర్చిస్తున్న ఆనంద్‌సాయి

కొండగట్టు(చొప్పదండి): జగిత్యాల జిల్లా కొండగట్టు శ్రీఆంజనేయస్వామి ఆలయాన్ని ఆగమశాస్త్రం ప్రకారం యాదాద్రి తరహాలో అభివృద్ధి చేసేందుకు సీఎం కేసీఆర్ చర్యలు తీసుకుంటున్నారని వాస్తు సలహాదారు, ఆర్కిటెక్ట్ ఆనంద్ సాయి వెల్లడించారు. సీఎం కేసీఆర్ ఈ నెల 14న కొండగట్టు పర్యటనకు రానున్న నేపథ్యంలో ఆనందసాయి ఆదివారం స్వామివారి సన్నిధికి చేరుకున్నారు. అంజన్న దర్శనం తర్వాత కలెక్టర్ యాస్మిన్ బాషా, ఎస్పీ భాస్కర్, ఇతర అధికారులు, నాయకులతో సమావేశమై ఆలయ మాస్టర్‌ప్లాన్‌పై చర్చించారు. ఆలయంలో ఇప్పుడున్న ప్రాకారంతోపాటు మరోదానిని నిర్మించాల్సి ఉందన్నారు. పుణ్యక్షేత్రంలో 1980 నాటి భవనాలు ఉన్నాయని, గర్భగుడిలోని స్వామివారు భక్తులకు కనిపించడంలేదని చెప్పారు. ఆలయానికి నాలుగువైపులా గోపురాలు, ముఖమండపం నిర్మాణాన్ని ప్రత్యేకంగా డిజైన్ చేస్తామని ఆనందసాయి వివరించారు. ఆలయంలోకి వచ్చే భక్తులకు స్వామివారి చరిత్ర తెలిసేలా ప్రతీస్తంభంపై రాసి ఉంచుతామని చెప్పారు. ఆలయంలో 108 అడుగుల పొడవైన ఆంజనేయ స్వామి విగ్రహం ఏర్పాటు చేయాలని సీఎం యోచిస్తున్నారని పేర్కొన్నారు. భేతాళ స్వామి, శ్రీరాముడి ఆలయం, సీతమ్మ కన్నీటిధారలు పరిశీలించిన ఆనంద్‌సాయి ఆలయంలో చాలామార్పులు ఉంటాయని వెల్లడించారు. ఈ సమాచారం మొత్తాన్ని సీఎం దృష్టికి తీసుకెళ్తామని పేర్కొన్నారు.

ఇద్దరు కొడుకులతో కలసి బావిలోకి దూకిన తల్లి

- ఒక కుమారుడు, తల్లి మృతి
- మరో కొడుకును కాపాడిన గ్రామస్తులు

కావ్య

శశిధర్

నడికూడ: ఇద్దరు కొడుకులతో కలసి తల్లి బావిలో దూకగా.. ఒక కొడుకు, తల్లి మృతిచెందిన ఘటన హనుమకొండ జిల్లా నడికూడ మండలం కంఠాత్మకూర్ గ్రామంలో చోటుచేసుకుంది. గ్రామానికి చెందిన మామిడి కుమారస్వామితో దేశాయిపేటకు చెందిన కావ్య అలియాస్ లావణ్య (30)కు 12 ఏళ్ల క్రితం వివాహం జరిగింది. వీరికి ఇద్దరు కుమారులు ఉన్నారు. పెద్ద కొడుకు విద్యాధర్ 3వ తరగతి చదువుతుండగా.. చిన్న కొడుకు శశిధర్ (7) ఒకటో తరగతి చదువుతున్నాడు. కాగా, కావ్య ఆదివారం మధ్యాహ్నం తన ఇద్దరు కుమారులతో కలసి గ్రామంలోని ఓ వ్యవసాయ బావి వద్దకు వెళ్లింది. ముందుగా ఇద్దరు కుమారులను బావిలోకి తోసి.. ఆ తర్వాత తానూ బావిలోకి దూకింది. వీరిలో పెద్ద కుమారుడు బావిలోని విద్యుత్ మోటార్ పైపును పట్టుకొని గట్టిగా కేకలు వేయడంతో చుట్టుపక్కల వారు, వ్యవసాయ కూలీలు వచ్చి విద్యాధర్‌ను పైకి తీశారు. అప్పటికే తల్లి, చిన్న కుమారుడు శశిధర్ మృతిచెందారు. కావ్య ఆత్మహత్యకు గల కారణాలు తెలియరాలేదు. కొడుకు విద్యాధర్‌ను ప్రశ్నించగా నానమ్మతో తల్లికి గొడవ జరిగిందని తెలిపాడు. మృతురాలు కావ్యకు మతిస్థిమితం సరిగా లేదని తెలిసింది.

క్షణికావేశం.. పెను విషాదం..!

- ఉరేసుకుని భార్య ఆత్మహత్య..
- తట్టుకోలేక భర్త ఆత్మహత్యాయత్నం

భైంసాటౌన్: క్షణికావేశంలో మూడు నెలల గర్భిణి ఆత్మహత్యకు పాల్పడగా, మనస్తాపంతో భర్త ఆత్మహత్యాయత్నం చేసి ప్రాణాల మీదకు తెచ్చుకున్నాడు. ఈ ఘటన నిర్మల్ జిల్లా భైంసా పట్టణంలో ఆదివారం జరిగింది. పట్టణంలోని నర్సింహనగర్‌కు చెందిన సాయినాథ్‌కు మహారాష్ట్రలోని ఉమర్‌ఖేడ్ తాలూకా డాంకి గ్రామానికి చెందిన లావణ్య ఉరఫ్ దీప(22)తో ఏడాది క్రితం వివాహమైంది. లావణ్య ప్రస్తుతం మూడునెలల గర్భిణి. సాయినాథ్ స్థానికంగా కూలీ పనులు చేసుకుంటూ భార్య, అమ్మ విమలాబాయితో కలిసి ఉంటున్నాడు. ఆదివారం ఉదయం భార్యభర్తల మధ్య చిన్నపాటి గొడవ జరిగింది. అత్త, భర్త బయటకు వెళ్లిన సమయంలో దీప ఇంట్లో ఫ్యాన్‌కు ఉరేసుకుంది. విమలాబాయి ఇంటికి వచ్చి పిలువగా ఎంతకీ తలుపు తీయలేదు. అరుపులు విన్న స్థానికులు భర్త సాయినాథ్‌కి తెలపగా వెంటనే ఇంటికి చేరుకుని తలుపు బద్దలు కొట్టి లోనికి వెళ్లి చూడగా అప్పటికే చనిపోయింది. భార్య ఆత్మహత్య చేసుకోవడాన్ని తట్టుకోలేక సాయినాథ్ పరుగున వెళ్లి కుబీర్ రోడ్డులోని విద్యుత్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ తీగలు పట్టుకున్నాడు. స్థానికులు విద్యుత్ సరఫరా నిలిపివేయించారు. అయితే అప్పటికే అతడి రెండు చేతులు కాలిపోయాయి.

హాస్టల్‌లో ఉండలేక ఆత్మహత్యాయత్నం

భవనం పైనుంచి దూకుతున్న విద్యార్థిని

గంగాధర(చొప్పదండి): చదువంటే ఇష్టం లేక, హాస్టల్‌లో ఉండలేక ఓ పదో తరగతి విద్యార్థిని పాఠశాల భవనం మూడో అంతస్తు నుంచి కిందకు దూకి ఆత్మహత్యకు యత్నించింది. అయితే ప్రాణాపాయం తప్పిపోగా, కాలువిరిగి ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతోంది. గంగాధర ఎస్సై రాజు వివరాల ప్రకారం.. కరీంనగర్ జిల్లా కొత్తపల్లి మండలం కమాన్‌పూర్ గ్రామానికి చెందిన స్వప్న- లక్ష్మీనారాయణ కూతురు హాసిని గంగాధర మండల కేంద్రంలోని జ్యోతిబాపూలే విద్యాలయంలో పదోతరగతి చదువుతోంది. అయితే చదువంటే ఇష్టం లేదని, హాస్టల్‌లో ఉండనని మొండికేసి కొద్దిరోజులుగా ఇంట్లోనే ఉంటోంది. ఈ క్రమంలో తల్లిదండ్రులు కుమార్తెను బ్రతిమిలాడి ఒప్పించి ఐదు రోజుల క్రితం హాస్టల్‌లో చేర్పించి వెళ్లారు. ఆదివారం సాయంత్రం హాసిని వసతిగృహం మూడో అంతస్తుపైకి వెళ్లింది. అక్కడికి ఎవరూ రాకుండా తలుపులు బిగించి వెళ్లి రెయిలింగ్‌పై కూర్చొంది. ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు గమనించి వారించినా వినకుండా పైనుంచి దూకేసింది. అయితే ఎడమకాలు విరిగి, ప్రాణాపాయం తప్పింది. తీవ్రంగా గాయపడిన హాసినిని కరీంనగర్‌లోని ఓ ఆస్పత్రికి తరలించారు.

వైద్యుల నిర్లక్ష్యంతో బాలింత మృతి?

- రక్తం తక్కువున్నా ఆపరేషన్ చేశారనే ఆరోపణలు..
- మణుగూరు ఆస్పత్రిలో సిజేరియన్..
- అక్కడ పరిస్థితి సీరియస్ కావడంతో భద్రాచలం ఆస్పత్రికి తరలింపు
- మాదేం తప్పు లేదంటూ ఇరు ఆస్పత్రుల వాదనలు

రేష్మ

భద్రాచలం అర్బన్: ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో సిజేరియన్ చేయించుకున్న ఓ మహిళ తీవ్ర రక్తస్రావంతో మృతి చెందడం వివాదాస్పదమవుతోంది. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా మణుగూరు పట్టణానికి చెందిన రేష్మ(21)ను ఆదివారం మొదటి కాన్పు కోసం కుటుంబ సభ్యులు మణుగూరు ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో చేర్పించారు. సాధారణ ప్రసవం చేసేందుకు వీలుకాక పోవడంతో అక్కడి వైద్యులు సిజేరియన్ చేసి డెలివరీ నిర్వహించారు. రేష్మ సుమారు రెండు కేజీలు బరువు ఉన్న మగ బిడ్డకు జన్మనిచ్చింది. ఆపరేషన్ సమయంలో, ఆ తర్వాత అధికంగా రక్తస్రావం కావడంతో రేష్మను మెరుగైన వైద్యం కోసం భద్రాచలం ప్రభుత్వాస్పత్రికి రిఫర్ చేశారు. దీంతో కుటుంబీకులు వెంటనే అక్కడికి తరలించినప్పటికీ రక్తస్రావం అదుపులోకి రాకపోవడంతో ఆమె మృతి చెందింది. భద్రాచలం ఆస్పత్రి వైద్యులు నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించడం వల్లనే రేష్మ మృతి చెందిందన్న వాదనలు తొలుత వెల్లువెత్తాయి. అయితే భద్రాచలం డాక్టర్లు మాత్రం ఆస్పత్రికి వచ్చేలోగానే రేష్మ మృతి చెందిందని, తమ నిర్లక్ష్యం లేదని చెబుతున్నారు. మణుగూరులో రేష్మకు ఆపరేషన్ చేస్తున్న సమయంలో వైద్యులు నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించారా? రక్తస్రావం కావడంతో పాటు రక్తం తక్కువగా ఉన్న విషయం ముందే తెలిసినప్పటికీ ఆపరేషన్ చేసేశారా? అనే విషయాలపై స్పష్టత రావాల్సిఉంది. జిల్లావైద్యాధికారులు విచారణ జరిపి చర్యలు తీసుకోవాలని మృతురాలి కుటుంబ సభ్యులు కోరుతున్నారు.

భద్రాచలం వచ్చేలోపే మృతి చెందింది

మణుగూరు ఆస్పత్రి నుంచి భద్రాచలంఆస్పత్రికి వచ్చేలోపే బాలింత ఆరోగ్య పరిస్థితి విషమించింది. స్పృహ కోల్పోయి, అప్పటికే మృతి చెందింది. మా దగ్గర వైద్యులు సకాలంలోనే స్పందించారు. కుటుంబ సభ్యుల కోరిక మేరకు పంచనామా నిర్వహించాం. –డాక్టర్ రామకృష్ణ, భద్రాచలం ఏరియా ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంట్

మా నిర్లక్ష్యం లేదు..

రేష్మకు సిజేరియన్ చేసి కాన్పు జరిపారు. చికిత్స అందించడంతో మా దగ్గర వైద్యుల నిర్లక్ష్యమేమీ లేదు. ఆపరేషన్ తర్వాత బ్లీడింగ్ ఎక్కువ కావడంతో భద్రాచలం ఆస్పత్రికి రిఫర్ చేశాం.

–డాక్టర్ విజయ్ కుమార్, మణుగూరు ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంట్

శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా తాటిపర్తిపాలెంలో వృద్ధురాలికి ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాల లబ్ధిని వివరిస్తున్న మంత్రి కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి

ఏలూరు జిల్లా కె.కన్నాపురంలో మహిళకు సంక్షేమ పథకాల లబ్ధిని వివరిస్తున్న ఎమ్మెల్యే కొఠారు అబ్బయ్యచౌదరి

ఎన్టీఆర్ జిల్లా తిరువూరులో వృద్ధుడికి సంక్షేమ పథకాల బుక్‌లెట్ అందజేస్తున్న ఎమ్మెల్యే రక్షణనిధి

బాపట్ల జిల్లా ఇంటూరులో మహిళలకు సంక్షేమ పథకాల లబ్ధిని వివరిస్తున్న మంత్రి మేరుగ నాగార్జున

బాబు, లోకేశ్‌ను ప్రజలు నమ్మరు

శాసనసభ డిప్యూటీ స్పీకర్ కోలగట్ల

విజయనగరం: ప్రతిపక్ష నేత చంద్రబాబు రాష్ట్రమంతటా దొర్లినా.. ఆయన కుమారుడు లోకేశ్ పాదయాత్ర, పరుగు యాత్రలు చేసినా రాష్ట్ర ప్రజలు వారిని విశ్వసించే పరిస్థితి లేదని శాసనసభ డిప్యూటీ స్పీకర్ కోలగట్ల వీరభద్రస్వామి ఎద్దేవా చేశారు. తన నివాసంలో ఆదివారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. పాదయాత్ర పేరుతో చంద్రబాబే లోకేశ్ ప్రాణాలతో చెలగాటమాడుతున్నారని, లోకేశ్‌కు ఏదైనా జరిగితే ఆ సానుభూతితో చంద్రబాబు సీఎం అయ్యేందుకు యత్నిస్తున్నారని మండిపడ్డారు. ఎన్టీఆర్‌కు వెన్నుపోటు పొడిచి పరోక్షంగా ఆయన మరణానికి కారణమైన చంద్రబాబు ఎంతకైనా తెగిస్తారన్న విషయం ప్రజలందరికీ తెలుసునన్నారు. మరోవైపు.. తమ ఉనికిని కాపాడుకునేందుకు టీడీపీ నవలా రచయితలు వైఎస్ జగన్‌పై విషం చిమ్మేందుకు రాస్తున్న పుస్తకాలనూ ప్రజలు నమ్మే పరిస్థితి లేదన్నారు.

రాజకీయ భిక్ష పెట్టిన బాబుపై విమర్శలా!?

- టీడీపీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి బుద్దా వెంకన్న

అనకాపల్లి టౌన్ : రాష్ట్ర ఐటీ, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి గుడివాడ అమర్‌నాథ్‌కు దమ్ముంటే గడిచిన నాలుగేళ్లలో ఏ వ్యాపారం చేసి ఆస్తులు కూడబెట్టారో ప్రజల ముందుకొచ్చి చెప్పాలని టీడీపీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి బుద్దా వెంకన్న సవాల్ చేశారు. స్థానిక పార్టీ కార్యాలయంలో ఆదివారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. గుడివాడ గురునాథరావు మరణం తర్వాత అమర్‌నాథ్ తల్లికి, ఆయనకు రాజకీయ భిక్ష పెట్టిన చంద్రబాబును, ఏ కులంతో రాజకీయం చేస్తున్నారో అదే కులానికి చెందిన జనసేన అధినేత పవన్‌కళ్యాణ్‌ను విమర్శించడం శోచనీయమన్నారు.

నర్సింగ్‌లో ఏపీ టాప్

రాష్ట్రంలో 1.39 లక్షల మంది నర్సులు

- ఏపీ తరువాత రాజస్థాన్‌లో 1.10 లక్షల మంది నర్సులు
- డాక్టర్ల సంఖ్యలో నాలుగో స్థానంలో ఏపీ
- అత్యధికంగా మహారాష్ట్రలో 1.88 లక్షల డాక్టర్లు
- ఏపీలో 1.05 లక్షల మంది వైద్యులు
- కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: ఆస్పత్రుల్లో రోగులకు నిరంతరం సేవలందించేది నర్సులే. వైద్యుల సూచనలకు అనుగుణంగా రోగికి కాన్యులా అమర్చడం నుంచి సమయానికి మందులివ్వడం, వైద్య పరికరాలను అమర్చడం, వాటిని నిరంతరం పర్యవేక్షించి రోగి ఆరోగ్య పరిస్థితిని వైద్యులకు తెలియజేస్తుండటం వంటి ఎన్నో రకాల సేవలు అందిస్తుంటారు. ఆస్పత్రుల్లో వీరి సేవలు అత్యంత కీలకం. అందుకే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వం ఆస్పత్రుల్లో వైద్యులతోపాటు నర్సుల నియామకానికీ అత్యంత ప్రాధాన్యతనిస్తోంది. దేశంలో శిక్షణ పొందిన నర్సులు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే అత్యధికంగా ఉన్నట్లు కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ ఇటీవల పార్లమెంటులో వెల్లడించింది. దేశంలో మొత్తం 35.14 లక్షల నర్సులు నమోదైతే అందులో అత్యధికంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 1,39 లక్షల మంది ఉన్నారు. అలాగే డాక్టర్ల సంఖ్య కూడా రాష్ట్రంలో పెరుగుతోందని ఆ శాఖ తెలిపింది. దేశంలో డాక్టర్ల సంఖ్యలో ఆంధ్రప్రదేశ్ నాలుగో స్థానంలో ఉందని తెలిపింది. శిక్షణ పొందిన నర్సుల సంఖ్యలో రెండో స్థానంలో రాజస్థాన్, మహారాష్ట్ర మూడో స్థానంలోఉన్నాయి. దేశంలో 13,08,009 మంది వైద్యులు నమోదైనట్లు ఆ శాఖ తెలిపింది. వైద్యుల సంఖ్యలో మహారాష్ట్ర మొదటి స్థానంలో ఉండగా తమిళనాడు రెండో స్థానంలో ఉన్నాయి. దేశంలో ప్రస్తుతం డాక్టర్ల నిష్పత్తి 1:834గా ఉందని కేంద్ర మంత్రిత్వ శాఖ తెలిపింది. అలాగే నర్సుల సంఖ్య ప్రతి వెయ్యి జనాభాకు 2.06గా ఉందని పేర్కొంది. మెడికల్ కాలేజీల సంఖ్యను పెంచడం ద్వారా ఎంబీబీఎస్ సీట్ల సంఖ్యను పెంచినట్లు కేంద్ర మంత్రిత్వ శాఖ తెలిపింది. 2014కు ముందు దేశంలో వైద్య కళాశాలలు 387 ఉండగా ఇప్పుడు 654కు పెరిగినట్లు పేర్కొంది. దేశంలో 2014కు ముందు 51,348 ఎంబీబీఎస్ సీట్లు ఉండగా ఇప్పుడు 99,763కు పెరిగినట్లు తెలిపింది. దేశంలో నర్సింగ్ సీట్లను పెంచేందుకు చర్యలు తీసుకున్నట్లు తెలిపింది. ఇందులో భాగంగా నర్సింగ్ విద్యలో విద్యార్థి, రోగి నిష్పత్తిలో మినహాయింపులు ఇచ్చినట్లు తెలిపింది. విద్యార్థి, రోగి నిష్పత్తిని 1:5 నుంచి 1:3కు తగ్గించినట్లు పేర్కొంది.

రాష్ట్రంలో మరింతగా పెరగనున్న వైద్యులు, నర్సులు

ప్రభుత్వ రంగంలో వైద్య విద్య, ఆరోగ్య రంగం అభివృద్ధికి రాష్ట్రంలో వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున చర్యలు చేపట్టిన విషయం తెలిసిందే. కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన జిల్లాలతో కలిపి ప్రతి జిల్లాలో మెడికల్, నర్సింగ్ కాలేజీల ఏర్పాటుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తోంది. ఇవన్నీ కార్యరూపం దాల్చితే రాష్ట్రంలో డాక్టర్లు, నర్సుల సంఖ్య మరింతగా పెరుగుతుంది. మరో పక్క దేశంలో వైద్య సిబ్బంది కొరత నివారించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వమూ పలు చర్యలు చేపట్టిందని, తద్వారా డాక్టర్లు, నర్సుల సంఖ్య బాగా పెరిగినట్లు మంత్రిత్వ శాఖ తెలిపింది.

దేశంలో వివిధ రాష్ట్రాల్లో డాక్టర్ల సంఖ్య ఇలా

మహారాష్ట్ర	తమిళనాడు	కర్ణాటక	ఉత్తరప్రదేశ్
1,88,545	1,48,217	1,34,426	89287

ఆంధ్రప్రదేశ్ 1,05,799

దేశంలో వివిధ రాష్ట్రాల్లో నర్సుల సంఖ్య ఇలా

ఆంధ్రప్రదేశ్	రాజస్థాన్	మహారాష్ట్ర
1,39,812	1,10,443	81218

ఉత్తరప్రదేశ్ 75671 | ఒడిశా 70679

తెలంగాణ

శ్రీరామనగరంలో ముగిసిన సమతా కుంభ్ ఉత్సవాలు

శంషాబాద్ రూరల్: శ్రీరామనగరంలో సమతా కుంభ్ ఉత్సవాలు ఆదివారంతో ముగిశాయి. పది రోజుల పాటు జరిగిన ఈ ఉత్సవాల్లో చివరి రోజు దివ్య సాకేతాలయంలో దేవతా మూర్తులకు ప్రోక్షణ జరిపారు. చినజీయర్ స్వామి పర్యవేక్షణలో ఘనంగా శ్రీపుష్పయాగంతో పాటు యాగశాలలో మహా పూర్ణాహుతి నిర్వహించారు. భక్తులకు తీర్థ, ప్రసాదాలు అందజేశారు. కార్యక్రమంలో శ్రీఅహోబిల జీయర్‌స్వామి, శ్రీ దేవనాథ జీయర్‌స్వామి, మైహోం గ్రూపు అధినేత జూపల్లి రామేశ్వర్‌రావు పాల్గొన్నారు.

హాస్టల్‌లో ఉండలేక ఆత్మహత్యాయత్నం

మూడో అంతస్తు నుంచి దూకిన పదో తరగతి విద్యార్థిని

- కరీంనగర్ జిల్లా గంగాధర మహాత్మా జ్యోతిబాపూలే స్కూల్‌లో ఘటన

గంగాధర(చొప్పదండి): చదువంటే ఇష్టం లేక, హాస్టల్‌లో ఉండలేక ఓ పదో తరగతి విద్యార్థిని పాఠశాల భవనం మూడో అంతస్తు నుంచి కిందకు దూకి ఆత్మహత్యకు యత్నించింది. అయితే ప్రాణాపాయం తప్పిపోగా, కాలువిరిగి ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతోంది. గంగాధర ఎస్సై రాజు వివరాల ప్రకారం... కరీంనగర్ జిల్లా కొత్తపల్లి మండలం కమాన్‌పూర్ గ్రామానికి చెందిన స్వప్న–లక్ష్మీనారాయణ కూతురు హాసిని గంగాధర మండల కేంద్రంలోని జ్యోతిబాపూలే విద్యాలయంలో పదోతరగతి చదువుతోంది. అయితే చదువంటే ఇష్టం లేదని, హాస్టల్‌లో ఉండనని మొండికేసి కొద్దిరోజులుగా ఇంట్లోనే ఉంటోంది. ఈ క్రమంలో తల్లిదండ్రులు కుమార్తెను బ్రతిమిలాడి ఒప్పించి ఐదురోజుల క్రితం హాస్టల్‌లో చేర్పించి వెళ్లారు. ఆదివారం సాయంత్రం హాసిని వసతిగృహం మూడో అంతస్తుపైకి వెళ్లింది. అక్కడికి ఎవరూ రాకుండా తలుపులు బిగించి వెళ్లి రెయిలింగ్‌పై కూర్చొంది. ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, స్థానికులు గమనించి ఎంతవారించినా వినకుండా పైనుంచి దూకేసింది. అయితే ఎడమకాలు విరిగి, ప్రాణాపాయం తప్పింది. తీవ్రంగా గాయపడిన హాసినిని అంబులెన్స్‌లో కరీంనగర్‌లోని ఓ ఆస్పత్రికి తరలించారు. కాగా, ఐదో తరగతి నుంచి హాసిని ఇక్కడే చదువుతోందని, ఈ ఏడాది చాలారోజులు పాఠశాలకు గైర్హాజరైందని, ప్రీఫైనల్ పరీక్షలు ఉన్నాయని సమాచారం ఇవ్వడంతో తల్లిదండ్రులు ఇటీవలే పాఠశాలలో చేర్పించారని వైస్ ప్రిన్సిపాల్ మంజుల చెప్పింది.

శునకాలకు పరుగు పోటీ

అయిజ: జోగుళాంబ గద్వాల జిల్లా అయిజలోని తిక్కవీరేశ్వరస్వామి బ్రహ్మోత్సవాలను పురస్కరించుకొని ఆలయ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం అంతర్రాష్ట్ర శునకాల పరుగు పోటీ నిర్వహించారు. పోటీలో వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన 9 కుక్కలు పాల్గొనగా.. అన్ని బహుమతులను కర్ణాటక రాష్ట్రానికి చెందిన శునకాలు కైవసం చేసుకోవడం విశేషం. ఇండి జిల్లాకు చెందిన వీఐపీ లల్యా ప్రథమ బహుమతిగా రూ.15,016, సుల్తాన్ ద్వితీయ బహుమతిగా రూ.10,016, తేజకళ్ల తృతీయ బహుమతిగా రూ.8,016, బాపురం జిల్లాకు చెందిన అంజి నాలుగో బహుమతిగా రూ.5,016 గెలుపొందాయి. పోటీలను తిలకించేందుకు చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల నుంచి వేలాదిమంది తరలివచ్చారు.

పరుగు పందెంలో పాల్గొంటున్న శునకాలు

మధురిమలు పంచుకోండి..

మధురంగా..

- ఒక గులాబీ.. ఒక చాక్లెట్.. ఒక గ్రీటింగ్ కార్డ్.. ఒక కేక్.. ఒక గిఫ్ట్.. ప్రేమికుల రోజును ఇలాంటి వాటితో ఆరంభించండి.. మీకు ప్రియమైన వారిపై మీకున్న ప్రేమను తెలియజేయండి. రోజూ చూపే ప్రేమను ఇది ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువగా చేస్తుంది. ఈ అనుభూతి మరింత మధురానుభూతులను మీ జీవితంలో నింపుతుంది.
- నచ్చిన ఆట.. కలిసి ఆడండి. ఉదాహరణకు చెస్, క్యారమ్స్ వగైరా.. ఏదైనా.. ఆ ఆట ఇద్దరి మధ్య బంధాన్ని మరింత పెంచుతుంది.

సాక్షి, పశ్చిమగోదావరి డెస్క్: ప్రేమ అనేది ఓ మధుర భావన. ఇది మనసులను కలుపుతుంది.. మనుషులను దగ్గర చేస్తుంది. ప్రేమతో జీవించడం.. జీవితంలోని మాధుర్యాన్ని మన దరి చేరుస్తుంది. ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకున్నవారైనా.. పెళ్లి తర్వాత ప్రేమించుకుంటున్నవారైనా.. అంతిమంగా తమ భాగస్వామిపై చూపే ప్రేమే వారి జీవిత గమనాన్ని మధురంగా మారుస్తుంది. మరి ఇలాంటి జంటలు ఈ ఏడాది ప్రేమికుల రోజును ఎలా జరుపుకోవాలనే దానిపై ఆలోచిస్తుంటే.. వారికి నెటిజన్లు అనేక సూచనలు అందిస్తున్నారు. వాటిలో కొన్ని ఖర్చుతో కూడుకున్నవి కాగా.. మరికొన్ని తక్కువ వ్యయంతో ప్లాన్ చేసుకోదగినవి. అసలు ఖర్చే అవసరం లేనివి కూడా ఇందులో ఉన్నాయి. వాటిలో తమకు ఉత్తమంగా అనుకున్నవి.. సాధ్యమయ్యేవి ప్లాన్ చేసుకుని సెలబ్రేట్ చేసుకుంటే.. ఆ మాధుర్యాన్ని ఎప్పటికీ మరిచిపోలేరని కూడా చెబుతున్నారు. ఇవి నెట్టింట చాలా ఎక్కువమందిని ఆకట్టుకుంటుండటం విశేషం. అవేంటో తెలుసుకోవాలనే ఆసక్తి ఉందా.. అయితే.. ఇవి మీకోసమే..

- మీకు ఇష్టమైన పాటలను కలిసి ఎంచుకోండి. మీ సంబంధాన్ని గుర్తుచేసే, మీ భాగస్వామికి ఎక్కువగా ఇష్టమైన పాటలకు అందులో ప్రాధాన్యత ఇవ్వండి. వాటిని మీ ప్లే లిస్ట్‌లో ఉంచేందుకు సమయం కేటాయించండి.
- ఇద్దరూ కలిసి ఒకరోజు గడపడంలో ఉత్తమమైన మార్గాల్లో మరొకటి.. స్వచ్ఛంద సేవ. ఇతరులకు స్వయంగా సేవ చేయడం మీరు ఒకరికొకరు మరింత కనెక్ట్ అయ్యేలా చేస్తుంది.
- మీ సొంత ప్రాంతంలో పర్యాటకులుగా మారండి. మీ పట్టణంలో ఏదైనా ప్రసిద్ధమైన ప్రాంతాన్ని లేదా మీరు ఎప్పుడూ చూడని మ్యూజియాన్ని సందర్శించండి. ఫొటోగ్రాఫర్లుగా మారి నచ్చిన విధంగా ఫొటోలు తీయండి.
- మీ ఇద్దరి తీపి గుర్తులను కలిపి ఒక విలువైన పుస్తకంగా రూపొందించండి. లవ్ లెటర్లు, దుస్తులు, చేతి రుమాళ్లు, బహుమతులు, ఫొటోలు, పాత సినిమా టికెట్లు, గుర్తుగా దాచుకున్నవాటిని సేకరించి దీనిని తయారుచేయండి.
- డ్రైవ్ కోసం వెళ్లండి.. కారు లేదా బైక్ ఫుల్ ట్యాంకు చేయించండి. ఇది కొంత ఖర్చుతో కూడుకున్నది కావచ్చు. అయినా ఇది మీరు వెళ్లే కొత్త ప్రాంతంలో సరికొత్త అనుభూతులను కలిసి ఆస్వాదించేందుకు ఉపకరిస్తుంది.

- ఇద్దరూ కలిసి మీ ప్రేమకు సింబాలిక్‌గా ఉండేలా గోడకు తగిలించే లేదా వేలాడదీసే ఒక ఆహ్లాదకరమైన కళాత్మక వస్తువును రూపొందించండి. దానిని మీరు నిత్యం సంచరించే ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేయండి.
- ఒకరికొకరు ప్రేమలేఖలు రాసుకోండి. ఇంతకుముందే రాసిన అనుభూతులు ఉన్నప్పటికీ.. ఇప్పుడు కొత్తగా ప్రయత్నించండి. మీ భాగస్వామి మీకు ఎందుకు ప్రత్యేకమైనవారో అందులో పొందుపరచండి. మీ భాగస్వామిలోని ఏ లక్షణాలను మీరు ఎక్కువగా ఆరాధిస్తారో, వారు మిమ్మల్ని ఎలా భావిస్తారో, మీరు వారితో ఎందుకు ప్రేమలో పడ్డారో ఆ లేఖలో తెలియజేయండి.
- ఇద్దరికీ ఇష్టమైన రొమాంటిక్ సినిమాలు చూడండి. పాప్‌కార్న్ వంటి స్టఫ్ కూడా అందుబాటులో పెట్టుకోండి.
- ఇద్దరూ కలిసి ఏదైనా కొత్త విషయాన్ని నేర్చుకోవడానికి ప్రయత్నించండి. అది వంటకం కావచ్చు.. డ్యాన్స్ కావచ్చు.. మరేదైనా కావచ్చు.
- కలిసి యోగా లేదా వ్యాయామం సాధన చేయండి. ఆ సమయాన్ని ఆస్వాదించండి.
- ట్రెజర్ హంట్ (నిధి వేట) లాంటి ఆసక్తికరమైన ఆట ఎంచుకోండి. మీ భాగస్వామికి ఇచ్చేందుకు తీసుకొచ్చిన ప్రేమికుల రోజు బహుమతిని దాచి ఉంచండి. దానిని కనుగొనడానికి ఆధారాలు రూపొందించి దానిని కనిపెట్టాలని సూచించండి.
- ప్రేమకు సూచిక అయిన హార్ట్ సింబల్‌లో ఆహారాన్ని కలిసి తయారు చేయండి. చపాతీ, పిజ్జా, ఆమ్లెట్, కేక్.. ఇలా మీ ఊహ మేరకు ప్రయత్నించండి. లేదంటే హార్ట్ సింబల్ ఆకారంలో కేక్‌కి ఆర్డర్ ఇవ్వండి.
- ఇద్దరూ కలిసి షాపింగ్‌కు వెళ్లండి. ఒకరి కోసం ఇంకొకరు ఇష్టమైన వస్తువును కొనడానికి ప్రయత్నించండి.
- ఇద్దరూ కలిసి పెయింట్ చేయండి. మీరు పెయింటర్లు కాకపోవచ్చు.. అయినా ఇద్దరూ కలిసి ఒక సొంత కళాఖండం రూపొందించడానికి ప్రయత్నించండి. అది తప్పనిసరిగా సరికొత్త అనుభూతులను పంచుతుంది.
- ఇద్దరూ కలిసి అందమైన పూలతోటను సందర్శించడానికి ప్రయత్నించండి. కనీసం మీకు సమీపంలోని నర్సరీకి వెళ్లి ప్రేమికుల రోజుకు గుర్తుగా ఒక మొక్క కొనుగోలు చేయండి. అద్భుతమైన ఫొటోలూ తీసుకోండి.
- రాత్రి భోజనం కలిసి వండండి. ఒక సూపర్ బిజీ రెస్టారెంట్‌లో తినడానికి బయటకు వెళ్లడం కంటే ప్రత్యేకంగా ఇంట్లో వండిన భోజనం చాలా రొమాంటిక్‌గా ఉంటుంది. మీలో ఒకరికి చెఫ్‌కి సమానమైన నైపుణ్యాలు లేకపోయినా, మీరు ఇద్దరూ ఆనందించే చిరస్మరణీయమైన విందును చేయవచ్చు.
- ఒక గులాబీ.. ఒక చాక్లెట్.. ఒక గ్రీటింగ్ కార్డ్.. ఒక కేక్.. ఒక గిఫ్ట్.. ప్రేమికుల రోజును ఇలాంటి వాటితో ఆరంభించండి.. మీకు ప్రియమైన వారిపై మీకున్న ప్రేమను తెలియజేయండి. రోజూ చూపే ప్రేమను ఇది ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువగా చేస్తుంది. ఈ అనుభూతి మరింత మధురానుభూతులను మీ జీవితంలో నింపుతుంది.
- నచ్చిన ఆట.. కలిసి ఆడండి. ఉదాహరణకు చెస్, క్యారమ్స్ వగైరా.. ఏదైనా.. ఆ ఆట ఇద్దరి మధ్య బంధాన్ని మరింత పెంచుతుంది.

శ్రీధృతి.. విస్తృతి

అదిరిందిరబ్బీ

- ఉమ్మడి పశ్చిమ గోదావరిలో అత్యధిక విస్తీర్ణంలో సాగు
- దిగుబడులు బాగుండటంపై రైతుల మక్కువ

రబీ సాగులో ఏపుగా ఎదిగిన ఎంటీయూ 1121(శ్రీధృతి)

ఆకివీడు: అధిక దిగుబడులే లక్ష్యంగా ఆశల సార్వా మొదలైంది. గోదావరి జలాల్ని పూర్తిస్థాయిలో వినియోగించుకుని తక్కువ రోజుల్లో దిగుబడులు వచ్చే వంగడాలపై రైతులు దృష్టి సారించారు. దీంతో ఎంటీయూ 1121 (శ్రీధృతి), ఎంటీయూ 1153, ఎంటీయూ 1156, వంగడాలతో పాటు పీఆర్ 126 (సన్నాలు), సెలినిటీని తట్టుకునే ఎంటీయూ 1318, ఎంసీఎం 100 తదితర వంగడాల్ని సాగు చేస్తున్నారు. ఇదిలా ఉండగా ఉమ్మడి పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో అత్యధిక శాతం మంది రైతులు శ్రీధృతి రకాన్ని సాగుచేస్తున్నారు. ఈ రకం 130–135 రోజుల వ్యవధిలో పంట చేతికి వస్తుంది. సుమారు 35 బస్తాల దిగుబడి ఉంటుంది. కొన్ని ప్రాంతాల్లో 50 బస్తాల వరకు గతంలో దిగుబడినిచ్చింది. మధ్యస్థ గింజగా ఉన్న ఈ వంగడాన్ని మార్టేరు వరి పరిశోధనా సంస్థ రూపొందించింది. మినీ కిట్ల నుంచి సాగు దిశగా గతేడాది రైతులు రబీలో సాగు చేసి మంచి ఫలితాల్ని పొందారు. చీడపీడలకు దూరంగా ఉండటంతో రైతులు ఎక్కువ ఆసక్తి చూపారు.

సన్నాలపై మక్కువ

ముతక రకాలకు అంతగా డిమాండ్ లేకపోవడంతో సన్నాల సాగుపై రైతులు దృష్టి సారించారు. డెల్టా ప్రాంతంలో, గోదావరి, కృష్ణా నదుల సమీప ప్రాంతంలో సన్నాల రకాలను ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తోంది. దీంతో ఇటీవల ఉమ్మడి జిల్లాలో పీఆర్ 126 పంజాబ్ రకం వంగడం సాగుకు రైతులు సిద్ధమయ్యారు. ఇది అధిక దిగుబడులు ఇవ్వడమే కాకుండా గింజలో నాణ్యత, ప్రమాణాలు ఉన్నాయని రైతులు చెబుతున్నారు. ఈ రబీ సీజన్‌లో జిల్లాలో సుమారు 18 వేల ఎకరాల్లో పీఆర్ వంగడం సాగు చేశారు. రానున్న రోజుల్లో ఈ రకంపై రైతులు ఎక్కువ మక్కువ చూపే అవకాశాలు ఉన్నాయి.

వద్దన్నా.. వినకుండా..

రబీ సీజన్‌లో నీటి ఎద్దడిని దృష్టిలో పెట్టుకుని రైతులు తక్కువ రోజుల్లో (120 నుంచి 130 రోజుల్లోపు) పంట వచ్చే ఎంటీయూ 1153, ఎంటీయూ 1156 రకాలను సాగుచేస్తున్నారు. వీటికి ప్రభుత్వ అనుమతి లేదు. ఈ విషయాన్ని గత ఏడాది రబీలోనే ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. బియ్యపు గింజలో మచ్చ, దిగుబడిలో అధిక శాతం నూక వస్తుందని మిల్లర్లు నిరాకరించడంతో ప్రభుత్వం వీటి సాగును ఆపివేసింది. వ్యవసాయాధికారులు, ఆర్బీకే ఇన్‌చార్జిలు, వీఏఏలు గ్రామాల్లో తెలియజేసినా ఉమ్మడి జిల్లాలో సుమారు 60 వేల ఎకరాల్లో ఈ వంగడాల్ని సాగు చేస్తున్నారు. ఈ–క్రాప్ నమోదు కూడా పూర్తయ్యింది.

ఉప్పునీటిని తట్టుకునేలా..

పంట కాలువల్లో సెలనిటీ ప్రభావం అధికంగా ఉండటంతో సాధారణ వంగడాల దిగుబడి భారీగా పడిపోయింది. దీంతో రైతులు ప్రత్యామ్నాయ వంగడాలు ఎంటీయూ 1318, ఎంసీఎం 100 రకం వంగడాల్ని సుమారు 16 వేల ఎకరాల్లో సాగు చేశారు. భూగర్భ జలాల్లోని సెలనిటీ అధికంగా ఉండే ఉప్పునీటిని రొయ్యల చెరువుల్లో వాడటం, వాటిని పంట కాల్వలలోకి వదిలివేయడంతో సాగునీరు, భూమిలో సెలనిటీ, ఉప్పుశాతం పెరిగింది.

ఈ–క్రాప్.. సక్సెస్

రబీ సాగులో ఈ–క్రాప్ నమోదు విజయవంతంగా సాగుతోంది. ఏలూరు జిల్లాలో నూరు శాతం పూర్తికాగా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 89 శాతం నమోదు పూర్తయ్యింది. ప్రస్తుతం ఈకేవైసీ ప్రక్రియ వేగంగా సాగుతోంది.

జిల్లా	సార్వా సాగు లక్షల ఎకరాలు	ఈ–క్రాప్ నమోదు లక్షల ఎకరాలు
పశ్చిమ గోదావరి	2.14	1.91
ఏలూరు	2.17	2.17

కొన్ని రకాలు వద్దు

రబీ సాగులో 1153 (చంద్ర), 1156 (తరంగిణి) రకం వంగడాల సాగుకు ప్రభుత్వం అనుమతి ఇవ్వలేదు. ఇవి బియ్యం తయారీలో ఇబ్బంది ఏర్పడుతుందని, ఎఫ్‌సీఐ తీసుకోవడం లేదని మిల్లర్లు ఆందోళన వ్యక్తం చేయడంతో సాగును నిలుపుదల చేసింది. ఈ విషయాన్ని గుర్తించాలి.

–జెడ్.వెంకటేశ్వరరావు, వ్యవసాయ సంచాలకుడు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా

వంతుల వారీ మేలు

రబీ సాగులో రైతులు యజమాన్య పద్ధతులు పాటించి నీటిని ఒబ్బిడిగా వాడాలి. ప్రతిచుక్కా అవసరమని భావించారు. పంట, మురుగు కాలువలో నీటిని వృథా చేయవద్దు. వంతుల వారీ నీటి వాడకంతో రబీ సాగు గట్టెక్కేందుకు అందరూ సహకరించాలి.

–నంద్యాల సీతారామయ్య, మండల వ్యవసాయ సలహా కమిటీ చైర్మన్, కుప్పనపూడి, ఆకివీడు మండలం

సన్నిధి

భయం నుండి విడుదల

సువార్త

కీడు వచ్చునన్న భయము లేక నెమ్మదిగా ఉండును (సామె 1:33). మానవుని పట్టి పీడుస్తున్న అనేక భయాల్లో ఒకటి 'భవిష్యత్తును గూర్చిన భయం'. తనకు వచ్చే రోగాల్ని బట్టి, కుటుంబ సమస్యలను బట్టి, గత జీవితాన్ని గురించి భయపడేది కేవలం పది శాతమైతే మిగతా తొంభైశాతం భయం భవిష్యత్తులో ఏం జరగబోతుంది... అనే దానిపై ఆధారపడి ఉంటుందని మానసిక శాస్త్రవేత్తల వివరణ. భవిష్యత్తును గూర్చి తెలీదు గనుక దాని గురించి భయపడడం సహజం. అయితే కొందరు ప్రతి చిన్నదానికి భయపడి తమ చుట్టూ ఉన్నవారిని భయపెడుతుంటారు. దినదినం మానవుడు భయం గుప్పిట్లోకి వెళ్ళిపోతున్నాడన్నది వాస్తవ దూరం కాదు. భయంతో మనిషి తన జీవితాన్ని ఆస్వాదించలేకపోతున్నాడు. ఆనందమయం చేసుకోలేకపోతున్నాడు.

భయం మనిషిలో ఉన్న స్వాభావిక ధైర్యాన్ని నిర్వీర్యం చేస్తుంది. భయం వలన మానవుడు తాను చేయాలనుకున్న పనులు చేయలేడు. అనేక మంచికార్యాలను నిలువరించే శక్తి భయానికి మాత్రమే ఉంది. భవిష్యత్తు చాలా అందమైనది. సర్వశక్తుడైన క్రీస్తులో అది సురక్షితమైనది. భవిష్యత్తు మీద ఉన్న ఆశలను నిర్వీర్యం చేసేది నీలో ఉన్న భయమే. జీవితంలో కొన్ని కొన్ని విషయాల్లో కొన్ని నిర్దిష్ట పరిధుల్లో భయం ఉండడం సహజమే కానీ కొంతమంది భయ కారణం లేని చోట కూడా విపరీతంగా భయపడుతూ ఉంటారు.

ప్రభువైన యేసుక్రీస్తు ఈ లోకానికి రావడానికి గల కారణాల్లో ఒకటి మనిషిలో ఉన్న భయాన్ని పోగొట్టుట. రాత్రివేళ తమ మందను కాచుకొంటున్న గొర్రెల కాపరులకు ఇయ్యబడిన వాగ్దానం భయపడకుడి. వారికున్న భయం బహుశా ఇంకెంత కాలం ఈ గొర్రెలను మేపుతూ ఉండాలి? వాటిని ప్రజల పాపపరిహారార్థమై దేవాలయానికి తరలించాలి? దూత చెప్పిన వర్తమానం వారి కోసం రక్షకుడు వచ్చాడు. ఆయన సర్వలోక పాపాన్ని మోసికొని పోవు దేవుని గొర్రెపిల్ల. దేవుని వాక్యమైన బైబిల్‌లో అనేకచోట్ల భయపడకుడి అనే వాగ్దానం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. మనిషి గుండెల్లో గూడు కట్టుకుపోయిన భయాన్ని రూపుమాపడానికే దేవుడు ఈ లోకానికి అరుదెంచాడు. ఆయన ధైర్యవంతుడు గనుకనే ఆయనలో ఉన్న ధైర్యాన్ని ఉచితంగా మనకు ఇవ్వాలని ఆశిస్తున్నాడు.

యేసుక్రీస్తు నీ హృదయంలో ఉంటే 'దేవుడు నాకు వెలుగును రక్షణయునై యున్నాడు నేను ఎవరికి భయపడుదును' అని దావీదు వలే నువ్వు కూడా చెప్పగలవు (కీర్తన 27:1). శత్రువులతో తరుమబడినప్పుడు తల దాచుకోవడానికి కూడా అవకాశం లేని సందర్భాల్లో దేవునియందు విశ్వాసముంచి తనలో ఉన్న ప్రతి భయాన్ని జయించిన దావీదు ధన్యజీవిగా మారాడు. నీవు దేవునియందు నమ్మికయుంచి ధైర్యంతో ముందుకు సాగిపో మిత్రమా!

– డా. జాన్ వెస్లీ,
క్రైస్ట్ వర్షిప్ సెంటర్

ప్రేమ కోసం ప్రేమగా

మంచి మాట

ధనం వృద్ధి పొందటానికి కొంత సమయం పడుతుంది.
విత్తనాన్ని భూమిలో నాటితే ఫలం చేతికి అందటానికి సమయం పడుతుంది,
కానీ క్షణంలో ఫలితాన్ని అందజేసేది ప్రేమ ఒక్కటే.

ప్రేమతో కూడిన ఒక్క మాట, ఒక చర్య అద్భుతాలను సృష్టిస్తుంది.

ఈ ప్రేమకు వయసుతో పనిలేదు. రక్తసంబంధం ఉండాలని నియమం లేదు. కుల మతాల ప్రసక్తే లేదు.

మరో గొప్ప విషయం ఏమిటీ అంటే ఇచ్చే వారికీ, పుచ్చుకునే వారికీ సంతోషం కలిగించే శక్తి కేవలం ప్రేమకు మాత్రమే ఉంది.

ఒక్కసారి ప్రేమ గొప్పతనం అర్థం అయ్యాక, ప్రేమను పంచటంలోని మాధుర్యం అనుభవం అయిన తరువాత కఠినంగా కఠోరంగా ఉండటం సాధ్యం కాదు.

పరిస్థితుల దృష్ట్యా కొన్నిసార్లు కావాలని కఠినంగా ఉండాలని ప్రయత్నించినా రాతి అడుగున దాగిన నీటి బుగ్గలాగా పెల్లుబికి వస్తుంది ప్రేమ.

మట్టితో కూడిన చెరువు నీటి కుండలో చిన్న పటిక ముక్క వేస్తే మట్టి విడిపోయి స్వచ్ఛమైన నీరు తయారవుతుంది.

అనేక సమస్యలు, ఒత్తిడులతో మనశ్శాంతికి దూరం అయిపోతున్న నేటి సమాజంలో శాంతిని చేకూర్చగల ఏకైక మార్గం ప్రేమ.

కేవలం యువతీ యువకుల మధ్య కలిగేదే ప్రేమ అనే భ్రమ నుంచి బయటపడితే ప్రతిజీవి తోటి వారి అందరిపట్ల పశుపక్ష్యాదుల పట్ల, ప్రకృతి పట్ల చూపించేది అంతా ప్రేమే.

ఒక కర్మాగారం చాలా చిక్కు సమస్యలలో మునిగి పోయింది. కార్మికుల మధ్య తగులాటలు, శత్రుత్వాలు. అప్పటివరకు ఉన్న అధికారి ఆ ఒత్తిడిని తట్టుకోలేక పదవికి రాజీనామా చేసి వెళ్లిపోయాడు. అతని స్థానంలో మరొక అధికారిని నియమించారు. కొద్దికాలంలోనే కర్మాగారం పరిస్థితి చక్కబడింది.

మునుపటి శత్రుత్వం నిండిన వాతావరణం మారిపోయి చక్కని వాతావరణం ఏర్పడింది.

పైవారు కొత్త అధికారిని ప్రశంసలతో ముంచెత్తారు.

ఇటువంటి మార్పు కోసం ఆ కొత్త అధికారి ఉపయోగించిన ఏకైక ఆయుధం ప్రేమ.

ఉదయం రాగానే అందరినీ ఒక్కొక్కరినీ పిలిచి ప్రేమగా పలకరించేవాడు. వారి యోగక్షేమాలను విచారించేవాడు. మీకు ఏ కష్టం వచ్చినా చెప్పండి నేను ఉన్నాను. మనందరం ఒక కుటుంబం అని ప్రేమగా మాట్లాడేవాడు. ఆ చిన్న పని వల్ల ఆయన అందరికీ ఆత్మీయుడిగా మారిపోయాడు.

ఆయన సంతోషం కోసం అందరూ గొడవలు మానేసి పరస్పరం స్నేహంగా ఉండటం ప్రారంభించారు.

మనం ప్రస్తుతం నివసిస్తున్న ఈ సమాజంలో అన్నీ వుండి కూడా కాస్తంత ప్రేమ కోసం అలమటించే వారు ఎందరో ఉన్నారు. అయిన వారందరూ దూరప్రాంతాలకు తరలిపోగా ఒంటరితనంతో బాధపడుతూ కాస్తంత ఆప్యాయత కోసం, తపించి పోయే వారికి ఊరట కలిగేలా మనకు ఉన్న సమయంలో కొద్ది సమయం ఇటువంటి వారికోసం కేటాయించి ప్రేమతో నాలుగు మాటలు మాట్లాడితే వారికి ఎంతో ఉత్సాహం కలుగుతుంది. జీవితం పట్ల ఆసక్తి నశించిపోయి జీవించే వారికి జీవితం పట్ల ఆసక్తి కలుగుతుంది. అంతేకాదు, ప్రేమను చవిచూసిన వారు ఇతరులకు ప్రేమను పంచగలుగుతారు.

మన దైనందిన జీవితంలో మనకు సేవలందించే వారిపట్ల ప్రేమతో నాలుగు మంచి మాటలు మాట్లాడితే, వారంతా మనకు మరింత దగ్గరవుతారు. వారితోపాటు మన జీవితం కూడా ఆనందమయంగా మారుతుంది.

– పొత్తూరి విజయలక్ష్మి

పరలోక సాఫల్యం దిశగా...

ఇస్లాం వెలుగు

సృష్టిలోని ప్రతి జీవికీ మరణం తప్పదు. ఇది సృష్టిధర్మం, ఎవరూ తిరస్కరించలేని సత్యం. నాస్తికులూ, ఆస్తికులూ అందరూ మరణాన్ని నమ్ముతారు. దేవుడున్నాడా అనే విషయంలో భేదాభిప్రాయాలున్నాయి గాని, మరణం ఉందా.. లేదా..? అనే విషయంలో ఎటువంటి భిన్నాభిప్రాయమూ లేదు. కాని, 'మరణం తథ్యం' అని తెలిసినా మనం దాన్ని పట్టించుకోం. బంధుమిత్రులు, కుటుంబ సభ్యులు, స్నేహితులు, తెలిసిన వాళ్ళు, తెలియని వాళ్ళు ఎంతోమంది ప్రతిరోజు ఎక్కడో ఒకచోట పోతూనే ఉన్నారు. మనం వారి అంత్యక్రియల్లో పాల్గొని, స్వయానా మన భుజాలపై మోసి, సమాధిలో దించి, స్వహస్తాలతో వారిపై మట్టికప్పి వస్తున్నాం. వారు సంపాదించిన ఆస్తిపాస్తులు, ఆభరణాలు, హోదా, అధికారం ఏదీ వారు తమవెంట తీసుకు వెళ్ళడం లేదు. రిక్తహస్తాలతో వచ్చారు. అలానే వెళ్ళిపోతున్నారు.

పవిత్ర ఖురాన్ ఇలా అంటోంది: 'ఈ ప్రాపంచిక జీవితం ఒక ఆట, వినోదం తప్ప మరేమీ కాదు. అసలు జీవితం పరలోక జీవితమే. ఈ యథార్థాన్ని వారు అర్థం చేసుకుంటే ఎంత బాగుండు' (29-64) అందుకని ప్రపంచమే సర్వస్వంగా బతక్కూడదు. ధర్మాధర్మాల విచక్షణ పాటించాలి. మంచి పనులు చేయాలి. రేపు మనల్ని కాపాడేవి ఇవే. ఎందుకంటే, మనం సంపాదించిన డబ్బూదస్కం, ఆభరణాలు, ఆస్తిపాస్తులు సమస్తం ఊపిరి ఆగిన మరుక్షణమే మనతో సంబంధాన్ని తెంచుకుంటాయి. భార్యాబిడ్డలు, బంధుగణం, మిత్రబృందం... వీరంతా మనల్ని సమాధి వరకు మాత్రమే సాగనంపుతారు. సమాధిలో దించి, మట్టిలో కలిపేసి వెళ్ళిపోతారు. మన వెంట వచ్చేది, కాపాడేది కేవలం మనం చేసుకున్న మంచి పనులు మాత్రమే. అడ్డదారులు తొక్కి, వారినీ వీరినీ వంచించి సంపాదించేదంతా సుఖమయ జీవితం కోసమేగదా.. రేపటి మన సంతోషం, మన పిల్లల భవిష్యత్తు కోసమేగదా? అక్రమ సంపాదనలో నిజమైన సంతోషం ఉండకపోగా, అది ఎప్పుడూ మనసులో కెలుకుతూనే ఉంటుంది. అయినా అంతరాత్మను అణగదొక్కి అడ్డదారికే ప్రాధాన్యతనిస్తాం.

కేవలం కొన్ని సంవత్సరాల ప్రాపంచిక జీవితం కోసమే ఇంతగా ఆలోచించే మనం, మరి శాశ్వతమైన రేపటి (పరలోకం) కోసం ఏం సంపాదిస్తున్నామన్నది కూడా ఆలోచించాలి. ఈ 'రేపు' మూన్నాళ్ళ ముచ్చట. కాని ఆ 'రేపు' శాశ్వతం. దానికోసం ఏం చేస్తున్నాం.. ఏం దాస్తున్నాం? ఇదికదా అసలు ప్రశ్న. ఇహలోక జీవితం ఎలా గడిచినా పరలోక సాఫల్యం లభిస్తే అంతకన్నా అదృష్టం ఇంకేముంటుంది. దాని కోసం ఆలోచించాలి. దానికోసం శ్రమించాలి. మంచీ చెడుల విచక్షణతో, ధర్మబద్ధంగా ముందుకు సాగితే, ఆ క్రమంలో ఎంత లభిస్తే అంతతో సంతృప్తి చెందితే అదే అసలు విజయం, అసలు సాఫల్యం.

– ముహమ్మద్ ఉస్మాన్ ఖాన్

గురువాణి

ఆ రుతువు వచ్చేవరకూ ఆగాలి... తప్పదు

మామిడి కాయలంటే ఇష్టం. మొక్క తెచ్చావు. నీళ్ళుపోసావు... ఇంకా కాయలు రాలేదని రోజూ బిందెలకు బిందెలు నీళ్ళు పోస్తే కాయలు రావు. మొక్క చెట్టు కావాలి... అయినా వసంత రుతువుకూడా రావాలి.. అప్పుడే పూత పూస్తుంది, అది పిందెగా మారుతుంది. ఆ పిదప కొంత కాలానికి కాయ... ఆ తరువాతే పండు... అప్పటిదాకా ఓర్పు ఉండాలి. వేచి చూడాలి. ఎప్పుడో కాయ కాస్తుందని ఇప్పటినుంచే నీళ్ళెందుకు పోయడం .. అని మానేస్తే మొక్క బతకదు... అంటే ఓర్పుతోపాటు నీ ప్రయత్నం కూడా పూర్తిగా ఉండాలి.

ప్రతి దానికీ ఒక నియమం, ఒక సమయం ఉంటాయి. అప్పటిదాకా వేచి చూడగల ఓర్పు ఉండడంతో పాటూ ప్రయత్నం కూడా పూర్తిగా ఉండాలి. వెనకటికి ఓ రాజుపై శత్రువులు విరుచుకు పడ్డారు. రాజు ఓడిపోయాడు. నిరాశతో రాజు అన్నీ వదిలేసుకొని ఒంటరిగా వెళ్ళిపోతుంటే... సైనికులు, ఆంతరంగికులు అందరూ నచ్చచెప్పారు. మనం కొంతకాలం ఆగుదాం.. మళ్ళీ శత్రువుపై యుద్ధం ప్రకటిద్దాం.. అని చెప్పినా వినకుండా అడవుల్లోకి వెళ్ళిపోయాడు. ఓరోజున రాజు ఒక చెట్టుకింద కూర్చుని... దగ్గర్లోనే ఒక సాలెపురుగు గూడు అల్లడానికి నానా తంటాలు పడడాన్ని ఆసక్తిగా గమనించాడు.. అది గూడు అల్లే క్రమంలో చాలాసార్లు పోగు తెగి కిందపడిపోతున్నది... పలు మార్లు అలా చేసిన తరువాత చివరికి అది గూడు పూర్తిగా అల్లి మధ్యలో సౌకర్యవంతంగా కూర్చుని గూడుకు చిక్కుకున్న పురుగులను హాయిగా తింటున్నది. ఇది చూసిన రాజుకు జ్ఞానోదయమయింది. వెంటనే వెళ్ళి తన పరివారాన్ని చేరదీసి సర్వసన్నద్ధం అయ్యేవరకు ఆగి... ఓ రోజున యుద్ధం ప్రకటించాడు. శత్రురాజును సునాయాసంగా ఓడించి తిరిగి తన రాజ్యాన్ని పొందాడు. ప్రతిదానికీ ఒక నియమం ఉంటుంది. ఆ నియమాన్ని అర్థం చేసుకుని ప్రయత్నం ఎక్కడా ఆపకుండా పూర్తిచేయాలి, ఫలితం వచ్చేవరకూ ఓర్పుగా వేచి చూడాలి.

బ్రహ్మశ్రీ చాగంటి కోటేశ్వరరావు

తొలితరానికి చెందిన ప్రఖ్యాత భారతీయ శాస్త్రవేత్తల్లో ఒకరైన సర్ జగదీశ్ చంద్రబోస్ ఆంగ్లేయ ప్రొఫెసర్లతో సమానమైన అర్హతలు, ప్రతిభాపాటవాలు కలిగినా, వారితో సమానంగా తనకు వేతనం ఇవ్వనందుకు నిరసనగా జీతం ముట్టుకోకుండా తన వృత్తిని మూడేళ్ళపాటు ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు పడుతూనే అదే అంకితభావంతో కొనసాగిస్తే... చివరకు అప్పటి బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం దిగొచ్చి ఆయన్ని సన్మానించి పెంచిన జీతం పాత బకాయిలతో సహా చెల్లించింది. కార్యసాధనలో ఓర్పు ఎంత ముఖ్యమో... ప్రయత్నాలను చివరిదాకా కొనసాగించడం కూడా అంతే ముఖ్యం.

సినిమా

ముహూర్తం ఫిక్స్?

● ఎన్టీఆర్

'జనతా గ్యారేజ్' (2016) వంటి హిట్ ఫిల్మ్ తర్వాత హీరో ఎన్టీఆర్, దర్శకుడు కొరటాల శివ కాంబినేషన్‌లో మరో కొత్త సినిమా తెరకెక్కనున్న సంగతి తెలిసిందే. ఎన్టీఆర్ నటించనున్న ఈ 30వ చిత్రాన్ని నందమూరి కల్యాణ్‌రామ్, మిక్కిలినేని సుధాకర్ నిర్మించనున్నారు. కాగా ఈ సినిమా ప్రారంభోత్సవానికి ముహూర్తం కుదిరిందనే టాక్ ఫిల్మ్‌నగర్‌లో వినిస్తోంది. ఈ నెల 23న ఈ మూవీని గ్రాండ్‌గా లాంచ్ చేయనున్నారట ఎన్టీఆర్, కొరటాల శివ అండ్ కో. అలాగే మార్చి మూడోవారం నుంచి రెగ్యులర్ షూటింగ్‌కి యూనిట్ ప్లాన్ చేస్తోందట. ఇందుకోసం హైదరాబాద్ శివార్లలో ఓ పోర్టు సెట్‌ను కూడా వేస్తున్నారని సమాచారం. ఈ చిత్రానికి అనిరుధ్ సంగీతం అందిస్తున్నారు. ఇతర నటీనటులు, టెక్నీషియన్స్ వివరాలను త్వరలోనే వెల్లడించనున్నారట కొరటాల శివ. అయితే ఈ సినిమాలో జాన్వీ కపూర్ హీరోయిన్‌గా నటిస్తారనే ప్రచారం జరుగుతోంది. ఈ మూవీని 2024 ఏప్రిల్ 5న విడుదల చేయనున్నట్లు ఎన్టీఆర్ స్పష్టం చేసిన సంగతి తెలిసిందే.

ఆర్టిస్టులు కూడా మనుషులే!

● మృణాల్ ఠాకూర్

'సీతారామం'(2022) చిత్రంతో తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమకు పరిచయమయ్యారు హీరోయిన్ మృణాల్ ఠాకూర్. తాజాగా ఆమెపై సోషల్ మీడియా వేదికగా కొద్దిపాటి ట్రోలింగ్ జరిగింది.. దీనిపై ఆమె కాస్త అసహనానికి లోనయ్యారు. సోషల్ మీడియాలో నెటిజన్లతో చిట్ చాట్ చేశారు మృణాల్. అయితే తనకు కాబోయే భర్త మంచి వ్యక్తిత్వం ఉన్నవాడు అయితే చాలు, అందం గురించి పెద్దగా ఆలోచించనని ఓ ఇంటర్వ్యూలో పేర్కొన్నారు మృణాల్. ఇటీవల జరిగిన ఓ షోలో పాల్గొని తనకు కాబోయే భర్త అందంగా ఉండాలని చెప్పారామె. రెండు విభిన్నమైన అభిప్రాయాల వీడియోలను కొందరు నెటిజన్లు షేర్ చేసి, 'కొద్ది రోజుల్లోనే కాబోయే భర్త గురించి విభిన్నమైన అభిప్రాయాలు చెప్పడం సరైంది కాదు' అంటూ మృణాల్‌ను ట్రోల్ చేశారు. దీనిపై మృణాల్ కూడా స్పందించారు. ''ఆర్టిస్టులు కూడా మనుషులే అనే విషయాన్ని కొందరు కొన్నిసార్లు ఎందుకో మర్చిపోతుంటారు. కొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటూ ప్రజలు తెలివైనవారు అవుతున్నారు. అయినా జీవితాంతం ఒకే ఆలోచనకు కట్టుబడి ఉండాల్సిన అవసరం లేదనుకుంటున్నా'' అన్నారు మృణాల్.

హ్యాపీ హ్యాపీగా...

● రకుల్, తేజస్

రకుల్ ప్రీత్‌సింగ్ ప్రధాన పాత్రలో సుమిత్ వ్యాస్, సతీష్ కౌశిక్ కీలక పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'ఛత్రీవాలి'. తేజస్ ప్రభ విజయ్ దేవాస్కర్ దర్శకత్వం వహించిన ఈ చిత్రం గత నెల 20 నుంచి ఓ ప్రముఖ ఓటీటీలో స్ట్రీమింగ్ అవుతోంది. ఈ సినిమాకు వీక్షకుల నుంచి మంచి పాజిటివ్ రెస్పాన్స్ వచ్చిందని హ్యాపీగా ఫీలవుతున్నారు రకుల్. కొత్త ఏడాది తొలి విజయం దక్కడంతో ఆమె ముంబయ్‌లోని సిద్ది వినాయక స్వామి ఆలయాన్ని సందర్శించి ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. ఆమెతో పాటు తేజస్ ప్రభ విజయ్ దేవాస్కర్ కూడా ఈ పూజల్లో పాల్గొన్నారు. ఈ ఫోటోలను సోషల్ మీడియాలో షేర్ చేశారు రకుల్. కాగా కమల్‌హాసన్ హీరోగా నటిస్తున్న 'ఇండియన్ 2'లో చిత్రంలో రకుల్ కీలక పాత్ర చేస్తున్నారు.

ఫారిన్‌లో ఫైట్

● అఖిల్

ఫారిన్‌లో యాక్షన్ ప్లాన్ చేశారు 'ఏజెంట్'. అఖిల్ హీరోగా సురేందర్ రెడ్డి దర్శకత్వంలో రూపొందుతున్న స్టైలిష్ యాక్షన్ స్పై థ్రిల్లర్ 'ఏజెంట్'. ఇందులో సాక్షీ వైద్య హీరోయిన్. ఏకే ఎంటర్‌టైన్మెంట్స్, సురేందర్ 2 సినిమా పతాకాలపై అనిల్ సుంకర, రామబ్రహ్మం సుంకర నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం షూటింగ్ తుది దశకు చేరుకుంటోంది. ఇందులో భాగంగా ఓ ఫారిన్ షెడ్యూల్‌ను ప్లాన్ చేశారట యూనిట్. ఓ ఫైట్ సీక్వెన్స్ కోసం వచ్చే వారంలో చిత్ర బృందం విదేశాలకు వెళ్లనుందట. ఈ షెడ్యూల్‌తో 'ఏజెంట్' షూటింగ్ దాదాపు పూర్తవుతుందట. అయితే ఈ విషయాలపై అధికారిక సమాచారం అందాల్సి ఉంది. కాగా ఏప్రిల్ 28న 'ఏజెంట్' రిలీజ్ కానుంది. మమ్ముట్టి కీలక పాత్ర చేస్తున్న ఈ సినిమాకు సహ నిర్మాతలు: అజయ్ సుంకర, దీపా రెడ్డి, కెమెరా: రసూల్ ఎల్లోర్, సంగీతం: హిప్ హాప్ తమిజా.

ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్

దివంగత నటి, దర్శక–నిర్మాత విజయనిర్మల మనవడు శరణ్ కుమార్ (నటుడు నరేశ్ కజిన్ రాజ్ కుమార్ తనయుడు) హీరోగా పరిచయమవుతున్న చిత్రం 'మిస్టర్ కింగ్'. శశిధర్ చావలి దర్శకత్వం వహించారు. యశ్విక నిష్కల, ఊర్వీ సింగ్ కథానాయికలు. హన్విక క్రియేషన్ బ్యానర్‌పై బీఎన్ రావు నిర్మించిన ఈ మూవీ ఈ నెల 24న విడుదలకానుంది. శరణ్ కుమార్ మాట్లాడుతూ– ''మిస్టర్ కింగ్' నా మొదటి సినిమా. ప్రేక్షకుల ప్రేమ, సపోర్ట్ కావాలి. మా సినిమాని చూసి ఆశీర్వదించాలి'' అన్నారు. ''యూత్‌ఫుల్ ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్ చిత్రమిది. అమ్మాయి ఉన్న ప్రతి కుటుంబం, ఆత్మగౌరవం ఉన్న ప్రతి అబ్బాయి చూడాల్సిన మూవీ'' అన్నారు శశిధర్ చావలి. ''మా చిత్రాన్ని అందరూ థియేటర్‌లో చూడాలి'' అన్నారు బీఎన్ రావు. ఈ కార్యక్రమంలో యశ్విక నిష్కల, ఊర్వీ సింగ్, కెమెరామేన్ తన్వీర్, నటుడు రాజ్ కుమార్ మాట్లాడారు. ఈ చిత్రానికి సహ నిర్మాత: రవి కిరణ్ చావలి, సంగీతం: మణిశర్మ.

● శశిధర్, శరణ్ కుమార్, ఊర్వీ సింగ్, బీఎన్ రావు, యశ్విక

కొత్త కబురు

● మాధవన్

హీరో మాధవన్ కొత్త కబురు చెప్పారు. తన తర్వాతి సినిమా డైరెక్టర్ మిత్రన్‌తో చేయనున్నట్లు పేర్కొన్నారాయన. తమిళ చిత్ర పరిశ్రమలో గత ఏడాది హిట్ కొట్టిన చిత్రాల్లో 'తిరుచిత్రంబలం' (తెలుగులో 'తిరు') ఒకటి. ధనుష్ హీరోగా నటించిన ఈ సినిమాకు మిత్రన్ ఆర్.జవహర్ దర్శకత్వం వహించారు. ఆ సినిమా హిట్ కావడంతో మిత్రన్‌కి మరో మంచి అవకాశం లభించింది. మాధవన్ హీరోగా ఆయన దర్శకత్వంలో ఓ సినిమా తెరకెక్కనుంది. ''దర్శకుడు మిత్రన్‌తో సినిమా చేయడానికి ఆసక్తికరంగా ఎదురు చూస్తున్నాను'' అన్నారు మాధవన్. త్వరలోనే ఈ సినిమా షూటింగ్ మొదలు కానుంది.

18 నుంచి సీసీఎల్ సందడి

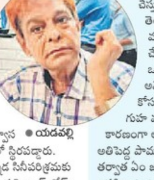

● సుశాంత్, ప్రిన్స్, అఖిల్, సుధీర్ బాబు, అశ్విన్ బాబు

పాన్ ఇండియా 'సెలబ్రిటీ క్రికెట్ లీగ్' (సీసీఎల్) సందడి మళ్లీ మొదలు కాబోతుంది. ఈ నెల 18 నుంచి సీసీఎల్ ప్రారంభం కానుంది. ఎనిమిది చలన చిత్ర పరిశ్రమలకు చెందిన బిగ్గెస్ట్ స్టార్స్ జట్లు పోటీపడనున్నాయి. రాయ్‌పూర్, బెంగళూరు, హైదరాబాద్, జోధ్‌పూర్, త్రివేండ్రం, జైపూర్ నగరాలు 19 గేమ్‌లకు ఆతిథ్యం ఇవ్వనున్నాయి.

సీసీఎల్ జట్లు ఇవే.. సల్మాన్ ఖాన్ బ్రాండ్ అంబాసిడర్‌గా రితేష్ దేశ్‌ముఖ్ కెప్టెన్‌గా ముంబై హీరోస్, ఆర్య కెప్టెన్‌గా చెన్నై రైనోస్, వెంకటేష్ కో ఓనర్– అఖిల్ కెప్టెన్‌గా తెలుగు వారియర్స్, మనోజ్ తివారీ కెప్టెన్‌గా భోజ్‌పురి దబాంగ్స్, మోహన్ లాల్ కో ఓనర్‌గా కుంచాకో బోపన్ కెప్టెన్‌గా కేరళ స్ట్రైకర్స్, బోనీ కపూర్ కో ఓనర్‌గా జిసుసేన్ గుప్తా కెప్టెన్‌గా బెంగాల్ టైగర్స్, సుదీప్ కెప్టెన్‌గా కర్ణాటక బుల్డోజర్స్, సోనూసూద్ కెప్టెన్‌గా పంజాబ్ దే షేర్.

సినీ రచయిత యడవల్లి మృతి

● యడవల్లి

తెలుగు, కన్నడ భాషల్లో పలు చిత్రాలకు రచన చేసిన యడవల్లి వెంకట లక్ష్మీ నరసింహశాస్త్రి (వైవీఎల్ఎన్ శాస్త్రి) (75) అనారోగ్యంతో విజయవాడలో శనివారం రాత్రి తుదిశ్వాస విడిచారు. నెల్లూరుకు చెందిన యడవల్లి విజయవాడలో స్థిరపడ్డారు. నిర్మాత రాధాకృష్ణమూర్తి తెలుగుకి, నటీమణి లక్ష్మి కన్నడ సినీపరిశ్రమకు యడవల్లిని పరిచయం చేశారు. యడవల్లి ప్రస్తుతం కేంద్ర సెన్సార్ బోర్డ్ (సీబీఎఫ్‌సీ) సభ్యునిగా, లాంగ్వేజ్ ఎక్స్‌పర్ట్‌గా కొనసాగేవారు. ఆదివారం విజయవాడలో యడవల్లి అంత్యక్రియలు జరిగాయి.

పాము నిద్ర లేస్తే?

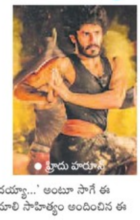
లిక్విన్ లుఒ, వాంగ్ జియోలాంగ్, వెంకీ జాఒ, గాఒ షెంగ్వు కీలక పాత్రల్లో గుఒ మింగర్ దర్శకత్వంలో తెరకెక్కిన చిత్రం 'బిగ్ స్నేక్ కింగ్'. గత ఏడాది మే 11న చైనాలో విడుదలైన ఈ చిత్రం మార్చి 3న ఇండియాలో విడుదలకానుంది. తెలుగులో యేలూరు సురేంద్ర రెడ్డి సమర్పణలో బుద్ధ భగవాన్ పతాకంపై రిలీజ్ చేస్తున్నారు. ఈ సినిమా తెలుగు ట్రైలర్‌ని మంగళవారం విడుదల చేస్తున్నారు. ''చైనాలోని ఒక గ్రామానికి చెందిన లీ అనే వ్యక్తి అక్రమ తవ్వకాల కోసం కొంతమందిని ఓ గుహ వద్దకు తీసుకెళతాడు. వారి కారణంగా ఆ గుహలో నిద్రపోతున్న అతిపెద్ద పాము నిద్ర లేస్తుంది? ఆ తర్వాత ఏం జరిగింది? అనే కథ ఆసక్తిగా ఉంటుంది'' అన్నారు యేలూరు సురేంద్ర రెడ్డి.

● 'బిగ్ స్నేక్ కింగ్' పోస్టర్

మహంకాళి వస్తోందయ్యా...

ప్రముఖ నృత్య దర్శకురాలు బృందా గోపాల్ డైరెక్షన్‌లో రూపొందిన పాన్ ఇండియా చిత్రం 'థగ్స్'. ఈ చిత్రం ద్వారా నిర్మాత, డిస్ట్రిబ్యూటర్ శిబు తమీన్స్ కుమారుడు హ్రిదు హరూన్ హీరోగా పరిచయమవుతున్నారు. హెచ్ఆర్ పిక్చర్స్ బ్యానర్ సమర్పణలో జియో స్టూడియోస్‌తో కలిసి శిబు నిర్మించారు. ఈ చిత్రం తెలుగులో 'కోనసీమ థగ్స్' పేరుతో విడుదలకానుంది. శామ్ సీఎస్ సంగీతం అందించిన ఈ చిత్రంలోని 'వీర శూర మహంకాళి వస్తోందయ్యా...' అంటూ సాగే ఈ పాటని విడుదల చేశారు. వనమాలి సాహిత్యం అందించిన ఈ గీతాన్ని కాలభైరవ పాడారు.

● హ్రిదు హరూన్

సెమీస్‌లో పోరాడి ఓడిన సాకేత్ జోడీ

డాలస్ ఓపెన్ ఏటీపీ-250 టెన్నిస్ టోర్నీలో సాకేత్ మైనేని-యూకీ బాంబ్రీ (భారత్) జోడీ సెమీఫైనల్లో ఓటమి పాలైంది. పురుషుల డబుల్స్ సెమీఫైనల్లో సాకేత్-యూకీ ద్వయం 6-7 (11/13), 5-7తో లామోన్స్-విత్రో (అమెరికా) జోడీ చేతిలో ఓడింది. గంటా 43 నిమిషాలపాటు జరిగిన ఈ మ్యాచ్‌లో సాకేత్-యూకీ మూడుసార్లు బ్రేక్ పాయింట్ అవకాశాలను వృథా చేసుకున్నారు. సాకేత్-యూకీలకు 12,230 డాలర్ల (రూ. 10 లక్షలు) ప్రైజ్‌మనీ, 90 ర్యాంకింగ్ పాయింట్లు లభించాయి.

ఫైనల్ చేరిన తొలి చైనా ప్లేయర్‌గా...

మహిళల టెన్నిస్‌లో చైనా నుంచి గ్రాండ్‌స్లామ్ చాంపియన్స్ ఉన్నా... పురుషుల టెన్నిస్‌లో మాత్రం ఇప్పటివరకు ఒక్కరు కూడా కనీసం ఏటీపీ టోర్నీలోనూ ఫైనల్‌కు చేరుకోలేకపోయారు. అయితే డాలస్ ఓపెన్‌లో 23 ఏళ్ల యిబింగ్ వు ఈ లోటును తీర్చాడు. ఈ టోర్నీ సెమీఫైనల్లో 97వ ర్యాంకర్ యిబింగ్ వు 6-7 (3/7), 7-5, 6-4తో 8వ ర్యాంకర్ టేలర్ ఫ్రిట్జ్ (అమెరికా)ను ఓడించి ఏటీపీ టోర్నీలో ఫైనల్ చేరిన తొలి చైనా ప్లేయర్‌గా గుర్తింపు పొందాడు.

నేడు డబ్ల్యూపీఎల్ వేలం

మధ్యాహ్నం గం. 2:30 నుంచి స్పోర్ట్స్ 18 చానెల్, జియో సినిమా యాప్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

ముంబై: బీసీసీఐ ఆధ్వర్యంలో తొలిసారి నిర్వహించనున్న మహిళల ప్రీమియర్ లీగ్ (డబ్ల్యూపీఎల్) టి20 టోర్నీ క్రికెటర్ల వేలం కార్యక్రమం నేడు జరగనుంది. మధ్యాహ్నం 2 గంటల 30 నిమిషాలకు మొదలయ్యే ఈ కార్యక్రమాన్ని స్పోర్ట్స్ 18 చానెల్, జియో సినిమా యాప్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం చేస్తారు. మహిళా లీగ్ వేలం మహిళ మల్లిక సాగర్ నేతృత్వంలో జరగనుండటం విశేషం. మల్లిక 2021లో ప్రొ కబడ్డీ లీగ్ వేలం కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించింది. మొత్తం 90 బెర్త్‌ల కోసం 409 మంది క్రికెటర్లు వేలం బరిలో ఉన్నారు. ఇందులో భారత్ నుంచి 246 మంది... విదేశీ జట్ల నుంచి 163 మంది ఉన్నారు. హర్మన్ ప్రీత్ కౌర్, స్మృతి మంధాన, షఫాలీ వర్మ, దీప్తి శర్మ, రేణుక సింగ్, రిచా ఘోష్ (భారత్), ఎలీస్ పెర్రీ, బెత్ మూనీ, అలీసా హీలీ, మేగన్ షుట్ (ఆస్ట్రేలియా), నాట్ సివెర్, సోఫీ ఎకిల్‌స్టోన్ (ఇంగ్లండ్), డియాండ్ర డాటిన్ (వెస్టిండీస్) తదితరులకు భారీ మొత్తం లభించే అవకాశముంది. ముంబై ఇండియన్స్, ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్, ఆర్‌సీబీ, గుజరాత్ జెయింట్స్, యూపీ వారియర్జ్ జట్లు పాల్గొంటున్న డబ్ల్యూపీఎల్ మార్చి 4 నుంచి 26 వరకు ముంబైలో జరుగుతుంది.

ధర్మశాల టెస్టు వైజాగ్‌లో?

భారత్, ఆస్ట్రేలియా మూడో టెస్టు వేదిక మార్పు!

న్యూఢిల్లీ: భారత్, ఆస్ట్రేలియా జట్ల మధ్య మార్చి 1 నుంచి ధర్మశాలలో జరగాల్సిన మూడో టెస్టు వేదిక మారనుంది. హిమాచల్ ప్రదేశ్ క్రికెట్ అసోసియేషన్ (హెచ్‌పీసీఏ)కు చెందిన ఈ మైదానంలో అసంపూర్తి పనులవల్ల మ్యాచ్ వేదికను మార్చాల్సి వస్తుందని బీసీసీఐ ఉన్నతస్థాయి వర్గాలు తెలిపాయి. ధర్మశాల స్టేడియంలోని అవుట్ ఫీల్డ్ సహా పిచ్‌పై పచ్చికను కొత్తగా పరిచారు. పిచ్‌ను ఇంకా పరీక్షించలేదు. అక్కడక్కడ పనులు ఇంకా పూర్తవలేదు. ప్యాచ్ వర్క్ అలాగే మిగిలిపోయింది. అందువల్లే ఐదు రోజుల ఆట (టెస్టు మ్యాచ్)ను అసంపూర్ణమైన మైదానంలో నిర్వహించడం సమంజసం కాదని బీసీసీఐ భావిస్తోంది. మూడో టెస్టుకు ప్రత్యామ్నాయ వేదికలుగా వైజాగ్, బెంగళూరు, ఇండోర్, రాజ్‌కోట్‌లను బోర్డు పరిశీలిస్తోంది.

మన అమ్మాయిలు...

అదరగొట్టారు

గత మెగా టోర్నీ రన్నరప్ భారత్... ఈ టి20 ప్రపంచకప్‌లో పాకిస్తాన్ పనిపట్టి శుభారంభం చేసింది. చిరకాల ప్రత్యర్థి నుంచి క్లిష్టమైన లక్ష్యమే ఎదురైనా... కీలకమైన ఈ మ్యాచ్‌కు డాషింగ్ ఓపెనర్ స్మృతి మంధాన గాయంతో గైర్హాజరైనా... టాపార్డర్ బాధ్యతాయుతమైన బ్యాటింగ్‌తో భారత మహిళలు చక్కని విజయం సాధించారు.

- పాక్‌పై 7 వికెట్లతో భారత్ జయభేరి
- రాణించిన జెమీమా, షఫాలీ, రిచా
- బిస్మా మారూఫ్ శ్రమ వృథా
- మహిళల టి20 ప్రపంచకప్ టోర్నీ

జెమీమా విజయ గర్జన

రిచా

కేప్‌టౌన్: భారత్ మహిళల జట్టు ముందున్న లక్ష్యం 150. కానీ 93 పరుగుల వద్ద 14వ ఓవర్లో కెప్టెన్ హర్మన్‌ప్రీత్ (16; 2 ఫోర్లు) అవుటైంది. 16వ ఓవర్లో రిచా ఘోష్‌ను ఎల్బీగా అంపైర్ ప్రకటించింది. భారత్ రివ్యూకెళ్లింది. స్కోరేమో 109/3. విజయానికి 24 బంతుల్లో 41 పరుగులు కావాలి. ఈ దశలో రివ్యూలో బంతి రిచా గ్లౌజ్‌ను తాకినట్లు తేలడంతో బతికిపోయింది. అక్కడి నుంచి టీమిండియా ఆట మారిపోయింది. కాస్త కఠినమైన సమీకరణాన్ని జెమీమా-రిచా జోడీ 19వ ఓవర్లోనే ముగించింది. దాంతో టి20 ప్రపంచకప్ టోర్నీ గ్రూప్ 'బి' మ్యాచ్‌లో భారత్ 7 వికెట్ల తేడాతో పాకిస్తాన్‌పై గెలిచింది. టాస్ గెలిచిన పాక్ 20 ఓవర్లలో 4 వికెట్ల నష్టానికి 149 పరుగులు చేసింది. పాకిస్తాన్ 12.1 ఓవర్లలో 68 పరుగులకే కీలకమైన 4 వికెట్లను కోల్పోయిన దశలో కెప్టెన్ బిస్మా మారూఫ్ (55 బంతుల్లో 68 నాటౌట్; 7 ఫోర్లు), అయేషా నసీమ్ (25 బంతుల్లో 43 నాటౌట్; 2 ఫోర్లు, 2 సిక్సర్లు) ఆదుకున్నారు. వీరిద్దరు అబేధ్యమైన ఐదో వికెట్‌కు 81 పరుగులు జోడించారు. అనంతరం భారత్ 19 ఓవర్లలో 3 వికెట్లు కోల్పోయి 151 పరుగులు చేసి గెలిచింది. ప్రపంచకప్ మ్యాచ్‌లో భారత్‌కిదే అత్యధిక ఛేదన కావడం విశేషం. ఓవరాల్‌గా టి20 ప్రపంచకప్‌లో పాకిస్తాన్‌పై భారత్‌కిది ఐదో విజయం. 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' జెమీమా రోడ్రిగ్స్ (38 బంతుల్లో 53 నాటౌట్; 8 ఫోర్లు), రిచా ఘోష్ (20 బంతుల్లో 31 నాటౌట్; 5 ఫోర్లు) గెలిపించారు. భారత్ తమ తదుపరి మ్యాచ్‌ను ఈనెల 15న వెస్టిండీస్‌తో ఆడుతుంది.

గెలిపించిన జెమీమా

ఓపెనింగ్‌లో షఫాలీ వర్మ (25 బంతుల్లో 33; 3 ఫోర్లు) మెరుగ్గానే ఆడినప్పటికీ... యస్తిక భాటియా (17) తక్కువ స్కోరుకే వెనుదిరిగింది. క్రీజులోకి జెమీమా రాగా భారీ షాట్లపై గురిపెట్టిన షఫాలీ... సిద్రా అమీన్ చక్కని క్యాచ్‌కు పెవిలియన్ చేరింది. రెండు బౌండరీలతో ఊపు మీదున్న కెప్టెన్ హర్మన్‌ప్రీత్‌ను నష్రా సంధు బోల్తా కొట్టించింది. దీంతో రిచా ఘోష్ క్రీజులోకి రాగా... 15వ ఓవర్లో జట్టు స్కోరు వంద పరుగులు దాటింది. కలిసొచ్చిన రివ్యూతో రిచా, మరోవైపు జెమీమా బౌండరీలతో జట్టు విజయాన్ని సులువు చేశారు. జెమీమా బౌండరీతో భారత విజయాన్ని ఖరారు చేసింది.

అయేషా నసీమ్
బిస్మా మారూఫ్

స్కోరు వివరాలు

పాకిస్తాన్ ఇన్నింగ్స్: మునీబా (స్టంప్డ్) రిచా (బి) రాధ 12; జవేరియా (సి) హర్మన్‌ప్రీత్ (బి) దీప్తి 8; బిస్మా మారూఫ్ (నాటౌట్) 68; నిదా దార్ (సి) రిచా (బి) పూజ 0; సిద్రా అమీన్ (సి) రిచా (బి) రాధ 11; అయేషా (నాటౌట్) 43; ఎక్స్‌ట్రాలు 7; **మొత్తం (20 ఓవర్లలో 4 వికెట్లకు) 149.** వికెట్ల పతనం: 1-10, 2-42, 3-43, 4-68. బౌలింగ్: రేణుక సింగ్ 3-0-24-0, దీప్తి శర్మ 4-0-39-1, రాజేశ్వరి గైక్వాడ్ 4-0-31-0, రాధా యాదవ్ 4-0-21-2, పూజ 4-0-30-1, షఫాలీ వర్మ 1-0-3-0. **భారత్ ఇన్నింగ్స్:** యస్తిక (సి) ఫాతిమా (బి) సాదియా 17; షఫాలీ (సి) సిద్రా (బి) నష్రా సంధు 33; జెమీమా (నాటౌట్) 53; హర్మన్‌ప్రీత్ (సి) బిస్మా (బి) నష్రా సంధు 16; రిచా ఘోష్ (నాటౌట్) 31; **ఎక్స్‌ట్రాలు 1; మొత్తం (19 ఓవర్లలో 3 వికెట్లకు) 151.** వికెట్ల పతనం: 1-38, 2-65, 3-93. బౌలింగ్: ఫాతిమా 4-0-42-0, సాదియా 4-0-25-1, ఐమన్ 3-0-33-0, నిదా దార్ 4-0-36-0, నష్రా సంధు 4-0-15-2.

'రికార్డు'తో మెరిసిన జ్యోతి

- ఆసియా ఇండోర్ అథ్లెటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్‌లో రజతం
- 60 మీటర్ల హర్డిల్స్‌లో కొత్త జాతీయ రికార్డుతో రెండో స్థానం
- ఈ ఘనత సాధించిన తొలి భారతీయ మహిళా అథ్లెట్‌గా గుర్తింపు

అస్తానా (కజకిస్తాన్): కొన్నాళ్లుగా అంతర్జాతీయస్థాయిలో నిలకడగా రాణిస్తున్న భారత యువ అథ్లెట్, ఆంధ్రప్రదేశ్ అమ్మాయి జ్యోతి యర్రాజీ తన కెరీర్‌లో గొప్ప విజయం సాధించింది. ఆసియా ఇండోర్ అథ్లెటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్‌లో జ్యోతి మహిళల 60 మీటర్ల హర్డిల్స్ విభాగంలో రజత పతకం గెల్చుకుంది. వైజాగ్‌కు చెందిన 24 ఏళ్ల జ్యోతి ఫైనల్ రేసును 8.13 సెకన్లలో ముగించి రెండో స్థానంలో నిలిచింది. ఈ క్రమంలో జ్యోతి ఈ విభాగంలో మళ్లీ కొత్త జాతీయ రికార్డును నమోదు చేసింది. ఈ ఏడాది 60 మీటర్ల హర్డిల్స్‌లో జ్యోతి జాతీయ రికార్డును నెలకొల్పడం ఇది ఐదోసారి కావడం విశేషం. శనివారం జరిగిన హీట్స్‌లో జ్యోతి 8.16 సెకన్లతో జాతీయ రికార్డు సృష్టించగా... రోజు వ్యవధిలోనే తన పేరిటే ఉన్న రికార్డును ఆమె సవరించడం విశేషం. ఫైనల్లో మాసుమి ఆకో (జపాన్; 8.01 సెకన్లు) అందరికంటే వేగంగా లక్ష్యాన్ని దాటి స్వర్ణ పతకం సొంతం చేసుకోగా... చెన్ జియామిన్ (చైనా; 8.15 సెకన్లు) కాంస్య పతకాన్ని కైవసం చేసుకుంది. ఆదివారం ముగిసిన ఈ మెగా ఈవెంట్‌లో భారత్ ఒక స్వర్ణం, ఆరు రజతాలు, ఒక కాంస్యంతో కలిపి మొత్తం ఎనిమిది పతకాలు సాధించి నాలుగో స్థానంలో నిలిచింది.

1 తాజా ప్రదర్శనతో జ్యోతి 19 ఏళ్ల ఆసియా ఇండోర్ అథ్లెటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్ చరిత్రలో 60 మీటర్ల హర్డిల్స్‌లో అత్యుత్తమ ప్రదర్శన కనబరిచిన భారతీయ అథ్లెట్‌గా నిలిచింది. 2008లో దోహా ఆతిథ్యమిచ్చిన ఆసియా ఈవెంట్‌లో భారత్‌కే చెందిన లీలావతి వీరప్పన్ 9.21 సెకన్లతో మూడో స్థానంలో నిలిచి కాంస్యం సాధించింది. జ్యోతి రజతం గెలిచి ఈ ఘనత సాధించిన తొలి భారత అథ్లెట్‌గా గుర్తింపు పొందింది.

రంజీ ట్రోఫీ ఫైనల్లో సౌరాష్ట్ర, బెంగాల్

సౌరాష్ట్ర జట్టు

బెంగళూరు: రంజీ ట్రోఫీ క్రికెట్ టోర్నీలో మాజీ చాంపియన్స్ సౌరాష్ట్ర, బెంగాల్ జట్లు ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లాయి. బెంగళూరులో ఆదివారం ముగిసిన సెమీఫైనల్లో సౌరాష్ట్ర నాలుగు వికెట్ల తేడాతో కర్ణాటక జట్టును... ఇండోర్‌లో జరిగిన మరో సెమీఫైనల్లో బెంగాల్ 306 పరుగుల తేడాతో డిఫెండింగ్ చాంపియన్ మధ్యప్రదేశ్‌పై గెలుపొందాయి. ఈనెల 16 నుంచి కోల్‌కతాలో జరిగే ఫైనల్లో సౌరాష్ట్ర, బెంగాల్ తలపడతాయి. ఆట చివరిరోజు ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 123/4తో రెండో ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన కర్ణాటక 234 పరుగులకు ఆలౌటైంది. అనంతరం సౌరాష్ట్ర 115 పరుగుల లక్ష్యాన్ని ఆరు వికెట్లు కోల్పోయి ఛేదించింది. మరోవైపు బెంగాల్ నిర్దేశించిన 548 పరుగుల లక్ష్యాన్ని ఛేదించడానికి బరిలోకి దిగిన మధ్యప్రదేశ్ రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 241 పరుగులకు ఆలౌటైంది.

మోతీ మాయాజాలం

బులవాయో: వెస్టిండీస్ ఎడంచేతి వాటం స్పిన్నర్ గుడకేశ్ మోతీ (7/37) మాయాజాలానికి... రెండో టెస్టులో జింబాబ్వే తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 40.5 ఓవర్లలో 115 పరుగులకే కుప్పకూలింది. అనంతరం తొలి ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించిన వెస్టిండీస్ ఆట ముగిసే సమయానికి 4 వికెట్లకు 133 పరుగులు చేసింది. రీఫెర్ (53; 4 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), తేజ్‌నారాయణ్ (36; 4 ఫోర్లు) రాణించారు. కైల్ మేయర్స్ (8 బ్యాటింగ్), రోస్టన్ ఛేజ్ (5 బ్యాటింగ్) క్రీజులో ఉన్నారు.

టార్గెట్ ఐఏఎస్

యూపీఎస్సీ.. సివిల్స్ ఎగ్జామ్..పరిచయం అక్కర్లేని పరీక్ష! ఐఏఎస్, ఐపీఎస్, ఐఎఫ్ఎస్ వంటి..అత్యున్నత సర్వీసులకు మెరికల్లాంటి అభ్యర్థులను ఎంపిక చేసే.. పరీక్ష! తాజాగా..యూపీఎస్సీ సివిల్స్-2023 నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. మొత్తం 1,105 పోస్టుల భర్తీకి ఎంపిక ప్రక్రియ ప్రారంభించింది. ఈ నేపథ్యంలో..సివిల్స్ ఎంపిక విధానం, పోస్టుల సంఖ్య, భర్తీ చేయనున్న సర్వీసులు, విజయానికి అనుసరించాల్సిన వ్యూహాలు..

» సివిల్ సర్వీసెస్ ఎగ్జామ్-2023 నోటిఫికేషన్
» 1,105 పోస్టులు భర్తీ చేయనున్న యూపీఎస్సీ
» ఐఏఎస్, ఐపీఎస్,ఐఎఫ్ఎస్ సహా 21 సర్వీసులు
» ఈ ఏడాది కొత్తగా పాండిచ్చేరి పోలీస్ సర్వీస్
» మే 28న తొలి దశ ప్రిలిమినరీ ఎగ్జామ్

21 సర్వీసులు..1,105 పోస్టులు

సివిల్స్ 2023 ద్వారా 21 సర్వీసుల్లో మొత్తం 1,105 పోస్టులను భర్తీ చేయనున్నారు. గత ఏడాది సివిల్స్-2022 సవరణ నోటిఫికేషన్‌లో చేర్చిన ఇండియన్ రైల్వే మేనేజ్‌మెంట్ సర్వీస్‌ను ఈ ఏడాది కూడా కొనసాగిస్తున్నారు. అదే విధంగా పాండిచ్చేరి పోలీస్ సర్వీస్ గ్రూప్-బిని ఈ ఏడాది నోటిఫికేషన్‌లో పేర్కొన్నారు. గతేడాది కంటే పోస్టుల సంఖ్య పెరగడం అభ్యర్థులకు కలిసొచ్చే అంశంగా చెప్పొచ్చు. గత సంవత్సరం 1,011పోస్టులనే భర్తీ చేశారు.

అర్హతలు

- బ్యాచిలర్ డిగ్రీ ఉత్తీర్ణత ఉండాలి. 2023 చివరి సంవత్సరం పరీక్షలకు హాజరవుతున్న వారు కూడా దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. అయితే వారు మెయిన్ పరీక్షలకు దరఖాస్తు చేసుకునే సమయానికి ఉత్తీర్ణత సాధించాల్సి ఉంటుంది.
- **వయసు:** ఆగస్టు 1, 2023 నాటికి 21 నుంచి 32 ఏళ్ల మధ్యలో ఉండాలి. ఎస్సీ/ఎస్టీలకు అయిదేళ్లు, ఓబీసీలకు మూడేళ్లు గరిష్ట వయోపరిమితిలో సడలింపు లభిస్తుంది.

అయిదు లక్షలకు పైగా

గత కొన్నేళ్లుగా సివిల్స్ తొలిదశ ప్రిలిమ్స్‌కు దాదాపు అయిదు లక్షల మంది హాజరవుతున్నారు. వాస్తవానికి దరఖాస్తులు పది లక్షలకు పైగా ఉంటున్నాయి. పరీక్షకు హాజరయ్యే వారి సంఖ్య మాత్రం 50 శాతానికి కొంచెం అటు, ఇటుగా ఉంటోంది. పోస్టుల సంఖ్యను.. పోటీ పడే వారి సంఖ్యను దృష్టిలో పెట్టుకుంటే.. ఒక్కో పోస్టుకు దాదాపు అయిదు వందల మంది పోటీ పడుతుంటారు. వీరిలో రెండో దశ మెయిన్‌కు ఎంపికయ్యే వారి సంఖ్య.. 13 వేల వరకు ఉంటోంది. అంటే.. తొలి దశ ప్రిలిమ్స్‌లో రాణించడమే అత్యంత కీలకమైన ఘట్టంగా పేర్కొనొచ్చు.

దరఖాస్తు ఉపసంహరణకు నో ఛాన్స్

ఈ ఏడాది సివిల్స్‌లో దరఖాస్తు ఉపసంహరణ అవకాశాన్ని తొలగించారు. దీంతో అభ్యర్థులు దరఖాస్తు దశలోనే ఎంతో అప్రమత్తంగా వ్యవహరించాల్సిన ఆవశ్యకత నెలకొంది. పరీక్ష రాయదలచుకున్న మాధ్యమం, ఆప్షనల్ సబ్జెక్ట్ పేర్కొనడం వంటి విషయాల్లో ముందుగానే పూర్తి స్పష్టత ఏర్పరచుకుని దరఖాస్తుకు ఉపక్రమించాలి.

మూడు దశల్లో ఎంపిక ప్రక్రియ

- సివిల్ సర్వీసెస్ ఎంపిక ప్రక్రియను మొత్తం మూడు దశల్లో నిర్వహిస్తారు. అవి..
- ప్రిలిమినరీ పరీక్ష, మెయిన్ ఎగ్జామినేషన్, పర్సనల్ ఇంటర్వ్యూ(పర్సనాలిటీ టెస్ట్).

400 మార్కులకు ప్రిలిమ్స్

- సివిల్స్ ఎంపిక ప్రక్రియలో తొలి దశ ప్రిలిమ్స్ పరీక్ష రెండు పేపర్లలో నాలుగు వందల మార్కులకు నిర్వహిస్తారు. అవి..
- **పేపర్-1:** జనరల్ స్టడీస్: 100 ప్రశ్నలు-200 మార్కులు.
- **పేపర్-2:** ఆప్టిట్యూడ్ టెస్ట్: 80 ప్రశ్నలు-200 మార్కులు; ప్రిలిమినరీ పరీక్ష పూర్తిగా ఆబ్జెక్టివ్ విధానంలో మల్టిపుల్ ఛాయిస్ కొశ్చన్స్‌తో నిర్వహిస్తారు.
- ప్రిలిమ్స్ పేపర్-1(జనరల్ స్టడీస్)లో నిర్దిష్ట కటాఫ్ మార్కులను సాధించిన వారిని రెండో దశ మెయిన్ ఎగ్జామినేషన్‌కు ఎంపిక చేస్తారు.
- పేపర్-2లో కనీసం 33 శాతం మార్కులు సాధించాలనే నిబంధన కూడా ఉంది.
- ప్రిలిమ్స్ నుంచి మెయిన్స్‌కు.. ఒక్కో పోస్టుకు 12 లేదా 13 నిష్పత్తిలో ఎంపిక చేస్తారు.

మెయిన్ ఏడు పేపర్లు..1750 మార్కులు

- సివిల్స్ ఎంపిక ప్రక్రియలో రెండో దశ పరీక్ష మెయిన్‌లో రెండు లాంగ్వేజ్ పేపర్లు, ఒక జనరల్ ఎస్సే పేపర్, నాలుగు జనరల్ స్టడీస్ పేపర్లు, రెండు ఆప్షనల్ పేపర్లతో నిర్వహిస్తారు. అర్హత పేపర్లలో సాధించిన మార్కులను తుది జాబితా రూపకల్పనలో పరిగణనలోకి తీసుకోరు. కానీ వీటిలో తప్పనిసరిగా కనీస అర్హత మార్కులు సాధిస్తేనే మెయిన్ ఎగ్జామ్‌లోని మిగతా పేపర్లను మూల్యాంకన చేస్తారు.
- **అర్హత పేపర్లు:** పేపర్ ఏ-ఇండియన్ లాంగ్వేజ్ 300 మార్కులకు, పేపర్ బీ-ఇంగ్లిష్ 300 మార్కులకు ఉంటాయి. ఇండియన్ లాంగ్వేజ్, ఇంగ్లిష్ పేపర్లు కేవలం అర్హత పేపర్లే. ఇండియన్ లాంగ్వేజ్‌కు సంబంధించి అభ్యర్థులు 21 భాషల్లో పరీక్ష రాయొచ్చు. ప్రతి పేపర్‌లోనూ తప్పనిసరిగా 25శాతం మార్కులు సాధించాలి.
- **మెయిన్.. ర్యాంకింగ్ పేపర్స్:** పేపర్ 1 జనరల్ ఎస్సే(1)- 250 మార్కులు, పేపర్ 2 జనరల్ స్టడీస్-1(ఇండియన్ హెరిటేజ్, కల్చర్, హిస్టరీ అండ్ జాగ్రఫీ ఆఫ్ ద వరల్డ్ అండ్ సొసైటీ) 250 మార్కులకు; పేపర్ 3 జనరల్ స్టడీస్-2(గవర్నెన్స్,కాన్‌స్టిట్యూషన్, పాలిటీ, సోషల్ జస్టిస్, అండ్ ఇంటర్నేషనల్ రిలేషన్స్) 250 మార్కులకు; పేపర్-4 జనరల్ స్టడీస్-3(టెక్నాలజీ, ఎకనామిక్ డెవలప్‌మెంట్, బయో డైవర్సిటీ, ఎన్విరాన్‌మెంట్, సెక్యూరిటీ అండ్ డిజాస్టర్ మేనేజ్‌మెంట్) 250 మార్కులకు; పేపర్-5 జనరల్ స్టడీస్-4 (ఎథిక్స్, ఇంటెగ్రిటీ, ఆప్టిట్యూడ్) 250 మార్కులకు; పేపర్-6 ఆప్షనల్ సబ్జెక్ట్ పేపర్-1 ,250 మార్కులకు; పేపర్-7 ఆప్షనల్ సబ్జెక్ట్ పేపర్-2, 250 మార్కులకు ఉంటాయి.
- మొత్తం ఏడు పేపర్లలో 1750 మార్కులకు పూర్తి డిస్క్రిప్టివ్ విధానంలో మెయిన్ పరీక్ష ఉంటుంది. మెయిన్‌లో అర్హత పేపర్లు కాకుండా.. మిగతా పేపర్లనే మెరిట్ జాబితా రూపకల్పనలో పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు.
- మెయిన్ ఎగ్జామ్ తర్వాత చివరగా పర్సనాలిటీ టెస్ట్ నిర్వహిస్తారు.
- మెయిన్‌లో ప్రతిభ ఆధారంగా ఒక్కో పోస్టుకు ఇద్దరు లేదా ముగ్గురిని(1:2 లేదా 1:3 నిష్పత్తిలో) పర్సనాలిటీ టెస్ట్‌కు ఎంపిక చేస్తారు.
- పర్సనాలిటీ టెస్ట్‌కు కేటాయించిన మార్కులు 275.
- మెయిన్‌తోపాటు పర్సనాలిటీ టెస్ట్‌లోనూ చూపిన ప్రతిభ ఆధారంగా తుది విజేతలను ప్రకటించి సర్వీసులు కేటాయిస్తారు.

ప్రిలిమ్స్ సన్నద్ధత

తొలిదశ ప్రిలిమ్స్‌లో పేపర్-1(జనరల్ స్టడీస్)లో.. హిస్టరీ, జాగ్రఫీ, పాలిటీ, ఎకానమీ, సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ, కరెంట్ అఫైర్స్ ఇంటర్నేషనల్ ఈవెంట్స్‌కు సంబంధించిన ప్రశ్నలు ఉంటాయి. రెండో పేపర్ సీశాట్‌లో.. రీడింగ్ కాంప్రహెన్షన్, న్యూమరికల్ ఎబిలిటీ, డెసిషన్ మేకింగ్ అంశాల నుంచి ప్రశ్నలు ఉంటాయి. విద్యార్థులు బేసిక్ ఇంగ్లిష్ గ్రామర్,పదోతరగతి స్థాయి మ్యాథమెటిక్స్, అర్థమెటిక్ అంశాలపైనా అవగాహన పెంచుకోవాలి.

సమకాలీనంపై పట్టు

సివిల్స్ ప్రిలిమ్స్‌కు సన్నద్ధమయ్యే అభ్యర్థులు కరెంట్ అఫైర్స్‌కు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది. కారణం.. గత మూడు, నాలుగేళ్లుగా కరెంట్ అఫైర్స్‌కు సంబంధించిన ప్రశ్నలు కొంత పెరుగుతున్నాయి. అదేవిధంగా కరెంట్ అఫైర్స్ అంశాలను కోర్ టాపిక్స్‌తో అన్వయం చేసుకుంటూ ప్రిపరేషన్ సాగించాలి.

విశ్లేషణాత్మక దృక్పథం

సివిల్స్‌కు సన్నద్ధమయ్యే అభ్యర్థులు పూర్తిగా విశ్లేషణాత్మక దృక్పథంతో ఆయా సబ్జెక్ట్‌లను అధ్యయనం చేయాలి. ఆబ్జెక్టివ్ విధానంలో ఉండే ప్రిలిమ్స్ పరీక్షకు కూడా ఈ దృక్పథాన్ని అనుసరించాలి. ఫలితంగా ఒక విషయంపై అన్ని కోణాల్లో అవగాహన లభిస్తుంది. ఇది మెయిన్స్ ప్రిపరేషన్‌ను సులభతరం చేస్తుంది.

సమ్మిళిత అధ్యయనం

ప్రిలిమ్స్ ప్రిపరేషన్‌లో భాగంగా అభ్యర్థులు ఒక సబ్జెక్ట్‌ను మరో సబ్జెక్ట్‌తో అనుసంధానం చేసుకుంటూ అధ్యయనం చేయాలి. ఉదాహరణకు పాలిటీనే పరిగణనలోకి తీసుకుంటే.. పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులు.. అవి ఆర్థికంగా, సామాజికంగా ప్రభావం చూపిన పరిస్థితులను ఒకే సమయంలో చదివే అవకాశం ఉంటుంది. అభ్యర్థులు ఈ దృక్పథాన్ని అలవర్చుకోవాలి. గత అయిదారేళ్లుగా ప్రిలిమ్స్‌లో అడుగుతున్న ప్రశ్నల తీరును గమనిస్తే.. ప్రభుత్వం తీసుకున్న శాసన నిర్ణయాలు.. ఆర్థికంగా వాటి ప్రభావం ఎలా ఉంటుంది అనే విధంగా ఉంటున్నాయి.

వీటికి ప్రాధాన్యం

ప్రిలిమ్స్‌లో అభ్యర్థులు ప్రిపరేషన్ సమయంలో సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ, ఎకాలజీ, జాగ్రఫీలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ఇటీవల కాలంలో చర్చనీయాంశంగా మారిన పర్యావరణ కాలుష్యం, అందుకు సంబంధించి అంతర్జాతీయ, జాతీయ స్థాయిలో చేపడుతున్న చర్యలు వంటి అంశాలపై ప్రశ్నలు అడుగుతున్నారు. సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీకి సంబంధించి ఇటీవల కాలంలో మన దేశం ప్రయోగించిన ఉపగ్రహాలు, వాటి లక్ష్యాలు వంటి వాటి గురించి తెలుసుకోవాలి.

పేపర్-2(సీశాట్-ఆప్టిట్యూడ్ టెస్ట్)కు.. ఇలా

అర్హత పేపర్‌గానే పేర్కొంటున్న పేపర్-2 ఆప్టిట్యూడ్ టెస్ట్‌పై అభ్యర్థులు ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలి. ఈ పేపర్‌లో కనీసం 33 శాతం మార్కులు సాధిస్తేనే పేపర్-1ను మూల్యాంకన చేస్తారు. దాని ఆధారంగా మెయిన్స్‌కు అభ్యర్థుల ఎంపిక జరుగుతుంది. పేపర్ 2 కోసం అభ్యర్థులు బేసిక్ ఇంగ్లిష్ గ్రామర్, రీడింగ్ కాంప్రహెన్షన్‌లపై పట్టు సాధించాలి. ఇంగ్లిష్ దిన పత్రికలను చదవడం అలవాటు చేసుకోవాలి. న్యూమరికల్ ఎబిలిటీకి సంబంధించి పదో తరగతి స్థాయిలో మ్యాథమెటిక్స్, ప్రధానంగా అర్థమెటిక్‌కు సంబంధించిన అంశాలపై పట్టు సాధించాలి.

మెయిన్స్‌తో కలిపి

ప్రిలిమ్స్ ప్రిపరేషన్ సమయంలోనే మెయిన్‌తో అనుసంధానం చేసుకుంటూ చదవాలి. ప్రస్తుతం సిలబస్‌ను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే.. మెయిన్‌లో ఆప్షనల్ సబ్జెక్ట్ పేపర్లు, ఎథిక్స్ పేపర్ మినహా మిగతా అన్ని పేపర్లు ప్రిలిమ్స్ జనరల్ స్టడీస్‌లో నిర్దేశించిన విభాగాలకు సంబంధించినవే. కాబట్టి ఆయా సబ్జెక్ట్‌లను డిస్క్రిప్టివ్ అప్రోచ్‌తో చదివితే మెయిన్‌కు కూడా ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది. అంతేకాకుండా ఒక టాపిక్‌ను నేపథ్యంతోపాటు సమకాలీన పరిణామాలతోనూ అనుసంధానం చేసుకుంటూ చదివితే.. ప్రిలిమ్స్‌లో అడుగుతున్న విభిన్న శైలి ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇచ్చే సంసిద్ధత లభిస్తుంది.

ఇలా చేస్తే మేలు

సిలబస్‌పై స్పష్టత

ప్రిలిమ్స్ అభ్యర్థులు ముందుగా సిలబస్‌పై స్పష్టత ఏర్పరచుకోవాలి. సిలబస్‌లో పేర్కొన్న అంశాలు, సదరు అంశాల్లో తమ వ్యక్తిగత సామర్థ్య స్థాయి తెలుసుకోవాలి. ఫలితంగా తాము ఎక్కువగా దృష్టి సారించాల్సిన అంశాలపై అవగాహన ఏర్పడుతుంది. దీనిద్వారా సదరు అంశాలకు ఏ స్థాయిలో సమయం కేటాయించాలి? ఏ పుస్తకాలు చదవాలి? అనే విషయాలపైనా స్పష్టత వస్తుంది.

ప్రామాణిక పుస్తకాలు

అభ్యర్థులు పుస్తకాల ఎంపికలో అప్రమత్తంగా ఉండాలి. సిలబస్‌కు అనుగుణంగా ప్రామాణిక పుస్తకాలను చదవాలి. ముఖ్యంగా ఒకట్రెండు పుస్తకాలకు పరిమితం అవడం మేలు. అదే విధంగా.. గత ప్రశ్న పత్రాలను పరిశీలించి.. ప్రశ్నల శైలిపైగా అవగాహన పెంచుకోవాలి.

టైమ్ మేనేజ్‌మెంట్

నిర్దిష్ట సమయ పాలన పాటిస్తూ ప్రిపరేషన్ సాగించాలి. ప్రతి రోజు కనీసం ఎనిమిది గంటలు ప్రిపరేషన్ సాగించే విధంగా సమయ ప్రణాళిక రూపొందించుకోవాలి.ప్రతిరోజు అన్ని సబ్జెక్ట్‌లను చదివే విధంగా వ్యవహరించాలి.ఒక సబ్జెక్ట్ పూర్తయ్యాక మరో సబ్జెక్ట్ చదువుదాం అనే ధోరణి సరికాదు.

రివిజన్‌కు ప్రాధాన్యం

అభ్యర్థులు సిలబస్ అంశాల అధ్యయనంతో పాటు వాటి రివిజన్‌కు కూడా ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ప్రిలిమ్స్ పరీక్ష తేదీకి నెల రోజుల ముందు నుంచి పూర్తిగా రివిజన్‌కే సమయం కేటాయించాలి. అదేవిధంగా మాక్ టెస్ట్‌లు, మోడల్ టెస్ట్‌లకు హాజరు కావడం కూడా మేలు చేస్తుంది.

పట్టు సాధించాల్సిన అంశాలు

- **చరిత్ర:** ఆధునిక చరిత్ర; జాతీయోద్యమం; ప్రాచీన, మధ్యయుగ చరిత్రకు సంబంధించి సాహిత్యం, కళలు, మత ఉద్యమాలు, రాజకీయ-సామాజిక- ఆర్థిక చరిత్ర అంశాలు.
- **పాలిటీ:** రాజ్యాంగం: రాజ్యాంగ పరిషత్, రాజ్యాంగ సవరణ ప్రక్రియ, పీఠిక, ముఖ్య రాజ్యాంగ సవరణలు, రాష్ట్రపతి, గవర్నర్, పార్లమెంట్, రాష్ట్ర శాసనసభలు, సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టు, ఎన్నికల కమిషన్, ఆర్థిక కమిషన్, పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్లు, అటార్నీ జనరల్, అడ్వకేట్ జనరల్,పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ; కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలు; ఇటీవల కాలంలో చర్చనీయాంశంగా మారిన అంశాలు.
- **ఎకానమీ:** ఆర్థికాభివృద్ధిలో సహజవనరులు-మూలధన వనరుల పాత్ర; ఆర్థిక వ్యవస్థలో వివిధ రంగాల ప్రగతి(వ్యవసాయ రంగం, పారిశ్రామిక రంగం, సేవారంగం); ఆర్థిక సంస్కరణల నేపథ్యంలో దేశంలో ఆర్థిక-సాంఘికాభివృద్ధి; పారిశ్రామిక తీర్మానాలు-వ్యవసాయ విధానం; నీతి ఆయోగ్; బ్యాంకింగ్ రంగం ప్రగతి-సంస్కరణలు; తాజా మానవాభివృద్ధి, ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదికలు; ఎకనామిక్ సర్వే, బడ్జెట్.
- **సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ:** పరీక్షకు ముందు ఏడాది కాలంలో ఇస్రో ప్రయోగించిన ఉపగ్రహాలు; ఇటీవల కాలంలో సంభవిస్తున్న వ్యాధులు-కారకాలు; ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ అందుకు సంబంధించి ప్రభుత్వ పరంగా తీసుకుంటున్న చర్యలు; రక్షణ రంగంలో కొత్త మిస్సైల్స్ ప్రయోగాలు; ముఖ్యమైన ఘట్టాలు, సంఘటనలు; ఏడాది కాలంలో జరిగిన జాతీయ, అంతర్జాతీయ పరిణామాలు.

ముఖ్య సమాచారం

- **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు చేసుకోవాలి
- **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు చివరి తేదీ:** ఫిబ్రవరి 21, 2023
- **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు సవరణ:** ఫిబ్రవరి 22-28, 2023
- **ప్రిలిమ్స్ పరీక్ష తేదీ:** మే 28, 2023
- **తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ప్రిలిమ్స్ పరీక్ష కేంద్రాలు:** హైదరాబాద్, వరంగల్, విజయవాడ, విశాఖపట్నం, తిరుపతి, అనంతపురం
- **వెబ్‌సైట్:** www.upsc.gov.in

స్టాక్ మార్కెట్లు

దేశీ సూచీలు

సెన్సెక్స్ ▽	124	60,683
నిఫ్టీ ▽	37	17,856

మరిన్ని బిజినెస్ వార్తల కోసం 'సాక్షి ప్లస్' చూడండి

విదేశీ సూచీలు (శుక్రవారం ముగింపు)

నాస్‌డాక్	11,718	▽	71
డోజోన్స్	33,869	△	169
ఎఫ్‌టీఎస్ఈ 100	7,882	△	29
డాక్స్	15,308	△	215
షాంఘై	3,261	▽	10
నికాయ్	27,671	△	87

•అమెరికా •బ్రిటన్ •జర్మనీ •చైనా •జపాన్

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఒకటి	80.67	84.35
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఒకటి	86.60	90.50
€	యూరో	ఒకటి	97.57	102.35
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఒకటి	50.00	76.00
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఒకటి	54.74	59.55
S$	సింగపూర్ డాలర్	ఒకటి	59.83	64.37
SAR	సౌదీ రియాల్	కాపిటల్	21.00	22.68
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	కాపిటల్	21.56	23.36
¥	చైనా యువాన్	కాపిటల్	10.99	13.07

ఇల్లు కొనాలా.. అద్దెకు ఉండాలా..?

రెండింటికీ పన్ను ప్రయోజనాలు
- అవసరాన్ని బట్టి నిర్ణయం
- వేర్వేరుగా పన్ను భారం
- రుణంపై ఇంటితో ఆస్తి సమకూరినట్లే
- కానీ అద్దెతో పోలిస్తే రుణ ఈఎంఐ అధికం

సొంతంగా ఇల్లు సమకూర్చుకోవాలా..? లేదంటే అద్దె ఇంట్లో ఉంటే ప్రయోనమా? ఈ విషయంలో చాలా మంది అయోమయాన్ని ఎదుర్కొంటూ ఉంటారు. నిజానికి గణాంకాల సహితంగా తెలుసుకుంటే కానీ, తీరే సందేహం కాదు ఇది. అప్పు తీసుకుని అయినా ఇల్లు సమకూర్చుకోవాలని, అదే లాభదాయకమని కొందరు బలంగా నమ్ముతుంటారు. భూమి ధర ఎప్పటికైనా పెరిగేదే కదా, దీనితో ఆస్తి విలువ ఇతోధికం అవుతుందని భావిస్తుంటారు. కానీ, గతంలో ఉన్నంతగా భూమి విలువ వృద్ధి ఇక ముందూ ఉంటుందని చెప్పలేం. అలాగే, సొంతిల్లు పనిచేస్తున్న ప్రదేశానికి సమీపంలో ఉంటుందని కూడా చెప్పలేం. ఇదే నిజమైతే కార్యాలయానికి వచ్చి వెళ్లేందుకు రోజూ అదనపు సమయం, ఇంధనం రూపేణా అధికంగా ఖర్చు చేయాల్సి వస్తుంది. అయినా కానీ, ఇల్లంటే నాలుగు గోడలు కాదు.. ఎన్నో జ్ఞాపకాలు, కలల నిలయం అని ఎక్కువ మంది చెబుతారు. కనుక సొంతింటి కలను రుణం రూపంలో నెరవేర్చుకుంటే లేదా అద్దె ఇంట్లో ఉంటే పన్ను కోణంలో ఉండే లాభ, నష్టాలను తెలుసుకుందాం.

సొంతింటి కల..

రుణంపై సొంత ఇంటిని సమకూర్చుకుంటే మంచి పన్ను ఆదా ప్రయోజనాలు 'ఆదాయపన్ను పాత విధానం'లో ఉన్నాయి. నెలవారీ చెల్లించే ఈఎంఐ మొత్తంలో అసలు, వడ్డీ రెండు భాగాలు. ఈఎంఐలో భాగంగా చెల్లించే రుణం అసలును సెక్షన్ 80సీ కింద క్లెయిమ్ చేయొచ్చు. అలాగే, ఇంటి కొనుగోలుకు చెల్లించిన స్టాంప్ డ్యూటీ చార్జీలు, రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజులను కూడా సంబంధిత ఆర్థిక సంవత్సరంలో సెక్షన్ 80సీ కింద చూపించి పన్ను మినహాయింపు ప్రయోజనాన్ని పొందొచ్చు. వడ్డీ విషయానికొస్తే.. కొనుగోలు చేసిన ఇంట్లోనే నివాసం ఉండే వారు ఇంటి రుణంపై చెల్లించే వడ్డీ భాగం ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో గరిష్ఠంగా రూ.2 లక్షల మొత్తంపై పన్ను చెల్లించక్కర్లేదు. అంటే ఆదాయంలో రూ.2 లక్షల మేర గృహ రుణానికి చెల్లిస్తున్న వడ్డీ కింద మినహాయింపు చూపించుకోవచ్చు. ఒకవేళ ఇంటిని అద్దెకు ఇచ్చినట్టయితే.. ఆ ఇంటి రుణానికి ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో చెల్లించే వడ్డీతో పాటు ఆ ఇంటికి చెల్లించే మున్సిపల్ ట్యాక్స్, అద్దె ఆదాయంలో 30 శాతాన్ని స్టాండర్డ్ డిడక్షన్ కింద క్లెయిమ్ చేసుకోవచ్చు. ఇక మొదటిసారి ఇంటిని కొనుగోలు చేసిన వారు అదనంగా రూ.1.5 లక్షల వడ్డీ చెల్లింపులను సెక్షన్ 80ఈఈఏ కింద పన్ను మినహాయింపు క్లెయిమ్ చేసుకోవచ్చు. కాకపోతే సదరు రుణం 2019 ఏప్రిల్ 1 నుంచి 2022 మార్చి 31 మధ్య కాలంలో మంజూరై ఉండాలి. ఇంటి స్టాంప్ డ్యూటీ విలువ రూ.45లక్షలు మించకూడదన్నది షరతు. ఇప్పటి వరకు చెప్పుకున్న ప్రయోజనాలు ఆదాయపన్ను కొత్త విధానంలో లేవు.

ఎవరికి ఎలా ప్రయోజనం..?

ఎక్స్ అనే వ్యక్తి స్థూల వార్షిక ఆదాయం రూ.20లక్షలు. నెలవారీగా అద్దె కింద రూ.30వేలు చెల్లిస్తున్నాడు. వై అనే వ్యక్తి వార్షిక ఆదాయం కూడా రూ.20 లక్షలే. కానీ, అతడు సొంత ఇంట్లో నివసిస్తున్నాడు. ఇంటి రుణంపై ఏటా రూ.3 లక్షలు వడ్డీ కింద, రూ.1.5 లక్షలు అసలు కింద చెల్లిస్తున్నాడు. ఇప్పుడు వీరికి నికర పన్ను భారం (ఆదాయపన్ను పాత విధానం కింద) ఎలా ఉంటుందని చూస్తే.. (పక్క బాక్స్‌లో)→

	ఎక్స్	వై
మూల వేతనం (రూ.లలో)	10,00,00	10,00,000
హెచ్ఆర్ఏ	5,00,000	5,00,000
స్పెషల్ అలవెన్స్	5,00,000	5,00,000
స్థూల వేతనం	20,00,000	20,00,000
హెచ్ఆర్ఏ మినహాయింపు	-2,60,000	...
స్టాండర్డ్ డిడక్షన్	-50,000	-50,000
నికర వేతనం	16,90,000	19,50,000
ఇంటిపై ఆదాయం	...	-2,00,00
స్థూల మొత్తం ఆదాయం	16,90,000	17,50,000
80సీ డిడక్షన్	1,50,000	1,50,000
నికర పన్ను ఆదాయం	15,40,000	16,00,000
మొత్తం పన్ను	2,85,480	3,04,200

సెటాఫ్, క్యారీఫార్వార్డ్

రుణంపై కొనుగోలు చేసిన ఇంటిలో సొంతంగా నివసించే వారు అద్దె రూపంలో ఎలాంటి ఆదాయం లేనట్టయితే.. ఇంటి రుణంపై చెల్లించే వడ్డీని నష్టంగా చట్టం పరిగణిస్తుంది. దీన్ని వేతనం, ఇతర రూపాల్లో వచ్చే ఆదాయం కింద సర్దుబాటు చేసుకోవచ్చు. గరిష్ఠంగా రూ.2లక్షల మొత్తంపై పన్ను మినహాయింపు క్లెయిమ్ చేసుకోవచ్చు. వడ్డీ మొత్తం ఇంతకంటే ఎక్కువ ఉంటే, ఆ నష్టాన్ని తదుపరి ఎనిమిది ఆర్థిక సంవత్సరాల్లో (క్యారీ ఫార్వార్డ్) ఇతర ఆదాయంతో సర్దుబాటు చేసుకునేందుకు అవకాశం ఉంది. ఒక వ్యక్తి రెండు కంటే ఎక్కువ ఇళ్లు కలిగి ఉంటే నోషనల్ రెంట్ అంశం తెరపైకి వస్తుంది. రెండు ఇళ్లనూ సొంతానికి వినియోగించుకుంటున్నారని అనుకుంటే, మిగిలిన ఇళ్లను అద్దెకు ఇచ్చినా ఇవ్వకపోయినా.. చట్టం కింద ఇచ్చినట్టుగానే పరిగణిస్తారు. మార్కెట్‌లో ఉన్న సగటు అద్దె ధరలపై పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

అనుకూలతలు: అద్దె ఇంటితో పోలిస్తే సొంతిల్లు తీసుకోవడం వల్ల ఆస్తి సమకూరుతుంది. ఇంటి రుణానికి చేసే అసలు, వడ్డీ చెల్లింపులపై పన్ను మినహాయింపు ప్రయోజనాలు పొందొచ్చు.

ప్రతికూలతలు: రుణంపై తీసుకున్నప్పటికీ, పన్ను చెల్లింపుదారుడు డౌన్ పేమెంట్ కింద తన వంతు వాటా కట్టాల్సి ఉంటుంది. ప్రాపర్టీ ట్యాక్స్‌లను ఏటా చెల్లించాలి. రిజిస్ట్రేషన్, స్టాంప్‌డ్యూటీ చార్జీలు అదనం. ఇంటికి మరమ్మతుల కోసం వెచ్చించాలి. విక్రయించాలంటే వెంటనే అమ్ముడుపోకపోవచ్చు. అంటే లిక్విడిటీ తక్కువ. ప్రాపర్టీ ధర పెరుగుతుందని, గణనీయంగా పెరుగుతుందని కచ్చితంగా చెప్పలేం. ఉద్యోగం లేదా ఆదాయం నిలిచిపోయినా రుణం, దానిపై వడ్డీ చెల్లించాల్సిందే. చిన్న ఇంటికి వెళ్లి అద్దె భారం తగ్గించుకునే అవకాశం ఉండదు.

అద్దె ఇంట్లో ఉండే వారికి

కంపెనీలు తమ ఉద్యోగులకు హౌస్ రెంట్ అలవెన్స్ (హెచ్ఆర్ఏ) ని వేతనంలో భాగంగా ఇస్తుంటాయి. ఈ భాగానికి పన్ను ప్రయోజనం ఉంటుంది. స్థూల పన్ను వేతనంలో గరిష్ఠంగా రూ.5,000 వరకు ఉంటుంది. కాకపోతే హెచ్ఆర్ఏకి పన్ను మినహాయింపు పొందాలంటే పనిచేస్తున్న కార్యాలయం ప్రాంతంలోనే సొంత ఇల్లు కలిగి ఉండకూడదనేది షరతు.

పన్ను ప్రయోజనాలు: అద్దె ఇంట్లో ఉండే వారు, వేతనంలో భాగంగా పొందిన హెచ్ఆర్ఏపై పన్ను మినహాయింపును క్లెయిమ్ చేసుకోవచ్చు. కాకపోతే, హెచ్ఆర్ఏపై పన్ను మినహాయింపునకు కొన్ని షరతులు ఉన్నాయి. మూల వేతనం, కరువు భత్యం మొత్తంలో 10 శాతం. లేదంటే ఢిల్లీ, ముంబై, కోల్‌కతా, చెన్నైలో నివసించే వారు వేతనంలో 50 శాతం, మిగిలిన పట్టణాల్లో నివసించే వారు 40 శాతాన్ని హెచ్ఆర్ఏ పన్ను మినహాయింపు కింద చూపించుకోవచ్చు. లేదా అసలు హెచ్ఆర్ఏ రూపంలో తీసుకున్న మొత్తం.. ఈ మూడింటిలో తక్కువ మొత్తంపైనే పన్ను మినహాయింపును క్లెయిమ్ చేసుకోవడానికి ఆదాయ పన్ను చట్టం అనుమతిస్తుంది.

అనుకూలతలు: రుణంతో ఇల్లు కొనుగోలు చేస్తే చెల్లించాల్సిన ఈఎంఐ కంటే, అద్దె ఇంటి కోసం చెల్లించే మొత్తం తక్కువగా ఉంటుంది. అద్దె ఇల్లు అయితే పనిచేసే ప్రాంతానికి అతి సమీపంలో లేదా కావాల్సిన చోట ఉండొచ్చు. సొంతిల్లు అయితే అందుబాటు ధర కోసం, పట్టణానికి వెలుపలి ప్రాంతాల్లో కొనుగోలు చేయాల్సి (ఎక్కువ మంది విషయంలో) వస్తుంది. అద్దె ఇలు అయితే కోరుకున్నప్పుడు ఇల్లు మారిపోవడం సులభం. చెల్లించే అద్దెపై పన్ను మినహాయింపు తీసుకోవచ్చు.

ప్రతికూలతలు: అద్దె ఇంట్లో ఉంటే ఆస్తి సమకూరదు. ఏటా అద్దె పెరుగుతూ ఉంటుంది. నచ్చినట్టుగా ఇంటిని నిర్మించుకోలేరు. ఇంటి యజమానికి నచ్చకపోయినా ఖాళీ చేయాల్సి వస్తుంది.

మిరే అసెట్ నుంచి గోల్డ్ ఈటీఎఫ్

మిరే అసెట్ మ్యూచువల్ ఫండ్ గోల్డ్ ఈటీఎఫ్ పేరిట కొత్త ఎక్స్ఛేంజ్ ట్రేడెడ్ ఫండ్‌ను (ఈటీఎఫ్) ఆవిష్కరించింది. ఇది ఫిబ్రవరి 15 వరకూ పెట్టుబడులకు అందుబాటులో ఉంటుంది. అలాట్‌మెంట్ తర్వాత అయిదు రోజుల్లో ఈటీఎఫ్‌ను లిస్ట్ చేస్తారు. ఫిబ్రవరి 21 నుంచి ఈ ఈటీఎఫ్ యూనిట్ల క్రయవిక్రయాలు ప్రారంభమవుతాయి. కనీసం రూ. 5,000 నుంచి ఇన్వెస్ట్ చేయొచ్చు. ప్రతీ యూనిట్ విలువ 0.01 గ్రాము బంగారానికి సరిసమానంగా ఉంటుంది. ద్రవ్యోల్బణానికి హెడ్జింగ్ సాధనంగా బంగారాన్ని పరిగణిస్తారు. ప్రస్తుతం ద్రవ్యోల్బణం పెరుగుతుండటం, దాన్ని కట్టడి చేసేందుకు రిజర్వ్ బ్యాంక్ వడ్డీ రేట్లను పెంచుతుండటం వంటి అంశాలు బంగారానికి ఊతంగా ఉండగలవని అంచనాలు నెలకొన్నాయి. షేర్ల తరహాలోనే స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీల్లో అమ్మడం, కొనడానికి వీలుగా ఉండటం, భౌతిక బంగారంతో పోలిస్తే సురక్షితంగా డిజిటల్ ఫార్మాట్‌లో భద్రపర్చుకునే వెసులుబాటు ఉండటం తదితర ప్రయోజనాలు గోల్డ్ ఈటీఎఫ్‌లలతో ఉంటాయని సంస్థ హెడ్ (ఈటీఎఫ్ ప్రోడక్ట్) సిద్ధార్థ్ శ్రీవాస్తవ తెలిపారు.

యాక్సిస్ 2027 గిల్ట్ ఫండ్

యాక్సిస్ మ్యూచువల్ ఫండ్ తాజాగా యాక్సిస్ క్రిసిల్ ఐబీఎక్స్ 50:50 గిల్ట్ ప్లస్ ఎస్‌డీఎల్ సెప్టెంబర్ 2027 ఇండెక్స్ ఫండ్‌ను ప్రకటించింది. ఈ న్యూ ఫండ్ ఆఫర్ ఫిబ్రవరి 21తో ముగుస్తుంది. కనీసం రూ. 5,000 నుంచి ఇన్వెస్ట్ చేయొచ్చు. ప్రస్తుతం కీలక వడ్డీ రేట్లు గరిష్ఠ స్థాయికి చేరుకున్న నేపథ్యంలో రుణ సాధనాల్లో పెట్టుబడులు పెట్టడం ద్వారా మధ్య, దీర్ఘకాలంలో అధిక రాబడులను అందించేందుకు ఈ ఫండ్ ప్రయత్నిస్తుందని సంస్థ ఎండీ చంద్రేశ్ నిగమ్ తెలిపారు.

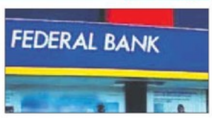
కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

13-2-2023	
విశాఖ	440-00
చిత్తూరు	448-00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	408-00
విజయవాడ	408-00
రిటైల్ ధర (డజను)	66.00
12-2-2023 ఫామ్ ధర...	
హైదరాబాద్	380-00
వరంగల్	382-00
రిటైల్ ధర	4.40

స్టాక్స్ వ్యూ

ఫెడరల్ బ్యాంక్ | యాక్సిస్ సెక్యూరిటీస్ | కొనొచ్చు

ప్రస్తుత ధర: రూ. 132 టార్గెట్: రూ. 170

ఎందుకంటే: ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం(2022-23) మూడో త్రైమాసికంలో ఫెడరల్ బ్యాంక్ ప్రోత్సాహకర ఫలితాలు సాధించింది. వార్షికంగా అడ్వాన్సులు(రుణాలు) 19 శాతం వృద్ధి చూపగా.. వీటిలో ఆటో 27 శాతం, సీవీ 65 శాతం, కార్పొరేట్ బుక్ 19 శాతం చొప్పున పుంజుకున్నాయి. నికర వడ్డీ ఆదాయం(ఎన్ఐఐ) 27 శాతం జంప్‌చేసింది. నికర వడ్డీ మార్జిన్లు 0.22% బలపడి 3.49 శాతాన్ని తాకాయి. కీలకమైన ఫీజు ఆదాయంలో సైతం 32 శాతం వృద్ధి నమోదైంది. దీంతో వడ్డీయేతర ఆదాయం 10% మెరుగుపడింది. ప్రొవిజన్లు మందగించగా.. క్రెడిట్ వ్యయాలు 0.47 శాతంగా నమోదయ్యాయి. దీంతో క్యూ3లో బ్యాంక్ లాభదాయకత ఊపందుకుంది. వెరసి నికర లాభం 54 శాతం దూసుకెళ్లింది. పటిష్ట రికవరీల కారణంగా రుణ నాణ్యత స్వల్పంగా మెరుగుపడింది. అయితే పునర్వ్యవస్థీకరించిన రుణాల నుంచి స్లిప్పేజీలు, రిటైల్ విభాగంలో స్వల్పంగా పెరిగాయి. రుణ వృద్ధిలో జోరు, అత్యధిక ఈల్డ్స్ అందించే ప్రొడక్టుల వాటా పెరగడం, క్రమంగా తగ్గుతున్న నిర్వహణా వ్యయాలు, మందగిస్తున్న క్రెడిట్ వ్యయాల ప్రభావంతో ఆర్ఓఏ, ఆర్ఓఈ పెంచుకునే బాటలో సాగుతోంది.

అపోలో హాస్పిటల్స్ | మోతీలాల్ ఓస్వాల్ | కొనొచ్చు

ప్రస్తుత ధర: రూ. 4,408 టార్గెట్: రూ. 5,600

ఎందుకంటే: గత ఐదేళ్లుగా ఆరోగ్య పరిరక్షణ దిగ్గజం అపోలో హాస్పిటల్స్ అత్యుత్తమ పనితీరు చూపుతోంది. వార్షికంగా సగటున నిర్వహణా లాభం(ఇబిటా) 24 శాతం చొప్పున పుంజుకోగా.. నికర రుణ భారాన్ని సగానికి తగ్గించుకుంది. మరోపక్క తక్కువ పన్ను రేటు కారణంగా లబ్ధి పొందుతోంది. రానున్న మూడేళ్ల(2023-25) కాలంలో హెల్త్‌కేర్ సర్వీసుల విభాగం ఔట్‌లుక్ అత్యంత ఆశావహంగా కనిపిస్తోంది. భారీ వృద్ధిని సాధించే అవకాశముంది. వార్షికంగా నిర్వహణ లాభం 17 శాతం మెరుగుపడే వీలుంది. ఇందుకు స్థూల ఆర్థిక అంశాలు, సంస్థ పటిష్ట నిర్వహణ ఇందుకు దోహదం చేయనున్నాయి. బీమా ఆధారిత పేషంట్లు, విదేశీ కస్టమర్ల మిక్స్ ద్వారా ఆదాయం పుంజుకునే అవకాశముంది. హెల్త్‌కేర్ విభాగం ఆదాయంలో బీమా ఆధారిత రోగుల విభాగం నుంచి 45 శాతం సమకూరుతోంది. అంతర్జాతీయ పేషంట్ల సర్వీసుల నుంచి 6 శాతం లభిస్తోంది. ఇది పడక (బెడ్) నిర్వహణ సగటు ఆదాయాన్ని(ఏఆర్‌పీఓబీ) మెరుగుపరిచే వీలుంది. ఈ ఏడాది(2022-23) తొలి అర్ధభాగంలో ఆక్యుపెన్సీ 64 శాతానికి చేరింది. రానున్న ఐదేళ్లలో 2,000 పడకల సామర్థ్యాన్ని పెంచుకునేందుకు సంస్థ భారీ పెట్టుబడులు వెచ్చించనుందని కంపెనీ వర్గాలు పేర్కొంటున్నాయి.

గమనిక: ఈ కాలమ్‌లో షేర్లపై ఇచ్చిన సలహాలు, సూచనలు, వివిధ బ్రోకరేజీ సంస్థలు వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాలు మాత్రమే

రిలయన్స్ 'హెల్త్ ఇన్ఫినిటీ' ప్లాన్‌లో డిస్కౌంట్

హైదరాబాద్: ఆర్థిక సామర్థ్యం దిశగా కస్టమర్లను ప్రోత్సహించేందుకు రిలయన్స్ జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ పరిశ్రమలోనే ఓ కొత్త ప్రయత్నానికి నాందీ పలికింది. మంచి క్రెడిట్ స్కోర్ ఉన్న వారికి రిలయన్స్ హెల్త్ ఇన్ఫినిటీ ప్లాన్ ప్రీమియంలో 7.5 శాతం తగ్గింపునిస్తోంది. బాడీ మాస్ ఇండెక్స్ ఆరోగ్యకర స్థాయిలో ఉండే వారికి కూడా ప్రీమియంలో డిస్కౌంట్ ఇస్తోంది. తద్వారా మంచి ఆరోగ్య అలవాట్ల దిశగా పాలసీదారులను ప్రోత్సహించనుంది. ముందస్తు వ్యాధి నిరోధక టీకాలను తీసుకునే కస్టమర్లకు కూడా ప్రీమియంలో 2.5 శాతం డిస్కౌంట్ ఇస్తోంది. న్యూమోకొక్కల్, హ్యూమన్ పాపిలోమా వైరస్ తీసుకున్న వారు సైతం ప్రీమియంలో తగ్గింపు పొందొచ్చు.

మంచి ఫండ్‌ను గుర్తించడం ఎలా?

Q & A

ధీరేంద్ర కుమార్
సీఈవో, వ్యాల్యూ రీసెర్చ్

ఫ్లెక్సీక్యాప్, లార్జ్ అండ్ మిడ్‌క్యాప్, స్మాల్‌క్యాప్ ఫండ్స్‌లో ఒకేసారి, ఒకటికి మించిన ఫండ్ విభాగాల్లో ఇన్వెస్ట్ చేయవచ్చా? – వెంకట రమణ

మీరు సంక్లిష్టతను ఇష్టపడే వారు అయితే అప్పుడు ఒకటికి మించిన విభాగాల్లో ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు. కాకపోతే నిర్ణీత కాలానికి ఒకసారి పోర్ట్‌ఫోలియోని రీబ్యాలన్స్ (సమీక్ష/మార్పులు, చేర్పులు) చేసుకోవడం మర్చిపోవద్దు. ఇలా ఎన్నో విభాగాల మధ్య వర్గీకరించినప్పుడు అది గజిబిజీగా, పన్ను పరంగా అనుకూలం కాకపోవచ్చు. దీనికి ప్రత్యామ్నాయంగా ఫ్లెక్సీక్యాప్ ఫండ్స్‌లో ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు. ఎందుకంటే ఈ పథకాలు వివిధ మార్కెట్ విలువ కలిగిన కంపెనీల్లో (స్మాల్‌క్యాప్, మిడ్‌క్యాప్, లార్జ్‌క్యాప్) ఇన్వెస్ట్ చేస్తుంటాయి. కాకపోతే ఆయా విభాగాలకు కేటాయించే మొత్తం వేర్వేరుగా ఉండొచ్చు. సాధారణంగా ఫ్లెక్సీక్యాప్ పథకాలు తమ నిర్వహణలోని పెట్టుబడుల్లో 70–75 శాతాన్ని లార్జ్‌క్యాప్ పథకాల్లో ఇన్వెస్ట్ చేస్తుంటాయి. మిగిలిన పెట్టుబడులను మిడ్‌క్యాప్, స్మాల్‌క్యాప్ పథకాలకు కేటాయిస్తుంటాయి. కనుక మీరు రెండు నుంచి మూడు ఫ్లెక్సీక్యాప్ పథకాల్లో ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు. ఫ్లెక్సీక్యాప్ పథకాలు ఎక్కువ మొత్తాన్ని లార్జ్‌క్యాప్ కంపెనీల్లో ఇన్వెస్ట్ చేస్తాయి. కనుక మీరు విడిగా లార్జ్‌క్యాప్ ఫండ్స్‌ను ఎంపిక చేసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. పెట్టుబడుల విషయంలో మరింత దూకుడుగా, రిస్క్ తీసుకునే వారు, ఫ్లెక్సీక్యాప్‌నకు అదనంగా 10–15 శాతం పెట్టుబడులను మిడ్, స్మాల్‌క్యాప్‌నకు కేటాయించుకోవడం ద్వారా ఎక్కువ రాబడులు సొంతం చేసుకోవచ్చు.

మంచి మ్యూచువల్ ఫండ్‌ను గుర్తించడం ఎలా? అలాగే, ఏడాది కోసం ఒక మంచి పథకాన్ని సూచించగలరు. ఏడాదికి 12 శాతం కాంపౌండెడ్ రాబడి నా లక్ష్యం. – ఇమ్రత్ సూతర్

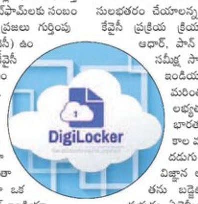
చాలా విస్తృత శ్రేణిలో వేలాది పథకాలు ఉన్నప్పుడు సరైన పథకం ఎంపిక అన్నది కష్టమైన పనే. అయితే మంచి పథకం ఎంపికకు రాబడులు ఒక్కటే ప్రామాణికంగా తీసుకోకూడదు. పెట్టుబడి పెట్టడానికి ముందు మీ లక్ష్యాలను గుర్తించాలి. మీ పెట్టుబడుల లక్ష్యం ఆధారంగానే ఎలాంటి పథకం ఎంపిక చేసుకోవాలన్నది ఆధారపడి ఉంటుంది. దీర్ఘకాలంలో సంపద సృష్టించుకోవాలన్నది మీ లక్ష్యం అయితే అందుకు ఈక్విటీ పథకాలపై దృష్టి పెట్టాలి. అలా కాకుండా క్రమం తప్పకుండా ఆదాయం కోరుకుంటుంటే స్థిరాదాయ పథకాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది. ఇక రిస్క్ ఎంత తీసుకోగలరు? అన్నది కూడా ముఖ్యమైన అంశం అవుతుంది. మీ పెట్టుబడులు విలువ పడిపోతూ, పెరుగుతూ ఉన్నా ఫర్వాలేదని అనుకుంటే అప్పుడు ఈక్విటీలు అనుకూలం. లేదా రిస్క్ లేని రాబడులు కోరుకుంటే డెట్ విభాగం అనుకూలం. అధిక రాబడులు ఇచ్చే సాధనాలు ఏవైనా అందులో అధిక రిస్క్ ఉంటుందని మర్చిపోవద్దు. రిస్క్, రాబడుల మధ్య సమతుల్యం అవసరం. పెట్టుబడులను ఎంత కాలం కొనసాగించాలని అనుకుంటున్నారు? లిక్విడిటీ సమస్యలు సమీప భవిష్యత్తులో ఉన్నాయా? తదితర అంశాలను చూడాలి. మ్యూచువల్ ఫండ్స్ అన్నవి మార్కెట్ రిస్క్‌పై ఆధారపడి నడుస్తుంటాయి. అందుకని కనీసం ఐదేళ్లకు తక్కువ కాకుండా ఈక్విటీ పెట్టుబడులు కొనసాగించుకోవాలి. ఈ అంశాలన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని, వీటికి సరితూగే పథకాన్ని ఎంపిక చేసుకోవాలి. ఇక ఏడాది కాలానికి 12 శాతం రాబడి కోరుకుంటే అది అసాధ్యమనే చెప్పుకోవాలి. ఎందుకంటే మార్కెట్లు కరెక్షన్‌లోకి వెళితే రాబడులు అటు ఉంచి, పెట్టుబడి విలువ తగ్గిపోతుంది. ఏడాది కోసం అయితే, ఎఫ్‌డీ తదితర సంప్రదాయ సాధనాలనే చూడాల్సి ఉంటుంది. వీటిల్లో మీరు కోరుకున్నంత రాబడి రాదు.

డిజీలాకర్‌తో ఫిన్‌టెక్ సేవలు విస్తృతం

అమర్‌దియో సింగ్
అడ్వైజరీ హెడ్, ఏంజెల్ వన్ లిమిటెడ్

భారత ఫిన్‌టెక్‌ను ఐదు విభాగాలుగా వేరు చూసి చూడొచ్చు. క్యూఆర్ కోడ్ తదితర చెల్లింపులు, బిల్లుల చెల్లింపులు, ఇతర అగ్రిగేటర్ సేవలు, బై నౌ, పే లేటర్ సహా రుణ సదుపాయం, రుణాలిచ్చే ప్లాట్‌ఫామ్‌లు, డిజిటల్ బ్యాంకింగ్ ప్లాట్‌ఫామ్‌లు, ఇన్సూరెన్స్ ప్లాట్‌ఫామ్‌లు, వెల్త్ మేనేజ్‌మెంట్ సంస్థలు. ఈ ప్లాట్‌ఫామ్‌లకు సంబంధించి సేవలు పొందాలంటే ప్రజలు గుర్తింపు పత్రాలను సమర్పించాల్సి (కేవైసీ) ఉంటుంది. గత కొన్నేళ్ల కాలంలో కేవైసీ ప్రక్రియను ఫిన్‌టెక్ సంస్థలు ఎంతో సులభతరం చేశాయి. ఫిన్‌టెక్ సంస్థలు డిజీలాకర్‌లో ఉన్న డాక్యుమెంట్లను పొందే అవకాశం కల్పిస్తామని 2023-24 బడ్జెట్‌లో భాగంగా కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించడం నిజంగా ఒక పెద్ద మార్పు వంటిదే. డిజిటల్ ఇండియా మిషన్‌కు అనుగుణంగా భారత ప్రభుత్వం దేశంలో ఫిన్‌టెక్ పరిశ్రమ వృద్ధికి ఎన్నో సదుపాయాలు కల్పించింది. ఆధార్, పీఎం జన్ ధన్ యోజన, వీడియో కేవైసీ, యూపీఐ వంటివి ఎన్నో చేపట్టింది. ఫలితంగా భారత ఫిన్‌టెక్ పరిశ్రమ 2025 నాటికి 1.3 ట్రిలియ్ డాలర్ల స్థాయికి చేరుకోనుంది.

డిజీలాకర్

ప్రస్తుతం డిజీలాకర్‌ను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు జారీ చేసిన డాక్యుమెంట్ల డిజిటల్ కాపీలు స్టోర్ చేసుకునేందుకు వినియోగిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం తాజా నిర్ణయం ఇతర డాక్యుమెంట్లను సైతం డిజీలాకర్‌లో స్టోర్ చేసుకునే దిశగా ప్రోత్సహిస్తుంది. వెబ్‌బ్రౌజర్, మొబైల్ యాప్ రూపంలో అందుబాటులో ఉన్న డిజీలాకర్‌ను డిజీయాత్ర యాప్‌పై ఐడెంటిటీ వెరిఫికేషన్‌కు అనుమతిస్తున్నారు. దీంతో దేశీ విమానాశ్రయాల్లో కాంటాక్ట్‌లెస్ చెకిన్‌కు వీలు లభిస్తోంది.

డైనమిక్ కేవైసీ

డిజీలాకర్ సాయంతో కేవైసీ ప్రక్రియను మరింత సులభతరం చేయాలన్న ప్రభుత్వం నిర్ణయంతో కేవైసీ ప్రక్రియ క్రియాశీలంగా మారుతుంది. ఆధార్, పాన్ డేటా ఆధారంగా రిస్క్ సమీక్ష సాధ్యపడుతుంది. డిజిటల్ ఇండియా కార్యక్రమం దేశంలో మరింత విస్తరిస్తుంది. రుణాల లభ్యతను పెంచుతుంది. భారత ఫిన్‌టెక్ పరిశ్రమ దీర్ఘకాల వృద్ధికి బడ్జెట్ ఎంతో ముందడుగు వేసింది సాంకేతిక, విజ్ఞాన ఆధారిత వృద్ధి ప్రాధాన్యతను బడ్జెట్ గుర్తించింది. వివిధ ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలు, నియంత్రణసంస్థలు కలిగి ఉండే పౌరుల డేటా విషయంలో ఏకీకృత పరిష్కారంపై దృష్టి సారించింది. నేషనల్ డిజిటల్ లైబ్రరీ సహా ఇతర చర్యలు ఫిన్‌టెక్ పరిశ్రమ వృద్ధికి ఎంతో లబ్ధి కలిగిస్తాయి. క్రెడిట్ కార్డులు యూపీఐతో లింక్ చేయడానికి ఆర్‌బీఐ తీసుకున్న నిర్ణయం కూడా ఆహ్వానించతగినది.

క్లుప్తంగా...

అప్పర్‌భద్రపై ఏపీ అప్పీల్‌కు వెళ్లవచ్చు

- కేంద్ర మంత్రి దేవుసిన్హా చౌహాన్

కర్నూలు(సెంట్రల్): కర్ణాటక ప్రభుత్వం నిర్మిస్తున్న అప్పర్ భద్ర వల్ల అన్యాయం జరుగుతుందని ఆంధ్రప్రదేశ్ భావిస్తే ట్రిబ్యునల్‌కు అప్పీల్ చేసుకోవాలని కేంద్ర టెలీ కమ్యూనికేషన్ శాఖ మంత్రి దేవుసిన్హా చౌహాన్ అన్నారు. సాగునీటి ప్రాజెక్టుల అంశం రాష్ట్రాల పరిధిలో ఉంటుందని, దానిపై కేంద్రానికి ఎలాంటి అధికారాలు ఉండబోవని, సమస్యలు ఉంటే రాష్ట్రాలే మాట్లాడుకుని పరిష్కరించుకోవాలని పేర్కొన్నారు. ఆయన ఆదివారం కర్నూలులో విలేకరులతో మాట్లాడుతూ 2023–24 కేంద్ర బడ్జెట్ దేశాన్ని ఆర్థికమాంద్యం నుంచి గట్టెక్కించగలదని చెప్పారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రమని, కేంద్ర బడ్జెట్‌లో ఏపీకి ఏకంగా రూ.42 వేలకోట్లు కేటాయించినట్లు తెలిపారు. ఏపీకి ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వలేదు గానీ... అంతకంటే ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించి ప్రధాని ఆదుకుంటున్నారని పేర్కొన్నారు. అనంతరం కేంద్ర బడ్జెట్‌పై మేధావులతో నిర్వహించిన సదస్సులో ఆయన ప్రసంగించారు. మాజీ ఎంపీ వెంకటేష్, బీజేపీ నేతలు డాక్టర్ పార్థసారథి, రామస్వామి పాల్గొన్నారు.

'విజ్ఞాన్'కు రూ.4.50 కోట్ల ప్రాజెక్టు

- మంజూరు చేసిన డీఎస్టీ

ప్రాజెక్ట్ మంజూరు పత్రాలను చూపుతున్న వీసీ నాగభూషణ్, చైర్మన్ రత్తయ్య, ప్రొఫెసర్లు

చేబ్రోలు (గుంటూరు): గుంటూరు జిల్లా చేబ్రోలు మండలం వడ్లమూడిలోని విజ్ఞాన్ యూనివర్సిటీకి ఢిల్లీలోని డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ (డీఎస్టీ) నుంచి ఇన్నోవేషన్ అండ్ ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌షిప్ డివిజన్ కేటగిరీలో రూ.4.50 కోట్ల విలువ గల ప్రాజెక్టు మంజూరైందని యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ పి.నాగభూషణ్ ఆదివారం తెలిపారు. ఐటీబీఐ నిధి ఇన్‌క్లూజివ్ టెక్నాలజీ బిజినెస్ ఇంక్యుబేటర్‌కు గాను రాబోయే మూడేళ్లకు గ్రాంట్ మంజూరైందన్నారు. గొప్ప ఆవిష్కరణలు, ఆలోచనలు కలిగిన యూనివర్సిటీ విద్యార్థులకు అవసరమైన పెట్టుబడులకు ఈ ప్రాజెక్టు దోహదం చేస్తుందన్నారు. దాదాపు 30 స్టార్టప్స్‌ను అభివృద్ధి పథంలో నడపడంతో పాటు చిన్న, మధ్యతరగతి సంస్థలకు ఊతమిస్తుందని వెల్లడించారు. ఈ ప్రాజెక్ట్ రూపకల్పనలో కృషి చేసిన బయోటెక్ విభాగం ప్రొఫెసర్ దిరిశాల విజయరామును, మెకానికల్ విభాగానికి చెందిన ప్రొఫెసర్ బి.నాగేశ్వరరావును విజ్ఞాన్ విద్యాసంస్థల చైర్మన్ లావు రత్తయ్య, వీసీ నాగభూషణ్ అభినందించారు.

వైద్యరంగం సాంకేతికంగా దూసుకెళ్తోంది

మాజీ ఉప రాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు

లబ్బీపేట (విజయవాడ తూర్పు): దేశవ్యాప్తంగా వైద్య రంగం సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో ముందుకు దూసుకెళ్తోందని మాజీ ఉప రాష్ట్రపతి ఎం.వెంకయ్యనాయుడు అన్నారు. స్థానిక లబ్బీపేటలోని ప్రశాంత్ హాస్పిటల్స్‌లో రోబోట్‌ను ఆదివారం ఆయన ప్రారంభించారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ.. సర్జరీలు చేసే రోబోలు విజయవాడలోనూ అందుబాటులోకి రావడం అభినందనీయమన్నారు. సర్జికల్ రోబో పరిజ్ఞానాన్ని విజయవాడలో ప్రారంభించిన ప్రశాంత్ హాస్పిటల్ అధినేత డాక్టర్ కె.ప్రశాంత్‌కుమార్‌ను అభినందించారు. డాక్టర్ ధీరజ్, డాక్టర్ ప్రియతమ్, డాక్టర్ హరిత, డాక్టర్ శ్వేత పాల్గొన్నారు.

తిరుపతిలో సీఎం కప్ ఫైనల్స్

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

ప్రాతినిధ్యం వహించనున్నారు. టోర్నీలో 963 పతకాలు, 48 ట్రోఫీలను బహూకరించనున్నారు.

పోటీపడనున్న క్రీడాకారులు, బహూకరించనున్న మెడల్స్ వివరాలు

విభాగం	క్రీడాకారులు	మెడల్స్
అథ్లెటిక్స్	416	96
హ్యాండ్‌బాల్	416	96
టేబుల్ టెన్నిస్	130	20
ఫుట్‌బాల్	468	108
టెన్నిస్	130	20
బ్యాడ్మింటన్	130	20
హాకీ	468	108
బాస్కెట్‌బాల్	312	72
బాల్‌బ్యాడ్మింటన్	260	60
బాక్సింగ్	325	75
వెయిట్ లిఫ్టింగ్	260	72
వాలీబాల్	312	72
ఖోఖో	312	72
కబడ్డీ	312	72

ఇల్లే నయా జిమ్

పెరుగుతున్న 'హోమ్ జిమ్' ట్రెండ్

బయటకు వెళ్లే తీరికలేక ఇంట్లోనే వ్యాయామం

గణనీయంగా పెరుగుతున్న వ్యాయామ పరికరాల కొనుగోళ్లు

స్మార్ట్ గాడ్జెట్లు, ఫిట్‌నెస్ యాప్‌ల వినియోగంపై ఆసక్తి

శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యంపై ప్రజల్లో అవగాహన పెరుగుతోంది. జీవన నాణ్యతను మెరుగుపర్చుకోవడానికి 'ఫిట్‌నెస్' మంత్రం జపిస్తున్నారు. ప్రాణాంతక వ్యాధుల ముప్పును తప్పించుకునేందుకు అత్యధికులు వ్యాయామాన్ని దినచర్యలో భాగంగా చేసుకుంటున్నారు. ఇందులో భాగంగా దేశంలోని పట్టణాలు, నగరాలతోపాటు సెమీ అర్బన్, సబ్ అర్బన్ ప్రాంతాల్లోనూ 'హోమ్ జిమ్' ట్రెండ్ పెరుగుతోంది.

- సాక్షి, అమరావతి

గుండె ఆరోగ్యంపై దృష్టి

గుండె, ఊపిరితిత్తుల పనితీరును మెరుగుపరచడం, కండరాల బలాన్ని పెంచడంలో సహాయపడటం వలన కార్డియోవాస్కులర్ వ్యాయామ పరికరాలను ప్రజలు ఎక్కువగా వినియోగిస్తున్నారు. ఇవే మార్కెట్ వాటాలో ఎక్కువ భాగాన్ని కలిగి ఉన్నాయి. ఇందులో ట్రెడ్‌మిల్స్, స్టేషనరీ బైక్‌లు, రోయింగ్ యంత్రాలు, ఎలిప్టికల్స్ ఉన్నాయి.

భారత్ టాప్..

తాజా గణాంకాల ప్రకారం భారత్‌లో గత ఏడాది గృహ ఫిట్‌నెస్ పరికరాల పరిశ్రమ మార్కెట్ విలువ 13,741.23 మిలియన్ డాలర్లుగా నమోదైంది. రానున్న రోజుల్లో మరింత పెరిగే అవకాశం ఉందని నిపుణులు భావిస్తున్నారు. ఇది ఆసియన్–పసిఫిక్ దేశాల్లోనే అత్యధిక మార్కెట్ విలువగా నమోదైంది. మరోవైపు ప్రపంచ దేశాలతో పోలిస్తే ఆసియా పసిఫిక్ ప్రాంతంలోని ప్రజలు అత్యధికంగా ఫిట్‌నెస్‌కు ప్రాధాన్యం ఇస్తుండటం విశేషం. దేశంలో భౌగోళికంగా చూస్తే పశ్చిమ, మధ్య భారతం అతిపెద్ద మార్కెట్‌గా ఉంది. ఇక్కడ పట్టణీకరణ, పెరుగుతున్న తలసరి ఆదాయం దీనికి కారణంగా తెలుస్తోంది. తూర్పు, దక్షిణ భారత దేశంలోనూ ఫిట్‌నెస్ మార్కెట్ క్రమంగా వృద్ధి చెందుతున్నప్పటికీ ఇక్కడ ఎక్కువ శాతం ప్రజలు బహిరంగ ప్రదేశాల్లో వాకింగ్, జాగింగ్, రన్నింగ్ చేయడానికి ఇష్టపడుతున్నారు.

ఆన్‌లైన్ ఆర్డర్ల వృద్ధి

దేశంలో ఇటీవల గృహ వ్యాయామ పరికరాల కొనుగోలులో 45 శాతం ఆన్‌లైన్ ఆర్డర్లు పెరిగాయి. ముఖ్యంగా ట్రెడ్‌మిల్స్, ఎక్సర్‌సైజ్ బైక్‌లు, డంబెల్ సెట్‌లు, బెంచ్‌లు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. సుమారు రూ.1,300–రూ.2,000 ధరలో వివిధ రకాల బరువులు, రాడ్‌లు, వెయిట్ బార్‌లు, జిమ్ ఉపకరణాలు లభిస్తున్నాయి. మరోవైపు యోగా మ్యాట్‌లు, రెసిస్టెన్స్ బ్యాండ్‌లు, ఫోమ్ రోలర్‌లు, టమ్మీ ట్రిమ్మర్లు వంటి సులభమైన వ్యాయామ పరికరాల విక్రయం విరివిగా ఉంటోంది. ఆన్‌లైన్ మార్కెట్ వ్యాపారం గత సంవత్సరం దాదాపు ఏడు రెట్లు పెరిగింది. చాలా కంపెనీలు వినియోగదారులను ఆకర్షించేందుకు ఒకే పరికరంపై 3కు పైగా వివిధ రకాల వ్యాయామాలు చేసుకునేలా డిజైన్లు చేస్తున్నాయి.

'స్మార్ట్'గా వాడుతున్నారు

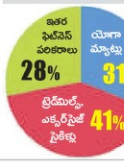
ఫిట్‌నెస్ యాప్‌ల డౌన్‌లోడ్‌లు భారత్‌తోపాటు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా భారీగా పెరిగాయి. 2023లో స్మార్ట్‌వాచ్‌లు, ఫిట్‌నెస్ బ్యాండ్‌ల వంటి వేరియబుల్ టెక్నాలజీలు సరికొత్త ఫిట్‌నెస్ ట్రెండ్‌ను సృష్టించనున్నాయి. దీంతోపాటు ఆన్‌లైన్ ట్రైనింగ్ సెషన్/వర్చువల్ ఫిట్‌నెస్ సెషన్లు పెరగనున్నాయి. ఇంతకు ముందు ఆన్‌లైన్ శిక్షణ గురించి పెద్దగా అవగాహన లేనివారు కూడా ఇప్పుడు ఆన్‌లైన్ శిక్షణకు ప్రాధాన్యత ఇస్తారు. ఇందులో మహిళలు ఎక్కువగా ఉండటం విశేషం.

రోజువారీ ప్రజల ఫిట్‌నెస్ యాప్ వినియోగం ఇలా..

దేశం	శాతం
భారత్	84
అరబ్	28
యూరప్	11
ఆసియా–పసిఫిక్	24
ఇతర దేశాలు	24
అమెరికా	8

భారత్‌లో పరికరాల కొనుగోళ్లు

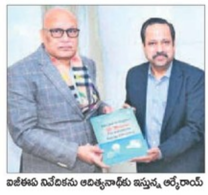
ఆసక్తి పెరిగింది

కోవిడ్ తర్వాత హోమ్ జిమ్‌లు పెరిగాయి. తక్కువ ధరల్లో వ్యాయామ పరికరాలు వస్తుండటం, ఆన్‌లైన్‌లో అందుబాటులో ఉండటంతో చాలామంది స్వయంగా వ్యాయామాలు చేయడం నేర్చుకుంటున్నారు. కొంతమంది మా లాంటి ట్రైనర్స్‌ను పెట్టుకుంటున్నారు. హోమ్ జిమ్ ఇంటిల్లిపాదికి ఎంతగానో ఉపయోగపడుతోంది.

– సందీప్, ఫిట్‌నెస్ ట్రైనర్, విజయవాడ

ఏపీ భవన్‌లో విద్యుత్ పొదుపు ప్రాజెక్ట్

- ఏటా 1.96 లక్షల యూనిట్ల విద్యుత్ ఆదా.. 139 టన్నుల కర్బన ఉద్గారాలు తగ్గే అవకాశం
- మార్చి చివరికి ప్రాజెక్టు పూర్తికి ఏపీఎస్ఈసీఎం కృషి
- ఇంధన పొదుపు దిశగా దేశంలోనే తొలిసారిగా ఏపీ మరో ముందడుగు

ఐజీఈఏ నివేదికను ఆదిత్యనాథ్‌కు ఇస్తున్న ఆర్కేరాయ్

సాక్షి, అమరావతి: ఇంధన పొదుపు, సామర్థ్య కార్యక్రమాలను అమలు చేయడంలో దేశంలోనే ఆదర్శ రాష్ట్రంగా నిలుస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ మరో ముందడుగు వేస్తోంది. 2030 నాటికి ఒక బిలియన్ టన్నుల కర్బన ఉద్గారాలను తగ్గించాలన్న లక్ష్యానికి అనుగుణంగా కేంద్ర విద్యుత్‌శాఖ నేతృత్వంలోని బ్యూరో ఆఫ్ ఎనర్జీ ఎఫిషియెన్సీ (బీఈఈ) న్యూఢిల్లీలో ఉన్న వివిధ రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన ప్రభుత్వ భవనాల్లో ఇంధన సామర్థ్య చర్యలపై దృష్టి సారించింది. మొదటిదశలో ఏపీ భవన్ నుంచి ఇంధన సామర్థ్య పైలట్ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించాలని నిర్ణయించింది. ఇందులో భాగంగా ఏపీ భవన్‌లో పవర్ కాంట్రాక్ట్ డిమాండ్ తగ్గింపు, ఎల్ఈడీ స్టేజ్ లైటింగ్, స్టార్ రేటెడ్ ఎయిర్ కండిషనర్లు, వంటగదిలో ఇండక్షన్ వంట ఉపకరణాల వినియోగం, మోషన్ సెన్సార్‌ను ఇన్‌స్టాల్ చేయడం, బ్రష్‌లెస్ డైరెక్ట్ కరెంట్ (బీఎల్డీసీ)తో సంప్రదాయ సీలింగ్ ఫ్యాన్లను భర్తీచేయడం, హీట్ పంపుల ఏర్పాటు వంటి మార్పులు చేయనున్నారు. బీఈఈ ద్వారా ఎంప్యానల్ చేయబడిన థర్డ్ పార్టీ ఎనర్జీ ఆడిటింగ్ సంస్థ నిర్వహించిన ఈ ఎనర్జీ ఆడిట్ ప్రకారం, ఇది సంవత్సరానికి సుమారు 1.96 లక్షల యూనిట్ల విద్యుత్ ఆదా చేస్తుందని అంచనా వేస్తున్నారు. దీనిద్వారా సుమారు 139 టన్నుల కర్బన ఉద్గారాల తగ్గింపుతోపాటు రూ.39 లక్షల విలువైన ఇంధనాన్ని ఆదా చేయవచ్చు. ఈ లెక్కన ఇంధన సామర్థ్య చర్యల కోసం ప్రతిపాదించిన రూ.35 లక్షల పెట్టుబడి కేవలం ఏడాదిలోనే వచ్చేస్తుంది. వచ్చేనెల (మార్చి) చివరి నాటికి ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తిచేయడానికి ఏపీ స్టేట్ ఎనర్జీ కన్జర్వేషన్ మిషన్ (ఏపీఎస్ఈసీఎం) కృషిచేస్తోంది. ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తయితే దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో ఇంధన సామర్థ్య చర్యలను అమలు చేసి, కర్బన ఉద్గారాలను తగ్గించే జాతీయ లక్ష్యానికి దోహదపడే తొలి రాష్ట్ర భవన్‌గా ఏపీ భవన్ అవతరించనుంది.

బీఈఈ ఆర్థిక సాయం

న్యూఢిల్లీలోని ఏపీ భవన్‌లో ఇంధన సామర్థ్య చర్యలపై బీఈఈ డైరెక్టర్ జనరల్ అభయ్ భాక్రే తరఫున బీఈఈ కార్యదర్శి ఆర్.కె.రాయ్ ఆదివారం ఏపీ భవన్ ప్రిన్సిపల్ రెసిడెంట్ కమిషనర్, ఏపీ మాజీ చీఫ్ సెక్రటరీ ఆదిత్యనాథ్ దాస్‌తో సమావేశమయ్యారు. ఏపీ భవన్‌పై భారం లేకుండా బీఈఈ నుంచి ఏపీఎస్ఈసీఎంకు ఆర్థిక సహకారం అందేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నామని ఆర్.కె.రాయ్ ఈ సమావేశంలో చెప్పారు. బీఈఈ ఆర్థిక సహాయంతో ఏపీ భవన్‌లో ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ గ్రేడ్ ఎనర్జీ ఆడిట్ (ఐజీఈఏ) నిర్వహించినట్లు ఏపీఎస్ఈసీఎం సీఈవో చంద్రశేఖరరెడ్డి తెలిపారు. ఈ సమావేశంలో బీఈఈ జాయింట్ డైరెక్టర్ అభిషేక్ శర్మ, ఏపీ భవన్ అడిషనల్ కమిషనర్ ఎస్.వి.రమణారెడ్డి పాల్గొన్నారు.

'అగ్గి'ని బుగ్గి చేద్దాం!

- రాష్ట్రంలో అగ్నిమాపక శాఖ బలోపేతానికి కార్యాచరణ
- 3 దశల్లో 60 కేంద్రాల ఏర్పాటుకు ప్రణాళిక.. మొదటి రెండు దశల్లో 47 కేంద్రాలకు ఆమోదం

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో అగ్నిమాపక శాఖను బలోపేతం చేసే దిశగా ప్రభుత్వం కార్యాచరణకు ఉపక్రమించింది. స్టాండింగ్ ఫైర్ అడ్వయిజరీ కౌన్సిల్(ఎస్ఎఫ్ఏసీ) ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా అగ్నిమాపక వ్యవస్థను తీర్చిదిద్దాలని నిర్ణయించింది. ఎస్ఎఫ్ఏసీ ప్రమాణాల ప్రకారం రెండు లక్షల జనాభాకొకటి చొప్పున రాష్ట్రంలో 250 అగ్నిమాపక కేంద్రాలుండాలి. కానీప్రస్తుతం 190 కేంద్రాలే ఉన్నాయి. నిర్దేశిత ప్రమాణాలు సాధించేందుకు కొత్తగా 60 అగ్నిమాపక కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాల్సి ఉంది. వాటిని మూడు దశల్లో ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. మొదటి రెండుదశల కింద 47 కేంద్రాల నిర్మాణానికి ప్రణాళికను ఖరారు చేసింది. దాంతో పాటు దీర్ఘకాలంగా పెండింగ్‌లో ఉన్న కీలక ప్రతిపాదనలకు సూత్రప్రాయంగా ఆమోదించింది.

నియోజకవర్గానికొకటి చొప్పున..

ఇప్పటికే కొత్తగా ఆరు అగ్నిమాపక కేంద్రాల ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టింది. వేంపల్లిలో అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు. ఇక పి.గన్నవరం, కోరుకొండ, సదూం, వెదురుకుప్పం, ముద్దనూరు, వేంపల్లిలో అగ్నిమాపక కేంద్రాల నిర్మాణాల ప్రక్రియ చురుగ్గా సాగుతోంది. నెల్లిమర్ల, విశాఖ తూర్పు, విశాఖ పశ్చిమ, అరకు, రాజమహేంద్రవరం రూరల్, గోపాలపురం, ఆచంట, పోలవరం, ప్రత్తిపాడు, తాడికొండ, వేమూరు, పర్చూరు, సంతనూతలపాడు, నెల్లూరురూరల్, కొవ్వూరు, నందికొట్కూరు, పాణ్యం, మంత్రాలయం, సింగనమల, రాప్తాడు ఈ 20 నియోజకవర్గాల పరిధిలో ఒక్కో అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని సూత్రప్రాయంగా నిర్ణయించారు. ఇక పరిధి, వాణిజ్య కార్యకలాపాల విస్తృతి దృష్ట్యా రాష్ట్రంలో కొత్తగా మరో 27 అగ్నిమాపక కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించారు. ఈ మేరకు విపత్తుల స్పందన శాఖ ప్రణాళికను రూపొందించింది. ఒక్కో అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని రూ.1.90 కోట్లతో ఏర్పాటు చేయనున్నారు. ఆ మేరకు 47 కేంద్రాలను రూ.89.3 కోట్లతో ఏర్పాటు చేస్తారు. ఇక ఒక్కో కేంద్రానికి ఏటా నిర్వహణ వ్యయం రూ.1.10 కోట్లు అవుతుందని అంచనా.

ఆధునిక మౌలిక వసతులు

అగ్ని ప్రమాదాల నివారణకు విపత్తుల స్పందన శాఖకు ఆధునిక మౌలిక వసతుల కల్పనకు ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టింది. రూ.10 కోట్లు వెచ్చించి జపాన్ నుంచి రూ.55 మీటర్ల టర్న్ టేబుల్ ల్యాడర్‌ను కొనుగోలు చేసింది. రూ.20 కోట్లతో ఫిన్‌లాండ్ నుంచి 90 మీటర్ల హైడ్రాలిక్ ప్లాటఫాంను కొనుగోలు చేశారు. కొత్తగా అగ్నిమాపక వాహనాల కొనుగోలుకు రూ.6.96 కోట్లతో ప్రతిపాదనలను ఆమోదించింది. మరోవైపు రాష్ట్రంలో రెండు రీజియన్లుగా ఉన్న అగ్నిమాపక శాఖను నాలుగు రీజియన్లుగా ఇటీవల పునర్వ్యవస్థీకరించింది. వాటితో పాటు విపత్తుల స్పందన శాఖలో ఫైర్‌మెన్, డ్రైవర్ ఆపరేటర్ల పోస్టుల భర్తీకి త్వరలో నిర్ణయం తీసుకోనుంది. రాష్ట్ర విపత్తుల స్పందన దళాన్ని అగ్ని మాపక శాఖ పరిధిలోకి తెచ్చే అంశంపై కసరత్తు చేపట్టింది.

96 శాతం ఈ–క్రాప్ నమోదు

- 55% పూర్తయిన రైతుల ఈ–కేవైసీ
- ఇప్పటివరకు 45.30 లక్షల ఎకరాల్లో రబీ సాగు
- 20వ తేదీకల్లా ఈ–క్రాప్, ఈ–కేవైసీ పూర్తిచేసేలా చర్యలు
- 28 వరకు సోషల్ ఆడిట్ కింద ఆర్బీకేల్లో ప్రదర్శన
- అభ్యంతరాలు పరిష్కరించిన తర్వాత మార్చి 7న తుది జాబితా

సాక్షి, అమరావతి: రబీసాగు చివరి దశకు చేరుకుంటోంది. ఈసారి సాగుతో పాటు ఈ–క్రాప్ నమోదు, ఈ–కేవైసీ నమోదు ప్రక్రియ కూడా సమాంతరంగా కొనసాగుతున్నాయి. ఇప్పటికే సాగైన విస్తీర్ణంలో 96 శాతం ఈ–క్రాప్ నమోదు పూర్తికాగా, ఈ–కేవైసీ 55 శాతం పూర్తయింది. ఈ నెల 20వ తేదీలోగా 100 శాతం పంటల నమోదుతోపాటు ఈ–కేవైసీ పూర్తిచేయాలనే లక్ష్యంతో వ్యవసాయ శాఖ ముందుకెళ్తోంది. గతానుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని రబీసీజన్ నుంచి ఈ–క్రాప్ నమోదులో పలు సంస్కరణలు తీసుకొచ్చింది. నేషనల్ ఇన్ఫర్మేటిక్స్ సెంటర్ (ఎన్ఐసీ) సౌజన్యంతో రూపొందించిన యాప్ ద్వారా డిసెంబర్ 8వ తేదీన ఈ–క్రాప్ నమోదుకు శ్రీకారం చుట్టారు. రెవెన్యూ గ్రామాల వారీగా వెబ్‌ల్యాండ్ డేటాతోపాటు పంట సాగుహక్కుపత్రాల (సీసీఆర్సీ) డేటా ఆధారంగా ఈ–క్రాపింగ్ చేస్తున్నారు. దీంతోపాటు సమాంతరంగా రైతుల వేలిముద్రలు (ఈ–కేవైసీ) తీసుకుంటున్నారు.

అవకతవకలకు ఆస్కారం లేకుండా..

గతేడాది డిసెంబర్‌లో విరుచుకుపడిన మాండూస్ తుపాన్ వల్ల దెబ్బతిన్న పంటల స్థానే రెండోసారి విత్తుకున్న పంటల వివరాలను స్థానిక వ్యవసాయాధికారి ధ్రువీకరణతో నమోదు చేస్తున్నారు. ప్రైవేటు విత్తన కంపెనీల కోసం విత్తనోత్పత్తికి సాగుచేసే పంటల వివరాలను సర్వే నంబర్ల వారీగా నమోదు చేస్తున్నారు. ఆయా సర్వే నంబర్లలో సాగైన పంటను కొనుగోలు చేయడానికి వీల్లేకుండా ఈ మార్పుచేశారు. సీజన్‌లో ఒకసారి పంట నమోదైన తర్వాత సాగుకాలం ముగిసేవరకు రెండోసారి పంట నమోదు కాకుండా లాకింగ్ సిస్టమ్ తీసుకొచ్చారు. 'ఈ–ఫిష్' ద్వారా ఆక్వా సాగవుతున్నట్టుగా గుర్తించిన సర్వే నంబర్లను ఈసారి ఈ–క్రాప్‌లో బ్లాక్ చేశారు. గతంలో మాదిరిగా కాకుండా ఈసారి ఈ–క్రాప్, ఈ–కేవైసీ నమోదుతోపాటు మండల వ్యవసాయాధికారుల నుంచి కలెక్టర్ల వరకు ర్యాండమ్‌గా చెక్ చేస్తున్నారు. గతంలో ఈ–క్రాప్, ఈ–కేవైసీ ప్రక్రియలు పూర్తయిన తర్వాత ఈ తనిఖీలు చేసేవారు. మండల, డివిజన్, జిల్లాస్థాయిల్లో తనిఖీ కోసం ఎంపికచేసిన పంట వివరాలను సైతం కమిషనరేట్ నుంచే జిల్లాలకు పంపిస్తున్నారు. ఆ మేరకు ర్యాండమ్‌గా తనిఖీచేసి క్షేత్రస్థాయిలో గుర్తించిన లోటుపాట్లను సరిదిద్దుకునేలా మార్పుచేశారు. ప్రతి 15 రోజులకోసారి ర్యాండమ్‌గా చెక్ చేస్తున్నారు. ఈ–క్రాప్ నమోదు కాగానే రైతుల మొబైల్ నంబర్లకు ఎస్ఎంఎస్‌లు, ఈ–కేవైసీ పూర్తికాగానే భౌతిక రసీదులు ఇస్తున్నారు.

43.62 లక్షల ఎకరాల్లో పంటల నమోదు

రబీ సీజన్‌లో సాధారణ సాగువిస్తీర్ణం 57.30 లక్షల ఎకరాలుకాగా ఈ ఏడాది 58 లక్షల ఎకరాల సాగు లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. ఇప్పటివరకు 45.31 లక్షల ఎకరాల్లో పంటలు సాగయ్యాయి. ఇప్పటివరకు 43.62 లక్షల ఎకరాల్లో సాగైన పంటల వివరాలను నమోదు చేశారు. షెడ్యూల్ ప్రకారం ఈ నెల 20వ తేదీలోగా ఈ–క్రాప్ నమోదు, ఈ–కేవైసీ నూరు శాతం పూర్తిచేసి, సామాజిక తనిఖీల్లో భాగంగా 28వ తేదీ వరకు ఆర్బీకేల్లో ప్రదర్శనకు ఉంచనున్నారు. రైతుల నుంచి వచ్చే అభ్యంతరాలను పరిష్కరించిన తర్వాత మార్చి 7వ తేదీన తుది జాబితాలను ఆర్బీకేల్లో ప్రదర్శించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు.

శ్రీసిటీ టు.. వందే భారత్ ఎక్స్‌ప్రెస్

ఫైబర్ రీ ఇన్ ఫోర్స్ ప్లాస్టిక్ (ఎఫ్ఆర్‌పీ) విడి భాగాల సరఫరా

దేశంలోని వివిధ మెట్రో ప్రాజెక్టులకూ శ్రీసిటీ నుంచే..

బీఎఫ్‌జీ పరిశ్రమలో తయారవుతున్న విడిభాగాలు

వరదయ్యపాళెం: వైఎస్సార్ సీఎంగా ఉన్నప్పటి నుంచి శ్రీసిటీలోని బీఎఫ్‌జీ ఇండియా పరిశ్రమ నుంచి వందేభారత్ ఎక్స్‌ప్రెస్, దేశంలోని వివిధ మెట్రో ప్రాజెక్టులకు ఫైబర్ రీఇన్‌ఫోర్స్ ప్లాస్టిక్ (ఎఫ్ఆర్‌పీ) విడి భాగాలను సరఫరా చేస్తున్నారు. వైఎస్సార్ హయాంలో శ్రీసిటీలో తొలిసారిగా ఏర్పాటైన 8 పరిశ్రమల్లో బీఎఫ్‌జీ ఒకటి. బీఎఫ్‌జీ ఇంటర్నేషనల్ అనుబంధ సంస్థ అయిన బీఎఫ్‌జీ ఇండియా.. వందేభారత్ ఎక్స్‌ప్రెస్, దేశంలోని వివిధ మెట్రో ప్రాజెక్టులకు నాణ్యమైన, ప్రపంచస్థాయి ఎఫ్ఆర్‌పీ విడి భాగాలను అందిస్తోంది. శ్రీసిటీ సెజ్‌లో ఉన్న బీఎఫ్‌జీ ఇండియా 2009 నుంచి పవన శక్తి, నిర్మాణం, రవాణా వంటి వివిధ రంగాల్లో ఉన్న పరిశ్రమల కోసం ఎఫ్ఆర్‌పీ మిశ్రమ ఉత్పత్తులు, ప్రత్యేక ఆకృతుల నిర్మాణాలను తయారు చేస్తోంది. మెట్రోకోచ్ తయారీ సంస్థలు–ఆల్‌స్టం, బొంబార్డియర్, వోల్వో, ఇండియన్ రైల్వేస్‌కి చెందిన ఇంటిగ్రల్ కోచ్ ఫ్యాక్టరీ(ఐసీఎఫ్), జనరల్ ఎలక్ట్రికల్–ఎనర్జీ, గమేశ, కొచ్చిన్ షిప్ యార్డ్, థెర్మాక్స్, ఆర్సీఎఫ్, ఎంసీఎఫ్, బెచ్‌టెల్ వంటి సంస్థలకు బీఎఫ్‌జీ ఇండియా సేవలందిస్తోంది.

329 రకాల ఎఫ్ఆర్‌పీ ప్యానెల్స్

వందేభారత్ ఎక్స్‌ప్రెస్ ప్రాజెక్ట్‌లో రైలు పెట్టెలోని ఇంటీరియర్‌లు, టాయిలెట్ క్యాబిన్, ఇంజన్ ముందు భాగాన్ని బీఎఫ్‌జీ సంస్థే సరఫరా చేస్తోంది. ఇచ్చిన పనులను రికార్డు స్థాయిలో 10 నెలల్లో బీఎఫ్‌జీ పూర్తి చేసింది. ప్రాజెక్ట్‌ను ఆకర్షణీయంగా రూపొందించడానికి వివిధ రంగుల ప్యానెల్స్‌ను ఈ కంపెనీ తయారీ చేసింది. ఒక్కోరైలు కోసం 329 రకాల ఎఫ్ఆర్‌పీ ప్యానెల్స్ తయారయ్యాయి. ఢిల్లీ మెట్రో రోలింగ్ స్టాక్(కోచెస్) కోసం బొంబార్డియర్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్‌తో దాని వ్యూహాత్మక సరఫరాదారుగా ఇంటీరియర్స్, ఫ్రంట్ ఎండ్‌లు, డ్రైవర్ క్యాబ్‌లతో సహా ఎఫ్ఆర్‌పీ విడి భాగాలను బీఎఫ్‌జీ ఇండియా సరఫరా చేస్తోంది. చెన్నై, కొచ్చి, మెట్రో ప్రాజెక్ట్‌ల మెట్రో రోలింగ్ స్టాక్ కోసం సైడ్ వాల్స్, సెంట్రల్ సీలింగ్‌లు, లేటరల్ సీలింగ్‌లు, గ్యాంగ్‌వే విభజనలు, క్యాబ్ విభజనలతో సహా వివిధ భాగాలను శ్రీసిటీలోని ఆల్‌స్టోమ్ ఇండియాకు బీఎఫ్‌జీ సరఫరా చేస్తోంది.

మహిళా కార్మికుల ముందంజ

- మూడేళ్లలో 23.1 శాతం నుంచి 29.5 శాతానికి పెరుగుదల
- గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అత్యధికం
- 62 శాతం మహిళా కార్మికులకు వ్యవసాయ రంగంలో ఉపాధి
- దేశంలో 2020–21లో నిరుద్యోగ రేటు 4.33 శాతానికి తగ్గుదల
- అదే రాష్ట్రంలో 2018–19లో 5.3 శాతం ఉండగా 2020–21 నాటికి 4.1 శాతం
- దేశంలో ఉపాధి, కార్మిక శక్తిలో మార్పులపై నీతి ఆయోగ్ అధ్యయనం

సాక్షి, అమరావతి: దేశంలో మహిళా శ్రామిక శక్తి నాలుగేళ్లలో 6.4 శాతం మేర పెరిగింది. పురుషుల కన్నా మహిళా కార్మికుల సంఖ్య పెరుగుదల ఎక్కువగా ఉంది. పట్టణాల్లో కన్నా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే ఇది ఎక్కువగా ఉందని నీతి ఆయోగ్ వెల్లడించింది. 2017–18లో మహిళా కార్మిక శక్తి 23.1 శాతం ఉంటే 2020–21 నాటికి అది 29.5 శాతానికి చేరిందని పేర్కొంది. ఈ కాలంలో దేశంలో ఉపాధి, శ్రామిక శక్తిలో చోటుచేసుకున్న మార్పులపై నీతి ఆయోగ్ తన అధ్యయన నివేదికను విడుదల చేసింది. 2017–18లో దేశంలో 485.3 మిలియన్ల కార్మిక శక్తి ఉండగా 2020–21 నాటికి అది 563.7 మిలియన్లకు పెరిగింది. అంటే.. మూడేళ్లలో 16.15 శాతం మేర పెరిగింది. కార్మిక శక్తి పెరుగుదల పురుషులతో పాటు మహిళా జనాభాలో కూడా నమోదైంది. అలాగే, ఈ పెరుగుదల పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనూ ఉందని నివేదిక తెలిపింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలతో పోలిస్తే పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఈ పెరుగుదల తక్కువగా ఉందని నివేదిక వెల్లడించింది. దేశంలో 2019–20లో గ్రామీణ కార్మిక శక్తి 70.7 శాతం ఉండగా 2020–21లో 73 శాతానికి పెరిగింది.

పట్టణాల నుంచి పల్లెలకు వలసలు

ఇక కోవిడ్ సమయంలో ఆసక్తికరంగా పట్టణ ప్రాంతాల నుంచి గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వలసలు జరిగాయని నివేదిక తెలిపింది. దీంతో ఆ సమయంలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కార్మిక శక్తి 8 శాతం మేర పెరుగుదల ఉంటే పట్టణ ప్రాంతాల్లో మూడు శాతం తగ్గింది. మూడేళ్లుగా మహిళా కార్మిక శక్తి పురుషుల కన్నా ఎక్కువ శాతం పెరిగింది. ఈ పెరుగుదల గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చాలా ఎక్కువగా ఉన్నట్లు నివేదిక తెలిపింది.

నిరుద్యోగ రేటూ తగ్గుముఖం

మరోవైపు.. దేశంలో 2017–18 నుంచి నిరుద్యోగ రేటు తగ్గుతూ వస్తోందని నివేదిక పేర్కొంది. 2017–18లో నిరుద్యోగ రేటు 6.07 శాతం ఉండగా 2018–19లో 5.84 శాతానికి.. 2019–20లో 4.84 శాతానికి, 2020–21లో 4.33 శాతానికి తగ్గినట్లు తెలిపింది. అదే సమయంలో.. రాష్ట్రంలో 2018–19లో నిరుద్యోగత రేటు 5.3 శాతం ఉండగా 2020–21 నాటికి 4.1 శాతనికి తగ్గింది. దేశంలో పట్టణ ప్రాంతాల కన్నా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నిరుద్యోగత రేటు తక్కువగా ఉంది. కోవిడ్–19తో ఆర్థిక కార్యకలాపాలపై ప్రభావం పడినప్పటికీ కూడా పరిశ్రమ, సేవల రంగాల్లో 2019–20 నుంచి 2020–21 మధ్య ఉద్యోగాల సంఖ్య పెరిగింది. పరిశ్రమల రంగంలో 2018–19లో 4.8 మిలియన్ల ఉద్యోగాలు జోడించగా 2019–20లో 3.4 మిలియన్ల ఉద్యోగాలు, 2020–21లో 7.6 మిలియన్ల ఉద్యోగాలు పెరిగినట్లు నివేదిక పేర్కొంది. అలాగే, సర్వీసు రంగంలో కూడా 2018–19లో 10.1 మిలియన్ల ఉద్యోగాలు 2019–20లో 6 మిలియన్ ఉద్యోగాలు, 2020–21లో 2.3 మిలియన్ ఉద్యోగాలు పెరిగినట్లు నివేదిక వెల్లడించింది.

2020–21లో వివిధ రంగాల్లో ఉపాధి కల్పన ఇలా..

- వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాల్లో 40 శాతం పురుషులకు ఉపాధి కల్పించగా 62 శాతం మహిళా కార్మికులకు ఉపాధి లభించింది.
- పరిశ్రమల రంగం 26 శాతం పురుషులకు.. 16.6 శాతం మహిళా కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించింది.
- సేవా రంగం 33.6 శాతం పురుషులకు, 23.5 శాతం మహిళా కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించింది.

Published and printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed at Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301, MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708.
Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943